

2023

КОНСОЛИДИРАН

ГОДИШЕН

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА

**Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни
информационни системи в пространството на свобода, сигурност и
правосъдие (eu-LISA)**

Консолидиран годишен отчет за дейността за 2023 г.

Приет от управителния съвет на eu-LISA на 20 юни 2024 г.

Документ 2024-153 REV 2

Съдържание на настоящия отчет

Списък на фигурите и таблиците	5	6.2. Организационна подкрепа	92
Съкращения и акроними	7	ЧАСТ II	
eu-LISA — накратко за Агенцията	9	Управление	101
Информационни системи в областта на ПВР поверени на eu-LISA	15	7.1. Управителен съвет	101
Анализ и оценка на управителния съвет	19	7.2. Важни развиятия.....	102
Уводни думи на изпълнителния директор	21	7.3. Бюджетно и финансово управление	104
Резюме	24	7.4. Делегиране и пределегиране на правомощия за изпълнение на бюджета на персонала	109
Въведение	31	7.5. Управление на човешките ресурси	110
ЧАСТ I		7.6. Стратегия за повишаване на ефективността	112
Постигнати резултати през годината	34	7.7. Оценка на резултатите от одити и от последващата оценка	113
1. Оперативно управление и развитие на действащите системи	38	7.8. Последващи действия във връзка с препоръките от одити и свързани с тях планове за действие	116
1.1. Шенгенска информационна система (ШИС)	38	7.9. Последващи действия, свързани с разследвания, провеждани от OLAF ().....	117
1.2. Визова информационна система (ВИС).....	41	7.10. Последващи действия по бележки на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.....	118
1.3. Европейска система за сравняване на дактилоскопични отпечатащи на лица, търсещи убежище (Евродак)	43	7.11. Управление на аспектите на околната среда	123
1.4. Образец на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост (ECRIS RI)	46	7.12. Оценка от страна на ръководството	124
2. Разработване на нови системи и иновации	48	7.13. Външна оценка.....	124
2.1. Нова стратегия за разрешаване на проблеми	48	ЧАСТ III	
2.2. Нови системи в процес на разработване	49	Оценка на ефективността на РВК.....	126
2.3. Оперативна съвместимост	57	8.1. Ефективност на рамката за вътрешен контрол	126
3. Научни изследвания и иновации.....	63	8.2. Заключение от оценката на ефективността на РВК	132
3.1. Научни изследвания и иновации	63	8.3. Изявление на ръководния служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол	132
3.2. Изграждане на капацитет: докладване и обучение	64	ЧАСТ IV	
4. Инфраструктура и мрежи	68	Декларация за достоверност от ръководството	134
4.1. Мрежи	68	9. Преглед на елементите в подкрепа на увереността	134
4.2. Центрове за данни.....	69	9.1. Заключение	135
4.3. Обща споделена платформа (ОСП) ().....	71	9.2. Резерви	135
5. Пряка подкрепа за оперативните дейности	74	ЧАСТ V	
5.1. Сигурност и непрекъснатост на дейността	74	Декларация за достоверност.....	138
5.2. Работа на системите.....	76	ПРИЛОЖЕНИЯ:	
5.3. Прехвърляне на услуги.....	79	Приложение I. Основни статистически данни за дейността	140
5.4. Подкрепа за Европейската комисия и държавите членки	81		
5.5. Оперативна външна помощ и консултантски услуги	81		
5.6. Оперативно обучение на персонала	81		
5.7. Консултативни групи и управление на работните взаимоотношения	82		
6. Организационни дейности	84		
6.1. Управление.....	84		

Приложение II. Статистически данни относно финансовото управление	144	Приложение VI. Финансови вноски, безвъзмездни средства и споразумения за нивото на обслужване	159
Приложение III. Организационна схема	151	Приложение VII. Управление на аспектите на околната среда	160
Приложение IV. Щатно разписание и допълнителна информация относно управлението на човешките ресурси	152	Приложение VIII. Годишни счетоводни отчети ...	163
Приложение V. Човешки и финансови ресурси по дейности	156	Приложение IX. Доклад относно публичния достъп до документи	166
		Приложение X. Доклад за устойчиво развитие ..	168

Списък на фигурите и таблиците

Списък на таблиците

Таблица 1. Брой инциденти и искания за услуги, обработени през 2023 г.....	77
Таблица 2. Разбивка на инцидентите по ниво на приоритет и системи	77
Таблица 3. Разбивка на коригиращия бюджет за 2023 г. (в млн. евро)	104
Таблица 4. Отменени бюджетни задължения през 2023 г. по година на възникване (в млн. евро)..	105
Таблица 5. Процент на използваните през 2023 г. процедури за възлагане на обществени поръчки по видове.....	109
Таблица 6. Обобщение на темите на вътрешния одит, обхванати през 2023 г.....	114
Таблица 7. Одитни препоръки: напредък в изпълнението	116
Таблица 8. Неизпълнени одитни препоръки, вкл. значителни закъснения (> 6 месеца, към 31.12.2023 г.)	116
Таблица 9. Забележки на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета	118
Таблица 10. Корпоративни рискове към 31 декември 2023 г.	131
Таблица 11. Сравнителен анализ на eu-LISA за 2023 г.: служители	153
Таблица 12. Сравнителен анализ на eu-LISA за 2023 г.: външни доставчици на услуги (външни доставчици, работещи на място в звената).	154
Таблица 13. Компенсация за извънреден труд (по функционална група)	154
Таблица 14. Човешки ресурси (по област на дейност).....	156
Таблица 15. 2023 г. разходи, основани на дейности, по системи (общи разходи по системи)	157
Таблица 16. Развитие на изчисляването на емисиите на парникови газове	161

Списък на фигурите

Фигура 1. Континуум за пътници ()	36
Фигура 2. Архитектура за оперативна съвместимост за областта на ПВП	58
Фигура 3. Усвояване на бюджетните кредити за поети задължения С1 (в млн. евро)	107
Фигура 4. Тенденции по отношение на усвояването на средства, за които са поети задължения и са включени в бюджета през 2023 г. (в млн. евро)	107
Фигура 5. Усвояване на бюджетните кредити за поети задължения по дял 3 (в млн. евро).....	107
Фигура 6. Усвояване на бюджетните кредити за плащания С1 (в млн. евро)	107
Фигура 7. Тенденции в усвояването на средства, които са изплатени и включени в бюджета през 2023 г. (в млн. евро)	107
Фигура 8. Изпълнени бюджетни кредити за плащания по дял 3 (в млн. евро)	108
Фигура 9. Месечно изменение на общото време за плащане	108
Фигура 10. Плащания, извършени в срок от 30 дни.....	108
Фигура 11. Плащания, извършени в срок от 60 дни.....	108
Фигура 12. Договори и изменения на договори, подписани през 2022 г. и 2023 г.	109
Фигура 13. Оценка на статуса на неизправностите на РВК през 2023 г. и 2024 г.	127

Фигура 14. Разбивка на разходите по системи (в млн. евро).....	157
Фигура 15. Дял на преките разходи за 2023 г., свързани с организацията на eu-LISA на няколко обекта (в млн. евро).....	158
Фигура 16. Брой на документите, анализирани през 2023 г.....	166
Фигура 17. Брой на страниците, анализирани през 2023 г.....	166

Съкращения и акроними

ИТ системи и комуникационна инфраструктура

AFIS	Автоматизирана система за дактилоскопична идентификация	TESTA-ng	Трансевропейски телематични услуги между администрациите — ново поколение
API	предварителна информация за пътниците	БСС	Биометрична съпоставителна система
DubliNet	Електронна съобщителна мрежа по регламента „Дъблин“	ВИС	Визова информационна система
e-CODEX	Комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни	ДМС	Детектор за множество самоличности
ECRIS	Европейска информационна система за съдимост	Евродак	Европейска система за сравняване на дактилоскопични отпечатьци на лица, търсеци убежище
ECRIS RI	Образец на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост	ЕПТ	Европейски портал за търсене
ECRIS-TCN	Европейска информационна система за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство	ОСП	Обща споделена платформа
ETIAS	Система на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им	оУБС	Обща услуга за биометрично съпоставяне
SERENA	Сигурен достъп до мрежата (до средите на основната работна система)	ОХДС	Общо хранилище за данни за самоличност
SIRENE	Искане за допълнителна информация от националните вписвания	Платформа за сътрудничество на СЕР	Платформа за сътрудничество на съвместните екипи за разследване
		СВИ	Система за влизане/излизане
		ЦХДС	Централно хранилище за докладване и статистика
		ШИС	Шенгенска информационна система

Други използвани съкращения

ALM	Управление на жизнения цикъл на приложенията	ITSM	Управление на ИТ услугите
ALM	Управление на жизнения цикъл на приложенията	ЈНААН	Мрежа от агенции на ПВР
ALM	Управление на жизнения цикъл на приложенията	MVP	минимален жизнеспособен продукт
CAF	Обща рамка за оценка	OLAF	Европейска служба за борба с измамите
CEPOL	Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането	SEMM	Механизъм за оценка и наблюдение по Шенген
CSIRT	Екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност	TEF	Трансверсална техническа рамка
EMAS	Схема за управление на околната среда и одитиране	ТОФ	Рамка за трансверсални дейности
ENISA	Агенция на Европейския съюз за киберсигурност	ГД „Правосъдие и потребители“	Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“
EUAA	Агенция на Европейския съюз в областта на убежището	ГД „Миграция и вътрешни работи“	Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“
EUAN	Мрежа на агенциите на Европейския съюз	ГТД	гражданин на трета държава
Frontex	Европейска агенция за гранична и брегова охрана	eu-LISA	Агенция на ЕС за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие
IAS	Служба за вътрешен одит на Европейската комисия	Европол	Агенция на ЕС за сътрудничество в областта на правоприлагането

Евроюст	Агенция на ЕС за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие	КПЕ	Ключов показател за ефективност
ЕНОЗД	Европейски надзорен орган по защита на данните	НПС	Набор от потребителски софтуер
ЕПД	единен програмен документ	ОЕСУ	Обща европейска система за убежище
ЕПРВ	Еквивалент на пълно работно време	ОРС	Основни работни системи
ЕСП	Европейска сметна палата	ПВР	Правосъдие и вътрешни работи
КГ	Консултативна група	РВК	Рамка за вътрешен контрол
КНЕ	командирован национален експерт	РЦЗ	Резервно централно звено (Санкт Йохаим Понгау, Австрия)
КОСИ	Комисия по одит, съответствие и финанси към управителния съвет на eu-LISA	СВО	Структура за вътрешен одит
		СНО	Споразумение за нивото на обслужване
		ЦЗ	Централно звено

eu-LISA — накратко за Агенцията

Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) отговаря за подготовката, развитието и оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) ⁽¹⁾. Създадена през 2012 г., Агенцията допринася за изпълнението на политиките на ЕС в областта на вътрешната сигурност, миграцията и убежището, визите и правосъдието. eu-LISA се фокусира основно върху улесняването на управлението на границите, основано на данни, и ефективния обмен на информация между органите в областта на ПВР в Европа, за да се гарантира безопасността и сигурността на Шенгенското пространство, като същевременно се осигури безпроблемно международно пътуване на пътниците.

Основната задача на Агенцията е да осигурява ефективното, сигурно и непрекъснато функциониране на информационните системи на ЕС в областта на ПВР в съответствие с приложимите правни основания, включително изискванията за защита и сигурност на данните. Постоянната възможност за използване на тези информационни системи е от съществено значение за гарантиране на вътрешната сигурност на ЕС и за улесняване на свободното движение на гражданите и жителите на ЕС. Понастоящем eu-LISA отговаря за управлението на следните информационни системи в областта на ПВР:

- Шенгенската информационна система (ШИС) ⁽²⁾;
- Визовата информационна система (ВИС) ⁽³⁾;
- Европейската система за сравняване на дактилоскопични отпечатъци на лица, търсеци убежище ⁽⁴⁾;
- и Образец на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост (ECRIS RI).

За да се рационализира допълнително управлението на границите на ЕС и да се укрепи вътрешната сигурност на Шенгенското пространство, eu-LISA разработва няколко нови широкомащабни информационни системи и всеобхватна архитектура за оперативна съвместимост:

- Системата за влизане/излизане (СВИ) ⁽⁵⁾;
- Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) ⁽⁶⁾;
- Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN) ⁽⁷⁾;
- компонентите за оперативна съвместимост ⁽⁸⁾, т.е. обща услуга за биометрично съпоставяне (оУБС), европейски портал за търсене (ЕПТ), общо хранилище за данни за самоличност (ОХДС), детектор за множество самоличности (ДМС);
- централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС).

През 2023 г. eu-LISA започна подготовка за поемане на оперативното управление на **системата e-CODEX** (комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни), която способства за сигурния обмен на информация между съдебните органи в Европа при трансгранични граждански и наказателни производства ⁽⁹⁾. Също така Агенцията започна подготовка за проектирането и разработването на **платформа за сътрудничество на СЕР**, за да осигури сигурен

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1726, ОВ L 295, 21.11.2018 г.

⁽²⁾ Регламенти (ЕС) 2018/1860, 2018/1861 и 2018/1862, ОВ L 312, 7.12.2018 г.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 767/2008; Решение 2004/512/ЕО на Съвета, и Решение 2008/633/ПВР на Съвета.

⁽⁴⁾ Регламенти (ЕС) № 603/2013, и № 604/2013; Регламент (ЕО) № 1560/2003.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2017/2226, ОВ L 327, 9.12.2017 г.

⁽⁶⁾ Регламенти (ЕС) 2018/1240 и 2018/1241, ОВ L 236, 19.9.2018 г.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2019/816, ОВ L 135, 22.5.2019 г.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2019/817 и Регламент (ЕС) 2019/818, ОВ L 135, 22.5.2019 г.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2022/850, ОВ L 150, 1.6.2022 г.

електронен обмен на информация за трансгранични наказателни разследвания ⁽¹⁰⁾.

Освен това на eu-LISA беше възложено разработването на **платформа на ЕС за подаване на заявления за визи** с цел цифровизиране на визовата процедура ⁽¹¹⁾.

За да гарантира предоставянето на експертен опит на най-съвременен равнище на своите основни заинтересовани партньори — Комисията, държавите членки и други агенции на ЕС — eu-LISA активно наблюдава най-новите постижения в областта на научните изследвания и иновациите, за да идентифицира нови технологични решения с цел по-нататъшно повишаване на оперативната си ефективност и стимулиране на цифровата трансформация в областта на ПБР. Освен това eu-LISA предоставя висококачествени услуги на всички крайни потребители на системите, включително денонощна подкрепа и обучение ⁽¹²⁾. Също така Агенцията поддържа прозрачност и се отчита пред своите заинтересовани страни и гражданите на ЕС.

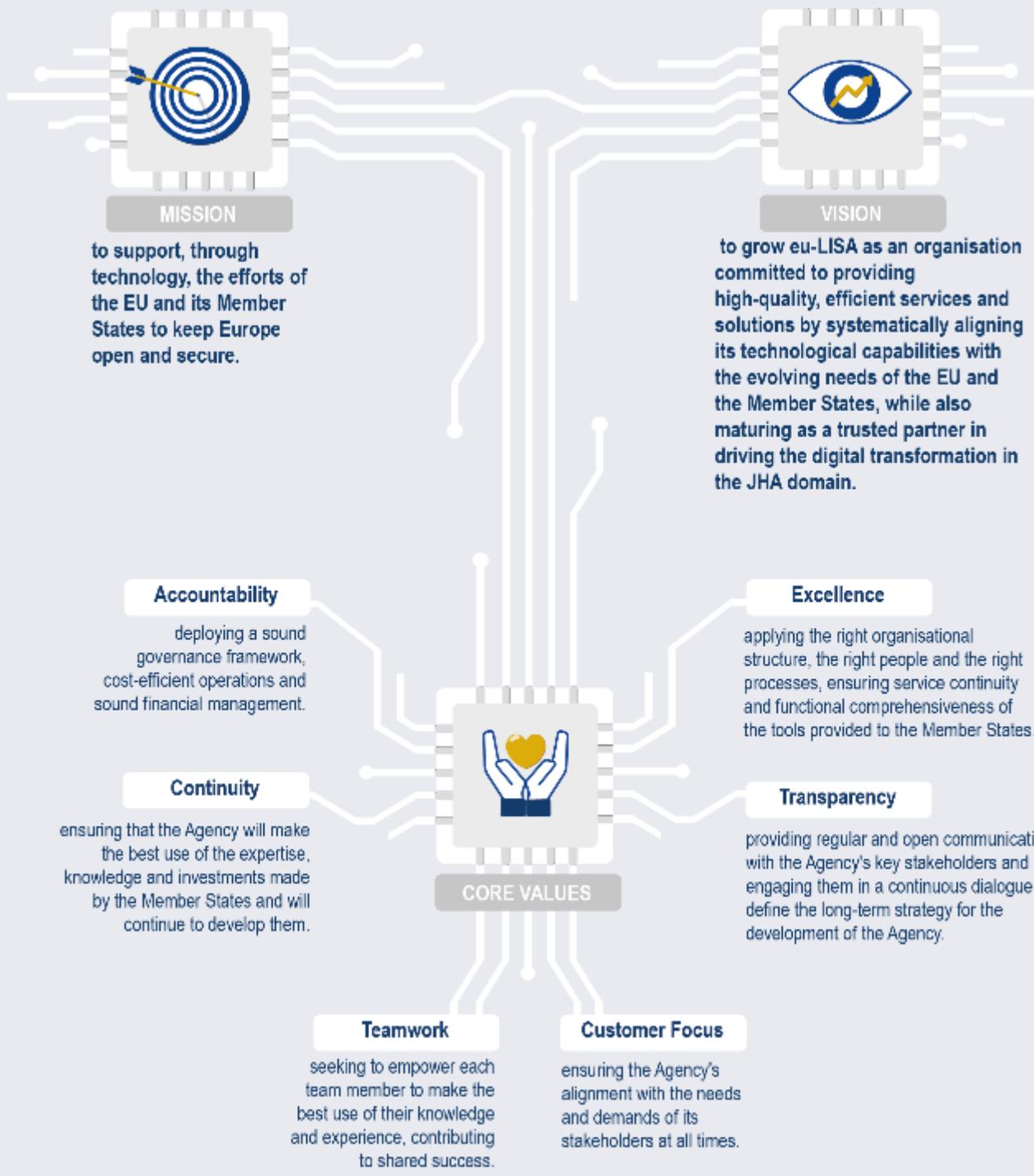
Мисия, визия и основни ценности

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2023/969, ОВ L 132, 17.5.2023 г.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2023/2667, ОВ L, 7.12.2023 г.

⁽¹²⁾ За e-CODEX Агенцията трябва да осигури техническа подкрепа в работно време.

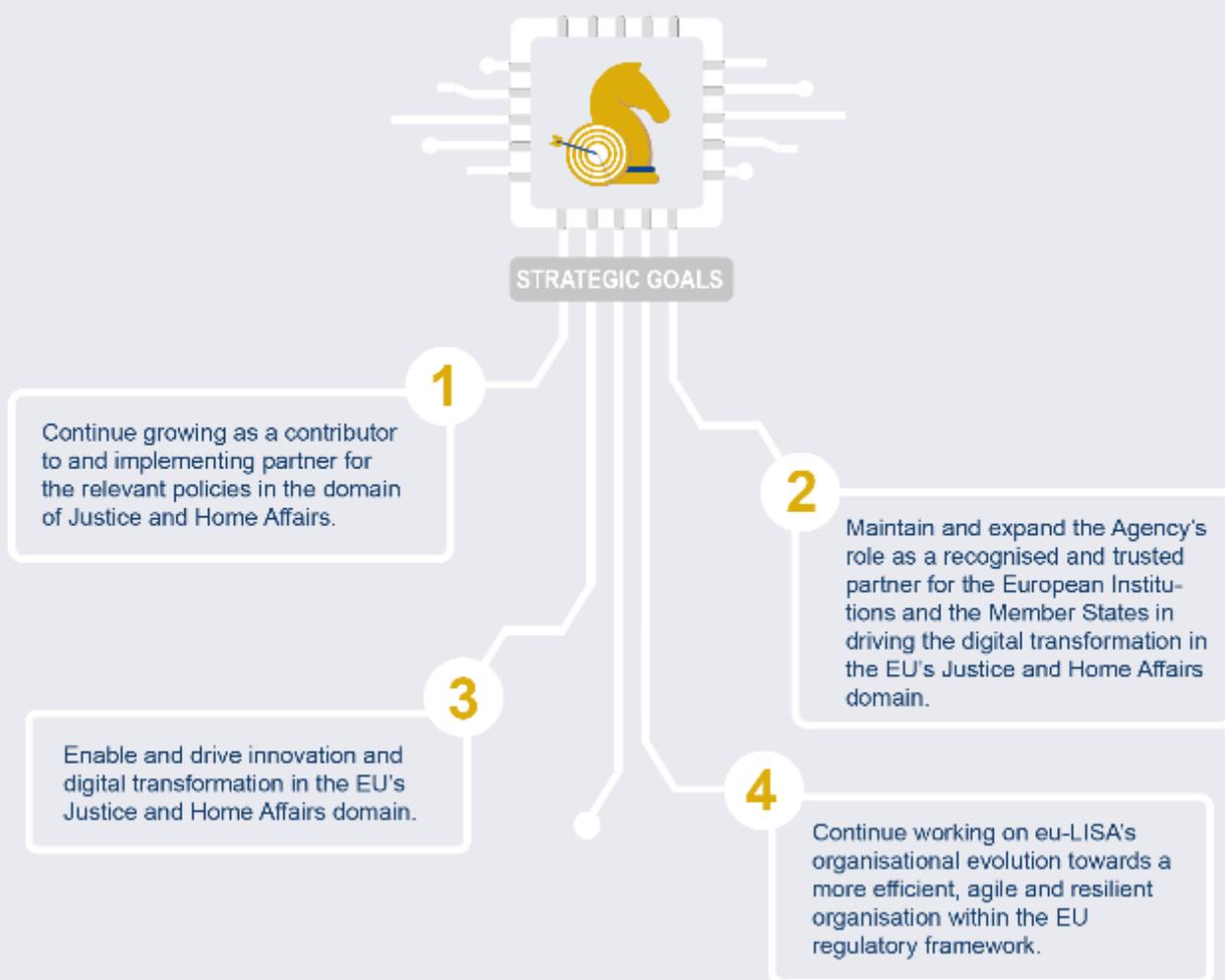

[ОСТАВЕТЕ ПРАЗНО]

Дългосрочна стратегия

Стратегическите цели, набелязани в **дългосрочната стратегия на Агенцията за периода 2021—2027 г.** подсилват основната мисия на eu-LISA да предоставя най-съвременни технологични решения и да продължи цифровизацията в областта на ПВП на ЕС, за да подпомага заинтересованите си партньори в усилията им да поддържат Европа отворена и сигурна ⁽¹³⁾.

Дългосрочните и годишните дейности на Агенцията се определят от следните четири стратегически цели:

SEAT OF THE AGENCY
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

⁽¹³⁾ Стратегия на eu-LISA за периода 2021–2027 г., приета от управителния съвет през ноември 2021 г.

[ОСТАВЕТЕ ПРАЗНО]

Информационни системи в областта на ПВР поверени на eu-LISA

Предназначение на системата	Въвеждане в експлоатация	Статус	Данни, съхранявани през 2023 г.	Оперативни дейности през 2023 г.
Убежище, миграция и граници				
Евродак Европейска система за сравняване на дактилоскопични отпечатьци на лица, търсещи убежище <p>Евродак е базата данни на ЕС с цифровизирани пръстови отпечатьци за управление на молбите за убежище съгласно регламента „Дъблин“. Системата спомага за установяване на компетентната държава членка, като определя дали кандидатът е подавал по-рано молба за убежище в друга държава от ЕС. За подобряване на противодействието срещу незаконната миграция eu-LISA ще предприеме основно доразработване на системата, въвеждайки нови функционалности и препроектиране на централната система.</p>	2003 г. управлявана от eu-LISA от юни 2013 г.	 в експлоатация	7,4 милиона набора с пръстови отпечатьци	2,6 милиона изпратени данни
Вътрешна сигурност и граници на ЕС				
ШИС Шенгенска информационна система <p>ШИС е най-голямата система за обмен на информация за управлението на външните граници и за гарантиране на вътрешната сигурност на Шенгенското пространство. ШИС улеснява обмена на информация за издирвани или изчезнали лица или предмети, като едновременно с това предоставя указания за компетентните органи относно действията, които следва да предприемат при откриване на лице или предмет. В тази нейна функция тя служи за безценен инструмент в борбата с трансграничната престъпност и тероризма.</p>	1995 г. управлявана от eu-LISA от май 2013 г.	 в експлоатация	90,5 милиона сигнала	14,7 милиарда извършени търсения 355 000 посещения
Шенген, граници и визи				
ВИС Визова информационна система <p>ВИС улеснява обработката на заявления за визи и управлението на визите за краткосрочно пребиваване на граждани на трети държави, които пътуват до Шенгенското пространство или преминават транзитно през него. ВИС подпомага за прилагането на общата визова политика на ЕС и допринася в борбата с визовите измами, като съдейства за определянето на самоличността на лица, които не отговарят на необходимите условия за престой или влизане.</p>	2011 г. управлявана от eu-LISA от декември 2012 г.	 в експлоатация	51,2 милиона заявления за визи	211 милиона операции
СВИ Система за влизане/излизане <p>Предназначението на СВИ е да рационализира процедурите за граничен контрол, като замени ръчното подпечатване на паспорта с електронна регистрация на всички граждани на трети държави, които влизат в Шенгенското пространство и излизат от него. След като започне да функционира, СВИ ще осигурява по-добро наблюдение на разрешените престои и идентифициране на евентуални случаи на просрочване, като по този начин ще допринася за предотвратяване на незаконната миграция и за укрепване на вътрешната сигурност, като същевременно ще спомага за противодействието срещу организираната престъпност и тероризма.</p>	2024 г.	 в процес на разработване	неприложимо	неприложимо
ETIAS Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им <p>ETIAS е система за онлайн разрешения за пътуване за освободени от изискването за виза граждани на трети държави, когато пътуват до 30 европейски държави. Тази система за скрининг преди пътуване ще сравнява информацията във всички системи в областта на ПВР, както и в базите данни на Европол и Интерпол, с цел предварително установяване на потенциални рискове за сигурността, незаконна миграция или високи епидемични рискове, които могат да бъдат основание за отказ за влизане в Шенгенското пространство. Разрешенията за пътуване от ETIAS се проверяват от въздушните, морските и</p>	2025 г.	 в процес на разработване	неприложимо	неприложимо

Предназначение на системата	Въвеждане в експлоатация	Статус	Данни, съхранявани през 2023 г.	Оперативни дейности през 2023 г.
сухопътните превозвачи преди качването на борда, както и от граничните служители по шенгенските граници.				
Сътрудничество в областта на правосъдието				
ECRIS RI Европейска информационна система за съдимост — образец на приложение за свързване на ECRIS				
ECRIS е децентрализирана система за обмен на информация между държавите членки относно регистрите за съдимост на граждани на ЕС. ECRIS RI предоставя интеграционен интерфейс, който позволява свързване с националните регистри за съдимост на държавите членки.	2012 г. управлявана от eu-LISA от април 2020 г.	 в експлоатация	неприложимо	неприложимо
ECRIS-TCN Европейска информационна система за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство				
ECRIS-TCN ще улесни електронния обмен на информация за данните от регистрите за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство. В това си качество тя е в подкрепа на принципа на взаимно признаване на присъди и съдебни решения навсякъде в Европа.	2025 г.	 в процес на разработване	неприложимо	неприложимо
e-CODEX Комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни				
e-CODEX е комуникационна платформа за улесняване на сигурното предаване на електронно съдържание между съдебните органи и практикуващите юристи при трансгранични съдебни производства, като осигурява по-ефективен съдебен процес за гражданите и предприятията в цяла Европа. eu-LISA ще отговаря за системата e-CODEX от 3 юни 2024 г. ⁽¹⁴⁾ .	2013 г. временна поддръжка от eu-LISA от март 2024 г. ⁽¹⁵⁾ .	 в експлоатация	неприложимо	неприложимо
Платформа за CEP Платформа за сътрудничество на съвместните екипи за разследване				
Платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване ще улесни комуникацията и сътрудничеството между европейските съдебни и правоприлагащи органи, съответните агенции на ЕС и Европейската служба за борба с измамите (OLAF) с цел подобряване на ефикасността и ефективността на трансграничните разследвания и наказателни преследвания.	2025 г.	 в процес на разработване	неприложимо	неприложимо
Оперативна съвместимост				
Нова архитектура за оперативна съвместимост				
Оперативната съвместимост е способността на взаимосвързаните системи да споделят данни и да обменят информация, като предоставят на съответните органи рационализиран достъп до изчерпателна информация. Цялостната оперативна съвместимост за системите в областта на ПВП ще бъде осигурена чрез следните елементи, които улесняват разрешеното търсене и обмена на информация:	2024 — 2026 г.	 в процес на разработване	неприложимо	неприложимо

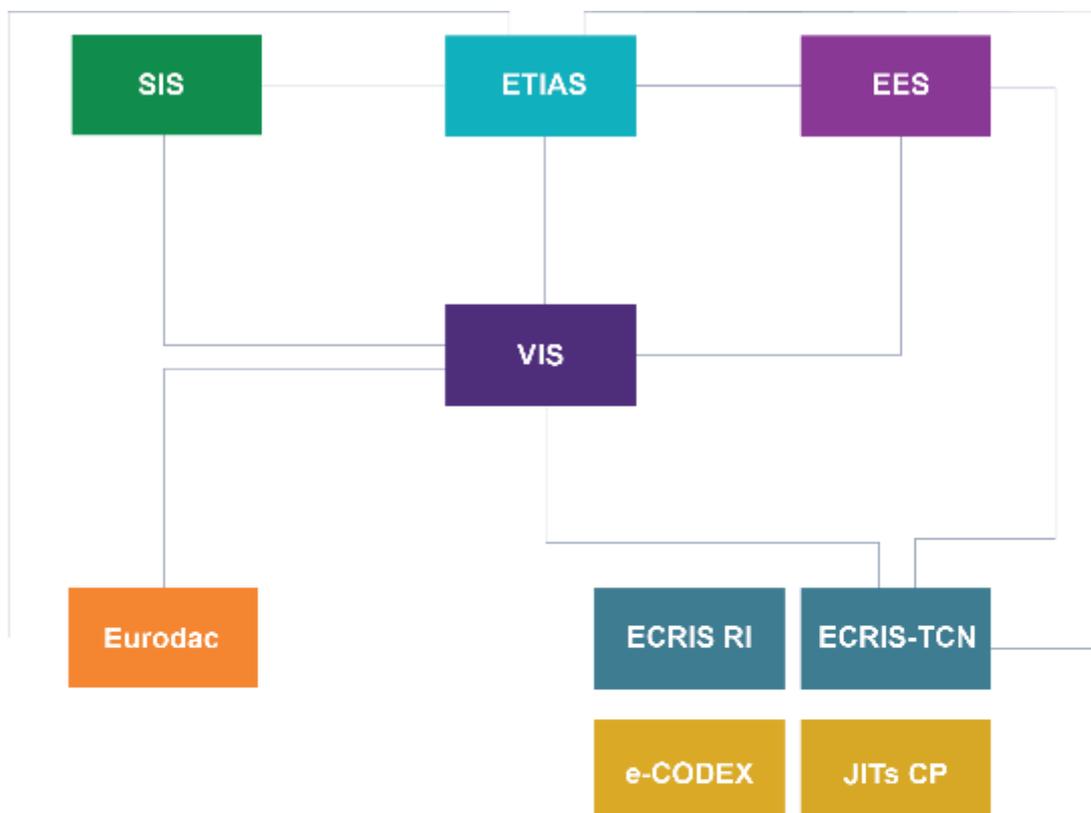
⁽¹⁴⁾ [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2023/117 на Комисията](#) от 13 януари 2023 г. относно изискванията за равнището на обслужване за дейностите, които eu-LISA трябва да извършва по отношение на системата e-CODEX.

⁽¹⁵⁾ eu-LISA предоставя временна поддръжка на системата от март 2024 г. През май 2024 г. Комисията обяви успешното приключване на процеса на поемане, а на 3 юни 2024 г. eu-LISA официално ще поеме пълната отговорност за управлението на системата e-CODEX съгласно [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2024/1272 на Комисията](#), ОВ L, 14 май 2024 г.

Предназначение на системата	Въвеждане в експлоатация	Статус	Данни, съхранявани през 2023 г.	Оперативни дейности през 2023 г.
<ul style="list-style-type: none"> ■ европейският портал за търсене, (ЕПТ) чрез който потребители с разрешение за достъп ще могат да извършват единични търсения и да получават резултати от всички информационни системи в областта на ПВР, за които имат разрешен достъп; ■ общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС) предоставя споделен архив за данни за самоличност, данни за документи за пътуване и биометрични данни на лица, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN; ■ детекторът за множество самоличности (ДМС) създава и съхранява връзки между данните в различните информационни системи на ЕС с цел откриване на множество самоличности, с двойната цел да се улеснят проверките на самоличността на добросъвестните пътници и да се води борба с измамите със самоличност; ■ общата услуга за биометрично съпоставяне (оУБС) за съпоставяне на биометричните данни на дадено лице между различни системи. 				

Преглед на работните отношения между информационните системи на ЕС за ПБР, управлявани от eu-LISA ⁽¹⁶⁾

На схемата по-долу са представени линиите за обмен на информация между съществуващите информационни системи за ПБР — ШИС, ВИС, Евродак и e-CODEX — и новите системи, които се разработват — СВИ, ETIAS, ECRIS-TCN и платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване (СПР) — както и компонентите, които ще позволят оперативна съвместимост между всички системи за ПБР, управлявани от eu-LISA, за да се улесни интегрираното управление на границите и засилената вътрешна сигурност в Шенгенското пространство.

⁽¹⁶⁾ * Части от функционалността ще бъдат свързани с архитектурата за оперативна съвместимост.

Анализ и оценка на управителния съвет

Управителният съвет на eu-LISA извърши анализ и оценка на консолидирания годишен отчет за дейността на Агенцията за 2023 г. ⁽¹⁷⁾.

Съветът изтъква съществената роля на eu-LISA в ефективното функциониране на Шенгенското пространство, както и неocenимата ѝ подкрепа за политиките на ЕС в областта на граничния контрол, визите, миграцията и убежището, електронното правосъдие, цифровизацията и киберсигурността.

Управителният съвет:

- **отчита** усилията на eu-LISA за постигане на целите, определени за 2023 г. в единния програмен документ за периода 2023—2025 г.;
- **изказва благодарност** на Агенцията за постоянните ѝ усилия за осигуряване на стабилна и непрекъсната достъпност на информационните системи на ЕС, с което допринася за ефикасното функциониране на Шенгенското пространство;
- **поздравява** Агенцията за успешното въвеждане в експлоатация на обновената ШИС на 7 март 2023 г., за гладкото включване на Хърватия във ВИС и за завършването на пълното включване на Кипър в ШИС;
- **изразява съжаление**, че Системата за влизане/излизане (СВИ), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), ECRIS-TCN и компонентите за оперативна съвместимост не можаха да влязат в действие през 2023 г.;
- **изразява похвала** на изпълнителния директор за предложението за нова стратегия за реструктуриране (3R) и за преодоляването на безизходното положение със системата за влизане/излизане;
- **приветства** преразгледаната пътна карта за оперативна съвместимост, разработена от Агенцията и одобрена от управителния съвет и Съвета по ПБР;
- **оценява високо** качествената и навременна подкрепа, предоставена от Агенцията на държавите членки и на Европейската комисия през 2023 г.;
- **отчита** предизвикателството пред Агенцията да работи паралелно по голям брой взаимосвързани дейности и отбелязва, че обемът и сложността на операциите на Агенцията са продължили да нарастват през 2023 г.;
- **изразява похвала** на Агенцията за добрия напредък в приключването на неизпълнените одитни препоръки, като до 31 декември е достигната обща степен на изпълнение от 87 %;
- **приветства** напредъка в изпълнението на препоръките на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД);
- **изразява похвала** за изключително високото равнище на изпълнение на бюджета за бюджетните кредити за поети задължения и за плащания за 2023 г., което е близо 100 % през 2023 г., и за

⁽¹⁷⁾ Вж. член 19, параграф 1, буква у) от Регламент (ЕС) 2018/1726 за създаване на eu-LISA.

значителното увеличение на дела на запълване на длъжностите в Агенцията;

- **изразява загриженост** относно многократните становища с резерви на Сметната палата относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите на Агенцията, като същевременно отбелязва, че бюджетният орган е освободил Агенцията от отговорност за изпълнението на бюджета за 2022 г.;
- **насърчава** Агенцията да продължи да укрепва ефикасността и ефективността на своята система за вътрешен контрол и да изпълни оставащите неизпълнени отдавнашни одитни препоръки;
- **отбелязва**, че делът на запълване на длъжностите в Агенцията постепенно се подобрява, но в края на 2023 г. 57 длъжности са останали незаети;
- **поздравява** Агенцията за получаването на европейския сертификат за управление на качеството „Ефективен CAF потребител“, като изтъква ангажимента на eu-LISA за високи постижения, спазване на европейските стандарти и постоянния ангажимент на Агенцията за непрекъснато подобряване; и
- **изразява задоволството си** от цялостното управление на eu-LISA през 2023 г.

Управителният съвет счита, че настоящият доклад дава достатъчна увереност, че въпреки многото предизвикателства, затрудняващи спазването на строгите графици за изпълнение, **eu-LISA е предприела систематичен и последователен подход за изпълнението на своя мандат** и е използвала своите финансови и човешки ресурси в съответствие с целите, заложили в годишната ѝ работна програма за 2023 г., както тя е определена в единния програмен документ за периода 2023—2025 г.

Като взема под внимание информацията, предоставена в настоящия доклад, управителният съвет:

- изтъква **значителния натиск върху персонала на eu-LISA**, работещ по сложни проекти, за които подходящите човешки ресурси са от ключово значение, както за оперативните, така и за хоризонталните функции;
- допълнително изтъква необходимостта eu-LISA да намали **зависимостта си от външни изпълнители**;
- **подкрепя Агенцията в постоянните ѝ усилия** за изпълнение на ангажиментите си за реализиране на преразгледаната пътна карта за въвеждане на СВИ, ETIAS, ECRIS-TCN и архитектурата за оперативна съвместимост;
- признава **взаимозависимостите** между работата на Агенцията за централните системи и държавите членки на национално равнище и насърчава eu-LISA да продължи тясното си сътрудничество със заинтересованите страни, включително Европейската комисия, за да гарантира успешното въвеждане на новите системи;
- отчита **значението на програмата за увеличаване на капацитета на eu-LISA** за осигуряване на достатъчен капацитет на центровете за данни за ефикасно и устойчиво внедряване и управление както на новите, така и на вече съществуващите ИТ системи, като същевременно продължава да гарантира непрекъснатата достъпност и своевременно развитие на всички системи от нейната компетентност.

Управителният съвет изказва своята благодарност на изпълнителния директор на Агенцията, Agnès Diallo, на бившия заместник изпълнителен директор, Luca Tagliaretti, на ръководството на eu-LISA и на целия ѝ персонал за непоколебимата им ангажираност и неуморни усилия през тази изключително трудна година.

Zsolt Szolnoki,

Председател на управителния съвет

Уводни думи на изпълнителния директор

За eu-LISA 2023 г. беше преломна в много направления.

През март Агенцията успешно предостави **новата версия на ШИС**, която вече предоставя на държавите членки изцяло нов набор от функции и възможности за търсене, включително биометрични функционалности и информация за връщания. Всички тези успехи допринасят за по-нататъшното укрепване на сигурността в Шенгенското пространство.

През цялата 2023 г. eu-LISA продължи да осигурява **безпроблемното оперативно управление на информационните системи за ПВР** в рамките на своята компетентност (ШИС, ВИС и Евродак), като гарантира тяхната достъпност за държавите членки денонощно през цялата година, като времето за реагиране в системите се запазва в рамките на поставените цели.

През 2023 г. към нашите системи се присъединиха и нови държави: през януари Хърватия получи пълен достъп до ВИС, а през юли Кипър беше напълно включен в ШИС.

Със **СВИ, ETIAS и архитектурата за оперативна съвместимост** Европейският съюз си постави амбициозната цел да въведе една от най-модерните системи за управление на границите в света, която да даде възможност за по-висока сигурност в Шенгенското пространство, като същевременно улесни безпроблемното международно пътуване в ЕС. Когато постъпих на работа в Агенцията преди една година, разработването на тези нови системи беше в застой след многократни отлагания на въвеждането им в експлоатация, което първоначално беше предвидено за 2022 г.

За да се справим с тези предизвикателства, през юни 2023 г. формулирахме нова стратегия, вътрешно наричана **3Rs**, чийто цели са да мобилизираме отново (**R**) нашите доставчици на всички нива, да решим сложните аспекти на системите (**R**) и да обновим вътрешните си методи на работа (**R**), като възприемем методологията Agile и най-добрите практики в отрасъла и създадем междофункционални екипи. Този нов подход бързо даде първите си резултати, като ни позволи да овладеем ситуацията и да въведем първата функционираща система на държавите членки до лятото, за да могат те да продължат подготовката си.

През есента eu-LISA предложи нов подход за осъществяване на архитектурата за оперативна съвместимост до 2026 г.: постепенно въвеждане на новите системи в четири етапа на внедряване. Този подход — **новата пътна карта за оперативна съвместимост** — беше единодушно одобрен първо от управителния съвет, а след това — и от Съвета по ПВР през октомври. В преразгледаната пътна карта за оперативна съвместимост се предвижда въвеждането на новите системи в четири етапа на внедряване:

- **СВИ**, заедно с интерфейса за превозвачи, и Обща услуга за биометрично съпоставяне (**оУБС**) — преди края на 2024 г.;
- **ETIAS** — шест месеца по-късно;
- **ECRIS-TCN** — до средата на 2025 г.;
- и накрая, последните **компоненти на оперативната съвместимост** — през 2026 г.

Към края на 2023 г., eu-LISA е **в процес на разработване на новите системи**, като напредва в съответствие с тази преработена пътна карта.

За да се откаже от подхода на изолиране, Агенцията се вдъхнови от най-добрите практики в сектора и

въведе **нови начини на работа**. В това отношение най-значителната промяна беше вътрешната реорганизация на екипите в трансверсални групи с постоянно управление на всички нива и включване на нашите изпълнители, за да работят заедно с нашия персонал като един екип под един покрив. Въз основа на този успех Агенцията разшири гъвкавия модел, така че да обхване всички области на своята дейност и архитектурата за оперативна съвместимост.

Агенцията продължи да счита за един от най-високите си приоритети **физическата сигурност и киберсигурността на системите и данните, които съхранява, като прилага сигурност по подразбиране, преминава към политика на недоверие** и осигурява **защита на личните данни** в рамките на Общия регламент относно защитата на данните в ЕС и под надзора на Европейския надзорен орган по защита на данните.

Също така Агенцията постепенно навлиза в нова сфера на дейност, като подкрепя **цифровизацията на правосъдието** в Европа. През 2023 г. усилията бяха насочени към подготовка за поемане на e-CODEX от eu-LISA и към по-нататъшен напредък в разработването на ECRIS-TCN.

През 2023 г. един от ключовите приоритети на eu-LISA беше да **засили нивото си на спазване на правилата на ЕС**, по-специално чрез създаване на амбициозен план за действие за изпълнение на оставащите одитни препоръки. В резултат на това Агенцията успя да постигне 87 % изпълнение на одитните препоръки, като по този начин проправи пътя за по-съобразено с изискванията управление на дейностите си. Засиленото спазване на изискванията беше подкрепено от въвеждането на по-ефективни инструменти за управление, тясно сътрудничество между финансовите и оперативните екипи, както и месечни прегледи на бюджета на управленско равнище, за да се сведе до края на годината усвояването на бюджета до отлично равнище, в размер на близо 100 % за бюджетните кредити за поети задължения и за плащания. Освен това през 2023 г. се наблюдаваше значително подобрение в дела на запълване на длъжностите (94,7 %), баланса между половете и изпълнението на план за действие, за да се превърне eu-LISA в „отлично място за работа“. Последното действие включваше изготвяне на план за разрешаване на проблема с ангажираността на служителите и назначаване на посланик на ангажираността. Тези усилия допринесоха за това, че eu-LISA беше отличена по време на наградите за многообразие и приобщаване на Мрежата на агенциите на ЕС (EUAN) за работата по изпълнението на инициативите, описани в нейния план за действие за постигане на многообразие, справедливост и приобщаване за 2023-2024 г.

Подобренията в дейностите по постигане на съответствие бяха потвърдени от годишната оценка на рамката за вътрешен контрол, обобщена в част 2 от настоящия документ. Едно от значимите постижения за Агенцията беше получаването на европейския **сертификат за управление на качеството „Ефективен САФ потребител“**, което е признание за ангажимента на eu-LISA за високи постижения, за спазване на европейските стандарти и продължаващия ангажимент на Агенцията за постоянно подобряване. И накрая, бюджетният орган освободи Агенцията от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2022 г.

Всички тези усилия са в центъра на основните елементи на стратегията на eu-LISA за следващите години, а именно:

- **осигуряване на ефикасното функциониране и прилагане на информационните системи на ЕС в областта на ПВП, поверени на eu-LISA**, като постепенно се преминава към нов начин на работа, с гъвкави методи и актуализиран модел на работа;
- **да продължи да се подобрява работата на Агенцията по отношение на спазването на изискванията**, като се гарантира високо ниво на спазване, ефикасност и прозрачност;
- **насърчаване на ангажираността на персонала чрез превръщането на eu-LISA в отлично място за работа с цел привличане и задържане на нови таланти**, по-нататъшно увеличаване на дела на запълване на длъжностите и насърчаване на прозрачността, приобщаването и етиката;
- **готовност за бъдещото развитие, като се подобряват технологиите и иновациите**, като се разгледат възможностите за използване на нови технологии, например решения в облак и изкуствен интелект;
- **консолидиране на управлението на Агенцията и отношенията с нейните основни заинтересовани страни**, по-специално с институциите на ЕС, държавите членки, приемащите държави, академичните среди и сектора.

Освен че управлява и разработва ИТ системи, Агенцията играе важна роля в ЕС, тъй като е крайъгълен камък на Шенгенското пространство на свобода, сигурност и правосъдие, предоставя редица услуги на държавите членки и на специалистите, улеснявайки работата на правоприлагащите органи и специалистите в областта на правосъдието, като същевременно предоставя значително по-добри услуги на гражданите на ЕС.

Като използва най-добрите технологии и цифровизира процесите, Агенцията запазва ангажимента си да поема нови задачи и нови системи, за да продължи да изпълнява важна роля за успеха на цифровата трансформация на Европа. С продължаващите промени и трансформации eu-LISA продължава да разширява капацитета си, за да се справи с тези нови предизвикателства, и Агенцията се гордее, че оказва положително въздействие върху живота на милиони хора в Европа, като предоставя по-добри услуги на гражданите и специалистите.

Agnès Diallo,

Изпълнителен директор

Резюме

Агенцията на ЕС за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) е създадена през 2011 г., за да поеме управлението на трите съществуващи информационни системи за Шенгенското пространство. Оттогава Агенцията се превърна в един от основните фактори за гарантиране на вътрешната сигурност на Европа, като същевременно улеснява едно от основните права на гражданите на ЕС — свободата на движение. С времето eu-LISA се превърна в един от основните двигатели на продължаващата цифрова трансформация на областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) на ЕС.

В настоящия доклад се отчита напредъкът на eu-LISA в изпълнението на изключително сложни и критични задачи във все по-сложна оперативна среда. През 2023 г. Агенцията продължи да бъде надежден и ангажиран партньор на европейските институции и държавите членки в процеса на изпълнение на необходимите политики в областта на ПВР, като гарантира безопасността и целостта на внедрените технологии.

Наред с редица други успехи, основните постижения на eu-LISA през 2023 г. включват:

разработване на стратегия за разрешаване на проблеми (3Rs) , за да се	нова пътна карта за оперативна съвместимост за постепенното внедряване на новите системи	получаване на Европейския сертификат за управление на качеството „ Ефективен потребител на CAF “
успешно влизане в действие на обновената ШИС на 7 март 2023 г.	Хърватия е свързана с ВИС, а Кипър е включен в ШИС	завършване на подготовката за поемането на системата e-CODEX
изпълнени са 87 % от неизпълнените одитни препоръки	99,9 % изпълнение на бюджета за поети задължения и плащания	забележимо увеличение на дела на запълване на длъжностите в Агенцията

Постигнати резултати през годината

През цялата 2023 г. eu-LISA продължи усилията си да допринесе за едно напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство в полза на европейските граждани. Тъй като всички системи в областта на ПВР, управлявани от Агенцията, **подпомагат изпълнението на политиките на ЕС** в областта на управлението на границите, визите, миграцията, убежището и цифровизацията и допринасят за борбата с организираната престъпност и тероризма, тяхното непрекъснато развитие и поддръжка са от решаващо значение за ЕС и eu-LISA.

През следващите години Агенцията ще разшири своя принос в областта на ПВР, като внедри няколко нови информационни системи, които понастоящем са в процес на разработване. Тези нови системи и цялостната **архитектура за оперативна съвместимост** за областта на ПВР ще бъдат въведени постепенно на четири етапа на внедряване, както е посочено в преразгледаната пътна карта за оперативна съвместимост, одобрена от Съвета по ПВР през октомври 2023 г. Взети заедно, тези оперативно съвместими системи ще трансформират управлението на границите чрез цифровизация, предоставяйки **интегриран интелигентен подход за гарантиране на вътрешната сигурност на Европа**, като същевременно ще осигурят безпроблемно преминаване на пътниците, пристигащи в Шенгенското пространство.

С оглед на новите си отговорности в областта на правосъдието в ЕС, eu-LISA продължи да увеличава ангажираността си с правосъдната общност, като продължи разработването на нови цифрови решения за текущата модернизация и цифровизация на съдебните системи в цяла Европа. Наред с увеличаването на усилията си за **насърчаване на цифровизацията** в областта на ПВР в ЕС, Агенцията се съсредоточи и върху киберсигурността и борбата със заплахите в киберпространството, по-специално като извърши необходимата подготовка за задълженията, произтичащи от новите

регламенти на ЕС в областта на информационната сигурност и киберсигурността.

В качеството си на агенция на ЕС, отговаряща за оперативното управление и разработването на информационни системи в областта на ПБР, eu-LISA продължи да бъде **основен партньор** на своите заинтересовани страни, като предоставя най-съвременни експертни познания чрез проактивно сътрудничество и обмен на информация с институциите, агенциите на ЕС и държавите членки.

Като цяло дейността на Агенцията беше съсредоточена върху следните годишни приоритети:

➤ **Приоритет 1: осигуряване на стабилно и непрекъснато функциониране и изпълнение на дейности по доразработване на управляваните от eu-LISA системи и предоставяните от нея услуги (т.е. ШИС, ВИС, Евродак, ECRIS RI);**

За 2023 г. основната цел на eu-LISA беше да осигури ефективна и непрекъсната работа на системите в рамките на своя мандат, като в същото време извърши необходимите подобрения и се подготви за включването им в компонентите за оперативна съвместимост. Агенцията обезпечи устойчивото функциониране на основните системи на ЕС в областта на ПБР:

- **Шенгенската информационна система (ШИС)** и нейната автоматизирана система за дактилоскопична идентификация (AFIS);
- **Визовата информационна система (ВИС)**, нейната биометрична съпоставителна система (БСС) и функционирането на VIS Mail;
- **Европейската система за сравняване на дактилоскопични отпечатащи на лица, търсеци убежище (Евродак)**, заедно с DubliNet; и
- **Образецът на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост (ECRIS RI).**

Освен това eu-LISA осигури ефективно оперативное управление на основната инфраструктура, мрежи и услуги, което беше допълнено от денонощни услуги за подкрепа на крайните потребители на системата.

С изключение на някои краткосрочни случаи на недостъпност и закъснения, системите функционираха в съответствие с приложимите цели за ниво на обслужване, като достъпността на ШИС беше **99,67 %**, а на ВИС — **99,97 %**. Достъпността на Евродак беше засегната от няколко критични инцидента и спадна под целевата стойност (99,47 %). Въпреки че **използването на системата** продължи да нараства през цялата година (т.е. търсения в ШИС, операции с ВИС, предаване на данни в Евродак), само използването на ВИС остана под равнищата отпреди пандемията.

Благодарение на съвместните усилия на eu-LISA, държавите членки и Комисията, **на 7 март 2023 г. влезе в действие обновената ШИС**, с която се въвежда нов набор от функции и възможности за търсене и се гарантира, че компетентните органи разполагат с по-пълна и надеждна информация. Като част от обновената ШИС, eu-LISA приключи втората фаза на проекта за AFIS, с което предостави **нови биометрични функции**, например възможността за съхраняване на отпечатащи от длани и латентни отпечатащи (отпечатащи върху повърхности). Настоящата шенгенска архитектура, управлявана от eu-LISA, беше допълнително подсилена с **включването на Кипър през юли 2023 г.**, с което броят на потребителите на ШИС нарасна на 34. Успоредно с това Агенцията продължи да подкрепя Frontex при разработването на техническите компоненти, необходими за постигане на готовност за присъединяване към ШИС. През 2023 г. Агенцията също така подкрепи включването на Хърватия във ВИС.

От 1 януари 2023 г. **Хърватия има пълен достъп до ВИС**, което позволява премахване на граничния контрол по вътрешните граници с други държави от Шенгенското пространство. С това се отбелязва първото разширяване от 2011 г. насам, когато Лихтенщайн се присъедини към зоната без граници. Също така Агенцията продължи въвеждането на **преработената версия на ВИС**, което отне значително по-дълго от първоначално предвиденото поради сложните техническите изисквания, засягащи планираните дейности по проекта. През октомври 2023 г. eu-LISA проведе **учението за сигурност и непрекъснатост на работата на ВИС**, за да тества и подобри допълнително устойчивостта на системата.

В подкрепа на прилагането на **Общата европейска система за убежище** (ОЕСУ) Агенцията продължи да поддържа **Евродак** и осигури критични подобрения на системата в очакване на предстоящото приемане на **Новия пакт за миграция и убежище** и **Преработения регламент за Евродак**. През 2023 г. Агенцията завърши проекта за увеличаване на капацитета на Евродак, като разшири максималния **капацитет за съхранение** от 7 на 9 милиона записа, а също така увеличи дневната **пропускателна способност** от 15 000 на 24 000 трансакции.

Освен това, тъй като анализът на сигурността на **приложението ECRIS RI** разкри няколко **уязвимости в сигурността**, Агенцията започна обсъждания с Комисията и съответните заинтересовани страни относно потенциалното преработване на ECRIS RI с цел намаляване на всички остатъчни рискове за сигурността, за да се осигури въвеждането в експлоатация на ECRIS-TCN.

Що се отнася до инфраструктурата, през май 2023 г. eu-LISA достигна важен етап, след като беше **определена за местен интернет регистър** (LIR) и стана член на регионалния интернет регистър на Европа. В резултат на това Агенцията вече може да предоставя IP адреси на крайните потребители като доставчик на услуги или да ги използва за инфраструктурата си. В подкрепа на тази дейност eu-LISA придоби основни интернет ресурси за свързване с интернет и за предоставяне на публични услуги в областта на системата за ПБП, например уеб услуги на СВИ/ETIAS.

Освен това, за да повиши оперативната ефективност, eu-LISA въведе специален **инструмент за управление на инфраструктурата на центъра за данни (DCIM)**, за да подобри оптимизирането на инфраструктурата и енергийното управление. За да отговори на бъдещите нужди от капацитет, eu-LISA продължи да оптимизира и реорганизира своите центрове за данни и отбеляза напредък в подготовката за **бъдещия си модулен център за данни в Страсбург**.

Също така Агенцията осигури непрекъснатата работа и предоставянето на услуги от **общата споделена платформа (ОСП)**, като внедри локална контейнерна платформа за намаляване на времето за изпълнение чрез автоматизация, и създаде работен поток за непрекъсната интеграция, предоставяне и внедряване (CI/CD), за да подобри ефикасността и времето за внедряване на нови приложения. Освен това eu-LISA работи по **цялостната платформа в облак**, за да тества и провери използването на технологиите в облак за хостване на подходящи работни натоварвания, и разработи **работен поток за компилация на мобилни приложения**, необходим за разработването на приложения за новите системи.

В допълнение към оперативното управление на информационните системи в областта на ПБП, eu-LISA продължи да изпълнява други тясно свързани законоустановени задачи, например предоставяне на обучение за държавите членки относно използването на информационни системи в областта на ПБП, изготвяне на задължителните доклади за техническата им ефективност, годишни статистически данни и съставяне на списъци на оправомощените органи.

➤ **Приоритет 2:** продължаване на работата по внедряване и разработване на новите информационни системи в областта на ПБП (т.е. СВИ, ETIAS, ECRIS-TCN и e-CODEX) и на архитектурата за оперативна съвместимост;

През май 2023 г. eu-LISA прие нов подход, наричан вътрешно „**Стратегия за разрешаване на проблеми (3Rs)**“ (мобилизиране отново, решаване и обновяване), за да се преодолее дългогодишният застои в разработването на системата за влизане/излизане (**СВИ**), който започна да нарушава разработването и навременното предоставяне на други нови системи, т.е. Европейската система за информация и разрешения за пътуване (**ETIAS**), Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (**ECRIS-TCN**) и компонентите за оперативна съвместимост. За сравнително кратък период от време новият подход значително **подобри управлението на проблемите и позволи по-ефективно прилагане на корективни действия**, за да се насочи изпълнението на проекта и да се избегнат спадове в производителността и нови значителни забавяния. В резултат на това Агенцията успя да ускори разработването на СВИ, като предложи по-устойчиви условия за държавите членки да продължат подготовката си.

За да гарантира успешното доставяне на новите системи в областта на ПБП и на цялостната архитектура за оперативна съвместимост, eu-LISA предприе решителни стъпки за преформулиране на съществуващия подход към разработването на системи, като въведе подход на **етапи**. Този нов подход предвижда въвеждането на новите системи в областта на ПБП и архитектурата за оперативна съвместимост на четири етапа, които започват от 2024 г. и продължават до 2027 г., като всеки следващ етап се фокусира върху постигането на техническа готовност за една основна система и съпътстващите я услуги.

- 2024 г. Етап 1** | **СВИ**, заедно със съвместните уеб услуги (включително интерфейса за превозвачи) и общата система за биометрично съпоставяне (**оУБС**);
- 2025 г. Етап 2** | **ETIAS**, заедно с уеб услугите за граждани на трети държави; два компонента за оперативна съвместимост: Европейски портал за търсене (ЕПТ), общо хранилище за данни за самоличност (ОХДС); и централно хранилище за докладване и статистика (ЦХДС);
- 2025 г. Етап 3** | **ECRIS-TCN** с компоненти за оперативна съвместимост;
- 2026 г. Етап 4** | завършване на **архитектурата за оперативна съвместимост на ПВР** (вкл. последния компонент за оперативна съвместимост: детекторът за множество самоличности, **ДМС**) и **преработената версия на ВИС**.

За да проследява, че всеки етап се изпълнява успешно, Агенцията създаде специална работна група, която се фокусира върху изпълнението на задачите чрез прилагане на подход „един екип под един покрив“, основан на методологията за управление на проекти Agile. Този подход е разработен така, че да дава осезаеми резултати на редовни интервали чрез постепенното въвеждане на **минимални жизнеспособни продукти (MVP)** — междинна версия на крайния продукт, внедрена в стабилна среда, която позволява на държавите членки да провеждат тестови кампании и да продължат подготовката си.

Разработването и изпитването на **СВИ** продължи през цялата година. В сътрудничество с изпълнителя Агенцията отстрани техническите проблеми, които пречеха на държавите членки да постигнат напредък в изпитването и подготовката на националните си системи. След като се въведе новият подход, в тестови среди в държавите членки бяха инсталирани три основни версии на СВИ със значително по-малък брой софтуерни дефекти, което свидетелства за подобреното качество на разработването и тестването. Освен това новосъздаденият високоефективен общ механизъм за управление продължи да следи редовно напредъка и да прилага корективни действия за насочване на изпълнението, което позволи да се решат повечето от нерешените въпроси по договорите.

Също така Агенцията продължи с разработването на **уеб услугите СВИ/ETIAS**, като се съсредоточи върху уеб портала, изпитвайки качеството и изискванията към софтуера за интерфейса за превозвачи, и мобилното приложение — приложение, разработено от eu-LISA с вътрешни ресурси.

През 2023 г. прилагането на **ETIAS** остана във **фазата на анализ и проектиране** поради зависимостите от споделените компоненти на СВИ (т.е. уеб услуги) и спецификациите за оперативна съвместимост, блокиращи завършването на проекта за тяхното интегриране. Въпреки това през ноември eu-LISA завърши **платформата за тестова среда**. Освен това през 2023 г. Агенцията приключи наблюдението на технологичните решения за „**белия списък**“ на **сигурните аудио-видео комуникационни инструменти**, които да се използват от националните звена на ETIAS за интервюиране на заявителите в случаите, когато няма консулски служби.

Успоредно с това eu-LISA продължи и разработването на **ECRIS-TCN**, въпреки че дейностите по **анализа, проектирането и разработването** напреднаха по-бавно от планираното поради зависимостите от общите компоненти на СВИ. През 2023 г. на държавите членки бяха предоставени две версии на **интегрирания симулатор ECRIS-TCN** (съчетаващ централната система, интерфейсен софтуер, части от ECRIS RI и симулатор на ЕПТ) за тестване.

За да се улесни обменът на информация между новите и съществуващите информационни системи, eu-LISA ще разработи **всеобхватна архитектура за оперативна съвместимост в областта на ПВР**. След като влезе в експлоатация, оперативната съвместимост на системите в областта на ПВР ще подпомогне цялостното управление на границите и вътрешната сигурност. Програмата за оперативна съвместимост остана на **етапа на изпълнение** поради зависимостите от програмата за разработване на СВИ.

През цялата година eu-LISA продължи с прилагането на компонентите за оперативна съвместимост, като се съсредоточи върху разработването на функциите на оУБС, свързани с миграцията и преработката на системи, например продължи с **миграцията на данни** от различни системи за ПВР към оУБС, за да се даде възможност за идентификация в различни области, както и с разширяването на общо хранилище за данни за самоличност (ОХДС) и на детектора за множество самоличности (ДМС) за областта на правосъдието. През юни Агенцията предостави **версия на оУБС, съобразена с най-новия софтуер** и новата версия на интеграционния слой. През ноември eu-LISA завърши разработката и производствените тестове за приемане на **първата основна версия на минимален жизнеспособен продукт за ЕПТ, ОХДС и ЦХДС**, която напълно отговаря на нуждите на ETIAS.

В сътрудничество с Швеция eu-LISA завърши **пилотния проект за набор от потребителски софтуер**

за оУБС за заявления за издаване на визи, като се съсредоточи върху събирането на оценката на качеството, изчислена за всеки опит за заснемане (пръстови отпечатьци и изображения на лицето), за да се определи дали договорените прагове за качество могат да доведат до няколко опита за заснемане по време на процеса на подаване на заявление и да се оцени въздействието на проверките на качеството върху общата продължителност на заснемането. Анализът на стойностите на качеството на пръстовите отпечатьци показва, че комбинираната стратегия за качество, използвана в потребителския софтуерен комплект за оУБС, би подобрила сегашния процес на заснемане на работните станции за подаване на заявления за виза, като се фокусира само върху записите на ВИС, които се нуждаят от повторно заснемане. Пилотният проект също така потвърди цялостното качество на наборите от данни за качеството на лицевите изображения и даде възможност за намаляване на времето, изразходвано за заснемане на лицевите изображения.

➤ **Приоритет 3: предоставяне на подкрепа и тематичен експертен опит на разположение на Комисията и държавите членки**

eu-LISA винаги е готова да подкрепя държавите членки, Комисията и агенциите на ЕС по въпроси, свързани с разработването и развитието на информационните системи в областта на ПБР в рамките на компетентността си, включително подкрепа за консултативните групи и съветите за управление на програми. Освен това eu-LISA насочва техническия си опит към предоставяне на редовни обучения за функционирането и техническото използване на системите в областта на ПБР, като ги адаптира спрямо нуждите и установените пропуски в знанията на държавите членки и другите заинтересовани страни. Докладите за техническото функциониране на системата и статистическите данни, предоставени от eu-LISA, се използват в **Шенгенския барометър+**, разработен от Комисията с цел подобряване на ситуационната осведоменост и капацитета за прогнозиране на равнището на ЕС.

За да се гарантира непрекъснатото развитие на информационните системи в областта на ПБР, eu-LISA продължава да наблюдава и провежда научни изследвания (вкл. проекти за проверка на концепцията), като същевременно насърчава стандартизацията и координира информационни дейности със сектора и академичните среди с цел насърчаване на иновациите и цифровизацията. По-специално, Агенцията продължи да развива своите възможности и експертен опит в областта на изкуствения интелект (ИИ), като приключи **проект за проверка на концепцията за решение, базирано на ИИ, за прогнозен анализ на ИТ инфраструктурата и мрежите** с цел подобряване на достъпността на инфраструктурата и намаляване на времето за престой.

През цялата 2023 г. eu-LISA продължи да допринася активно за **центъра на ЕС за иновации в областта на вътрешната сигурност**, като изпрати служител в Европол, който да подпомага секретариата на центъра, а също и като очертае необходимите проекти, пропуски в знанията и способностите в областта на ПБР.

Наред с това eu-LISA продължи да развива своя набор от биометрични услуги, като инвестира в научноизследователски дейности и конкретни решения, насочени към повишаване на общото качество на различни аспекти на биометрията, и да предоставя своевременна и висококачествена подкрепа на заинтересованите си страни. Като част от продължаващите усилия за стандартизиране на качеството на данните във всички системи в областта на ПБР, в тясно сътрудничество със Съвместния изследователски център на Комисията, Агенцията **иницира нов международен стандарт за следи от пръсти** (латентни пръстови отпечатьци). Също така eu-LISA продължи да работи, за да се утвърди като международно признат експерт в областта на биометрията и управлението на самоличността. За да насърчи стандартизацията на международно равнище и да подобри услугите, които предлага, eu-LISA **представи предложение за нов показател за качество на следите от пръсти**. Това са значителни постижения не само за подобряване на оперативната съвместимост на всички системи в областта на ПБР, но и за предотвратяване на блокирането от страна на доставчика и постигане на по-добра преносимост на биометричните продукти между рамковите договори/доставчиците.

Освен това през април eu-LISA представи своя **първи научно-изследователски документ — широкомащабно проучване на качеството на данните за пръстови отпечатьци** — на 11-ия международен семинар по биометрия и криминалистика в Барселона.

Също така Агенцията продължи да бъде домакин на прояви на **кръгла маса на сектора** с цел насърчаване на обмена на мнения относно конкретни приоритетни области, представяне на иновативни технологии, продукти и услуги от сектора, отговаряне на потребностите и преодоляване на пропуските в способностите на държавите членки. През 2023 г. Агенцията организира две секторни кръгли маси — една относно **киберустойчивостта** и друга относно **цифровизацията на правосъдието**.

➤ **Приоритет 4:** увеличаване на приноса на Агенцията в областта на правосъдието на ЕС

През цялата година Агенцията продължи да разширява ролята си за стимулиране на цифровата трансформация в областта на правосъдието в ЕС. През 2023 г. основната цел на eu-LISA беше да **поеме оперативното управление на системата e-CODEX** (комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни). На 8 декември 2023 г. eu-LISA и консорциумът, отговарящ за управлението на системата e-CODEX, подадоха до Комисията съвместно искане за обявяване на успешното приключване на процеса на предаване/поемане. На 7 май 2024 г. Комисията официално обяви приключването на процеса на предаване/поемане, а на 3 юни 2024 г. eu-LISA официално ще поеме оперативното управление на системата e-CODEX.

Следващият голям проект на Агенцията за развитие в областта на правосъдието е **платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване**, която трябва да подобри ефективността на трансграничните разследвания и наказателни преследвания. След влизането в сила на Регламента за платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване, през юни 2023 г. Агенцията започна подготовка, като създаде управителни органи, които да ръководят изпълнението на проекта, и даде началото на проект за дейност по разработване. През цялата година eu-LISA продължи да увеличава ангажираността си с правосъдната общност на ЕС и да установява по-тесни партньорства.

➤ **Приоритет 5:** напредък с второто разширяване на оперативното звено на eu-LISA в Страсбург („Програма за увеличаване на капацитета“)

След консолидирането на няколко взаимосвързани инфраструктурни проекта в рамките на **програмата за увеличаване на капацитета** през 2021 г., eu-LISA продължи да работи по второто разширяване на оперативния си център в Страсбург с оглед разширяване на съществуващото офис пространство. Въпреки това поради бюджетни ограничения строителният проект беше отложен за следващия период на многогодишна финансова рамка.

За да се отговори на неотложните нужди на дейността преди завършването на второто разширяване, програмата за увеличаване на капацитета включва два други проекта: инсталиране на контейнерен **модулен център за данни** (гъвкаво и мащабно решение, което не изисква никакви строителни дейности), както и **модернизиране на храненето и охлаждането**, за да се покрият краткосрочните и дългосрочните нужди от охлаждане и електрическо хранене на оперативния център в Страсбург.

През 2023 г. Агенцията завърши проучване за снабдяване с контейнерен **модулен център за данни**, за да получи обща представа за пазарните възможности и потенциалните доставчици при подготовката за започване на етапа на планиране. Понастоящем проектът е във фаза на планиране, като се фокусира върху определянето на окончателни проект, изискванията за сигурност, както и върху строително-монтажните и електрическите работи.

Що се отнася до **модернизирането на храненето и охлаждането**, предварителното проучване за осъществимост за оптимизиране на капацитета за охлаждане беше проведено през юни, а Агенцията избра два сценария: първият дава възможност за по-ефективно използване на настоящата инфраструктура за охлаждане в краткосрочен план, а второто е средносрочно решение, базирано на геотермален подход за намаляване на въглеродния отпечатък. Прилагането на тези два сценария ще увеличи общата ефективност на консумацията на електроенергия в съответствие с насоките на ЕС за подобряване на енергийната ефективност на централите за данни.

➤ **Приоритет 6:** подготовка за редовната оценка на Агенцията в съответствие с член 39 от учредителния регламент на eu-LISA

Съгласно член 39 от учредителния регламент на eu-LISA Комисията извършва оценка на работата на eu-LISA във връзка с нейните цели, мандат, местоположение и задачи, за да набележи препоръки за евентуални изменения на мандата на Агенцията.

През 2023 г. Агенцията продължи с независимия сравнителен анализ, започнат през 2022 г. по искане на Комисията, за да се подготви за предстоящата външна оценка на eu-LISA. Външен изпълнител извърши оценка на цялостното оперативно изпълнение на Агенцията, целесъобразността на разпределението и използването на човешките ресурси, както и на приноса ѝ за постигане на целите на приложимите политики на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи. За да се осигури цялостна представа за възможната посока на развитие и еволюция на eu-LISA през следващите години, Агенцията възложи допълнителни задачи на изпълнителя, като придаде по-стратегически характер на доклада чрез препоръки за подобрения в средносрочна перспектива. Поради разширения

обхват на дейността окончателният доклад беше завършен през януари 2024 г.

Оценка на управлението и дейностите по вътрешен контрол

Във втората и третата части на настоящия доклад се съдържа преглед на управлението на Агенцията през 2023 г., вкл. обобщението на годишния доклад за оценка на рамката за вътрешен контрол (РВК), обобщеният преглед на одитите и последващите действия във връзка с констатациите на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

Агенцията разработва комплексен набор от сложни широкомащабни информационни системи и се развива в динамична среда, която изисква гъвкавост, като същевременно се осигурява спазването на правилата на ЕС. Тези обстоятелства създават допълнителни предизвикателства и натиск върху дейността на Агенцията и нейната организация. През януари 2023 г. управителният съвет на eu-LISA предостави заключение, че въвеждането в експлоатация на Системата за влизане/излизане през май 2023 г. вече не е осъществимо. Оттогава насам Агенцията въведе нова стратегия за разрешаване на проблеми (3Rs, мобилизиране отново, решаване и обновяване), за да се преодолее ситуацията, и изготви нова пътна карта за оперативна съвместимост, с постепенно изпълнение на четири етапа между 2024 и 2026 г.

През май 2023 г. eu-LISA получи сертификат „Ефективен потребител на CAF“, което я прави единствената агенция на ЕС с валиден сертификат по Общата рамка за оценяване (CAF) към момента на изготвяне на настоящия доклад. Сертификатът е не само признание за свършената работа, но и съвместен ангажимент на ръководството и служителите на Агенцията да продължат да се стремят към качество и високи постижения. В бъдеще продължава работата въз основа на **плана за подобряване на CAF**, в който се набелязва списък с действия за подобряване в подкрепа на организационното развитие и подобряване на качеството и ефективността на управлението на всички равнища. Освен това през 2023 г. Агенцията достигна изключително високо ниво на изпълнение на бюджета за поети задължения и плащания (близо 100 %) и постигна забележимо увеличение на дела на запълване на длъжностите.

В доклада за оценка на РВК за 2023 г. се заключава, че **системата за вътрешен контрол на eu-LISA е налице, функционира и е ефективна, въпреки че все още са необходими някои подобрения**. В различни одити, включително на Европейската сметна палата (ЕСП), също са посочени области за подобрение. През 2023 г. Агенцията продължи да бъде изцяло ангажирана с извършването на подобрения в установените проблемни области, като се съсредоточи върху управлението на договорите, свързани с оперативните програми и проекти. eu-LISA имаше за цел да приключи останалите препоръки от одита по най-ефективния начин, като даде приоритет на най-неотложните и на тези, които са останали неизпълнени за най-дълъг период от време. В резултат на това до 31 декември 2023 г. Агенцията е приключила 33 от 38 (87 %) неизпълнени одитни препоръки. Агенцията се ангажира да предприеме бързи и решителни действия за преодоляване на забавянията в изпълнението на оставащите неизпълнени препоръки.

Въведение

Консолидираният годишен отчет за дейността на eu-LISA за 2023 г. дава структуриран преглед на изпълнението на годишната работна програма на Агенцията за 2023 г. и реализирането на целите, набелязани в единния програмен документ за периода 2023—2025 г. ⁽¹⁸⁾.

Докладът следва структурата, определена от Европейската комисия за всички агенции на ЕС ⁽¹⁹⁾ и изискванията в член 48 от финансовите правила на eu-LISA ⁽²⁰⁾.

- В **глава 1** е изложен подробен преглед на **постигнатите резултати** в оперативното управление и развитието на информационните системи в областта на ПВП, разработването на нови системи, както и на други дейности.
- В **глава 2** са заложили основните елементи на **управлението на eu-LISA**, включително бюджет и човешки ресурси.
- В **глава 3** е представена оценка на ефективността на **рамката за вътрешен контрол** (РВК) и са посочени основните рискове за организацията през отчетния период.
- В **глави 4 и 5** са представени необходимите **декларации за достоверност**.
- В **приложенията** към настоящия отчет се предоставя по-подробен обзор за използването на ресурсите и се постига допълнителна прозрачност по отношение на работата и оперативните дейности на Агенцията.

▾ ПРАВЕН КОНТЕКСТ

В член 24, параграф 3, буква ж) от Регламент (ЕС) 2018/1726 се съдържа изискване към изпълнителния директор да изготви и предостави проекта на консолидирания годишен отчет за дейността на управителния съвет за оценка и приемане, след предварителни констатации с консултативните групи.

Член 19, параграф 1, буква у) от същия регламент възлага управителния съвет да оцени и приеме консолидирания годишен отчет за дейността на Агенцията за предходната година, като представи цялостен преглед на постигнатите резултати, сравнени с целите, посочени в годишната работна програма.

Управителният съвет предоставя доклада, заедно с оценката си, на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата до 1 юли и го предоставя за достъп на обществеността.

Структура на годишния отчет за дейността

Дейностите на Агенцията са разпределени в **групи**, така че да отразяват оперативния модел на eu-LISA и взаимозависимостите между различните проекти и дейности. Този подход осигурява по-добра координация, за да се даде възможност за осъществяване на полезни взаимодействия и икономии от мащаба, като същевременно се подобрява ефективността по отношение на управлението на ресурсите и проследимостта.

Съгласно този подход дадена **група** се отнася до съвкупност от дейности, отделни проекти и задачи извън проекти, които в своята цялост допринасят за постигането на стратегическите цели на eu-LISA. Всяка група се състои от няколко **области на дейност** за координиране на управлението на взаимосвързани проекти и дейности извън проекти.

През 2023 г. Агенцията структурира работната си програма въз основа на следните групи ⁽²¹⁾:

- оперативното управление и развитие на действащите системи;
- внедряване на нови системи и иновации;
- иновации, научноизследователска и развойна дейност;
- инфраструктура и мрежи;

⁽¹⁸⁾ Единен програмен документ на eu-LISA за 2023—2025 г.

⁽¹⁹⁾ Съобщение на Комисията относно [насоките за единния програмен документ \(ЕПД\) и консолидирания годишен отчет за дейността \(КГОД\)](#), COM (2020) 2297 final.

⁽²⁰⁾ [Финансови правила на eu-LISA](#), решение № 2019—198 на управителния съвет, в сила от: 1 септември 2019 г.

⁽²¹⁾ Броят на групите не е фиксиран и може да се променя в зависимост от промените в задачите, възлагани на Агенцията.

- пряка подкрепа за оперативните дейности; и
- организационни дейности.

I

ПОСТИЖЕНИЯ

Преглед на основните постижения на eu-LISA в областта на оперативното управление и развитието на информационните системи в областта на ПВР, разработването на нови ИТ системи, научноизследователската дейност и иновациите и други основни дейности

Постигнати резултати през годината

През цялата 2023 г. eu-LISA продължи усилията си да допринесе за едно напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство в полза на европейските граждани. В качеството си на агенция, отговаряща за оперативното управление на информационните системи на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), които улесняват интегрираното управление на границите и сътрудничеството между правоприлагащите органи, дейностите на eu-LISA допринасят за вътрешната сигурност и свободното движение в ЕС и засягат милиони хора, пътуващи към Европа от цял свят.

Мандатът и основните оперативни дейности на eu-LISA допринасят за изпълнението на политическите насоки за Европейската комисия за периода 2019—2024 г. ⁽²²⁾. Като се ръководи от стратегията на Комисията за постигане на напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство ⁽²³⁾ и от преработения механизъм за оценка и наблюдение по Шенген (SEMM) ⁽²⁴⁾, работната програма на Агенцията допринася за укрепване и подобряване на устойчивостта и целостта на Шенгенското пространство. Управляваните от eu-LISA системи в областта на ПВР улесняват бързия, ефективен и надежден обмен на информация, който е от решаващо значение за поддържане и укрепване на пространството на свобода, сигурност и правосъдие на ЕС. За тази цел Шенгенската информационна система (ШИС) подпомага граничния контрол и сътрудничеството в областта на правоприлагането, а визовата информационна система (ВИС) улеснява издаването и проверките на визи.

В рамките на Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност за периода 2020—2025 г. ⁽²⁵⁾ Агенцията поставя акцент върху дейностите, които допринасят за изграждането на силна европейска екосистема на сигурността, което включва улесняване на полицейското сътрудничество и обмена на информация, осигуряване на стабилни външни граници и участие в научни изследвания и иновации, свързани със сигурността. Настоящата шенгенска архитектура, управлявана и поддържана от eu-LISA, беше допълнително укрепена с пълното прилагане на обновената ШИС през март 2023 г. С включването на на Кипър през юли 2023 г. броят на потребителите на ШИС се увеличи на 34. Нещо повече, през 2023 г. Агенцията подкрепи включването на Хърватия във ВИС. Също така Агенцията подпомогна изпълнението на EMPACT за периода 2022—2025 г., като участва в три оперативни плана за действие по следните теми: контрабанда на мигранти, огнестрелни оръжия и кибератаки ⁽²⁶⁾.

В очакване на предстоящото приемане на Новия пакт за миграцията и убежището ⁽²⁷⁾, и по-специално Преработения регламент за Евродак ⁽²⁸⁾, eu-LISA продължи с актуализациите на критичните системи на Евродак, за да подпомогне прилагането на Регламента „Дъблин“ ⁽²⁹⁾, един от централните инструменти за прилагане на Общата европейска система за убежище (ОЕСУ) ⁽³⁰⁾.

Тъй като всички системи в областта на ПВР, управлявани от Агенцията, подпомагат изпълнението на политиките на ЕС в областта на управлението на границите, визите, миграцията, убежището и цифровизацията и допринасят за борбата с организираната престъпност и тероризма, тяхното непрекъснато развитие и поддръжка са от решаващо значение за ЕС и eu-LISA.

През следващите години Агенцията ще разшири своя принос в областта на ПВР, като даде началото

⁽²²⁾ Политически насоки за следващата Европейска комисия (2019—2024 г.), ноември 2019 г.

⁽²³⁾ Съобщение на Комисията „Стратегия за напълно функциониращо и устойчиво Шенгенско пространство“, COM (2021) 277 final.

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) 2022/922 на Съвета за създаването и функционирането на механизъм за оценка и наблюдение на Шенгенското пространство.

⁽²⁵⁾ Съобщение на Комисията относно Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност, COM (2020) 605 final.

⁽²⁶⁾ За повече информация посетете страницата на Комисията относно EMPACT (Европейска мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи).

⁽²⁷⁾ Съобщение на Комисията относно Нов пакт за миграцията и убежището, COM (2020) 609 final.

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕС) 2024/1358 за създаване на системата Евродак за сравняване на биометрични данни с цел ефективно прилагане на регламенти (ЕС) 2024/1351 и (ЕС) 2024/1350 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2001/55/ЕО на Съвета и установяване на самоличността на незаконно пребиваващи граждани на трета държава и лица без гражданство и относно искания за сравняване с данните в Евродак, отправени от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол, ОВ L, 2024/1358, 22 май 2024 г.

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) № 604/2013, ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31—59.

⁽³⁰⁾ За повече информация посетете специалната страница на ГД „Миграция и вътрешни работи“ относно общата европейска система за убежище (ОЕСУ).

на няколко нови информационни системи, които понастоящем са в процес на разработване: системата за влизане/излизане (**СВИ**), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (**ETIAS**) и Европейска информационна система за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство (**ECRIS-TCN**). Тези нови системи и цялостната **архитектура за оперативна съвместимост** в областта на ПБР ще бъдат **въведени постепенно на четири етапа на внедряване** съгласно преразгледаната пътна карта за оперативна съвместимост, която беше одобрена от Съвета по ПБР през октомври 2023 г. ⁽³¹⁾. Взети заедно, тези оперативни съвместими системи ще променят управлението на границите чрез цифровизация, като предоставят **интегриран интелигентен подход** за гарантиране на вътрешната сигурност на Европа, като същевременно осигуряват безпроблемно преминаване на пътниците, пристигащи в Шенгенското пространство (вж. Фигура 1. Континуум за пътници ()).

Освен това Агенцията продължи да разширява своя **принос в областта на правосъдието в ЕС**. На 8 декември 2023 г. eu-LISA и консорциумът, отговарящ за управлението на системата **e-CODEX**, подадоха до Комисията съвместно искане за обявяване на успешното приключване на процеса на предаване и приемане ⁽³²⁾. Считано от 3 юни 2024 г., eu-LISA ще отговаря за оперативното управление на системата e-CODEX и ще продължи с разработването на **платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване**, която ще подобри ефективността на трансграничните разследвания и наказателни преследвания. През цялата 2023 г. eu-LISA продължи да увеличава ангажираността си с правосъдната общност на ЕС и установи по-тесни партньорства.

Като продължи да засилва усилията си за **насърчаване на цифровизацията на областта на ПБР в ЕС**, Агенцията също така се съсредоточи върху киберсигурността и борбата със заплахите в киберпространството, по-специално като извърши необходимата подготовка за задълженията, произтичащи от новите регламенти на ЕС в областта на информационната сигурност и киберсигурността ⁽³³⁾.

Като агенция на ЕС, отговаряща за оперативното управление и разработването на тези системи в областта на ПБР, eu-LISA е **ключов партньор на институциите на ЕС, агенциите в областта на ПБР и държавите членки**, като предоставя най-съвременен експертен опит чрез проактивен обмен на информация и сътрудничество.

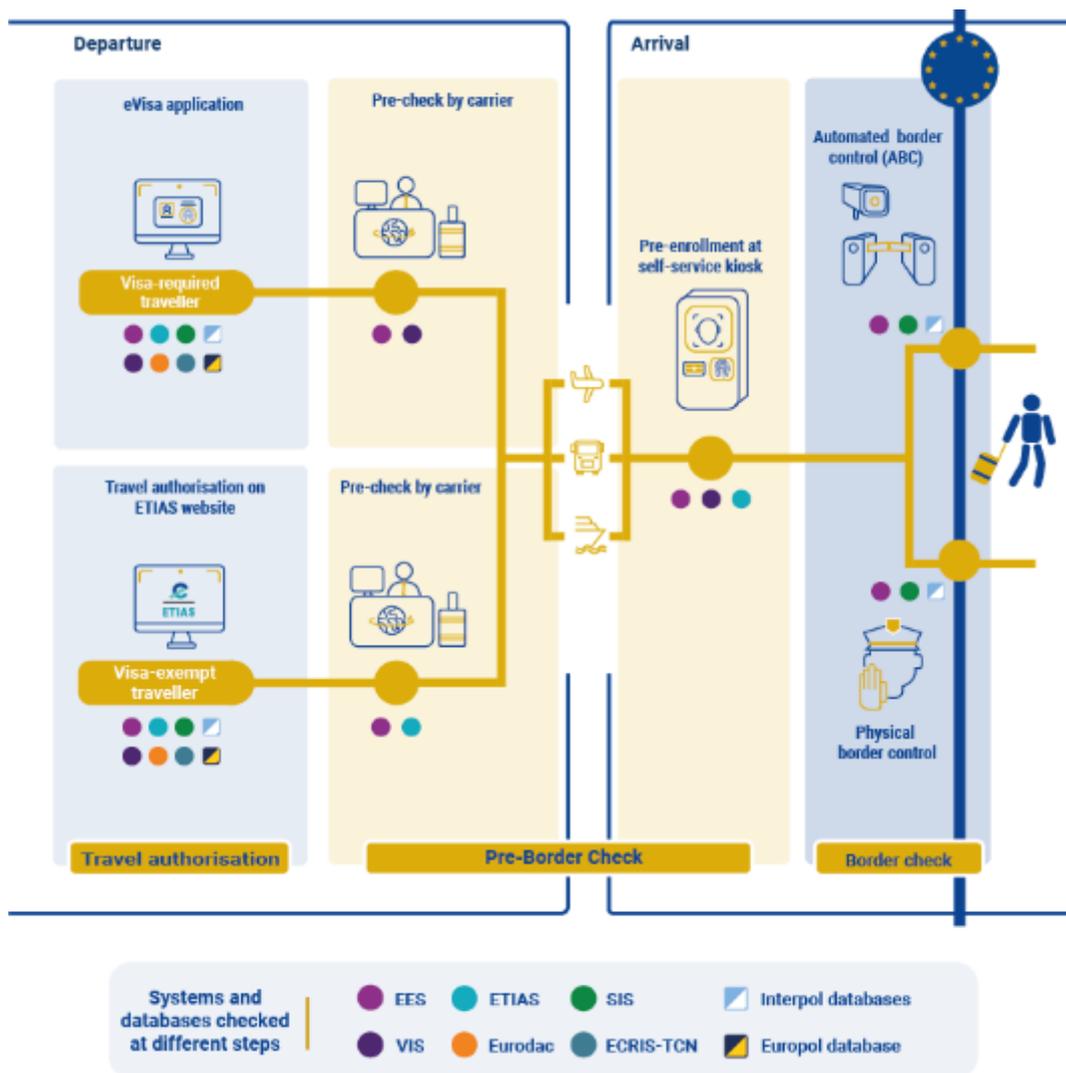

⁽³¹⁾ За повече информация вж. „Основни резултати от заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, 19–20 октомври 2023 г.“.

⁽³²⁾ eu-LISA официално ще поеме отговорността за системата e-CODEX на 3 юни 2024 г. съгласно [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2024/1272 на Комисията](#) от 7 май 2024 година относно обявяването на приключването на процеса на предаване и приемане на системата e-CODEX.

⁽³³⁾ Предложение за регламент относно **информационната сигурност** в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, COM (2022) 119 final и Предложение за регламент за определяне на мерки за **високо общо ниво на киберсигурност** в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, COM (2022) 122 final.

Фигура 1. Континуум за пътници ⁽³⁴⁾

⁽³⁴⁾ В тази инфографика е описано пътуването на пътниците от гледна точка на граждани на трети страни, които планират краткосрочно пребиваване в Шенгенското пространство, като е представен общ преглед на това как новите системи ще допринесат за интегрираното управление на външните граници на ЕС.

[ОСТАВЕТЕ ПРАЗНО]

1. Оперативно управление и развитие на действащите системи

В следващия раздел е представен преглед на дейностите на eu-LISA, свързани с оперативното управление и развитието на информационните системи в областта на ПВР в сферите на управлението на границите, миграцията и убежището, вътрешната сигурност, правоприлагането и съдебното сътрудничество. Основният приоритет на Агенцията е да гарантира ефективното и ефикасно управление на всички системи в рамките на мандата ѝ — Шенгенската информационна система (ШИС), Визовата информационна система (ВИС), Европейската система за сравняване на дактилоскопични отпечатащи (Евродак) и образецът на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост (ECRIS RI) — в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване, като същевременно осигурява непрекъсната достъпност на системите.

1.1. Шенгенска информационна система (ШИС)

ШИС е най-голямата и най-широко използвана ИТ система за вътрешна сигурност и управление на границите в Европа. Тя се използва основно от определени национални органи за обмен на информация за издирвани или изчезнали лица или предмети, например документи за самоличност или превозни средства. От 2018 г. ШИС е оборудвана с функция за търсене по биометрични данни — **автоматизираната система за дактилоскопична идентификация (AFIS)**, която дава възможност за идентифициране на лица въз основа на техните отпечатащи от дланта и пръстите. Така ШИС представлява един от крайъгълните камъни на шенгенската архитектура, като улеснява управлението на външните граници на ЕС и същевременно подпомага правоприлагането и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси в целия Съюз.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- На **7 март 2023 г.**, eu-LISA постигна важен етап с **влизането в експлоатация на обновената ШИС**. Това е най-всеобхватната актуализация на системата от 2014 г. насам, която предлага на общността на ЕС в областта на ПВР широка гама от нови функции и възможности за търсене за идентифициране на хора и предмети.
- На **25 юли** eu-LISA завърши **пълното включване на Кипър в ШИС**, с което общият брой на ползвателите на ШИС се увеличи на 34.

Оперативно управление на ШИС

През 2023 г. основната цел беше да се гарантира ефективното и непрекъснато функциониране на **централната система на ШИС**, както и на нейната биометрична функция AFIS, за да се осигури на крайните потребители на системата постоянна достъпност и непрекъснатост в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване. Агенцията подпомагаше държавите членки в управлението на националните им системи, като същевременно осигуряваше необходимите актуализации и промени.

Функционирането на ШИС и AFIS остана в рамките на изискваните цели за нивото на обслужване, с **достъпност от 99,67 %** и **време за реагиране 99,99 %**, с изключение на три критични инцидента в централната система на ШИС, което доведе до пълна липса на достъпност за общо 13 часа и 46 минути.

Използване на системата ⁽³⁵⁾

През 2023 г. използването на системата и общият брой на **сигналите в ШИС са се увеличили** в сравнение с 2022 г., което свидетелства за нейното значение за полицейското сътрудничество в рамките на Шенгенско пространство. След въвеждането в действие на обновената ШИС повечето

⁽³⁵⁾ Сравнението с предходните години е сложно, тъй като системата беше подновена през март 2023 г., като бяха въведени няколко промени, например допълнителни категории сигнали, променени или разширени категории данни, разширени права на достъп и задължения за докладване.

държави членки са използвали почти всички нови категории сигнали, като по-голямата част от тях са въвели сигнали за връщане и няколко сигнала за неизвестни търсени лица. Другите нови функции също се използват активно, напр. промяна на причината за искане на сигнал и необходимото действие, което трябва да се предприеме. На практика всички държави членки са използвали и търсене в AFIS (за пръстови отпечатъци). Увеличаването на автоматизираните търсения (системи ANPR за автоматично разпознаване на номерата на автомобилите и други подобни), наблюдавано през последните няколко години, продължава и през 2023 г.

СЪХРАНЯВАНИ ДАННИ

90,5 милиона
Общо съхранявани
сигнали

- **5 % увеличение** в сравнение с 2022 г.
- 98 % от сигналите за предмети, 1,5 % сигнали за лица

ОПЕРАЦИИ

14,7 милиарда
общо извършени
търсения

- **16% увеличение** в сравнение с 2022 г.
- среднодневно: над 40 милиона
- Търсения в AFIS: 4 милиона (около 11 000 на ден)

357 013 съответствия
общ брой съответствия

- **36% увеличение** в сравнение с 2022 г.
- среднодневно: над 970 съответствия

Модернизирани и развитие на ШИС

С **преработените регламенти за ШИС** бяха въведени нови категории сигнали и функции за полицейско и съдебно сътрудничество, гранични проверки и връщания ⁽³⁶⁾. В резултат на съвместните усилия на eu-LISA, държавите членки и Комисията, **на 7 март 2023 г. започна да функционира обновената ШИС**, предоставяйки нов набор от функции и възможности за търсене за идентифициране на лица и предмети ⁽³⁷⁾. Като част от актуализацията, eu-LISA предостави и **нови биометрични функции**, например възможността за съхраняване и търсене на отпечатъци от длани и латентни отпечатъци (отпечатъци върху повърхности). Успоредно с това, Агенцията актуализира списъците на националните бюра на ШИС и бюрата SIRENE ⁽³⁸⁾, както и списъка на компетентните органи, правомощени да извършват директно търсене на данни в ШИС ⁽³⁹⁾.

През юли 2023 г. eu-LISA завърши **пълното включване на Кипър в ШИС** ⁽⁴⁰⁾. Успоредно с това Агенцията продължи да подкрепя Frontex при разработването на техническите компоненти, необходими за постигане на готовност за присъединяване към ШИС.

Готовност за оперативна съвместимост

През 2023 г. eu-LISA се съсредоточи върху внедряването на интерфейси, необходими за осигуряване на готовност за оперативна съвместимост на ШИС, с особен акцент върху взаимовръзката между ШИС и **Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)** чрез **европейския портал за търсене (ЕПТ)**, за да се улеснят биометричните и буквено-цифровите търсения и кръстосаните проверки във всички информационни системи на ПВР. През цялата 2023 г. Агенцията разработва модула за взаимовръзка и актуализира ядрото на ШИС, за да позволи оперативна съвместимост с ETIAS и връзки с други системи и компоненти.

Що се отнася до други **компоненти за оперативна съвместимост** (ЕПТ, ДМС) и ЦХДС, eu-LISA започна да анализира работните изисквания и проектирането на високо равнище за установяване на връзки с ШИС, като същевременно започна подготовка за **миграцията на функциите на AFIS на ШИС** към общата услуга за биометрично съпоставяне (оУБС).

⁽³⁶⁾ За по-подробен преглед вж. [резюме на преработените регламенти за ШИС в EUR-Lex](#).

⁽³⁷⁾ Съобщение за медиите на Европейската комисия „[Съюз на сигурност: обновената ШИС влиза в действие](#)“, 7 март 2023 г.

⁽³⁸⁾ За повече информация относно бюрата SIRENE вж. специализирания уебсайт на Комисията за [сътрудничество по SIRENE](#).

⁽³⁹⁾ Списъците на компетентните органи бяха публикувани в [Официален вестник на ЕС, том 66, С 85, 7 март 2023 г.](#)

⁽⁴⁰⁾ За повече информация вж. съобщението за пресата на eu-LISA „[Кипър е напълно включен в ШИС](#)“, 25 юли 2023 г.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Достъпност на централната система на ШИС	≥ 99,99 %	Частично изпълнена цел: 99,67 % Източник: СНО и месечни доклади за обслужване
Време за реагиране на централната система на ШИС	≥ 99,50 %	Изпълнява се според целта: 99,99 % Източник: СНО и месечни доклади за обслужване

Напредък по задачи и проекти ⁽⁴¹⁾

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативно управление на ШИС	
Поддръжка на ШИС обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> коригираща, адаптираща, усъвършенстваща и превантивна поддръжка; извършване на редовни проверки за съгласуваност на данните, окончателно подобряване на обработката на излъчванията и разделяне на доклада за моментните снимки.
Поддръжка на AFIS за ШИС обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> коригираща, адаптираща, усъвършенстваща и превантивна поддръжка.
Поддръжка за държавите членки във връзка с ШИС обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> внедряване на новата версия на 7 март, вкл. актуализация на базата данни и търсачката; пълно включване на Кипър на 25 юли; подготовка за включването на Frontex; тестване и подкрепа за дейността, предоставяни на Европол; продължаваща подкрепа за кампаниите за изпитване и квалификация, с акцент върху тестовете за готовност и съответствие за функциите на преработките за ШИС и AFIS фаза 2; нови тестови инструменти за държавите членки.
Актуализация и развитие на ШИС	
Разширен капацитет на ШИС проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> търсачката е актуализирана, актуализация на базата данни с преминаването към нов сървър.
ШИС: нова търсачка и актуализация на Oracle проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.	В процес на изпълнение — закъснява <ul style="list-style-type: none"> актуализирана е търсачката; продължава актуализацията на основната база данни на ШИС.
Сигнал за нова информация в ШИС ⁽⁴²⁾ проект: Крайна дата на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2025 г. <ul style="list-style-type: none"> етапът на възлагане на обществени поръчки започна въз основа на стабилни актове за изпълнение.
Прехвърляне на AFIS за ШИС към оУБС проект: Крайна дата на ЕПД: 2025 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г. <ul style="list-style-type: none"> подготовка за миграция на AFIS договорната подготовка е завършена.
Готовност за оперативна съвместимост на ШИС	
Свързване на централната система на ШИС с всички елементи за оперативна съвместимост (с изключение на оУБС) проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г. <ul style="list-style-type: none"> отложено поради зависимости от други проекти за ШИС и програмата за оперативна съвместимост; започна фазата на анализ и проектиране.

⁽⁴¹⁾ Съгласно Единния програмен документ на eu-LISA за периода 2023–2025 г.

⁽⁴²⁾ Регламент (ЕС) 2022/1190 по отношение на въвеждането на информационни сигнали в ШИС за граждани на трети държави в интерес на Съюза.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
<p>Основен общ модул за свързване на ШИС (интерфейс, който да позволи свързването към други системи и осъществяване на връзката с ETIAS)</p> <p>проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.</p>	<p>В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2025 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ завършване на анализа и дизайна, одобряване на работните изисквания и проектирането на високо ниво; ■ продължаващо внедряване, изготвяне на спецификации и инструменти за тестване; ■ фазата на изграждане започна с инсталирането на хардуер; ■ разработени са пълните изисквания за съответствие на данните за откриване на множествена идентичност ⁽⁴³⁾; ■ работата е в процес на изпълнение: ОВЗД, контрол на сигурността и интерфейса и подробни документи за технически спецификации (ICD/DTS), уточняване на аспектите на съответствието на данни.

1.2. Визова информационна система (ВИС)

Като един от основните елементи на шенгенската архитектура ВИС свързва контролно-пропускателните пунктове по външните граници на ЕС с консулствата на държавите членки в държави извън ЕС и подпомага визовите служби в управлението на визите за краткосрочно пребиваване за граждани на трети държави (ГТД), пътуващи до Шенгенското пространство или преминаващи транзитно през него. Системата включва **биометрична съпоставителна система (БСС)**, която дава възможност за проверка на самоличността по границите. В допълнение към обработката на визи, ВИС помага в борбата с визовите измами, като определя самоличността на лица, които може да не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване в Шенгенското пространство.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- На 1 януари 2023 г. **Хърватия стана 27-ата държава, която официално се присъедини към Шенгенското пространство с пълен капацитет**, отбелязвайки първото разширяване след 2011 г., когато Лихтенщайн се присъедини към зоната без граници.

Оперативно управление на ВИС

През 2023 г. основната цел беше да се осигури ефективното и непрекъснато функциониране на централната система на ВИС, нейната биометрична съпоставителна система (БСС) и функционирането на VIS Mail, за да се осигури на крайните потребители на системата постоянна достъпност и непрекъснатост в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване. Агенцията подпомагаше държавите членки в управлението на националните им системи, като същевременно осигуряваше необходимите актуализации и промени. Освен това качеството на данните от ВИС беше значително подоброено въз основа на резултатите от мониторинга и обратната връзка от държавите членки.

Функционирането на централната система на ВИС остана в рамките на изискваните цели с **достъпност 99,97 %** и **време за реагиране 99,98 %**, с изключение на два случая на недостъпност за общо 2 часа и 25 минути.

На 5 октомври Агенцията проведе **учението за сигурност и непрекъснатост на дейността на ВИС**, за да тества и подобри устойчивостта на системата. Учението беше съсредоточено върху сътрудничеството и действията за реагиране на неочаквани събития и разрушителни инциденти, например тестване на сценарии за влошаване на системата, голямо хакерско въздействие, хибридна атака.

Използване на системата

През цялата 2023 г. използването на ВИС — **броят на заявленията за визи и граничните операции** — продължи да се увеличава, но все още остава под нивата отпреди пандемията. Същевременно удостоверяването на автентичността с пръстови отпечатащи остава под очаквания праг, като използването на пръстови отпечатащи за гранични проверки от първа линия също е значително под очакванията.

⁽⁴³⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2023/332 на Комисията от 11 юли 2022 година по отношение на определянето на случаите, в които данните за самоличност се считат за едни и същи или сходни за целите на **откриването на множество самоличности**, ОВ L 47, 15.2.2023 г., стр. 6–16.

СЪХРАНЯВАНИ ДАННИ **51,3 милиона**
общо съхранявани заявления за издаване на визи

- **-9,7 % намаление** в сравнение с 2022 г.
- съхранявани **51,2 милиона** портретни изображения
- съхранявани **46,8 милиона** комплекта пръстови отпечатащи

ОПЕРАЦИИ **211 милиона**
общо операции

- **39 % увеличение** в сравнение с 2022 г.
- **8,6 милиона визи, издадени** от държавите членки
- **операции по границите** 1,6 милиона на месец (1,2 милиона през 2022 г.)
- 21,6 милиона буквено-цифрови търсения
- 7 милиона биометрични търсения
- 6 милиона биометрични удостоверявания

Актуализация и развитие на ВИС

Приемането на преработения регламент за ВИС през юли 2021 г. наложи значително актуализиране на централната система и препроектиране на работните процеси, за да се интегрират **визите за дългосрочно пребиваване и разрешенията за пребиваване** ⁽⁴⁴⁾. През 2023 г. eu-LISA продължи да изпълнява проекта **преработената версия на ВИС**, като събираще изисквания, подготвяше случаи на работна употреба и изготвяше документа за контрол на интерфейса (ICD). Също така Агенцията предостави техническа подкрепа на Комисията при подготовката на **вторичното законодателство** относно техническото прилагане на новите функции ⁽⁴⁵⁾. Този процес отнема значително по-дълго време от първоначално предвиденото поради сложните технически изисквания, а това ще се отрази на изпълнението на планираните дейности по проекта.

На 1 януари 2023 г. беше постигнат важен етап — **Хърватия получи пълен достъп до ВИС** и стана 27-ата държава, която официално се присъедини към Шенгенското пространство в пълен капацитет, отбелязвайки първото разширяване от повече от десет години ⁽⁴⁶⁾. Следващите са България и Румъния, за които Агенцията е започнала техническата подготовка, за да им позволи пълен достъп до ВИС.

Готовност за оперативна съвместимост

eu-LISA продължи с проекта за **оперативна съвместимост на ВИС**, започнат през 2022 г., за да се рационализира ефикасността на граничните проверки, както е предвидено в преработения регламент за ВИС. Това ще включва създаването на връзки с компонентите за оперативна съвместимост и **пряк канал за комуникация със Системата за влизане/излизане (СВИ)**, който е необходим, за да се даде възможност за автоматизирано извличане на свързани с визи данни от ВИС (напр. валидност на визите и проверка на самоличността), като същевременно се дава възможност на визовите органи да правят справки в СВИ при обработването на заявленията. Въпреки че закъсненията, свързани с програмата за разработване на СВИ, повлияха на изпълнението, eu-LISA се съсредоточи върху конфигурирането на различните среди, за да осигури безпроблемно **изпитване от край до край** ⁽⁴⁷⁾.

За да се даде възможност за едновременно извършване на справки във ВИС и **Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)**, трябва да се създаде връзка за оперативна съвместимост между ВИС и **европейския портал за търсене (ЕПТ)**, както е предвидено в последващите изменения на ETIAS, приети през юли 2021 г. ⁽⁴⁸⁾. Агенцията работи по нова договорна уредба, за да продължи да развива и разширява проекта за оперативна съвместимост на ВИС.

⁽⁴⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/1134 от 7 юли 2021 година за целите на **реформирането на Визовата информационна система**, ОВ L 248, 13.7.2021 г., стр. 11.

⁽⁴⁵⁾ Актове за изпълнение и делегирани актове относно техническото внедряване на нови функции, относно мерките, необходими за разработването на централната система на ВИС, и относно наръчник с процедури и правила за запитвания, проверки и оценки.

⁽⁴⁶⁾ **Решение (ЕС) 2022/2451 на Съвета** относно пълното прилагане на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в Република Хърватия.

⁽⁴⁷⁾ През февруари 2024 г. Агенцията достигна важен етап с успешното започване на изпитванията за съответствие на държавите членки.

⁽⁴⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/1152 за достъпа до други информационни системи на ЕС за целите на ETIAS.

През 2023 г. Агенцията започна подготовка за миграция на **функцията за търсене на биометрични данни** във ВИС към **споделената услуга за сравняване на биометрични данни (оУБС)**. Освен това Агенцията започна разработването на общ интерфейс между ВИС и **централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС)**.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Достъп до централната система на ВИС	≥ 99,99	Частично изпълнена цел: 99,97 % <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
Време за реагиране на централната система на ВИС	100 %	Частично изпълнена цел: 99,98 % <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативна поддръжка на ВИС	
Поддръжка на ВИС обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> коригираща, адаптираща, усъвършенстваща и превантивна поддръжка; завършване на прехода на ВИС към трансверсална инженерна и оперативна рамка (TEF/TOF).
Актуализация и развитие на ВИС	
ВИС: включване на Хърватия проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> Хърватия получи пълен достъп до ВИС.
Разработване на преработката на ВИС (вкл. конфигурация „активен-активен“) проект: Крайна дата на ЕПД: 2025 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г. <ul style="list-style-type: none"> в процес на изпълнение е проучване на изискванията и изготвяне на проект на високо ниво, работа с държавите членки относно наличието на среди за изпитване, принос към завършването на вторичното законодателство.
готовност за оперативна съвместимост на ВИС	
Интегриране на ВИС с елементите за оперативна съвместимост проект: Крайна дата на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г. <ul style="list-style-type: none"> в процес на изпълнение е проучване на изискванията и изготвяне на проект на високо ниво, дейността беше обединена с разработването на преработената версия на ВИС.

1.3. Европейска система за сравняване на дактилоскопични отпечатьци на лица, търсеци убежище (Евродак)

Евродак подкрепя прилагането на **Регламента „Дъблин“**⁽⁴⁹⁾ като един от инструментите, използвани за прилагане на **Общата европейска система за убежище (ОЕСУ)**⁽⁵⁰⁾. Евродак подпомага държавите членки при определянето на държавата, компетентна за разглеждането на дадена молба за убежище, като сравнява пръстовите отпечатьци на новите кандидати с регистрираните в базата данни. Евродак се използва също за установяване на самоличността на лица, задържани във връзка с незаконно преминаване на границите, и на лица, за които е установено, че пребивават незаконно в Шенгенското пространство. При строги условия и като крайна мярка за предотвратяване, разкриване или разследване на терористични или тежки криминални престъпления, на националните правоприлагащи органи и Европол е предоставен достъп до Евродак.

⁽⁴⁹⁾ Регламент (ЕС) № 604/2013, ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31–59.

⁽⁵⁰⁾ За повече информация посетете специалната страница на ГД „Миграция и вътрешни работи“ относно [общата европейска система за убежище \(ОЕСУ\)](#).

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През юни eu-LISA завърши проекта за увеличаване на капацитета на Евродак, с който максималният **капацитет за съхранение** на системата се увеличи от 7 на 9 милиона записа, а **капацитетът за ежедневно въвеждане** — от 15 000 на 24 000 операции.

Оперативно управление на Евродак

През 2023 г. основната цел на eu-LISA беше да гарантира ефективното и непрекъснато функциониране на централната система на Евродак заедно с **DubliNet** ⁽⁵¹⁾, за да осигури на крайните потребители на системата постоянна достъпност и непрекъснатост в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване. Агенцията подпомагаше държавите членки в управлението на националните им системи, като същевременно осигуряваше необходимите актуализации и промени.

Ефективността на Евродак остана малко под необходимите цели за нивото на обслужване, като **достъпността е 99,47 %**, а **времето за реагиране — 99,99 %**. DubliNet работи в рамките на необходимите цели за ниво на обслужване без никакво прекъсване. Достъпността на Евродак беше засегната от няколко критични инцидента, като общото време на липса на достъпност възлизаше на около 35 часа, включително планираната липса на достъпност за изпълнение на проекта.

Използване на системата

През цялата 2023 г. обемът на **записите, съхранявани** в базата данни на Евродак, продължи да се увеличава, а трафикът (данните, предавани чрез Евродак) беше сравнително висок поради продължаващите миграционни потоци.

СЪХРАНЯВАНИ ДАННИ ⁽⁵²⁾

7,4 милиона

общо съхранявани набори от пръстови отпечатъци

- **13 % увеличение** в сравнение с 2022 г.

■ лица, търсеци убежище (категория 1):

7 милиона съхранявани пръстови отпечатъка, 11 % увеличение в сравнение с 2022 г.

■ незаконно преминаващи границите (категория 2):

428 000 съхранявани пръстови отпечатъка, 57 % увеличение в сравнение с 2022 г.

ОПЕРАЦИИ

1,7 милиона

общ брой предадени данни

- **20 % увеличение** в сравнение с 2022 г.

■ **увеличение на трафика по категория:** категория 1 с 8 % / категория 2 с 57 % / категория 3 с 33 % / категория 4 със 7 %

⁽⁵¹⁾ DubliNet е защитена електронна мрежа за обмен на данни между националните органи, разглеждащи молбите за убежище.

⁽⁵²⁾ **Наборите от данни за пръстови отпечатъци**, съхранявани в Евродак, са групирани в пет основни категории: 1) молби за убежище; 2) незаконно преминаващи границите; 3) лица, за които е установено, че пребивават незаконно в Шенгенското пространство; 4) сравнителни търсения от националните правопрिलाгащи органи; и 5) сравнителни търсения от Европол.

Актуализация и развитие на Евродак

В очакване на предстоящото приемане на новия **Пакт за миграцията и убежището** ⁽⁵³⁾, който включва **преработения регламент за Евродак** ⁽⁵⁴⁾, eu-LISA продължи с актуализациите на критичните системи на Евродак в подкрепа на прилагането на регламента „Дъблин“. Агенцията се съсредоточи върху изпълнението на два проекта за актуализация на Евродак, започнати още през 2022 г. — единият за повишаване на капацитета, а другият за осигуряване на минимални актуализации.

- **Проект за повишаване на капацитета на Евродак**, с цел да се увеличи максималният **капацитет за съхранение** на системата от 7 на 9 милиона записа, както и да се увеличи дневният **капацитет за въвеждане** от 15 000 на 24 000 операции, за да се вмести бързо нарастващият обем записи, които трябва да се съхраняват ⁽⁵⁵⁾. През 2023 г. eu-LISA обнови хардуера на системата и прехвърли съществуващите файлове към общата споделена платформа. Тъй като системата достигна своята граница на капацитета от 7 милиона записа, през юни приключи въвеждането в експлоатация — след известно забавяне поради продължителни дискусии относно най-доброто техническо решение.
- **Проект за минимална актуализация на Евродак** с цел актуализация на биометричния матричен модул, системата за управление на бази данни, механизма за синхронизация между централното и резервното централно звено и подмяна на хардуерни компоненти, чийто срок на поддръжка от страна на доставчика изтича; през ноември беше завършено тестването на решението в предпроизводствена среда.

Готовност за оперативна съвместимост

В **измененото предложение за преработения регламент за Евродак** се предвижда свързване на Евродак с компонентите за оперативна съвместимост, за да се даде възможност за търсене и кръстосана проверка на самоличности във всички информационни системи в областта на ПВР, управлявани от eu-LISA. Свързването на Евродак с компонентите за оперативна съвместимост ще зависи от напредъка, постигнат с приемането на преработения регламент за Евродак.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Достъпност до централната система на Евродак	≥ 99,99 %	Целевото ниво не е достигнато: 99,47 % Малко по-ниско поради инциденти, които влияят на достъпността, включително планирана липса на достъпност поради изпълнение на проекти. <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
Време за реагиране на централната система на Евродак	≥ 99,45 %	Изпълнява се според целта: 99,99 % <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативна поддръжка на Евродак	
Поддръжка на Евродак — DubliNet обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ коригираща, адаптираща, усъвършенстваща и превантивна поддръжка; ■ Сертификатите на Евродак и DubliNet са подновени, за да се гарантира най-високо спазване на стандартите за сигурност, най-добрите практики и препоръките от одита на ЕНОЗД; ■ Евродак премина към трансверсалната инженерна и оперативна рамка (TEF/TOF), като завърши поемането през февруари 2024 г.
Актуализация и развитие на Евродак	

⁽⁵³⁾ Новоприетият законодателен пакет ще разшири значително обхвата на Евродак и съществуващата база данни ще стане пълноценна база данни за убежище и миграция. За повече информация вж. специалната страница на ГД „Миграция и вътрешни работи“ относно новия **пакт за миграцията и убежището**.

⁽⁵⁴⁾ **Регламент (ЕС) 2024/1358** за създаване на системата Евродак за сравняване на биометрични данни с цел ефективно прилагане на регламенти (ЕС) 2024/1351 и (ЕС) 2024/1350 и Директива 2001/55/ЕО на Съвета и установяване на самоличността на незаконно пребиваващи граждани на трета държава и лица без гражданство и относно искания за сравняване на данни, отправени от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол, ОВ L, 22 май 2024 г.

⁽⁵⁵⁾ По изчисления на eu-LISA новият таван на капацитета от 9 милиона записа може да се достигне между 2028 г. и 2029 г.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Внедряване на преработката на Евродак вкл. интегриране с елементите за оперативна съвместимост) проект: Крайна дата на ЕПД: 2025 г.	Отложено <ul style="list-style-type: none"> ■ изпълнение, при условие че регламентът бъде приет преработеният регламент за Евродак. В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2024 г. <ul style="list-style-type: none"> ■ Проект за минимална актуализация на Евродак въвеждането е отложено поради зависимостта от проекта за актуализация на капацитета; разгърнатата е предпроизводствена среда и е завършено преконфигурирането, завършено е тестването на общото системно решение в предпроизводствената среда. Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ Проект за повишаване на капацитета на Евродак: влизане в експлоатация (юни), завършен през ноември.

1.4. Образец на приложение за свързване на Европейската информационна система за съдимост (ECRIS RI)

Съгласно правото на ЕС националните съдилища трябва да вземат предвид предишни присъди при постановяване на присъди по наказателни дела, а **Европейската информационна система за съдимост (ECRIS)** е създадена с цел улесняване на обмена на информация между европейските съдебни органи. ECRIS RI предоставя интеграционен интерфейс, позволяващ връзката между националните регистри за съдимост с цел обмен на информация в регистрите за съдимост ⁽⁵⁶⁾.

Оперативно управление на ECRIS RI

През 2023 г. Агенцията осигури ефективната и непрекъсната работа на ECRIS RI, като предостави на крайните потребители постоянна достъпност и непрекъснатост в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване, като същевременно извърши необходимите подобрения.

Резултатите от функционирането на ECRIS RI се запазиха в рамките на изискваните цели за ниво на обслужване, като всички сигнали бяха обработени съгласно определените цели. За да предостави персонализирана услуга, eu-LISA събра от държавите членки актуализирана информация за състоянието на ECRIS RI.

Актуализация и подобрение на ECRIS RI

Анализът на сигурността на ECRIS RI, извършен през 2022 г., разкри няколко уязвимости в сигурността ⁽⁵⁷⁾. eu-LISA сподели с държавите членки препоръки за сигурност и започна обсъждания с Комисията и засегнатите заинтересовани страни относно потенциалното пренаписване на ECRIS RI, за да се намалят всички остатъчни рискове за сигурността, без да се засяга въвеждането в експлоатация на ECRIS-TCN.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Споразумение за нивото на обслужване (CHO)	100 % съответствие с КПЕ, определени в CHO	Изпълнява се според целта: <i>Източник: месечни доклади за услугите</i>

⁽⁵⁶⁾ Понастоящем по-голямата част от държавите от ЕС са свързани с ECRIS чрез образеца на приложение на ECRIS, поддържан от eu-LISA, а четири държави членки използват свои собствени решения с национално изпълнение (НИ).

⁽⁵⁷⁾ Като се съобрази със становището на Комисията и с решението на управителния съвет на eu-LISA, Комисията сподели доклада за уязвимостта на ECRIS RI с органите на Обединеното кралство, за да ги подпомогне при изготвянето на техния анализ на сигурността на софтуера, използван за обмен на ECRIS.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект   Основни постижения през отчетния период

Оперативна поддръжка на ECRIS RI

Поддръжка на ECRIS RI

обичайна дейност

Изпълнено

- коригираща поддръжка,
  - продължаващо прехвърляне на поддръжката на ECRIS RI към трансверсалната оперативна рамка (TOF),
  - текущи дискусии относно развитието и актуализацията със заинтересованите страни, включително Комисията.
-

2. Разработване на нови системи и иновации

В следващия раздел се извършва преглед на дейностите на eu-LISA, свързани с разработването на нови системи и цялостната архитектура за оперативна съвместимост в областта на ПВР на ЕС.

Разработването на тези нови системи — Системата за влизане/излизане (СВИ) и Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) — е сред основните приоритети на Агенцията след приемането на съответните учредителни регламенти през 2017 г. и 2018 г. Тези нови системи ще улеснят по-интелигентното управление на външните граници на ЕС, като осигурят сигурен и безпрепятствен достъп до информация за пътуващите от страна на всички упълномощени служители, например граничните служители, правоприлагащите органи, визовите и имиграционните органи.

Освен това Агенцията продължава да поема нови задачи в областта на правосъдието на ЕС, допринася за разработването на нови цифрови решения, които стимулират продължаващата модернизация и цифровизация на съдебните системи в цяла Европа. При разработването на Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN) и поемането на отговорността за оперативното управление на системата e-CODEX — електронната платформа за комуникация, улесняваща трансграничните съдебни производства — Агенцията започна да засилва своя принос за цифровизацията на правосъдието, чиято цел е да подобри сътрудничеството между европейските съдебни органи и да осигури по-добър достъп до правосъдие за гражданите и предприятията в ЕС. След като през юни 2023 г. влезе в сила регламентът за платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване, Агенцията започна подготовка, като създаде органи за управление и даде началото на проект за необходимата работа по разработването.

За да се улесни обменът на информация между новите и съществуващите информационни системи, eu-LISA ще разработи също всеобхватна архитектура за оперативна съвместимост в областта на ПВР. След като започне да функционира, оперативната съвместимост на системите в областта на ПВР ще подпомага интегрираното управление на границите и вътрешната сигурност, което ще представлява важен принос от страна на Агенцията за стратегията на ЕС за Съюза на сигурност.

1.

2.1. Нова стратегия за разрешаване на проблеми

През май 2023 г. eu-LISA прие нов подход, вътрешно наричан „стратегия за разрешаване на проблеми“ (3Rs), за да се преодолее дългогодишният застой в разработването на системата за влизане/излизане (СВИ). Целта беше да се ускори разработването на системата, като се създадат по-стабилни условия, за да могат държавите членки да продължат подготовката си. Тази стратегия се основава на следните три стълба:

- **Мобилизиране отново на доставчиците на услуги:** възобновяване на диалога и ангажиране на доставчиците на услуги на всички нива, включително ежедневно взаимодействие и наблюдение на напредъка чрез стриктно управление, увеличаване на броя и качеството на наличните ресурси за изпълнение.
- **Оперативно решаване:** прагматично решаване на сложните елементи на системите и справяне с най-трудните технически предизвикателства, за да се предложат възможно най-скоро нови функции на държавите членки за завършване на подготовката си.
- **Подновяване на начините на работа:** възприемане на най-добрите практики от сектора с по-тясно сътрудничество между екипите (групите), използване на гъвкава методология за по-бързо постигане на резултати, насърчаване на сътрудничеството между служителите и изпълнителите на място под един покрив.

За сравнително кратък период от време новият подход значително **подобри управлението на проблемите и комуникацията** с консорциума, натоварен с разработването на новите системи. Също така Агенцията създаде високоефективен общ механизъм за управление, включващ експерти от eu-LISA и консорциума, за да подобри наблюдението на напредъка на техническите и договорните аспекти. Това даде възможност за по-ефективно прилагане на корективни действия, за да се направлява изпълнението и да се избегнат пропуски в изпълнението и всички нови значителни забавяния.

За да ускори разрешаването на проблемите и да съсредоточи съвместните усилия за постигане на осезаеми резултати чрез постепенен подход, Агенцията определи елементите на **минимален жизнеспособен продукт (MVP)** — междинна версия на крайния продукт, въведена в стабилна среда, която позволява на държавите членки да провеждат тестови кампании и да продължат подготовката си ⁽⁵⁸⁾. Агенцията разработи обхвата на всяка версия възможно най-близо до окончателната версия, като непрекъснато подобряваше качеството и стабилността, подобрявайки по този начин условията за държавите членки да се подготвят за въвеждане в експлоатация.

За да се подготви за предстоящите предизвикателства, eu-LISA преработи подхода си за осъществяване на архитектурата за оперативна съвместимост в областта на ПВР, като въведе **подход на етапите**, като се започне от 2024 г. и се продължи до 2027 г. Този нов подход разгръща развитието на оперативната съвместимост на системите на ПВР на четири етапа, като всеки етап се фокусира върху техническата готовност на една основна система и новите услуги, предоставяни на потребителите:

- **ЕТАП 1: СВИ**, заедно със **съвместните уеб услуги** (вкл. интерфейс за превозвачи) и споделената услуга за сравняване на биометрични данни (**оУБС**);
- **ЕТАП 2: ETIAS**, заедно с уеб услугите за граждани на трети държави; два компонента за оперативна съвместимост – европейският портал за търсене (**ЕПТ**) и общото хранилище на данни за самоличност (**ОХДС**); и централното хранилище за докладване и статистика (**ЦХДС**);
- **ЕТАП 3: ECRIS-TCN** с компоненти за оперативна съвместимост;
- **ЕТАП 4:** завършване на **архитектурата за оперативна съвместимост на ПВР** (вкл. окончателния компонент за оперативна съвместимост: детектора за множество самоличности, **ДМС**) и **преработената ВИС**.

На 19 октомври 2023 г. Съветът по правосъдие и вътрешни работи одобри предложението нов график за внедряване и оперативна съвместимост на информационните системи в областта на ПВР — **новата пътна карта за оперативна съвместимост** ⁽⁵⁹⁾.

За да изпълни този амбициозен план, Агенцията създаде специална **работна група „Back-to-Green“ за изпълнение на стратегията за разрешаване на проблеми 3Rs** (мобилизиране отново, решаване и обновяване) с цел да се свърши работата с подход на един екип под един покрив, основан на методологията за управление на проекти Agile. Поради сложната ситуация, моделът на работната група по-късно беше разширен, така че да включва два екипа: един екип, който се фокусира изцяло върху предаването на СВИ; и втора работна група, която координира изпълнението на следващите етапи, т.е. ETIAS, компонентите за оперативна съвместимост, ECRIS-TCN и установяване на връзките с ШИС и ВИС.

До момента **работната група „Back-to-Green“** е постигнала значителен напредък в разкриването на проблемите, които спираха разработването на СВИ и които забавиха разработването на всички други нови системи, както и на архитектурата за оперативна съвместимост. Новият подход се оказа успешен, за което свидетелства значителният напредък, постигнат за сравнително кратко време.

2.2. Нови системи в процес на разработване

Основният стремеж на Агенцията през 2023 г. беше да продължи да внедрява новите системи във възможно най-кратък срок. В тясно сътрудничество с държавите членки и Комисията, Агенцията положи всички усилия за разработване на мерки за смекчаване на въздействието и за намиране на решения, за да се избегнат по-нататъшни значителни забавяния. С **новата стратегия за разрешаване на проблеми 3Rs** Агенцията започна да прилага подход на постепенно „изграждане“ с по-сигурен график и гъвкави методи на работа, като стабилизира внедряването на новите системи, по-специално СВИ, и добави стойност за крайните потребители, за да ускори подготовката им.

2.2.1. Система за влизане/излизане (СВИ)

СВИ е една от двете информационни системи, които трябва да модернизират управлението на

⁽⁵⁸⁾ **Минималният жизнеспособен продукт (MVP)** е междинен продукт, който добавя постепенно стойност за държавите членки, като създава условия за по-добра подготовка за въвеждане в експлоатация. Постепенно се предоставят нови версии, които добавят по-голяма стойност за държавите членки.

⁽⁵⁹⁾ (За повече информация вж. „Основни резултати от заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, 19–20 октомври 2023 г.“).

външните граници на ЕС, като замени настоящата практика на ръчно подпечатване на паспорти с **електронната регистрация на всички граждани на трети държави**, които влизат и излизат от Шенгенското пространство, включително данни за отказ за влизане. СВИ ще даде възможност за **наблюдение на разрешени краткосрочни престои** (за посещения с продължителност до 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни) чрез автоматично изчисляване на продължителността на престоя и генериране на предупреждения при изтичане на срока. В това си качество системата подпомага предотвратяването на незаконната имиграция и укрепването на вътрешната сигурност, като улеснява борбата с организираната престъпност и тероризма. След като започне да функционира, произтичащата от автоматизация на граничните проверки ще помага на държавите членки да управляват растящите потоци от пътници, като същевременно ще допринася за оптимизиране на броя на граничните служители на граничните контролнопропускателни пунктове.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- eu-LISA предприе решителни действия, за да преодолее дългогодишния застои в развитието на СВИ, като въведе **стратегията за разрешаване на проблемите 3Rs** и нов подход за **постепенно внедряване на новите системи**.
- **Преразгледаният график**, предложен от eu-LISA, беше **одобрен от Съвета по ПВР** на 19 октомври 2023 г.
- Както беше планирано, на държавите членки бяха предадени три нови версии, за да се постигне напредък в подготовката им на национално равнище.

Изпълнение

Разработването и изпитването на СВИ продължи и през 2023 г., като бяха взети предвид присъщата сложност на функциите на системата, взаимозависимостта на компонентите и забавянията на изпълнителя. През цялата година Агенцията работи за преодоляване на застоя, прие нов стратегически подход и предложи преразгледан график за изпълнение. Като доказателство за **успеха на стратегията** Агенцията постигна първите положителни резултати с постепенното предоставяне на пълния обхват на приложението чрез добре дефинирани части (минимален жизнеспособен продукт, MVP):

- **стабилни среди**: в сътрудничество с изпълнителя Агенцията коригира техническите въпроси, които блокираха напредъка на държавите членки при изпитването и подготовката на националните им системи;
- **нови версии с по-малко дефекти**: след като се прие новият подход, в тестовите среди на държавите членки бяха инсталирани три основни версии със значително по-малък брой софтуерни дефекти, което свидетелства за подобреното качество на разработката и тестването ⁽⁶⁰⁾;
- **по-добър мониторинг на системата**: създаденият високоефективен общ механизъм за управление непрекъснато проследяваше напредъка, прилагаше корективни действия за насочване на изпълнението и разреши повечето от нерешените договорни въпроси.

Готовност за оперативна съвместимост

За да се повиши и рационализира ефикасността на граничните проверки, е необходимо да се установят връзки за оперативна съвместимост с ВИС (за да се даде възможност за автоматизирано извличане на данни, свързани с визите), както и с европейския портал за търсене (ЕПТ) за едновременно извършване на справки в СВИ и ETIAS. През 2023 г. продължи разработването на интерфейса с компонентите за оперативна съвместимост, като се извършиха дейностите по изпитване. Използвайки реалните системи, Агенцията тества общите системни функции на актуализираната **централна система на ВИС и СВИ и оУБС** и продължи с тестването на работните функции и процесите на държавите членки. Успоредно с това Агенцията продължи дейностите във връзка с прехвърлянето на данните във ВИС—оУБС, за да завърши цялостната проверка през 2024 г.

Уеб услугите на СВИ/ETIAS

За да се улесни интегрираното и рационализирано обработване на пристигащите пътници от трети държави по шенгенските граници, СВИ ще разполага със съвместна уеб услуга с ETIAS. Съвместните уеб услуги ще се състоят от няколко модула, насочени към обществеността, включително

⁽⁶⁰⁾ В края на януари 2024 г. Агенцията постигна още един важен етап, като предостави на държавите членки и Европол пълната версия на СВИ без блокиращи дефекти за тестване на съответствието.

специализирани **уеб интерфейси и мобилни приложения за пътниците и превозвачите на пътници**, позволяващи проверка на валидността на разрешението за пътуване преди качването на борда.

Както и при СВИ, eu-LISA възприе подход на постепенно разработване, като първият MVP ще включва уеб портала и интерфейса за големи превозвачи (напр. авиокомпаниите) — очаква се да влезе в употреба заедно със СВИ през 2024 г. Публичният уебсайт и мобилното приложение за превозвачи за граждани на трети държави ще бъдат предоставени заедно с ETIAS през 2025 г. Агенцията продължи с разработването на уебпортала ⁽⁶¹⁾ и се съсредоточи върху изпитването на качеството и изискванията на **софтуера за интерфейса за превозвачи**⁶² и **мобилното приложение** — първото вътрешно приложение, разработено от eu-LISA.

През 2023 г. продължи **регистрацията на превозвачите** — регистрирани са 79 нови дружества, като общият брой на превозвачите на пътници вече е 1056 (894 въздушни, 52 морски и 110 сухопътни), от които приблизително 40 % са от ЕС. Тъй като тенденцията в броя на регистрациите е под очакванията, Агенцията продължи да повишава осведомеността относно значението на ранното регистриране в сътрудничество с Комисията и сдруженията на пътническите превозвачи, тъй като превозвачите, които се присъединяват на по-късен етап, може да изпитат трудности по отношение на планирането и изпълнението на договорите.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Целевото ниво не е достигнато: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Изпълнява се според целта: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативно управление на СВИ и уеб услугите	
Основна поддръжка на СВИ обичайна дейност	Отложено ■ не са започнали поради закъсненията при въвеждането на СВИ в експлоатация.
Поддръжка на уеб услуги обичайна дейност	Отложено ■ не са започнали поради закъсненията при въвеждането на СВИ в експлоатация.
Въвеждане на СВИ и уеб услугите	
Основно въвеждане на СВИ окончателно приемане на системата проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.	Текущо — нова дата на въвеждане в средата на 2025 г. <ul style="list-style-type: none"> ■ първата версия на MVP, задействана през юли, осигури тестова среда за държавите членки, а качеството на изпитванията се подобри за следващите версии през август и октомври; ■ техническите среди/основната инфраструктура (централна система и НЕИ) са модернизирани, за да се гарантира, че системата функционира на актуализирана платформа; ■ актуализиран е документът за контрол на интерфейса, включително корекциите от тестването на системното решение; ■ подкрепа за Комисията при изменението на вторичното законодателство, засягащо разработването на СВИ, с цел включване на изискванията от други регламенти, например преработена ВИС; ■ през декември започнаха репетициите за тестовите за оперативна готовност; ■ подготовка за прехода към експлоатация: технически срещи с държавите членки, създаване на група за преход към СВИ и ВИС, състояща се от представители на eu-LISA и държавите членки, за да се осигури плавен преход, т.е. завършване на ръководството за оператори, планиране на репетиции, създаване на канали за комуникация с държавите членки.
Завършване на въвеждането на уеб услугите	Текуща — нова дата на въвеждане: уебпортал и интерфейс на превозвачите със СВИ през 2024 г., публичен уебсайт и мобилно приложение на превозвачите за

⁽⁶¹⁾ Уебпорталът за превозвачи е предоставен на 11 април 2024 г.

⁽⁶²⁾ Централните системни среди за изпитване на системата към системата за регистрирани превозвачи стана достъпна на 17 януари 2024 г., като няколко доставчика на услуги приключиха своите пробни кампании до 9 февруари 2024 г.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
<p>проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.</p>	<p>граждани на трети държави с ETIAS през 2025 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ разработване на централна система, включително публичен уебсайт и уеб портал; завършен е фабричният приемателен тест за софтуера „система-към-система“, в ход е за мобилното приложение; ■ завършена е настройката на инфраструктурата за среди за тестване на превозвачи и тестване на производителността; ■ редовни координационни срещи с Frontex и Комисията; заседания на работната група по въпросите на превозвачите (разделени на отделни срещи за въздушните превозвачи, сухопътните и морските превозвачи);⁶³ ■ подготовка на договора за разработване на онлайн регистрация на превозвачи, инструменти и услуги в помощ на превозвачите, преминаване към експлоатация и поддръжка на превозвачите по време на тестовете; ■ завършване на стандартните оперативни процедури за подкрепа на превозвачите.
Готовност за оперативна съвместимост на СВИ	
<p>Корекции в СВИ за елементите за оперативна съвместимост</p> <p>проект: Крайна дата на ЕПД: 2023 г.</p>	<p>Текущо — нова дата на въвеждане: СВИ за ETIAS — в средата на 2025 г., компоненти на оперативна съвместимост — 2026 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Оперативна съвместимост на СВИ с ВИС. общо тестване на решенията между актуализираната централна система на ВИС и СВИ с оУБС, като се използват реалните системи; продължаване на дейностите по тестване от страна на държавите членки (предварително съответствие, цялостно тестване); завършване на конфигурацията на средата за предварително производство на централно ниво, започване на конфигурацията на средата за производство; репетиция на цялостното прехвърляне на данните между ВИС и оУБС; ■ Оперативна съвместимост на СВИ с ETIAS: обсъждания на договорите и подготовка за адаптиране на СВИ към ETIAS с цел завършване на проектирането на изменението на софтуера; ■ непрекъснатата подготовка за приспособяване към компонентите за оперативна съвместимост; ■ актуализирани оценки на въздействието върху защитата на данните, за да се отговори на препоръките на ЕНОЗД за тестване на точността на оУБС чрез използване на реални биометрични данни (пръстови отпечатащи и изображения на лица); ■ оценка на въздействието върху качеството на латентните отпечатащи и отпечатащите от длани, като се разглеждат всички операции за СВИ, ВИС, ECRIS-TCN и ШИС; ■ работа по самостоятелна функция за докладване, за да обхване първия период на експлоатация на СВИ преди евентуалното ѝ интегриране с ЦХДС.

2.2.2. Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)

С ETIAS —онлайн системата за предварително издаване на разрешения преди пътуване за граждани на трети държави, освободени от изискването за виза — се въвежда **разрешението за пътуване като ново условие за влизане в Шенгенското пространство** за краткосрочен престой. Освен че оптимизира процедурите за преминаване на границите за граждани на трети държави, ETIAS ще допринесе за вътрешната сигурност на ЕС, като улесни **идентифицирането на потенциалните рискове за сигурността, миграцията и общественото здраве**. Разрешенията за пътуване от ETIAS ще бъдат проверявани от въздушните, морските и сухопътните превозвачи преди качването на борда, а по-късно — и от граничните служители, които ще вземат окончателното решение за разрешаване или отказ за влизане на контролно-пропускателните пунктове по външните граници на ЕС. Националните правоприлагащи органи и Европол също ще имат достъп до базата данни на ETIAS за предотвратяване, разкриване или разследване на терористични заплахи или тежки престъпления.

Системата е проектирана да допълва **системата за влизане/излизане (СВИ)**, като двете системи ще имат **съвместни уеб услуги**, с онлайн интерфейси за превозвачи и пътници.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- Приключи наблюдението на технологичните решения за „**белия списък**“ на **сигурните аудио-видео комуникационни инструменти**, които да се използват от националните звена на ETIAS за интервюиране на заявителите в случаите, когато няма консулски служби.

⁽⁶³⁾ За повече информация посетете специалната страница на eu-LISA: [Работна група за превозвачите](#).

- През ноември Агенцията завърши **платформата за тестова среда**.

Изпълнение

През 2023 г. eu-LISA продължи с **анализа и проектирането** за разработването на ETIAS. Поради външни зависимости, свързани със споделените компоненти на СВИ (напр. уеб услуги) и спецификациите за оперативна съвместимост, които блокираха завършването на проекта за интегрирането им в ETIAS, Агенцията избра подход на постепенно изпълнение и преразгледа графика за изпълнение в съответствие с пътната карта за оперативна съвместимост, като до средата на 2025 г. определи крайния срок за техническа готовност на ETIAS.

За да се намали рискът от забавяне на следващите фази след анализа и проектирането, eu-LISA ще приложи **итеративен подход**, като успоредно с проектирането ще се осъществява и разработката на ETIAS, като се акцентира върху стабилните елементи. Агенцията продължи със завършването на екраните на **макета на софтуера на ETIAS**, като приключи с Комисията и Frontex останалите точки, свързани с дейността, и завърши основните изисквания за потребителския интерфейс. През май 2023 г. беше предоставена на държавите членки **междинната версия**.

Също така Агенцията продължи подготовката си за проверка на съответствието. През април eu-LISA получи **мрежовото и хардуерното оборудване за тестовата среда**, включително средата за тестване, която е необходима за започване на **тестването на системното решение**. През ноември 2023 г. беше завършена платформата за тестовата среда. През декември Агенцията започна да се подготвя за следващия етап от внедряването на приложенията.

Що се отнася до **уеб услугите**, eu-LISA прилага хоризонтален подход, за да гарантира ефективно изпълнение. Компонентите се реализират като част от планираното разработване на уеб услугата СВИ и ще бъдат използвани повторно от ETIAS, тъй като ще обслужват както СВИ, така и ETIAS (вж. 2.2.1).

Освен това Агенцията завърши наблюдението на технологичните решения за **„белия списък“ със сигурни инструменти за аудио-визуална комуникация**, които националните звена на ETIAS да могат да използват за провеждане на интервюта със заявителите в случаите, когато няма консулски услуги. След проведени демонстрационни сесии на живо, през февруари 2023 г. беше представен окончателният доклад (вкл. препоръчаните инструменти) на държавите членки. Също така Агенцията продължи с **прилагането на списъка на ETIAS за наблюдение**, като работи с държавите членки по изискванията за удостоверяване на автентичността.

Готовност за оперативна съвместимост

За да подкрепи кръстосаната проверка на информацията във всички системи в областта на ПВР, в допълнение към текущите обсъждания на договорите за **адаптиране на СВИ към ETIAS за едновременно извършване на справки**, Агенцията започна работа по нова договорна структура за прилагане на **оперативната съвместимост между ВИС и ETIAS**. Освен това eu-LISA започна с етапа на анализ и проектиране на **взаимното свързване на ETIAS с ШИС**, за да подкрепи извършването на справки в ETIAS и да позволи споделянето на автоматизирани уведомления чрез европейския портал за търсене (ЕПТ). Агенцията продължи обсъжданията с Комисията по темите, свързани с ШИС, т.е. кореспонденция на данни, съхранение и намиране на съответствия между идентификационните номера.

Освен това Агенцията постигна допълнителен напредък за включването в ETIAS на компонентите за оперативна съвместимост (ЕПТ, ОХДС и ДМС), като през декември получи от изпълнителя първата междинна реализация на ETIAS.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Целевото ниво не е достигнато: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Изпълнява се според целта: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Реализация на ETIAS	
Завършване на внедряването	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане средата на 2025 г.

Задача по проект/извън проект на ETIAS

проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.

Основни постижения през отчетния период

(включително компонентите за оперативна съвместимост ЕПТ, ОХДС и ЦХДС)

- започване на инсталирането на оборудването за инфраструктурата за тестова среда;
- междинно версия на софтуерния макет на ETIAS;
- междинни издания: завършени изпитвания за производствено приемане;
- в процес на разработване са версии;
- актуализиране на изискванията на ETIAS (включително случаи на работна употреба), предоставяне на **актуализирани версии на документа за контрол на интерфейса** (включително актуализации на каноничния модел на данните на ОХДС и записи в списъка за наблюдение на ETIAS);
- приключване на няколко незавършени отворени работни въпроса и оценка на допълнителни искания, които първоначално не са били част от настоящия обхват на ETIAS;
- През януари 2023 г. eu-LISA предаде на държавите членки, Frontex и Европол актуализираната оценка на въздействието на ETIAS върху защитата на данните (ОВЗД), в която са разгледани коментарите на ЕНОЗД, и продължи да приключва оставащите отворени въпроси;
- предаден е **списък на препоръчаните аудио/видео инструменти** за интервюта; **подкрепа за Комисията** при изменението на вторичното законодателство относно изискванията и спецификациите съгласно последващите изменения на ETIAS⁶⁴, както и възможното въздействие на преразгледания акт за изпълнение на ВИС върху новия процес на разглеждане на визовия режим.

ETIAS наблюдение на най-новите технологии

обичайната дейност
Дата на предаване на ЕПД:
2026 г.

Други

- отложено; ще бъде изпълнено след влизането в действие на ETIAS, като част от дейността: Завършване на внедряването на ETIAS.

2.2.3. Европейска информационна система за съдимост за граждани на трети държави (системата ECRIS-TCN)

ECRIS-TCN е централизирана система за намиране/ненамиране на съвпадения, която допълва Европейската информационна система за съдимост (ECRIS) с информация от регистрите за съдимост за граждани на трети държави и лица без гражданство, осъдени в ЕС. Заедно тези две системи — ECRIS RI и ECRIS-TCN — ще помагат на съдиите, прокурорите и другите компетентни органи да получават изчерпателна информация относно съдебното минало на граждани на трети държави, независимо от държавата членка, в която са били осъдени. В резултат на това ECRIS-TCN ще допринесе също и за прилагането на принципа на взаимно признаване на присъдите и съдебните решения в целия ЕС.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- Предоставяне на държавите членки за тестване на двете версии на **интегрирания симулатор** на ECRIS-TCN (съчетаващ централната система, интерфейсия софтуер, части от ECRIS RI и симулатора на ЕПТ).

Изпълнение

През 2023 г. eu-LISA продължи с внедряването на ECRIS-TCN, въпреки че **дейностите по анализ, проектиране и разработване** напредваха по-бавно, отколкото беше планирано, поради зависимости със споделените компоненти на СВИ. Агенцията определи нов график за **въвеждане в експлоатация на ECRIS-TCN**, като целта е да се постигне техническа готовност до първото тримесечие на 2025 г., т.е. системата да е готова за качване на данни от държавите членки. В новия график се вземат предвид времето и усилията, необходими за частично намаляване на зависимостта от СВИ (т.е. прилагането на нов архитектурен подход за свеждане до минимум на зависимостта от външни системи) и прилагането на слабо обвързаната архитектура между ECRIS RI и ECRIS-TCN (необходимо, за да се избегне разпространението на уязвимостите по отношение на сигурността на ECRIS RI към ECRIS-TCN).

През 2023 г. eu-LISA приключи с актуализацията и **оценката на функциите и нефункционалните изисквания** и започна актуализирането на проекта на високо ниво. Успоредно с това Агенцията

⁶⁴ Регламент (ЕС) 2021/1152 по отношение на определянето на **условията за достъп до други информационни системи на ЕС за целите на ETIAS**, ОВ L 249, 14.7.2021 г., стр. 15–37.

постигна съществен напредък по отношение на **интегрирания симулатор** на ECRIS-TCN (съчетаващ централната система, интерфейсия софтуер, части от ECRIS RI и симулатора на ЕПТ) и предостави на държавите членки две версии за тестване.

След като през май започна **подготовката за дейностите по тестване**, в края на годината, използвайки итеративен подход, Агенцията започна да създава инфраструктурата за тестване на съответствието (т.е. упражнение за оразмеряване на капацитета с цел да се улесни създаването на среди и подготовка на облачната конфигурация за средата за тестване).

За да се сведе до минимум излагането на ECRIS-TCN на **уязвимостите, установени в приложението ECRIS RI** по време на анализа на сигурността през 2022 г., eu-LISA предложи техническо решение (т.е. свободно свързана архитектура), което е от съществено значение в контекста на евентуалното интегриране на ECRIS RI и ECRIS-TCN (вж. 1.4).

Готовност за оперативна съвместимост

Като част от общата архитектура за оперативна съвместимост за областта на ПВП, ECRIS-TCN ще бъде свързана с компонентите за оперативна съвместимост, което ще позволи на други системи — по-специално ETIAS и ВИС — да извършват търсения сред граждани на трети държави, за да се установи наличието на присъди за тероризъм или други тежки престъпления. През цялата година Агенцията работи съвместно с държавите членки и Комисията за намиране на решение за обозначени записи за идентифициране на граждани на трети държави, осъдени за тежки престъпления или тероризъм, необходими за въвеждането в експлоатация, тъй като както ETIAS, така и ВИС ще извършват справки в общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС) за информацията относно граждани на трети държави.

Също така Агенцията постигна напредък в интеграцията с необходимите компоненти на оперативната съвместимост, т.е. оУБС, ЕПТ, ОХДС и ЦХДС. За да смекчи въздействието на недостъпността на външните компоненти, споделени със СВИ, Агенцията работи по **алтернативен архитектурен подход**.

Агенцията ще трябва редовно да наблюдава **биометричната точност** в ECRIS-TCN, т.е. неверни положителни/отрицателни проценти на идентификация. За да се интегрира функцията на потребителския софтуерен комплект (USK) за проверка на качеството на пръстовите отпечатъци, eu-LISA предложи започването на пилотен проект за потребителски софтуерен комплект (USK) на оУБС за ECRIS-TCN, подобен на тези, осъществени за СВИ и ВИС, за да се гарантира, че държавите членки разполагат с всички необходими функции, т.е. за тестване, валидиране на праговите стойности за качеството на пръстовите отпечатъци, оптимизиране на функциите. Въпреки това досега никоя държава членка не е изразила интерес към участие в този пилотен проект.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Частично изпълнена цел <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Целевото ниво не е достигнато: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Частично изпълнена цел: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект   Основни постижения през отчетния период

Оперативна поддръжка на ECRIS-TCN

Поддръжка на ECRIS-TCN

обичайна дейност

Отложено

- не са започнали главно поради забавянния, свързани със СВИ и оперативната съвместимост.

Внедряване на ECRIS-TCN

Завършване на внедряването на ECRIS-TCN

проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.

В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2025 г. (вкл. компоненти за оперативна съвместимост и ЦХДС)

- **технически обхват, променен**, за да се отстранят установените уязвимости и да се намали зависимостта от СВИ (вж. по-горе);
- нов конкретен договор, подписан през август, за разработка на нова среда за достъп на потребителите до ECRIS, за да се намали разпространението на уязвимостите на ECRIS RI към ECRIS-TCN;
- две версии на интегрирания симулатор на ECRIS-TCN, пуснати (през юни и септември) и тествани от държавите членки, вкл. помощна документация за улесняване на разработването на равнище държави членки, подготовка за

- окончателното въвеждане в експлоатация на симулатора;
- актуализиран документ за контрол на интерфейса, за да отрази промените в новия каноничен модел на данните на ОХДС-ДМС, ЕПТ и интегрирания симулатор; актуализиран дизайн на софтуерната архитектура;
- актуализиране на проекта на високо равнище, завършване на резултатите, свързани със сигурността;
- **подготовка за тестване**: определяне на плана за тестване и управление на качеството, подготовка на платформата за тестване, приключване на проучването за осъществимост на автоматизацията;
- **подпомагане на Комисията** при изменението на вторичното законодателство относно техническото развитие и прилагане, например изискванията за използване на портретни изображения за потвърждаване на самоличността.

2.2.4. e-CODEX (Комуникация в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни)

Системата e-CODEX осигурява цифровата инфраструктура за сигурна и оперативно съвместима комуникация и обмен на данни между европейските съдебни органи, като служи като основен технологичен благоприятстващ фактор за модернизиране на сътрудничеството в трансгранични граждански и наказателни производства ⁽⁶⁵⁾.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- На 8 декември 2023 г. eu-LISA и консорциумът e-CODEX подадоха до Комисията **съвместно искане за обявяване на успешното приключване на процеса на предаване и приемане** ⁽⁶⁶⁾.

Процесът на поемане

През 2023 г. основната цел на Агенцията беше да **поеме оперативното управление на системата e-CODEX**. Официалният процес на предаване/поемане започна с предоставянето на проекта на общ документ за предаване на eu-LISA през декември 2022 г. На 24 януари 2023 г. в Дюселдорф, Германия, се проведе начална среща между eu-LISA и консорциума Me-CODEX III (поддръжка на e-CODEX), като домакин беше Министерството на правосъдието на Северен Рейн-Вестфалия.

В тясно сътрудничество с консорциума, през 2023 г. Агенцията завърши **общия документ за предаване** (преглед на всички активи и елементи, които трябва да бъдат предадени) и си сътрудничи относно **предаването на технически компоненти** и знания с поредица от обучения за напреднали. Освен това Агенцията изясни технологичния стек, използван в e-CODEX, и техническите спецификации за **хостинг средата, насочена към интернет**. Прехвърлянето на всички компоненти беше завършено до 30 ноември 2023 г., включително инструмента за подаване на сигнали ITSM, инструмента за управление на конфигурацията, конектора и портала. Предпроизводствената среда беше готова на 8 декември 2023 г. след успешните тестове с консорциума Me-CODEX III.

На 8 декември 2023 г. eu-LISA и Консорциумът подадоха до Комисията **съвместно искане за обявяване на успешното приключване на процеса на предаване/приемане**. Комисията официално обяви приключването на процеса на предаване и приемане на 7 май 2024 г., а на 3 юни 2024 г. eu-LISA пое отговорността за системата e-CODEX ⁽⁶⁷⁾.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
съответствие изискванията за ниво на обслужване	100 %	Друго: погледването не е завършено <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>

⁽⁶⁵⁾ За повече информация посетете специалния [сайт на e-CODEX](#) на публичния уебсайт на eu-LISA.

⁽⁶⁶⁾ След официалната декларация на Комисията през май 2024 г., eu-LISA официално ще поеме отговорността за системата e-CODEX на 3 юни 2024 г.

⁽⁶⁷⁾ [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2024/1272 на Комисията](#) от 7 май 2024 г. относно обявяването на приключването на процеса на предаване и приемане на системата e-CODEX, OB L, 2024/1272, 14.5.2024 г.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
процес на поемане на e-CODEX	
Прехвърляне и последваща поддръжка на системата e-CODEX обичайната дейност: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ завършване на дейностите по предаване/поемане, вкл. завършване на общ документ за предаване, пътна карта за поемане, съвместно с Комисията и консорциума te-CODEX; ■ майсторски класове за трансфер на знания, организирани съвместно с консорциума te-CODEX, за корпоративна и инфраструктурна архитектура, системна сигурност, портал, конектор, инструмент за управление на конфигурацията и централна платформа за тестване, проектиране на работно сътрудничество; ■ работа по процеса за създаване и управление на цифрови процедурни стандарти (ЦПС); ■ представяне на доклада за поемане: представен на Комисията на 30 юни 2023 г., с подробно описание на дейностите, предприети по време на процеса на поемане ⁽⁶⁸⁾; ■ създадена е среда за хостинг на e-CODEX; ■ предоставени ресурсите за разработване и експлоатацията на услугата, включително подбор на персонал; ■ изготвен наръчник на оператора за потребителите на e-CODEX; ■ създадени са органите за управление на e-CODEX: на 17 януари 2023 г. проведено първото заседание на консултативната група; на 18 януари 2023 г. — на съвета за управление на програмата.

2.3. Оперативна съвместимост

Ефикасното управление на вътрешната сигурност и външните граници на Европа разчита на способността на информационните системи да обменят данни и информация. За да се улесни сътрудничеството между националните органи в цяла Европа, eu-LISA е натоварена със задачата да разработи под нейно управление архитектурата за оперативна съвместимост за участващите информационни системи на ЕС: ШИС, ВИС, Евродак, СВИ, ETIAS и ECRIS-TCN. След като започне да функционира, тази архитектура за оперативна съвместимост ще даде възможност за по-гъвкаво и ефикасно предоставяне на услуги на общността за ПВР, като същевременно ще укрепи вътрешната сигурност на ЕС ⁽⁶⁹⁾.

Архитектурата за оперативна съвместимост ще се състои от следните компоненти:

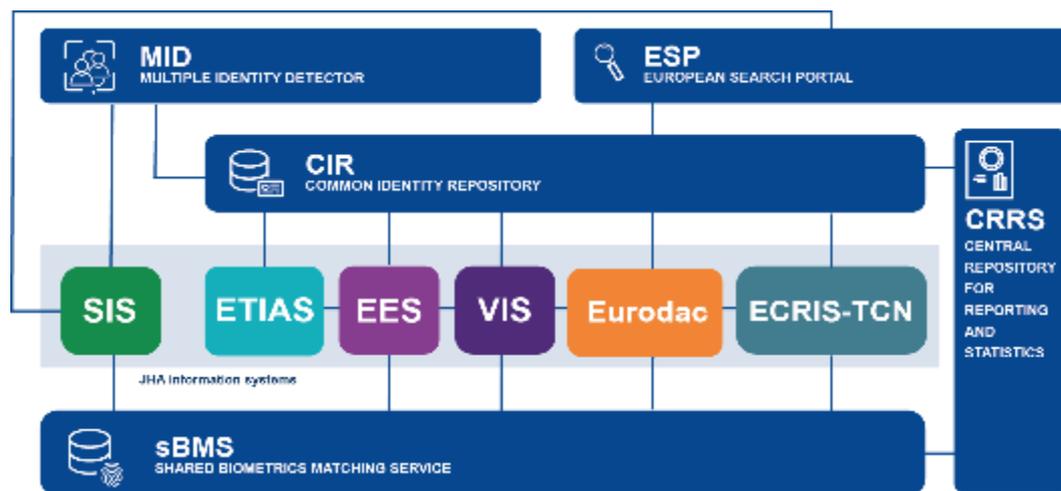
- **европейският портал за търсене (ЕПТ)**, чрез който потребители с разрешение за достъп ще могат да извършват единични търсения и да получават резултати от всички информационни системи в областта на ПВР, за които имат разрешен достъп;
- **общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС)** предоставя споделен архив за данни за самоличност, данни за документи за пътуване и биометрични данни на лица, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN;
- **детекторът за множество самоличности (ДМС)** създава и съхранява връзки между данните в различните информационни системи на ЕС с цел откриване на множество самоличности, с двойната цел да се улеснят проверките на самоличността на добросъвестните пътници и да се води борба с измамите със самоличност;
- **общата услуга за биометрично съпоставяне (оУБС)** за съпоставяне на биометричните данни на дадено лице между различни системи.

Освен това Агенцията също така разработва **централно хранилище за докладване и статистика (ЦХДС)**, за да предоставя междусистемни статистически данни и аналитични доклади от всички системи в областта на ПВР за целите на политиките, оперативната дейност и качеството на данните.

⁽⁶⁸⁾ Актуализираната версия беше изпратена през януари 2024 г. след съвместното искане и искането на Комисията.

⁽⁶⁹⁾ На 19 октомври 2023 г. Съветът по ПВР одобри предложения нов график за внедряване и оперативна съвместимост на информационните системи на ПВР — **новата пътна карта за оперативна съвместимост**. За повече информация вж. „**Основни резултати от заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, 19–20 октомври 2023 г.**“.

Фигура 2. Архитектура за оперативна съвместимост за областта на ПВР

2.3.1. Обща услуга за биометрично съпоставяне (оУБС)

Споделената услуга за биометрично съпоставяне (оУБС), съхраняваща биометрични шаблони, генерирани от данни, съхранявани в общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС) и ШИС, ще позволи извършването на справки за биометрични данни в различни информационни системи на ПВР, което ще я превърне в една от най-големите биометрични системи в света. В това си качество тя представлява един от крайъгълните камъни на системата на ЕС за вътрешна сигурност и управление на границите.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През юни беше доставена версия на оУБС, за да я приведе в съответствие с най-новата версия на софтуера, и новата версия на интеграционния слой.

Изпълнение

През 2023 г. Агенцията продължи с разработването на оУБС. В края на януари, след проблеми със стабилността на платформата за тестване на съответствието, оУБС беше внедрена във **всички среди за тестване на съответствието и тестови среди**, с тя стана достъпна за всички държави членки. Агенцията продължи с инсталирането на софтуерни решения за предпроизводствените и производствените платформи, за да продължи с останалите дейности по тестване през 2024 г. (вкл. тестване на прехвърлянето на данните във ВИС), които бяха забавени поради недостъпността на тестовите среди в резултат на зависимости от споделени компоненти на СВИ.

През юни Агенцията предостави **версия на оУБС, за да я приведе в съответствие с най-новата версия на софтуера**, и новата версия на интеграционния слой. Тази версия влезе в потока на минималния жизнеспособен продукт на СВИ. Въпреки това настоящата версия на оУБС ще бъде актуализирана за въвеждането в експлоатация на СВИ.

Успоредно с това, eu-LISA се съсредоточи върху разработването на функциите на оУБС, свързани с прехвърлянията и преработката на системи, като продължи с **прехвърлянето на данни** от различни системи за ПВР, за да се даде възможност за идентификация между отделните области, както и върху разширяването на ОХДС и ДМС за областта на правосъдието. Освен това eu-LISA извърши подготовка за **прехвърлянето на данни от ВИС към оУБС** и продължи да прилага инструментите за прехвърляне на данни към ВИС. През 2023 г. Агенцията започна с цялостната репетиция, а прехвърлянето в производството е планирано да започне през 2024 г.

Тъй като **тестването на точността** на оУБС изисква използването на реални биометрични данни, eu-LISA се консултира с Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) относно използването на реални данни от ВИС. Становището, предоставено от ЕНОЗД, позволява на eu-LISA да продължи с подмножество от пръстови отпечатащи и данни за портретна снимка от ВИС.

В сътрудничество с Швеция, Агенцията завърши **пилотния проект за USK на оУБС за ВИС**, състоящ се в събиране на резултатите за качеството, изчислени при всеки опит за заснемане (за пръстови отпечатащи и изображения на лицето) за всяко заявление за виза, за да се определи дали договорените прагове за качество позволяват безпроблемен процес на заснемане на националните граници, без това да води до неуправляемо голям брой повторни заснемания, и да се оцени въздействието на проверките

на качеството по време на процеса на заснемане на данни. Анализът показва, че стратегията за качество, използвана в потребителския софтуерен комплект (USK) на оУБС, ще подобри процеса на заснемане на данни на работните станции за подаване на заявления за виза, като се съсредоточи само върху записите на ВИС, изискващи повторно заснемане. Също така пилотният проект потвърди цялостното качество на наборите от данни за качеството на изображението на лицето, като същевременно съкрати времето за заснемане на изображение на лицето.

Развитие на набора от биометрични услуги

През 2023 г. eu-LISA продължи да развива своя набор от биометрични услуги чрез наблюдение на научните изследвания и инвестиране в иновационни дейности и целеви решения, за да се повиши качеството на различните аспекти на биометричните решения, като същевременно се предлага своевременна и висококачествена подкрепа на заинтересованите страни. Като част от продължаващите усилия за стандартизиране на качеството на данните във всички системи за ПБР, в тясно сътрудничество със Съвместния изследователски център на Комисията, eu-LISA **даде началото на нов международен стандарт за качество на пръстовите отпечатащи** (латентни пръстови отпечатащи). Тъй като е първи по рода си, този стандарт представлява важно постижение за подобряване на оперативната съвместимост на системите в областта на ПБР.

Тъй като биометрията е основна област в дейността ѝ, eu-LISA се стреми да се утвърди като международно признат експерт в областта на биометрията и управлението на самоличността. За тази цел Агенцията участва активно в работата на подкомитета на ISO по биометрични данни ⁽⁷⁰⁾ и проследи развитието на приложимите стандарти в световен мащаб. В тази си роля eu-LISA **представи предложение за нов показател за качество на следите от пръсти**, за да насърчи стандартизацията на международно равнище и да подобри услугите, които предлага. Предложението, което е важно и в контекста на ШИС и Прюм, събра значителна подкрепа и проправи пътя за нов стандарт ISO. Това е значително постижение не само за подобряване на оперативната съвместимост на всички системи за ПБР, управлявани от eu-LISA, но и за предотвратяване на блокирането на доставчици и подобряване на преносимостта на биометричните продукти между рамкови договори/доставчици.

Освен това, в сътрудничество с Германската федерална служба за информационна сигурност, Агенцията предложи стандарт за качество на изображенията на лица. Одобрието на стандарта с неговата библиотека с отворен код (а именно Open-Source Face Image Quality, OFIQ) ще бъде важен етап в областта на биометрията, тъй като ще позволи използването на отворен, безплатен, справедлив и ефективен алгоритъм с отворен код за определяне на качеството на изображенията на лица.

Като част от активния си принос към усилията на ISO в областта на биометрията, в края на юни в Талин eu-LISA беше домакин на заседанията на работните групи на подкомитета. Работните групи постигнаха значителен напредък по редица международни стандарти, които са от голямо значение за Агенцията, например общ речник, оценка на качеството, изпитване на биометрични характеристики и системи за биометрична идентификация.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Целевото ниво не е достигнато: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Изпълнява се според целта: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативна поддръжка на оУБС	
Поддръжка на оУБС обичайна дейност	Отложено ■ не са започнали поради закъсненията при въвеждането на СВИ в експлоатация.
Биометрията като услуга (BaaS) обичайна дейност	Изпълнено ■ подобряване на качеството на услугите, подкрепата за заинтересованите

⁽⁷⁰⁾ ISO/IEC JTC 1/SC 37 е подкомитет по стандартизация на Международната организация по стандартизация (ISO), натоварен със стандартизацията на общи биометрични технологии за подпомагане на оперативната съвместимост и обмена на данни между ИТ системи и приложения.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
	<p>страни и международната репутация;</p> <ul style="list-style-type: none"> обучения, проведени за европейски партньорски агенции, например CEPOL.
<p>Развиване и подобрения в областта на биометрията <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> участие в целевата дискусия на Европол относно „Биометрията в правоприлагането“ през февруари, участие в симпозиума по биометрия през октомври; проучване на генерирането на представителни синтетични набори от данни за пръстови отпечатащи и изображения на лица (включително симулация на съчетани двойки), за да се намали зависимостта от реални биометрични данни; в сътрудничество с Националния институт за стандарти и технологии на САЩ; семинар за качеството на лицевите изображения, организиран в сътрудничество с Националния институт за стандарти и технологии на САЩ и Европейската асоциация по биометрия (ноември); проектиране на високо ниво на бъдещия инструмент за измерване на точността в рамките на основните работни системи и между различни такива системи.
<p>Последващи действия и принос към работата на работната група по ISO SC37 <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> домакин на срещата на ISO за стандартизация на биометрични данни; допринесе за изготвянето на нов стандарт за качество на латентни пръстови отпечатащи (ISO/IEC 29794-12), оценка на качеството на пръстови отпечатащи (ISO/IEC 29794: пръстови отпечатащи, изображения на лица и като ново допълнение — следи от пръсти) и изображения на лица (ISO/IEC 29794-5), представяне (ISO/IEC 30107) и трансформиране (ISO/IEC 20059), изпитване и докладване на биометрични характеристики (ISO/IEC 19795; вкл. разлики между демографските групи за предотвратяване на отклонения — необходимо за справедливост) и биометрични системи за идентификация (ISO/IEC 9868; пасивно улавяне на субекти); текущ анализ и разработване на решения за прилагане на тестване на точността на биометричните операции в областта на оперативната съвместимост и правоприлагането.
Реализация на оУБС	
<p>Завършване на внедряването на БСС/оУБС на СВИ <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.</small></p>	<p>В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2024 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> разрешени проблеми във връзка със стабилността на платформата за тестване на съответствието; завършено инсталиране на хардуерните компоненти; текущо инсталиране на софтуерните решения за платформите за предпроизводство и производство; подготовка на необходимите инструменти и процедури; актуализиране на оценките за въздействието върху защитата на данните (ОВОЗД); подкрепа за Комисията при изготвянето на актове за изпълнение и наръчни за оперативна съвместимост.
<p>недряване на биометричните функции на преработената версия на ВИС в оУБС <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2025 г.</small></p>	<p>В процес на изпълнение</p> <ul style="list-style-type: none"> в процес е подготовка за публикуване и прехвърляне на данни, разрешени проблеми със стабилността на платформата за тестване на съответствието, завършено инсталиране на хардуерните компоненти, в процес е инсталиране на софтуерни решения за платформите за предпроизводство и производство, подготовка на инструменти и процедури, започване на актуализация на набора от инструменти за прехвърляне.
<p>Развиване на ECRIS-TCN в оУБС <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.</small></p>	<p>В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2025 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> изпитване в очакване на достъпността на ECRIS-TCN и ОХДС.
<p>Функционална интеграция ШИС — оУБС и прехвърляне на биометрични данни за целите на оперативната съвместимост <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.</small></p>	<p>В процес на изпълнение</p> <ul style="list-style-type: none"> текущо изпълнение, завършване на изискванията и проекта, подготовка за пускане на следващата версия.
<p>Функционална интеграция и прехвърляне на данни между системата Евродак и оУБС <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2025 г.</small></p>	<p>В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> дейността не е започнала в очакване на приемането на преработения регламент за Евродак.
<p>Копиране на базата данни на Европол за пръстови отпечатащи в оУБС (фаза 1)</p>	<p>Други</p> <ul style="list-style-type: none"> след поредица от технически обсъждания и дискусии на работно равнище с Европол, се счете, че проектът е ненужен и се връща обратно на Европол.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.	
Въздействие на ДМС върху оУБС проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2026 г. <ul style="list-style-type: none"> ■ текущ анализ на въздействието на ДМС върху споразумението за ниво на обслужване на оУБС, ■ стратегия за точността на операциите за биометрична идентификация в контекста на ДМС.

2.3.2. Компоненти за оперативна съвместимост (ЕПТ, ОХДС, ДМС) и ЦХДС

В допълнение към оУБС архитектурата на ЕС за оперативна съвместимост в областта на ПВП се състои от **европейския портал за търсене (ЕПТ)**, **общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС)**, **детектора за множество самоличности (ДМС)**, **централното хранилище за докладване и статистика (ЦХДС)**.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През ноември eu-LISA завърши разработката и производствените тестове за **първата основна версия на минималния жизнеспособен продукт, за ЕПТ, ОХДС и ЦХДС**, която напълно отговаря на нуждите на ETIAS.

Изпълнение

През 2023 г. eu-LISA продължи с внедряването на компонентите за оперативна съвместимост на ЕПТ, ОХДС, ДМС и ЦХДС. Тъй като изпълнението беше засегнато от забавянния в разработването на СВИ, Агенцията преразгледа графика и предвиди завършването на архитектурата за оперативна съвместимост за 2026 г. в съответствие с пътната карта за оперативна съвместимост, а последните подобрения и промени са планирани за 2027 г.

През март 2023 г. беше подписан първият договор, касаещ **подготовката за изпитване**. Успоредно с това започна работа по тестови среди, подпомагащи вътрешните тестове на ЕПТ, ОХДС и ЦХДС. През ноември eu-LISA завърши разработването и производственото тестване за приемане на първата основна версия за ЕПТ, ОХДС и ЦХДС, която напълно отговаря на нуждите на ETIAS. Също така Агенцията напредна с ДМС, подготвяйки се за първото пускане на MVP към края на 2024 г. До края на 2023 г. eu-LISA подписа договорите за изпитване на оперативната съвместимост в рамките на етап 2 (функционално и нефункционално изпитване на системни решения на компонентите за оперативна съвместимост) и поддръжка на изпитванията за ETIAS (изпитване на общи системни решения).

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Целевото ниво не е достигнато: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Изпълнява се според целта: <i>Източник: СНО и месечни доклади за проекта</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Внедряване на компоненти за оперативна съвместимост	
Реализация на оперативна съвместимост (помощни дейности по окончателно приемане на системите за ЕПТ/ОХДС/ ДМС/ЦХДС) проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.	Текущо — нова дата на въвеждане: ЕПТ, ОХДС и ЦХДС през 2025 г., ДМС през 2027 г. <ul style="list-style-type: none"> ■ дейности по поддръжка за проектиране на високо равнище, хранилище за изисквания и резултати, свързани със сигурността, с акцент върху критичните елементи, т.е. документ за софтуерна архитектура, подробни проектни спецификации; ■ актуализирани документи за контрол на интерфейса за оперативна съвместимост, включително последните промени в актовете за изпълнение относно свързването на данни и профилите в ЕПТ; ■ започна събиране на изискванията и оценка на въздействието на централен инструмент на ДМС за отстраняване на жълтите връзки;

- завършени производствени приемни тестове за първите основни версии (ЕПТ, ОХДС, ЦХДС);
  - продължаване на взаимодействието на ЕПТ, ОХДС, ДМС и ЦХДС с ШИС, ВИС, СВИ, ETIAS и ECRIS-TCN при подготовката за етап 4;
  - **подпомагане на Комисията** при изготвянето на актовете за изпълнение/делегираните актове и наръчника за оперативна съвместимост.
-

3. Научни изследвания и иновации

В следващия раздел е представен преглед на дейностите на eu-LISA в областта на научните изследвания и иновациите с цел по-нататъшно подобряване на възможностите за непрекъснато развитие и усъвършенстване на ИТ системите.

3.1. Научни изследвания и иновации

Агенцията активно следи най-новите научни изследвания и технологични разработки с цел по-нататъшно подобряване на оперативното си ниво и ефективността на информационните системи за ПБР в рамките на нейната компетентност, като същевременно повишава професионалния си опит, за да продължи да предоставя добавена стойност на заинтересованите страни.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През април на 11-ия международен семинар по биометрия и криминалистиката (IWBF) в Барселона eu-LISA представи своя **първи научен изследователски документ — широкомащабно проучване на качеството на данните за пръстови отпечатъци**.
- Агенцията организира успешно две кръгли маси в сектора: едната беше посветена на **киберустойчивостта**, а другата — върху **цифровизацията на правосъдието**.

Наблюдение на научните изследвания и технологиите

Агенцията продължи да наблюдава научните изследвания и технологичните иновации и да насърчава стандартизацията, за да гарантира текущото развитие на информационните системи в областта на ПБР. Също така Агенцията координира информационните си дейности със сектора и академичните среди в областта на цифровизацията и иновациите.

През 2023 г. eu-LISA започна изготвянето на нова **стратегия за научни изследвания**, за да осигури по-структуриран подход в съответствие със стратегическите си цели. Заедно с пътната карта за периода 2024—2027 г., стратегията е разработена след консултации с различни заинтересовани страни и ще бъде приета през 2024 г. Освен това Агенцията подготви **доклад за научноизследователски и технологичен мониторинг за управлението на самоличността в контекста на пътуванията и миграцията**, който ще бъде публикуван през 2024 г.

През цялата 2023 г. eu-LISA продължи да наблюдава изпълнението на **пътната карта за стандартизация за целите на качеството на данните** и предостави 4-ия и 5-ия доклад за напредъка на работната група на Съвета по обмен на информация в областта на ПБР (IXIM). Агенцията беше особено активна в **стандартизацията на биометрични данни**, като допринесе за работата на подкомитета на ISO по биометрични данни. През април на 11-ия международен семинар по биометрия и криминалистика (IWBF) в Барселона eu-LISA представи своя първи **научноизследователски документ — широкомащабно проучване на качеството на данните за пръстови отпечатъци** ⁽⁷¹⁾.

Също така Агенцията продължи да допринася за **рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации**, като подпомага Комисията и Изпълнителната агенция за научни изследвания при изпълнението на рамковата програма „Хоризонт Европа“, като оцени предложенията за проекти за биометрични данни за гранични проверки ⁽⁷²⁾. Освен това eu-LISA се включи в текущи научноизследователски и иновационни проекти, финансирани от Комисията, с Общността за европейски научни изследвания и иновации в областта на сигурността (CERIS), както и с по-широката академична и професионална общност чрез презентации на конференции и събития, например на събитието за научни изследвания в областта на сигурността (SRE) 2023 г. ⁽⁷³⁾.

eu-LISA продължи да допринася активно за **иновационния център на ЕС за вътрешна**

⁽⁷¹⁾ J. Galbally, et al. (2023) „Качество на пръстовите отпечатъци за всеки отделен тип пръст: широкомащабно проучване на реални оперативни данни“, Сборник с доклади от 11-ия международен семинар на IEEE по биометрия и криминалистика (IWBF), април 2023 г., стр. 1—6.

⁽⁷²⁾ Покана за представяне на предложения „Отвъд най-съвременните технологии „биометрични данни в движение“ за гранични проверки“ (HORIZON-CL3-2023-BM-01-03).

⁽⁷³⁾ SRE 2023 г.: „Обществена трансформация, цифровизация и изменение на климата — нова парадигма за научни изследвания в областта на сигурността?“, октомври 2023 г.

сигурност (74), като изпрати свой служител в секретариата на Центъра, чийто домакин е Европол. Агенцията участва в няколко проекта на Центъра, допринесе за първия доклад на Центъра относно криптирането и се съгласи да председателства клъстера за биометрични данни на Центъра.

За да насърчи обмена на мнения и да представи нови технологии, продукти и услуги, Агенцията продължи своите информационни дейности, като организира **двугодишни прояви на кръгла маса за сектора**, които предоставят форум на по-широката общност за обсъждане на предизвикателствата, пропуските в способностите и възможните практически решения:

- първата кръгла маса през 2023 г. се съсредоточи върху повишаване на **киберустойчивостта на ИТ системите**. Събитието се проведе през юни в Стокхолм, Швеция. Около 100 участници се присъединиха лично и над 160 онлайн, представляващи над 30 държави по света;⁷⁵
- втората кръгла маса на сектора беше организирана в сътрудничество с испанското председателство на Съвета на ЕС през ноември в Мадрид, Испания. Това беше **първото събитие на eu-LISA в областта на правосъдието** и беше съсредоточено върху **цифровизацията на правосъдието**, като бяха представени практически решения на предизвикателствата, пред които са изправени съдебните органи в държавите членки. Събитието привлече заинтересовани страни от 30 държави по света. Повече от 110 участници се включиха лично, а близо 200 — онлайн (⁷⁶).

Освен това Агенцията оказва подкрепа на Европейската асоциация по биометрия при организирането на годишната ѝ конференция за научноизследователски проекти, посветена на управлението на самоличността и биометричните технологии в областта на вътрешната сигурност (⁷⁷), като изпълнителният директор г-жа Diallo изнесе важна реч на събитието.

Също така Агенцията продължи да развива способностите си в областта на **изкуствения интелект**. За да подобри достъпността на инфраструктурата и да намали продължителността на прекъсванията, eu-LISA завърши проект за доказателство на концепцията за решение, базирано на изкуствен интелект, за прогнозен анализ за идентифициране на неизправности и възстановяване на ИТ инфраструктурата и мрежите си.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Внедряване на проекти за доказателство на концепцията за решение	поне един изпълнен проект за доказателство на концепцията за решение до средата на 2023 г. и планиран втори	Изпълнява се според целта <i>Източник: Работна група по ИИ</i>

3.2. Изграждане на капацитет: докладване и обучение

eu-LISA осигурява редовни обучения за работата и използването на информационните системи на ЕС в областта на ПВП, като ги адаптира към конкретните нужди на крайните потребители и установените пропуски в знанията. Нещо повече, Агенцията публикува и доклади за техническото функциониране на системите в областта на ПВП и обобщава статистически данни за използването им.

Статистика и докладване

Агенцията е натоварена със задачата да изготвя и публикува доклади за изпълнението и обобщени статистически данни за използването и техническото функциониране на информационните системи в областта на ПВП в рамките на компетентността си. Тази информация се използва и в **Шенгенския барометър+**, разработен от Комисията с цел подобряване на ситуационната осведоменост и капацитета за прогнозиране на равнището на ЕС.

През 2023 г. eu-LISA публикува **годишните статистически доклади** за ШИС (⁷⁸) и Евродак (⁷⁹),

(74) За повече информация посетете уебсайта на [иновационния център на ЕС за вътрешна сигурност](#).

(75) „С поглед напред. Осигуряване на киберустойчивост на ИТ системите на ЕС срещу възникващи заплахи“, юни 2023 г., Стокхолм, Швеция.

(76) „Цифровизация на правосъдието: превръщане на предизвикателствата във възможности“, ноември 2023 г., Мадрид, Испания.

(77) Съобщение за пресата на eu-LISA „eu-LISA е съорганизатор на конференцията за изследователски проекти на Европейската асоциация по биометрия през 2023 г.“, септември 2023 г.

(78) Годишни статистически данни за ШИС II за 2022 г. и информационен лист, февруари 2023 г.

(79) Годишни статистически данни за Евродак за 2022 г. и информационен лист, май 2023 г.

годишните доклади за изпълнението относно функционирането на **Евродак** ⁽⁸⁰⁾ и **ШИС II**.⁸¹ През март Агенцията публикува новия списък на **определените органи**, които имат достъп до ШИС (вкл. бюрата SIRENE) ⁽⁸²⁾, който беше актуализиран два пъти (през август и ноември). Списъкът на органите на Евродак беше актуализиран и публикуван на уебсайта на eu-LISA през май ⁽⁸³⁾.

За да спази задълженията за докладване, произтичащи от преработените регламенти за ШИС, eu-LISA събра тримесечни данни от държавите членки и през юли и октомври предостави **тримесечни статистически данни** на заинтересованите страни.

Обучение за държавите членки

Агенцията продължи да предоставя подходящо за целта обучение на държавите членки относно техническото функциониране на системите в областта на ПБР, като ги адаптира към потребностите и пропуските в знанията, установени от крайните потребители, и да поддържа отлично ниво на удовлетвореност. През 2023 г. eu-LISA **проведе 41 дейности за обучение** (както присъствени, така и онлайн), включително 17 дейности, които не бяха първоначално планирани, но бяха организирани в отговор на нововъзникващи нужди, изтъкнати от държавите членки.

През 2023 г. в дейности за обучение на eu-LISA са участвали общо над **4110 души**, което е най-големият брой досега. За да получат достъп до онлайн системата за управление на обучението на Агенцията, бяха създадени повече от 780 нови акаунта и бяха регистрирани почти 3000 нови участници в онлайн обучението. В подкрепа на **пускането на обновената ШИС**, през юни eu-LISA организира събития за присъствено обучение в София (новата ШИС за SIRENE) и през ноември във Вилнюс (новата ШИС AFIS за SIRENE), с подкрепата на местните бюра SIRENE. Агенцията приложи нов подход (чрез симулационна дейност с подкрепата на приемащата държава). С оглед на отличните резултати и обратната връзка, получена от участниците, Агенцията планира да продължи да прилага този нов подход.

Въпреки че с приближаването на предстоящата оперативна съвместимост на системите се увеличават дейностите по обучение, насочени към множество системи, основните усилия в областта на обучението бяха насочени към завършването на пакет от онлайн курсове, наречени „Основи“, за всички системи, управлявани или разработени от eu-LISA ⁽⁸⁴⁾. В тези курсове могат да се включат всички начинаещи, които искат да научат основите на дадена система. През 2023 г. eu-LISA актуализира основните курсове за обновената ШИС и SIRENE.

През 2023 г. Агенцията редовно е актуализирала **годишния план за обучение**, като при необходимост добавя нови дейности за обучение, и в същото време преработи графика за обучение въз основа на актуализираните графици за осъществяване на новите системи. Бяха проведени три срещи с **националните звена за контакт за обучение**: през март бяха проведени онлайн срещи за представяне на плана за обучение за 2023 г., а през юни — за представяне на междинния доклад и годишния анализ на нуждите от обучение. Годишната среща през октомври, в хибриден режим с физическо участие в Талин, Естония, се съсредоточи върху дейностите за 2023 г. и проекта на план за обучение за 2024 г. Освен това националните центрове за обучение от Франция и Финландия споделиха практиките си за обучение, като разкриха как включват дейностите и ресурсите на eu-LISA в националните си програми.

Важен етап за eu-LISA беше **обновената система за управление на обучението**. В края на юни беше представена новата, по-лесно достъпна и удобна за ползване онлайн платформа за обучение. Новата платформа предлага онлайн ресурси за обучение, специално разработени за държавите членки, и предоставя денонощен достъп до знания и материали за обучение. Това е основен елемент от стратегията за обучение, тъй като днес 96 % от участниците в обучението на eu-LISA посещават онлайн курсове.

Агенцията работеше в тясно сътрудничество със CEPOL и Frontex, като предоставяше съвместни курсове за обучение и споделяше експертен опит в области от взаимен интерес с участие по 28 теми, по-специално с акцент върху СВИ и ETIAS.

⁽⁸⁰⁾ [Годишен отчет на Евродак за 2022 г. и информационен лист](#), август 2023 г.

⁽⁸¹⁾ [Доклад за техническото функциониране на ШИС II през 2021–2022 г. и информационен лист](#), декември 2023 г.

⁽⁸²⁾ Списъкът на компетентните органи бяха публикувани в [Официален вестник на ЕС](#), том 66, С 85, 7 март 2023 г.

⁽⁸³⁾ [Списък на определените органи на Евродак за 2023 г.](#), май 2023 г.

⁽⁸⁴⁾ видеоматериал на eu-LISA: [„Представяне на основните курсове“](#).

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Удовлетвореност от обучението	Средна оценка над 4 (по скала от 1 до 6)	Изпълнява се според целта: 5,34 <i>Източник: оценки на събитията за обучение</i>

Оценки по Шенген

Ефективното функциониране на Шенгенското пространство разчита на сложна регулаторна и политическа рамка и управление. За да се осигури правилното прилагане на *достиганията* на правото от Шенген, eu-LISA предоставя своя експертен опит като наблюдател в **оценките по Шенген**, които са съсредоточени върху сътрудничеството между ШИЦ/SIRENE и общата визова политика (включително ВИС). След това експертите на eu-LISA участват в последващите доклади за оценка.

През 2023 г. eu-LISA взе участие в пет оценки на място по Шенген за ШИЦ/SIRENE в Литва (май), Финландия (юни), Латвия и Кипър (октомври) и Естония (ноември). За всяка от тези оценки eu-LISA организира специален уебинар за оценяващия екип, проведен обикновено през седмицата преди посещението на място. Също така през октомври Агенцията взе участие в обучение, организирано от CEPOL в Чешката република.

Що се отнася до оценките на общата визова политика (включително ВИС), през 2023 г. eu-LISA предостави подкрепа за четири оценки на място в консулските служби: Испания (през февруари в Еквадор и Санто Доминго), Финландия (през юни в Обединените арабски емирства), Литва (през юни в Казахстан и Армения) и Хърватия (през декември в Турция и Южна Африка). Освен това Агенцията предостави подкрепа за годишното обучение по визова политика, организирано от Комисията през октомври в Турция.

Освен това eu-LISA допринесе за тематичната оценка по Шенген, съсредоточена върху входящия трафик на наркотици, като оказва помощ за разработването на въпросника, анализира приноса на държавите членки и подпомогна посещенията на място в пристанищата, намиращи се в Белгия, Франция и Германия (през октомври).

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект   Основни постижения през отчетния период

Наблюдение на научните изследвания и технологиите	
Наблюдение на научните изследвания и технологиите обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ наблюдение на новите и развиващите се технологии (от академичните среди и сектора); ■ първият научен доклад, представен през април на конференцията IWBF2023; ■ две секторни кръгли маси: киберустойчивост (юни) и цифровизация на правосъдието (ноември); ■ изготвяне на годишен отчет за наблюдение на научните изследвания и технологиите относно управлението на самоличността; ■ изготвяне на изследователска стратегия (консултации с ГД „Вътрешни работи“, Европол, EMCDDA, Frontex, FRA); ■ Иновационен център на ЕС за вътрешна сигурност: принос към съвместни проекти, например AP4AI⁽⁸⁵⁾; ■ Пространство за данни на ЕС в областта на ПВР: разработване на нови случаи на употреба и обучение.
Развитие на способностите в областта на изкуствения интелект, вкл. създаване на център за високи постижения обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ подкрепи изпълнението на проект за доказателство на концепцията за решение за оперативни дейности.

⁽⁸⁵⁾ Проектът „Принципи за отчетност за изкуствения интелект“ (AP4AI) е един от 5 пилотни проекта в рамките на Центъра и има за цел да разработи глобална рамка за отчетност в областта на ИИ относно полицейската дейност, сигурността и правосъдието. За повече информация посетете [официалния уебсайт на проекта AP4AI](#).

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
<p>Подкрепа за изпълнението на елементи от Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации</p> <p>обичайна дейност</p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ допринесе за научноизследователската проява в областта на сигурността за 2023 г., организирана през октомври от ГД „Миграция и вътрешни работи“, ■ през септември съорганизатор на конференцията за изследователски проекти на Европейската асоциация по биометрия за 2023 г., ■ допринесе за няколко прояви на Общността за европейски научни изследвания и иновации в областта на сигурността (CERIS), организирани от ГД „Миграция и вътрешни работи“⁽⁸⁶⁾, ■ участва в оценката на предложенията в областта на вътрешната сигурност.
<p>Включване на резултатите от научните изследвания в жизнения цикъл на приложенията</p> <p>обичайна дейност</p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ допринесе за работата на срещите на работната група по биометрия на eu-LISA; ■ допринесе за работата на иновационния център на ЕС за вътрешна сигурност: очертаване на необходимите проекти, пропуски в знанията и способностите в областта на ПВР; ■ Пътна карта за стандартизация за целите на качеството на данните: 4-ти и 5-и доклад за напредъка; ■ в тясно сътрудничество със Съвместния изследователски център на Комисията (JRC) допринесе за проекта за разработване на метрики за качество на лицето.
Обучение за държавите членки	
<p>Обучение за държавите членки</p> <p>обичайна дейност</p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ проведени общо 41 дейности по обучение (вкл. присъствени и онлайн курсове), ■ актуализиране на годишния план за обучение според нововъзникващите нужди и провеждане присъствено на годишната среща с мрежата на националните звена за контакт (октомври), ■ начало на обновената платформа за обучение и подготовка на eu-LISA, ■ сътрудничество със CEPOL и Frontex в провеждането на съвместни курсове за обучение по използване на системите за ПВР и споделяне на експертен опит в области от взаимен интерес, с 28 участия в техните дейности за обучение, по-специално с акцент върху СВИ и ETIAS.
Статистика и докладване	
<p>Изготвяне на доклади и обобщени статистически данни относно информационните системи в областта на ПВР</p> <p>обичайна дейност</p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ публикуване на задължителните статистически и технически доклади за функционирането на Евродак и ШИС II, ■ съставяне и публикуване на списъци на определените органи за ШИС и Евродак, ■ вътрешна политика за споделяне на статистически данни, която да бъде представена на управителния съвет, ■ събиране на данни за доклада за техническото изпълнение на ВИС за периода 2022—2023 г., ■ постоянна подкрепа на Комисията в инициативите на мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията.
Оценки по Шенген	
<p>Принос към механизма за оценка по Шенген</p> <p>обичайна дейност</p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ обработване на исканията на Комисията относно оценките по Шенген в рамките на определени срокове; ■ участие в пет учения за оценка по Шенген за ШИС/SIRENE в Литва (май), Финландия (юни), Исландия (август), Кипър и Латвия (октомври); ■ участие в оценките на общата визова политика (вкл. ВИС), проведени в трети страни: Испания (февруари), Финландия и Литва (юни) и Хърватия (декември); ■ участие в тематичната оценка по Шенген, съсредоточена върху входящия трафик на наркотици, с три посещения на място (Белгия, Германия и Франция) през октомври; ■ участие в тренировъчни учения: ШИС/SIRENE в Чешката република (октомври) и общата визова политика (вкл. ВИС) в Турция (октомври).

⁽⁸⁶⁾ За повече информация посетете [официалния уебсайт на CERIS](#).

4. Инфраструктура и мрежи

В следващия раздел се извършва преглед на дейностите на eu-LISA, свързани с осигуряването на надеждна инфраструктура за хостинг на всички системи, и гарантиране на сигурна комуникация и трансфер на данни. Агенцията трябва да осигурява високо ниво на сигурност и постоянна достъпност на всички системи на ПБР за крайните потребители в два технически обекта — един в Страсбург, Франция, и друг в Санкт Йохан им Понгау, Австрия, като същевременно предоставя техническите услуги, необходими за функционирането на системите, и осигурява денонощна оперативна поддръжка на крайните потребители.

4.1. Мрежи

Комуникационната инфраструктура осигурява **сигурен и надежден трансфер на данни** между системите в областта на ПБР и крайните потребители, а именно държавите членки и компетентните агенции на ЕС. Освен това комуникационната инфраструктура осигурява също така връзка от точка до точка между основното техническо звено на Агенцията в Страсбург (централно звено — ЦЗ) и резервното централно звено (РЦЗ) в Санкт Йохан им Понгау, Австрия.

Комуникационната инфраструктура използва **мрежата TESTA-ng** (Трансевропейски телематични услуги между администрациите — ново поколение), която осигурява опорна мрежа, отделна от публично достъпния интернет ⁽⁸⁷⁾. По отношение на мрежата TESTA-ng, eu-LISA използва три области за функционирането на системите в областта на ПБР: Домейн „SIS“ за ШИС и SIRENE Mail ⁽⁸⁸⁾; домейн „VIS“ за ВИС (вкл. VIS Mail ⁽⁸⁹⁾), СВИ и ETIAS; и „EuroDomain“ за Евродак, Dublinet и ECRIS-TCN ⁽⁹⁰⁾. Крайните потребители се свързват с всеки домейн отделно (домейните са също така физически разделени в помещенията на потребителите), обикновено чрез две готови за ползване точки за достъп (TAP).

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През май 2023 г. eu-LISA беше **определена като местен интернет регистър** и стана член на регионалния интернет регистър за Европа.

Оперативно управление на комуникационната инфраструктура

Основната цел за 2023 г. е комуникационната инфраструктура да функционира в съответствие с приложимите разпоредби и споразумения за нивото на обслужване, като достъпността на комуникационната инфраструктура на ШИС и ВИС е **99,99 %**.

За да се гарантира сигурността на данните в ШИС и SIRENE Mail, в допълнение към криптирането на данните, осигурено от доставчика на услуги TESTA-ng, eu-LISA управлява втори слой за криптиране за домейна на ШИС и ВИС, като нивото на достъпност е **100 %**.

След присъединяването на Кипър към ШИС и предоставянето на пълен достъп на Хърватия до ВИС, Агенцията **разшири достъпа на новите държави членки до SIRENE Mail и VIS Mail**.

През цялата година eu-LISA продължи да оказва подкрепа на държавите членки, като координира и управлява прехвърлянето на съществуващите TAP към новите центрове за данни, а също така инсталира нови TAP и изведе от експлоатация старите. Агенцията осигури управлението на мрежовите услуги и предварителните промени, необходими за мрежовите компоненти, за да се поддържа и

⁽⁸⁷⁾ Комисията управлява договора с частния доставчик на услуги, обслужващ **мрежата TESTA-ng**. Комисията започна подготовка за развитието на рамковия договор за TESTA през 2018 г., който е трябвало да доведе до проектиране и създаване на нови услуги за комуникационна инфраструктура през 2023 г. Въпреки това през април Комисията информира Агенцията, че процедурата е прекратена след нареждане от заместник-председателя на Съда на ЕС да се въздържа от подписване на договор, след като е отчетено, че ситуацията оказва сериозно и отрицателно въздействие върху програмата TESTA. Продължават обсъжданията с Комисията, за да се гарантира непрекъснатост на дейността до въвеждането на новата инфраструктура TESTA.

⁽⁸⁸⁾ **Електронната поща SIRENE Mail** е механизъм за комуникация, използван от националните бюра SIRENE за допълнителна информация, свързана със сигнали в ШИС.

⁽⁸⁹⁾ **VIS Mail** е механизъм за обмен на информация, използван от националните визови служби за справки със заявленията за издаване на шенгенски визи.

⁽⁹⁰⁾ Агенцията ще използва компоненти за оперативна съвместимост и в трите области.

развива инфраструктурата на TESTA-ng и да се гарантира непрекъснатостта на работата. По-специално Агенцията **засили устойчивостта на мрежата TESTA-ng**, като подобри входните линии в оперативните си обекти и в някои държави членки.

Актуализация и развитие на комуникационната инфраструктура

През май 2023 г. eu-LISA достигна важен етап, тъй като **беше определена за местен интернет регистър** и стана член на регионалния интернет регистър за Европа. Сега Агенцията може да предоставя IP адреси на крайни потребители като доставчик на услуги или да ги използва за инфраструктурата си. В подкрепа на тази дейност eu-LISA придоби основни интернет ресурси (напр. номер на автономна система, адресни блокове IPv6 и IPv4) за свързване с интернет и за предоставяне на публични услуги в областта на ПВР, напр. уеб услуги за СВИ/ETIAS.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Достъпност на мрежата за отдалечена връзка (WAN) (за ШИС и ВИС) ⁹¹	≥ 99,99 %	Изпълнява се според целта: 99,99 % <i>Източник: СНО и тримесечни доклади за изпълнението на TESTA</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативно управление на комуникационната инфраструктура	
Оперативно управление на комуникационната инфраструктура обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ експлоатация на комуникационната инфраструктура, обработка на заявки и инциденти; ■ управление на промените в комуникационната инфраструктура, включително нови TAP, преместване на TAP, модернизиране на капацитета на TAP и разнообразие от линии; ■ експлоатация на решенията за втория слой на криптиране за ШИС и ВИС, включително обновяване на решението за втория слой на криптиране на ВИС; ■ Хърватия е добавена към VISmail, а Кипър — към SIRENEmail; продължава подготовката за добавяне на Frontex; ■ проектиране на компонентите за нови системи и компоненти за оперативна съвместимост; ■ наблюдение и управление на договорите и бюджетите за текущото развитие на мрежата от страна на доставчика на мрежата TESTA за СВИ (включително уеб услуги), оУБС и оперативна съвместимост на ВИС-СВИ; ■ конфигуриране и внедряване за ядрото на СВИ, инфраструктурата на ВИС и оУБС, включително HEI и Internet Zone; ■ свързване на СВИ с комуникационната инфраструктура на ВИС, за да се започнат тестове с държавите членки.
Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещават VIS Mail и SIREN Mail обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ Денонощно наблюдение на инфраструктурата на системите в областта на ПВР, ■ осигуряване на незначителна адаптивна поддръжка, ■ подновяване на лицензи, поддръжка на хардуерен и търговски софтуер.
Актуализация и развитие на комуникационната инфраструктура	
Планиране на мрежовия капацитет и оперативни подобрения проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> ■ завършване на проектирането на високо ниво и на списъка с материали (компоненти, инструкции, изисквания), ■ изпратено искане за оферта.

4.2. Центрове за данни

Центровете за данни на Агенцията — централното звено (ЦЗ) в Страсбург, Франция, и резервното централно звено (РЦЗ) в Санкт Йохан им Понгау, Австрия, са инфраструктурата, в която физически се помещават всички информационни системи, управлявани от eu-LISA, като същевременно там се помещават и други оперативни и неоперативни системи, необходими за разработването или тестовете. Като такива те съставляват основните активи на eu-LISA и са от решаващо значение за изпълнението

⁽⁹¹⁾ Показателят за изпълнение на EuroDomain е в ресора на генерална дирекция „Цифрови услуги“ на Комисията.

на нейния мандат.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- eu-LISA въведе специален **инструмент за управление на инфраструктурата на центровете за данни (DCIM)** с цел повишаване на ефикасността на оптимизацията на инфраструктурата и на енергийното управление.

Оперативно управление на център за данни

През 2023 г. основната цел беше да се осигури високодостъпен център за данни в съответствие със споразумението за ниво на обслужване. Агенцията е предприела всички необходими мерки, за да поддържа постоянното функциониране на двете звена, като допринася за работата на системата на високо равнище, по-специално **денонощна достъпност** ⁽⁹²⁾. И на двете места eu-LISA управляваше достъпа до центъра за данни и доставките по прозрачен начин за всички заинтересовани страни чрез специална уеб услуга.

През цялата 2023 г. eu-LISA поддържаше критичните активи, съоръжения и оборудване в пълна изправност и подобряваше цялостната ефективност и мащабируемост на услугите си. По-специално, Агенцията започна да извежда от експлоатация наследените системи, за да намали зависимостта от физическия достъп до центровете за данни и да улесни отдалечения достъп. За тази цел постепенно беше разрешено обединяването между поддръжката на услугите и управлението на процесите за всички системи и оперативни среди на техническата инфраструктура.

В подкрепа на дейностите и проектите Агенцията продължи да разработва и прилага подход за обслужване на центрове за данни, за да централизира оперативното управление, наблюдението и планирането на капацитета на основната ИТ инфраструктура, използвана от системите в областта на ПВР. За да увеличи оперативната ефикасност, eu-LISA въведе специален **инструмент за управление на инфраструктурата на центровете за данни (DCIM)**, който се състои от няколко модула, например оптимизиране на инфраструктурата и енергийно управление.

Модернизиране и развитие на центъра за данни

За да постигне допълнителен или временен буферен капацитет, който да отговори на бъдещите нужди от капацитет, eu-LISA продължи да оптимизира и реорганизира своите центрове за данни чрез структурирано окабеляване и промяна на разположението на стелажите за оптимизиране на охлаждането. За да оптимизира пространството в центъра за данни в Страсбург, Агенцията направи оценка на всички електрически инсталации. Също така eu-LISA напредна в подготовката за **бъдещия си модул център за данни в Страсбург**, за да осигури допълнителен буферен капацитет, необходим за бъдещо актуализиране на основната структура на центъра за данни. Модулният център за данни ще осигури 50 % увеличение на капацитета за разполагане на новите системи в областта на ПВР.

Също така Агенцията въведе и подобри мониторинга на използването на енергия, като въведе индивидуално отчитане на консумацията на енергия и натоварването на оборудваните стелажки. Освен това Агенцията доуточни цялостната настройка на уеб базираната **система за контрол на околната среда**, включваща мрежа от безжични сензори за температура, влажност и налягане в центъра за данни. В резервното централно звено в Санкт Йохан им Понгау, в тясно сътрудничество с австрийските органи, беше максимално увеличен наличният капацитет за охлаждане чрез регулиране на хидравликата и помпите, както и чрез други подобрения.

Освен това eu-LISA продължи да предоставя хостинг услуги за резервните системи на Frontex и на Агенцията на ЕС в областта на убежището (EUAA) в съответствие с приложимите двустранни споразумения и предостави поддръжка съответно в 35 и 20 случая.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Достъпност на резервното централно звено (РЦЗ)	Изграждане на РЦЗ и денонощно непрекъснато функциониране	Частично изпълнена цел: <i>Източник: инструмент за мониторинг SM9</i>

⁽⁹²⁾ Услугите са в действие. Постепенното въвеждане на нови работни системи увеличава търсенето за капацитет на обекта. С оглед на необходимото време за подготовка, временните мерки, предприети в съответствие с решенията на ръководството, понастоящем все още са в действие.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативно управление на център за данни	
Оперативни и текущи разходи на резервното централно звено [РЦЗ] обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> осигуряване на непрекъсната поддръжка на обекта на РЦЗ. контрол на достъпа чрез специални уеб услуги, вкл. проследяване на доставките и регистрацията. подпомагане на австрийските органи при своевременното прилагане на техническо/организационно решение, за да се отговори на високите изисквания за капацитет.
Консолидиране на физическата мрежова инфраструктура обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> подобряване на цялостното качество и ефективност на услугите; актуализиране и подобряване на критичната физическа инфраструктура, като същевременно се поддържа нейната постоянна достъпност, особено за производствената среда; прехвърляне на стари инсталации към добре документирано структурирано окабеляване, идентифициране и премахване на голям брой стари кабели и монофазни прекъсвачи на захранването, с което се освобождава място за нови проекти с по-високи изисквания за захранване; нов инструмент за управление на инфраструктурата на центровете за данни (DCIM): добавяне на данни, вкл. 3025 актива, въведени през 2023 г.
Модернизирани и доразработвани на центъра за данни	
Оперативни дейности и развитие и усъвършенстване на централното звено и резервното централно звено обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> подпомагане на заинтересованите страни при прогнозирането и планирането на всички дейности; технически прегледи след изпълнението като услуга за гарантиране на спазването на стандартите, подпомагане на проекти за стандарти, правни и регулаторни задължения сътрудничество с управлението на активите за определяне на разходите за услуги; Инсталирането на инфраструктурата на BCP е завършено през октомври 2023 г.

4.3. Обща споделена платформа (ОСП) ⁽⁹³⁾

Общата споделена платформа (ОСП) е мащабируема, гъвкава и стандартизирана инфраструктурна платформа, която осигурява основните технически услуги, необходими за функционирането на всички информационни системи под оперативното управление на eu-LISA ⁽⁹⁴⁾. Като прилага най-съвременни технологии, платформата предлага рамка за ефикасно използване на ресурсите, като рационализира задачите по разработване и експлоатация (ориентиран към DevOps работен поток за внедряване) и същевременно предлага висока степен на автоматизация за управлението на инфраструктурата („инфраструктурата като код“).

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- Агенцията осигури непрекъсната работа и предоставяне на услуги от **общата споделена платформа (ОСП)**.
- Агенцията внедри локална контейнерна платформа за намаляване на времето за изпълнение чрез автоматизация и създаде CI/CD работен поток (непрекъснато интегриране, предоставяне и внедряване), за да подобри ефикасността и времето за внедряване на новите приложения.
- Агенцията пусна в действие **цялостна облачна платформа**, за да тества и провери облачните технологии за поемане на подходящи работни натоварвания.

Оперативно управление на инфраструктурата

През 2023 г. основната цел беше да се осигури непрекъснатата работа на мрежата и инфраструктурата на Агенцията, като се предоставя коригираща поддръжка (вкл. само поддръжка на хардуер и

⁽⁹³⁾ Наричана по-рано **обща споделена инфраструктура (ОСИ)**.

⁽⁹⁴⁾ Понастоящем в ОСП се намират няколко по-малки системи (например SIRENE Mail и VIS Mail) и всички нови системи (например ВИС за СВИ, оУБС).

В бъдеще ОСП ще поеме всички системи заедно с всички други платформи в рамките на мандата на Агенцията.

подновяване на лицензите за софтуер, предлаган в търговската мрежа) и управление на достъпа до системите на ПВР чрез защитената мрежа за управление. През цялата 2023 г. eu-LISA успешно **поддържаше общата споделена платформа** (ОСП), обслужваща всички основни работни системи — ОСП беше постоянно достъпна и всички, а всички проблеми бяха решени в рамките на целите, определени в съответните споразумения за ниво на обслужване. Освен това eu-LISA осигури **адаптивна поддръжка в циклични версии**, като поддържаше всички системи в актуално състояние и прецизно прогнозираше всички необходими замени.

За да отговори на необходимостта от по-нататъшен растеж и по-ефикасно изграждане, предоставяне и експлоатация на хостинг на основни работни системи, eu-LISA даде начало на инициативата „**Smart Hosting**“, като въведе нови концепции и технологии за хостинг на широкомащабни ИТ системи с акцент върху принципите 5S: мащабируемост, устойчивост, стабилност, сигурност и самостоятелност. Това включва **внедряване на локална контейнерна платформа**, за да се намали значително времето за изпълнение чрез автоматизация и **създаване на CI/CD работен поток** (непрекъснато интегриране, изпълнение и внедряване) за подобряване на ефикасността на процеса на внедряване и намаляване на времето, необходимо за внедряване на новите приложения. Агенцията ще я използва за изграждане и внедряване на ETIAS, компонентите за оперативна съвместимост и бъдещите системи.

Освен това eu-LISA работи върху **всеобхватната платформа за изчисления в облак**, за да тества и провери облачните технологии за поемане на подходящи работни натоварвания. Освен това Агенцията проектира **работния поток за компилация на мобилни приложения**, необходим за създаването на приложения за новите системи.

Също така Агенцията продължи да внедрява националните единни интерфейси (НЕИ) на СВИ в държавите членки, както и интернет зоната за СВИ, ETIAS и e-CODEX.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Време за потвърждаване на инцидента	Производствени среди (ЦЗ/ПЦЗ): критично/високо: < 10 минути; умерено/ниско < 30 минути Други среди (ЦЗ/ПЦЗ): критично/високо <15 минути; умерено/ниско <60 минути	Изпълнява се според целта Източник: SM9
Време за разрешаване на инцидента	Производствени среди: критично < 4 часа, високо < 8 часа, умерено < 6 дни, ниско < 30 дни Други среди: критично < 4 часа, високо < 8 часа, умерено < 8 работни дни, ниско < 1 месец	Изпълнява се според целта Източник: SM9
Достъпност на системата/услугите	Предпроизводствени среди: 99,50 % Производствени среди: 99,99 %	Изпълнява се според целта Източник: SM9

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативно управление	
Коригираща поддръжка и мониторинг на елементите на ОСИ от централизираната инфраструктура, в които се помещават основните работни системи (ОРС) обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> Денонощно наблюдение на инфраструктурата на системите, вкл. незначителна адаптивна поддръжка; преминаване към нов контрагент за поддръжка; подновяване на лицензи, поддръжка на хардуер и софтуер, предлаган в търговската мрежа.
Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава e-CODEX обичайна дейност	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> внедряване средата за тестови копия, очаква се внедряването на производствената система.
Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава ECRIS обичайна дейност	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> в процес на подготовка е проектирането на инфраструктурата, определена е инфраструктурната платформа.
Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава СВИ обичайна дейност	В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2024 г. <ul style="list-style-type: none"> определена е инфраструктурната платформа, текущо внедряване на предпроизводствени и тестови среди.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
<p>Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава Евродак <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Денонощно наблюдение на инфраструктурата, ■ незначителна адаптивна поддръжка и обновяване на сървъра.
<p>Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава ВИС <small>обичайна дейност</small></p>	<p>В процес на изпълнение — нова дата на въвеждане 2024 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ определено е проектирането на инфраструктурната платформа, ■ в ход е внедряването на предпроизводствената и производствената среда.
<p>Коригираща поддръжка и мониторинг на централизираната инфраструктура, в която се помещава ВИС <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Денонощно наблюдение на инфраструктурата, осигуряване на незначителна адаптивна поддръжка, ■ преминаване към нов контрагент за поддръжка, ■ подновяване на лицензи, поддръжка на хардуер и софтуер, предлаган в търговската мрежа.
<p>Доразработване, обновяване и адаптивна поддръжка на централизираната инфраструктура, в която се помещава OPC <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Денонощно наблюдение на инфраструктурата, осигуряване на незначителна адаптивна поддръжка, ■ подновяване на лицензи, поддръжка на хардуер и софтуер, предлаган в търговската мрежа.
<p>Оперативно управление на инфраструктурата на системата за управление на конфигурацията <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ поддържане и актуализиране на базата данни за управление на конфигурацията (CMDB), вкл. въвеждане на нови описи на OPC, ■ предоставяне на доклади и статистически данни за управлението на конфигурацията. ■ приключване на няколко неизпълнени одитни препоръки.
<p>Оперативно управление на инфраструктурата за достъп до оперативни платформи (услуги РСКП) <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ актуализиране на инфраструктура за работните станции на крайните потребители (РСКП); ■ предоставяне на крайни точки за РСКП и свързани с тях услуги. ■ внедряване на решение на виртуална частна мрежа за SERENA (защитен отдалечен достъп).
<p>Подновяване на поддръжката на лицензите на Oracle за основните работни системи (OPC) <small>обичайна дейност</small></p>	<p>Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ надлежно подновена лицензия за поддръжка на бази данни, ■ преминаване на ШИС към нова технология за бази данни, като в момента се извършва по-нататъшно обновяване, ■ предоставена споделена контейнерна платформа за ETIAS, ECRIS-TCN и оперативна съвместимост.

5. Пряка подкрепа за оперативните дейности

В следващия раздел е представен преглед на подкрепата, предоставена за оперативното управление на системите в областта на ПБР. Това включва осигуряване на сигурност и непрекъснатост на дейността, както и предоставяне на основни ИТ услуги, например управление на работните отношения и прехвърляне на услуги. Взети заедно, тези дейности предоставят надеждни и икономически ефективни решения и услуги на държавите членки и на другите ползватели на информационните системи на ЕС в областта на ПБР.

5.1. Сигурност и непрекъснатост на дейността

Агенцията непрекъснато следи и управлява рисковете за сигурността и гарантира, че установените механизми за контрол на сигурността на ИТ системите, поверени на eu-LISA, са ефективни, правилно прилагани и управлявани, включително непрекъснато подобряване на мерките за киберсигурност.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- **Упражнение за възстановяване на ВИС след бедствие** — успешно изпълнено през октомври 2023 г.
- Агенцията е създавала **екип за реагиране при инциденти в областта на компютърната сигурност (CSIRT)**.

През 2023 г. акцентът беше поставен върху това да се гарантира, че всяка информационна система, включително корпоративните системи, насочени към интернет, прилага основан на оценка на риска подход „защита в дълбочина“, съгласно който Агенцията прилага мерките за сигурност на пластове, за да осигури устойчивост на инциденти и кибератаки.

За да се гарантира своевременното идентифициране и реагиране на **киберзаплахи**, eu-LISA управлява и поддържа платформа за наблюдение на сигурността, план за инциденти в областта на киберсигурността, указания за реагиране и разпоредби за денонощни дежурства. Също така Агенцията работи със система за управление на информацията и събитията в областта на сигурността (SIEM) съвместно със CERT-EU (Екип за незабавно реагиране при компютърни инциденти за ЕС), за да идентифицира и реагира на киберзаплахи срещу своите информационни системи. По-специално в тази област основният акцент беше да се засили защитната готовност на eu-LISA с оглед на увеличаващите се дейности за водене на кибернетична война от страна на някои национални държавни субекти. С подкрепата и насоки от CERT-EU, eu-LISA продължи да подобрява своя модел на киберсигурност, да укрепва киберотбраната си и да увеличава способностите си за бързо откриване и реагиране на кибернетични действия.

Също така през 2023 г. Агенцията се съсредоточи върху укрепването и модернизирването на **рамката и процедурите за сигурност** за широкомащабните ИТ системи и комуникационни мрежи, управлявани от eu-LISA. Като част от оперативното управление на системите в областта на ПБР, Агенцията извършва непрекъснато наблюдение и управление на рисковете за сигурността, като изпробва и подобрява контрола на сигурността, за да гарантира **ефективно състояние на киберсигурността**. Като се има предвид продължаващата агресия на Русия срещу Украйна, Агенцията осигури непрекъснато наблюдение на картината на заплахите за сигурността, като се съсредоточи по-специално върху хибридните заплахи. Геополитическата ситуация беше обект на внимателно разглеждане и поради географското разпределение на eu-LISA в четири държави — членки на ЕС (Естония, Франция, Австрия и Белгия), всяка от тях със значителни разлики в равнищата на заплахата, главно физически и киберпространството. Успоредно с това, Агенцията продължи да подобрява своята система за управление на непрекъснатостта на дейността и организационната си устойчивост, за да може да реагира по подходящ начин на всякакви смущаващи инциденти и да осигури непрекъснатост на услугите. В този контекст основният акцент беше поставен върху подготовката (цели и сценарий) за упражнението за възстановяване на ВИС след бедствие, организирано през октомври 2023 г. В упражнението участваха повече от 120 души (70 от тях като действащи лица), включително ENISA, 6 държави членки и доставчикът на услуги TESTA-ng (за повече информация вж. раздела за визовата информационна система).

Неразделна част от разработването на **нови информационни системи** е да се гарантира, че сигурността се изгражда още при проектирането и по подразбиране. През 2023 г. основното внимание беше върху извличането на изисквания за сигурност, които ще стимулират разработването на

всеобхватната архитектура за сигурност за информационните системи на ПБР. Също така eu-LISA работи по образеца на **модел на архитектура за ведомствената сигурност** за информационните системи в областта на ПБР. В допълнение Агенцията участва в дейности по тестване на сигурността, свързани със СВИ, ВИС и оУБС, като същевременно интегрира целия необходим тестови капацитет (инструменти и способности) в DevSecOps на eu-LISA (разработване, сигурност и операции).

През 2023 г. Агенцията напредна с **изпълнението на препоръките, свързани със сигурността**, от няколко одита и оценки (напр. одит на ИТ сигурността от страна на СВО за 2020 г., проверка на Евродак от страна на ЕНОЗД), както и тези от предишни учения за сигурност и непрекъснатост на дейността, проведени съвместно с държавите членки.

eu-LISA прие няколко стандарта и насоки за подобряване на **системата си за управление на информационната сигурност**. При управлението на рисковете за сигурността Агенцията завърши оценките на риска, плановете за сигурност и плановете за непрекъснатост на дейността за Евродак, СВИ и оУБС. Освен от вътрешните експерти, тези планове бяха прегледани от експерти по сигурността от Комисията, държавите членки и Frontex в рамките на мрежата на служителите по сигурността. Освен това eu-LISA предостави експертен опит и конкретна техническа подкрепа на Агенцията на ЕС в областта на убежището (EUAA) за подготовката на учението за управление на кризи JHAAN през септември 2023 г. С това се отбеляза първият път, когато всички агенции в областта на ПБР участваха в съвместно учение за киберсигурност.

Агенцията продължи да обменя знания и най-добри практики с другите агенции и институции на ЕС по въпроси, свързани с непрекъснатостта на дейността, особено в контекста на руската военна агресия срещу Украйна. За да бъде в крак с най-новите въпроси на сигурността, eu-LISA участва в инициативите на Междунституционалната група за обучение и повишаване на осведомеността по въпросите на сигурността и си сътрудничи с мрежата на служителите по сигурността. През май Агенцията организира в Италия 17^{-ата} среща на мрежата на служителите по сигурността, посветена на картината на заплахите в ЕС, най-новите предизвикателства в областта на киберсигурността и регулаторните промени, а през октомври организира в Талин 18^{-ата} среща, посветена на устойчивостта на киберсигурността с акцент върху тенденциите и заплахите, свързани с изкуствения интелект. Също така, в съответствие с правилата на eu-LISA за сигурност относно защитата на комуникационните и информационните системи, работната група на Агенцията по информационна сигурност заседаваше на всеки два месеца, за да обменя актуална информация по въпросите, свързани със сигурността.

Съгласно решенията на Комисията относно процедурата за сътрудничество за осигуряване на оперативна съвместимост на системите ПБР, Агенцията създаде **екип за реагиране при инциденти, свързани с компютърната сигурност (CSIRT)** ⁽⁹⁵⁾. Също така, за да укрепи допълнително капацитета си за управление на инциденти, свързани със сигурността, eu-LISA работи активно с консултативната група за оперативна съвместимост и пое председателството и съвместното ръководство на групата за сътрудничество за МИС2 в процеса на разработване на своята процедура за сътрудничество при инциденти, свързани със сигурността, и насоки за изпълнение. В този контекст eu-LISA активно допринася за **две законодателни предложения**, представени от Комисията през март 2022 г. за подобряване на **информационната сигурност** ⁽⁹⁶⁾ и **киберсигурността** ⁽⁹⁷⁾ в институциите, органите, службите и агенциите на ЕС.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
% изпълнени нормативно регламентирани цели по отношение на сигурността	100 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: Информационно табло за гарантиране на сигурността, доклади за изпълнението</i>
% оценки на риска за сигурността, извършени по отношение на системите (проектиране, разработване, производство)	100 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: Информационно табло за гарантиране на сигурността</i>

⁽⁹⁵⁾ Решения за изпълнение на Комисията [C(2021)6663 и C(2021)6664 от 16 септември 2021 година] за установяване на спецификациите за процедурата на сътрудничество относно инциденти, свързани със сигурността, които оказват или могат да окажат влияние върху функционирането на компонентите на оперативната съвместимост или върху наличността, ненарушимостта и поверителността на данни по смисъла на [член 43, параграф 5 от Регламент \(ЕС\) 2019/817](#) и [член 43, параграф 5 от Регламент \(ЕС\) 2019/818](#).

⁽⁹⁶⁾ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно **информационната сигурност** в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, [COM/\(2022\)/119 final](#).

⁽⁹⁷⁾ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на мерки за **високо общо ниво на киберсигурност** в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, [COM/\(2022\)/122 final](#).

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект Основни постижения през отчетния период

Сигурност и непрекъснатост на дейността

Услуги за сигурност на управляваните информационни системи

обичайна дейност

Изпълнено

- управление на заявки, действия, проблеми, събития, сигнали, инциденти и свързани с тях последващи действия;
- наблюдение на уязвимостите и състоянието на сигурността на инфраструктурата;
- извършване на оценки на уязвимостта.

Непрекъснатост на оперативната дейност

обичайна дейност

Изпълнено

- модел на организационната архитектура за сигурност за системите в областта на ПБП,
- екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност (CSIRT),
- принос към: мрежата на служителите по сигурността, мрежата на служителите по сигурността в областта на ПБП, работната група за ИТ сигурност, пилотния проект за регулиране на киберсигурността на ENISA;
- предоставяне на експертен опит на EUAA (председателство на JHAAN за 2023 г.) за провеждане през септември на учението за управление на кризи за 2023 г.

Услуги, свързани с информационната сигурност и гаранциите за информацията и с оперативните дейности във връзка с киберсигурността

обичайна дейност

Изпълнено

Сигурност и осигуреност на информацията:

- изпълнение на съответните препоръки на IAS и ЕНОЗД;
- определяне на изискванията за сигурност за архитектурата за оперативна съвместимост,
- тестване на изискванията за сигурност за новите системи в областта на ПБП.
- провеждане на планирани оценки на риска,
- подобряване на рамката за сигурност на eu-LISA.

операции за сигурност и реагиране:

- осигуряване на сигурността на системите в областта на ПБП под оперативното управление на eu-LISA,
- разработване на процеси/механизми за наблюдение на сигурността, управление на инциденти, сигурна конфигурация и укрепване, непрекъснато управление на уязвимости и корекции,
- изпълнение на констатациите и препоръките от външните одити и инспекции.

Киберсигурност:

- управление на киберсигурността с цел смекчаване на киберзаплахите.
- повишаване на нивото на развитие на системите за киберсигурност съгласно насоките на CERT-EU, международните стандарти и добрите практики,
- екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност (CSIRT),
- подготовка за акредитиране на екипа за реагиране при компютърни инциденти по отношение на възможностите за наблюдение на киберсигурността, реагиране на инциденти със сигурността и сътрудничество, съгласно процеса TF-Introducer,
- редовни симулационни учения на екипите по киберсигурност за реагиране на инциденти и за атаки и защита срещу тях,
- нов подход за сигурност за защита на облачните технологии, базиран на DevSecOps,
- управление на информацията и събитията в сигурността (SIEM).

Комбинирано учение за възстановяване на дейността при бедствие за ВИС и СВИ

проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.

Изпълнено

- упражнение за ВИС за 2023 г. през октомври (обхватът включваше само ВИС, тъй като СВИ все още не функционира).

5.2. Работа на системите

За да осигури непрекъснат достъп до информационните системи в областта на ПБП под нейното оперативното управление, Агенцията предоставя услуги за подкрепа на всички крайни потребители на системите чрез центъра си за обслужване, който работи денонощно. Центърът за обслужване отговаря за обработването на искания за услуги (стандартни процедури) и за координацията за намирането на решения при инциденти (прекъсвания на достъпа до услугата) и проблеми (проучване на причините). Също така за ефективното функциониране Агенцията поддържа инструментите за **управление на ИТ услуги (ITSM)**.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- Проучванията на удовлетвореността на клиентите постоянно показват положителна тенденция по отношение на качеството на услугите, като през 2023 г. се постигна общ резултат на удовлетвореност от **97,3 %**.
- Агенцията предостави всеобхватна денонощна и през цялата година подкрепа за всички производствени системи, като осигури стабилност и непрекъснато обслужване през цялата година.

Оперативна подкрепа

През 2023 г. основната цел беше да се осигури **непрекъсната и висококачествена поддръжка от първо и второ ниво за крайните потребители на системата**. През отчетния период центърът за обслужване на eu-LISA обработи 1404 искания за услуги и 2336 инцидента за всички действащи системи в областта на ПБР. Крайните потребители на системата са подали общо 1019 билета, като други 2681 билета са подадени вътрешно по време на рутинно наблюдение на системите или от изпълнители на място.

Таблица 1. Брой инциденти и искания за услуги, обработени през 2023 г.

	ШИС	ВИС	Евродак	Общо
Инциденти ⁽⁹⁸⁾	1230	403	703	2336
<i>подадени от държавите членки</i>	184	83	308	575
<i>подадени вътрешно</i>	1046	320	395	1721
Искания за услуги	864	206	334	1404
<i>подадени от държавите членки</i>	172	75	197	444
<i>подадени вътрешно</i>	692	131	137	960

Таблица 2. Разбивка на инцидентите по ниво на приоритет и системи

Приоритет ⁽⁹⁹⁾	ШИС	ВИС	Евродак	Общо
нисък	149	120	91	360
умерен	902	255	552	1709
висок	170	28	53	251
критично важен	9	0	7	16
Общо	1230	403	703	2336

По време на отчетния период ШИС е прехвърляна между обектите четири пъти, ВИС — три пъти, а Евродак — два пъти. Независимо от няколко критични инцидента, надеждните процеси и ефективното сътрудничество между екипите за поддръжка на Агенцията и другите оперативни екипи, както и с външните изпълнители, доведоха до добро ниво на достъпност на системите за общността на ПБР. Освен това екипите за оперативна поддръжка участваха в подготовката на сложните нови версии (напр. на обновената ШИС) и започнаха обучение за новите системи (напр. СВИ, оУБС).

Инструменти за оперативна поддръжка

Друга цел за 2023 г. беше да се осигури **ефективно наблюдение на системите за ПБР**, управлявани от eu-LISA. За тази цел Агенцията се съсредоточи върху непрекъснатото разработване на необходимите инструменти за подобряване на бързината на реакция и качеството на поддръжката от първо и второ ниво, а именно инструмент за управление на ИТ услугите (ITSM), електронното ръководство за оператори (eOPM) и системата за управление на събитията.

Инструментът ITSM беше допълнително усъвършенстван чрез реализиране на нови изисквания от страна на крайните потребители и нови работни процеси в съответствие с трансверсалния оперативен модел. В очакване на края на жизнения цикъл на настоящия инструмент (SM9) Агенцията започна въвеждането на нова **система за управление на събитията**, която ще осигури цялостен опростен поглед върху информационните технологии в eu-LISA, като използва изкуствен интелект и алгоритми за машинно самообучение, за да се улесни наблюдението на целия стек.

Що се отнася до **инструмента eOPM**, eu-LISA завърши проучването, за да замени вече неподдържания инструмент собствена разработка, който понастоящем се използва от центъра за обслужване на eu-LISA за взаимодействие с държавите — членки на ШИС. Новото решение може лесно да се приложи към всички системи за ПБР, с които Агенцията работи понастоящем, както и в бъдеще.

След като пое отговорността за поддръжката на **статистическия инструмент на ШИС**, който изготвя и форматира публичните отчети на системата, Агенцията предостави нова версия, съобразена с

⁽⁹⁸⁾ Инцидентът е единично непланирано събитие, което причинява прекъсване на услугата; проблем е първопричината за един или повече инциденти.

⁽⁹⁹⁾ Нивото на приоритет на даден инцидент се определя въз основа на въздействието на засегнатата услуга върху дейността и от степента на неотложност за разрешаване на инцидента.

изискванията на преработките за ШИС и включването на Кипър в ШИС.

Агенцията завърши внедряването на **единното интегрирано решение за мониторинг (SIMS)**. В резултат на това центърът за обслужване разполага с нова мобилна стена за мониторинг и допълнителни работни места, готови да извършват дейности, свързани с новите системи и оперативната съвместимост. Агенцията приключи оценката на внедряването на SIMS в резервното централно звено и започна да реализира олекотено решение за мониторинг. Успоредно с това Агенцията обмисля да използва инфраструктурата за виртуални работни плотове, въведена от SERENA, за да намали физическия обем, заеман от работните станции на SIMS, и да подобри администрацията и работата на потребителите.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Ефективност на центъра за обслужване на eu-LISA	≥ 75 %	Изпълнява се според целта: 100 % <i>Източник: Доклад за функционирането на центъра за обслужване</i>
Удовлетвореност на потребителите % от държавите членки доволни/ много доволни от предоставената услуга	≥ 80 %	Изпълнява се според целта: 97,33 % ШИС 97 %, ВИС 96 %, Евродак 99 % <i>Източник: годишно проучване на удовлетвореността на потребителите</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Оперативна подкрепа	
Предоставяна денонощна подкрепа на първо ниво за оперативното управление на системите (център за обслужване на eu-LISA) обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> предоставяне на денонощна подкрепа на първо ниво за крайните ползватели на системите в областта на ПВР, включително надеждна комуникация с потребителите и заинтересованите страни; активно участие в подготовката на ръководството за оператори (вкл. веб услуги) и стандартната оперативна процедура на СВИ; хармонизиране на ръководствата за оператори във всички наши системи с цел стандартизиране на процесите, намаляване на объркването и осигуряване на висококачествена подкрепа, включително определяне на стандарти за новите системи; принос към техническото обучение с държавите членки.
Предоставяна денонощна подкрепа от второ ниво за оперативното управление на системите в областта на ПВР обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> предоставяне на денонощна техническа поддръжка за работещите системи за ПВР, участие във внедряването на версиите и активно проследяване на инциденти и проблеми, свързани с производствената среда, принос към прегледа на новите системи (оУБС, СВИ, ETIAS, ECRIS, e-CODEX), подкрепа за внедряване на преработките за ШИС, включване на Кипър в ШИС и свързване на Хърватия с ШИС, прехвърляне на наследените системи към платформата ОСИ, Преглед на качеството на ITSM.
Exadata и устройство за възстановяване при нулева загуба на данни обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> миграция на хардуера от X6 до X8: завършена работа по непроизводствените среди, производствените през следващата година, на ниво софтуер, за да достигне до най-новата версия, налична за тази платформа, започване на прехвърлянето на базата данни ШИС AFIS към Exadata, започване на прехвърлянето на базата данни Евродак към Exadata, което да приключи през следващите месеци.
Инструменти за оперативно обслужване	
Обичайна дейност обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> управление на ресурсите, техническо управление за инструментите, подпомагане на крайните потребители, обучение.
Въвеждане на променено eOPM проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> въз основа на резултатите от проучване — закупуване и внедряване на ново решение (Jira от Atlassian), прехвърляне на настоящия работен процес на ШИС.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Управление на събития (закупуване, внедряване и поддръжка на основната система) <small>проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.</small>	В процес на изпълнение — закъснява Внедряването на системата за управление на събитията започна в края на 2023 г. Забавяне поради продължителния процес на наемане на ръководител на проекта. <ul style="list-style-type: none"> юли 2023 г.: приключено проучване на управлението на събития, започнато изпълнение, закупуване и внедряване на системата за управление на събития, подкрепа за последователното включване на съществуващите системи в областта на ПВП.
Оперативно докладване — обучение на крайните потребители <small>обичайна дейност</small>	Отложено <ul style="list-style-type: none"> дейността зависи от пускането в действие на ЦХДС (забавена).
Преминаване от SM9 към SMAX — доказване на концепцията <small>обичайна дейност</small>	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> проучване за избор на заместващо решение за инструмента ITSM.
Преминаване от SM9 към SMAX — изпълнение <small>обичайна дейност</small>	Отложено за 2024 г. <ul style="list-style-type: none"> закупуване и внедряване на новия инструмент ITSM, прехвърляне на съществуващите ITSM процеси към новия продукт.
Подкрепа за изпълнителя на коригираща и адаптивна поддръжка за усъвършенстване <small>обичайна дейност</small>	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> предоставяне на подкрепа за изпълнителя за администраторите на SM9 за извършване на корективни и адаптивни промени и промени за усъвършенстване.

5.3. Прехвърляне на услуги

В рамките на непрекъснатото разработване на системите на ЕС в областта на ПВП една от основните задачи на eu-LISA е контролът на качеството, който се осъществява чрез управление на оперативните промени, тестването, управлението на жизнения цикъл на приложенията, пускането в експлоатация и внедряването.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- eu-LISA започна да внедрява **набор от инструменти за анализ на работните изисквания**, за да подобри ефикасността и точността на анализа на изискванията и валидирането на тестовите казуси чрез автоматизиране на трудоемките задачи.
- Агенцията внедри VIS4EES (ВИС за СВИ) в предпроизводствената среда, като използва вътрешния процес за автоматизация на eu-LISA, базиран на **работния поток за DevSecOps** (за изграждане и внедряване), като по този начин намали зависимостта си от изпълнители и подобри оперативната стабилност.

През 2023 г. основните цели бяха да се продължи да се предоставя подкрепа и поддръжка на всички системи в областта на ПВП и комуникационните им инфраструктури, както и на централизираната инфраструктура, в която се намират системите, заедно с платформата за управление на жизнения цикъл на приложенията. Това включва актуализация и критични преработки на системата, както и предоставяне на непрекъсната оперативна поддръжка на държавите членки. Агенцията консолидира вътрешните инструменти и процеси и се справи с предизвикателствата, свързани с приемането на гъвкав подход към управлението на версиите, промяната и тестването/квалификацията. В рамките на проекта „Жизнен цикъл на разработване на системата“ (SDLC) eu-LISA завърши събирането на изисквания и доказването на концепцията за **набора от инструменти за анализ на работните изисквания** и започна внедряването му, с което ще се подобри проследяването на изискванията и валидирането на тестови казуси.

В условията на експоненциална нарастване на проектите и новите технологии, като същевременно се опитва да намалим зависимостта си от изпълнителите, eu-LISA адаптира начина си на работа, което доведе до **първия важен етап без подкрепа от изпълнители**: внедряване на VIS4EES (ВИС за СВИ) в предпроизводствената среда, като се използва вътрешният процес на автоматизация на eu-LISA въз основа на работните потоци DevSecOps (за разработване и внедряване).

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
% от тестовите кампании, завършени по график	> 90 %,	изпълнява се според целта: наследени системи: 100 % ; н системи: не са налични <i>Източник: планове за тестване и обобщаващи доклади за тестването</i>
Пълно покритие на изискванията	> 95 %	изпълнява се според целта: нови системи 100% ; наследени системи: няма (изискванията не са напълно определени) <i>Източник: вътрешни доклади</i>
Процент на ефективно изпълнените оперативни промени, приключвани ежегодно (т.е., които не са отпаднали или отменени)	> 75 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: вътрешни доклади</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Прехвърляне на услуги	
Услуги по управление на приложения обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ технически съвети и прегледи на документи, за да се гарантира качеството на проектирането, ■ редовно актуализиране на каталога с информационните технологии на Агенцията.
Оперативно управление на промените обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ промени в оперативните системи: квалификация, внедряване, преглед след внедряване; ■ текуща подготовка за новите системи: СВИ, ETIAS, оУБС; ■ по-гъвкав подход към системите в процес на изграждане, представен на ръководството на eu-LISA; ■ повишаване на осведомеността относно управлението на оперативните промени (вътрешно и с изпълнителите).
Управление на версиите и внедряването им и преминаване към експлоатация обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ внедряване на версиите (т.е. най-новите функции и корекции) съгласно предвидените планове за пускане на версиите за оперативните системи, например ВИС и Евродак; ■ въвеждане на преработената версия на ШИС през март 2023 г.; ■ въвеждане на по-гъвкав и автоматизиран подход за управление на версиите; ■ преход на СВИ/ВИС/оУБС към оперативни планове/дейности (вътрешни/външни заинтересовани страни).
Подкрепа за платформата за управление на жизнения цикъл на приложенията (ALM) и свързаните с нея инструменти (работен поток за компилация, инструменти за тестове) обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ работен поток за компилация: СВИ, оУБС и ВИС-СВИ са включени в работния поток за компилация (като част от веригата инструменти за непрекъснато интегриране в платформата ALM); ■ работен поток за внедряване: успешно внедряване на СВИ, оУБС и ВИС-СВИ в производствената среда в ЦЗ, като се използва веригата от инструменти за непрекъснато внедряване, интегрирана в проекта СВИ; ■ инструменти за тестване: предоставена подкрепа по технически въпроси, за да се гарантира достъпността им; ■ подготовка за включване на ETIAS, ECRIS-TCN и компонентите за оперативна съвместимост в работните потоци за компилация и внедряване.
Управление на тестовите обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ управление на тестовите: ВИС, ШИС, Евродак, СВИ, оУБС, ETIAS, ECRIS-TCN, оперативна съвместимост; ■ привеждане на политиките и процедурите за тестване в съответствие с оперативната действителност, редовни координационни срещи, включително редица заседания на експертната група по тестовите за тестовите на СВИ—ВИС и ETIAS; ■ поддръжка и развитие на инструментите за тестване, вкл. облачни инструменти за рационализиране на докладването и обработката на свързани с тестването дефекти и проблеми, което води до увеличаване на използването на инструментите и централизиране на докладите, разширяване на инструментите за поддръжка на тестовите в държавите членки за ШИС и Евродак.

5.4. Подкрепа за Европейската комисия и държавите членки

Както е предвидено в учредителния регламент на eu-LISA, Агенцията винаги е готова да подпомага държавите членки, Комисията и другите имащи отношение агенции на ЕС при подготовката, разработването или привеждането в действие на информационните системи в областта на ПВР, които са ѝ поверени.

През целия отчетен период Агенцията продължи да управлява и доразвива широкомащабните информационни системи на ЕС в рамките на мандата си и да изпълнява задачите и услугите, определени в приложимите регламенти.

5.5. Оперативна външна помощ и консултантски услуги

За гарантиране на непрекъснатото функциониране и ефикасно управление, Агенцията възлага поръчки за външна подкрепа или консултантски услуги в области, в които се изискват по-специализирани способности или работен опит.

През 2023 г. основната цел беше да се осигури непрекъснатата достъпност на възложените на външни изпълнители инженерни и оперативни услуги за ИТ системи. За тази цел Агенцията се съсредоточи върху определянето и управлението на изпълнението на приетия план за възлагане на обществени поръчки и процедурите за прехвърляне на отговорностите и знанията от настоящите изпълнители към техните приемници чрез механизма за предаване/приемане.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Стойност на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: доклади за проектите</i>
График на проекта	общо отклонение ≤ 5 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: доклади за проектите</i>
Обхват на проекта	Няма отклонение	Изпълнява се според целта <i>Източник: доклади за проектите</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Прехвърляне на инженерни и оперативни услуги, възложени на външни изпълнители в рамките за трансверсални инженерни и оперативни услуги (TEF/TOF) проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2026 г.	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ стратегия за възлагане на обществени поръчки и модел на обслужване, адаптиране на първия набор от системи в областта на ПВР (ШИС, ВИС, Евродак, ECRIS RI) в рамките на дейностите по преминаване към обслужване; ■ създаване на оперативен модел, като се вземе предвид трансверсалният модел за възлагане на обществени поръчки за услуги въз основа на TEF/TOF; ■ подготовка и изпълнение на прехода към TEF/TOF за изходящите системи. В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> ■ адаптиране на пътната карта за прехода към новия подход за работа на етапи за системите, които са в процес на разработване.

5.6. Оперативно обучение на персонала

За да поддържа най-високо равнище на професионален експертен опит сред персонала, eu-LISA редовно предлага широк набор от курсове за техническо обучение по информационните системи в областта на ПВР в рамките на мандата си. За да подобри допълнително работата на персонала и качеството на услугите, Агенцията редовно извършва анализ на нуждите от обучение, основно чрез проследяване на дейностите по обучение и докладване на резултатите.

През 2023 г. основната цел беше подпомагане на услугите на eu-LISA за основните работни системи чрез развиване на необходимите професионални компетентности посредством провеждане на вътрешни курсове за обучение на персонала. През първата половина на годината беше определен **годишният план за обучение** и бяха проведени необходимите обучения на персонала.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
---------------------------	-----	--------

Степен на удовлетвореност
(с дейностите по обучение/развитие)

> 85 %

Под целевата стойност (82 %) процентът на отговорите е твърде нисък, за да се изведат заключения

Източник: iLearn

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Дейности за развиване на компетентности обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> подготовка на годишния план за обучение, каталог на обученията, публикуван на iLearn, информационни сесии за персонала (вкл. специално пригодени за отделите/секторите), проведени основни обучения: Prince2, Lean IT, ITIL, DevOps.

5.7. Консултативни групи и управление на работните взаимоотношения

Агенцията подпомага и координира работата на вътрешните и външните заинтересовани страни, за да координира обсъжданията на работните изискванията и потребностите, с цел да се гарантира, че eu-LISA разбира потребностите на заинтересованите страни. Това включва организиране и ръководене на заседанията на различните управителни органи на eu-LISA, т.е. консултативните групи, съветите за управление на програми и различните други работни групи.

Управление на работните взаимоотношения

Звеното на Агенцията за управление на работните отношения служи като посредник между eu-LISA и нейните заинтересовани страни, т.е. държавите членки, други агенции на ЕС и сектора. Тази дейност обхваща услуги по управление на всички системи в областта на ПБР, управлявани от eu-LISA, както и подкрепа и насоки за заинтересованите страни при управлението на изискванията, провеждането на работен анализ и координирането на оценката на работните изисквания в рамките на Агенцията ⁽¹⁰⁰⁾.

Съвети за управление на програми, консултативни групи и работни групи

През целия отчетен период eu-LISA продължи да предоставя висококачествена административна и логистична подкрепа на своите консултативни групи (КГ), съвети за управление на програми (СУП) и различни работни групи. През 2023 г. бяха създадени органи за управление на две нови системи: e-CODEX и платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Заседания, проведени по план (съгласно годишния график)	заседанията се организират съгласно изискванията	Постигната цел: всички заседания (106) са проведени съгласно изискванията Източник: календар на заседанията през 2023 г.
Степен на удовлетвореност на заинтересованите страни (проучване на удовлетвореността)	> 70% (удовлетвореност от предоставяното организационно и административно съдействие)	Изпълнява се според целта: 99,3 % Източник: проучване сред заинтересованите партньори

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Управление на работните взаимоотношения	
Управление на работните взаимодействия, изискванията и търсенето обичайна дейност	Изпълнено

⁽¹⁰⁰⁾ Агенцията създаде **инициативата за управление на търсенето**, за да оцени по-добре въздействието на всички искания на заинтересованите страни, да осигури контрол върху обхвата и да защити прилагането на подхода на етапите; вкл. да предоставя оценки на ресурсите за всички нови законодателни предложения или инициативи, поискани от Комисията или държавите членки.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
	<ul style="list-style-type: none"> ■ председателство на 37 консултативни групи, вкл. различни работни, експертни и подгрупи; ■ координиране на дейностите на заинтересованите страни и докладване на всички нива на управление (консултативни групи, съвети за управление на програми, управителния съвет на eu-LISA) и на ниво институции на ЕС (63 доклада); ■ предоставяне на цялостен работен анализ в подкрепа на вземането на решения; ■ посрещане на работните нужди/искания на външните заинтересовани страни, гарантиране на по-висока ефикасност, качество и време за въвеждане на продукта, вкл. работна група по инициативата за управление на търсенето; ■ установяване и поддържане на ефикасни и продуктивни работни отношения чрез управление на сътрудничеството посредством структуриран подход и контролирани взаимодействия със заинтересованите страни, като се гарантира, че eu-LISA разбира очакванията и предоставя необходимите услуги, а заинтересованите страни разбират общите ограничения, вкл. осъществимостта на промените, планирането, графика за изпълнение, необходимите ресурси (човешки/финансови); ■ непрекъснато подобряване на услугите/процесите за управление на многобройни искания.

Консултативни групи	
<p data-bbox="159 761 494 817">Административна подкрепа на консултативните групи</p> <p data-bbox="183 817 367 846">обичайна дейност</p>	<p data-bbox="542 761 662 790" style="color: green;">Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 106 заседания: 59 заседания на КГ, вкл. извънредно съвместно заседания на консултативната група за СВИ-ETIAS и консултативната група за ВИС за обсъждане на пътната карта за СВИ—VIS4EES, както и извънредно заседание на консултативната група за e-CODEX за обсъждане на процеса на създаване на случаи на употреба; ■ 47 заседания на СУП, вкл. две извънредни заседания: СУП на СВИ за оценка на състоянието и СУП на e-CODEX за обсъждане на напредъка по предаването/приемането; ■ подкрепа на групата за сътрудничество при инциденти със сигурността на оперативната съвместимост, работните групи на eu-LISA за превозвачи и за биометрични данни, неофициалните експертни групи за тестване (TEG) за ETIAS и съвместните TEG за ВИС и СВИ, форумите за управление на програмите ВИС и ШИС, работната група на eu-LISA за изкуствен интелект; ■ организиране на заседания на работни групи (в рамките на мандатите на съответните КГ) и технически семинари, както и на различни <i>ad hoc</i> събития по искане на заинтересованите страни.
<p data-bbox="159 1209 494 1288">Административна подкрепа за други заседания и командировки</p> <p data-bbox="183 1288 367 1317">обичайна дейност</p>	<p data-bbox="542 1209 662 1238" style="color: green;">Изпълнено</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ осигуряване на ефективна административна подкрепа за командировките на служителите на eu-LISA, вкл. конференции, събития, брифинги за заинтересованите страни, редовни и <i>ad hoc</i> заседания, според необходимостта.

6. Организационни дейности

В следващия раздел е представен преглед на корпоративните дейности на Агенцията, които подпомагат ефикасното и рентабилно управление на организацията, като същевременно укрепват способността на eu-LISA да отговаря на нарастващите изисквания на заинтересованите страни и на промените в политическите приоритети в областта на правосъдието и вътрешните работи на ЕС.

6.1. Управление

Основната цел на Агенцията е да осигури ефикасно ръководство и рентабилно управление. За тази цел eu-LISA прилага надеждна система за корпоративно ръководство, която осигурява прозрачна и подлежаща на отчетност дейност въз основа на вземане на решения, основани на данни, и внася подобрения въз основа на препоръки от одита. Тази област включва стратегическо и оперативно планиране, мониторинг на изпълнението и докладване, защита на данните, както и ежедневно управление, обща подкрепа и навременна комуникация относно дейностите на eu-LISA.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- През май eu-LISA получи сертификата „Ефективен потребител на CAF“, като по този начин стана единствената агенция на ЕС с валиден сертификат CAF към момента на изготвяне на настоящия доклад.
- Агенцията постигна значителен напредък в приключването на неизпълнените одитни препоръки, като към 31 декември 2023 г. степента на изпълнение достигна 87 %.

6.1.1. Управление на организацията, планиране, стандарти и управление на ИТ услугите (ITSM)

За да постигне своите годишни и многогодишни цели и да отговори на изискванията и очакванията на своите заинтересовани страни, Агенцията редовно приспособява своите ресурси и способности, подобрява услугите и процесите си, укрепва рамката си за управление и насърчава вземането на решения, основани на данни. През цялата 2023 г. Агенцията осигури постоянно спазване на регулаторната рамка и практиките за добро управление на ЕС чрез укрепване на капацитета за стратегическо управление, като същевременно гарантира изпълнението и съответствието чрез управление на качеството и работещ вътрешен контрол. През 2023 г. всички законоустановени документи бяха предадени навреме. Агенцията въведе **нов инструмент за планиране** (Anaplan), за да улесни вътрешната координация на усилията за планиране и да осигури единен източник на данни за разпределението на ресурсите в рамките на организацията.

eu-LISA продължи да прилага **общата рамка за оценка (CAF)** за организациите от публичния сектор и премина през задълбочена външна оценка, в резултат на която през май ѝ беше даден сертификат „Ефективен потребител на CAF“, като по този начин стана **единствената агенция на ЕС с валиден сертификат CAF** към момента на изготвяне на настоящия доклад. Сертификатът е не само признание за свършената работа, но е също така съвместен ангажимент на ръководството и персонала да продължат да се стремят към качество и високи резултати. Работата продължава въз основа на **плана за подобрене на CAF**, в който е очертан списък с действия за подобрене в подкрепа на по-нататъшното организационно развитие, подобряване на ефективността и качеството на управлението на всички нива. Тримесечните доклади за напредъка ще бъдат обсъждани от Съвета по качеството на eu-LISA, за да се осигури участие, да се затвърдят ангажиментите и да се окаже подкрепа, ако е необходимо.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Изготвяне на нормативно предвидените документи за планиране и докладване.	съгласно нормативните изисквания и срокове.	Изпълнява се според целта: нормативно установените програмни документи и доклади бяха приети от управителния съвет без съществени изменения, в съответствие с нормативните изисквания и в необходимите срокове <i>Източник: решение на управителния съвет</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Управление	
Управление, планиране, докладване и оценяване на дейността на организацията обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ координиране на годишното/многогодишното планиране и процесите на докладване, изготвяне на нормативно установените документи за планиране (ЕПД 2024—2026 г., СПД 2025—2027 г., КГОД за 2022 г., междинен доклад за 2023 г.), вкл. внедряване на нов инструмент за планиране (Aparlan) с цел подобряване на разпределението на ресурсите; ■ мониторинг и координация, свързани с рамката за вътрешен контрол (РВК); ■ прилагане на рамка за цялостно управление на качеството — Обща рамка за оценка (CAF), спазване на плана за подобряване на CAF, получаване на сертификат „Ефективен потребител на CAF“; ■ оценка на ефективността на рамката за вътрешен контрол (РВК), вкл. отделяне на значителни ресурси и усилия за наблюдение, преодоляване и отстраняване на всички недостатъци, установени при годишната оценка на РВК; ■ изготвяне на стратегия за вътрешен контрол, за да се осигури изпълнението на законовия мандат и да се удовлетворят нуждите на заинтересованите страни в съответствие с правните изисквания, прилагане на ефективна система за управление на риска и ефикасна система за вътрешен контрол; ■ поддържане на регистър за изключенията и случаите на несъответствие, предоставяне на подкрепа и насоки относно докладването, последващите действия във връзка с корективните и превантивните действия и изготвяне на два доклада (вкл. информация за последващите дейности); ■ картографиране на вътрешните и външните структури за управление и определяне на общата йерархична рамка за документите за управление на Агенцията; ■ продължаване на проекта за сравнителен анализ в подкрепа на външната оценка на eu-LISA (т.е. оперативен модел и разпределение на човешките ресурси, вкл. преглед на корпоративните КПЕ с цел подобряване на измерването на въздействието на Агенцията върху изпълнението на приложимите политики на ЕС); ■ завършване на хартите на подразделенията на eu-LISA, т.е. на отделите, звената и секторите.
Управление, планиране и отчитане на отдел „Оперативни дейности“ обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ принос към процеса на годишното/многогодишното планиране и отчитане, вкл. прилагане на нов инструмент за планиране (Aparlan), съгласуване на оперативните дейности с новия подход за работа на етапи; ■ координиране на приноса на eu-LISA към новите правни инициативи на Комисията, вкл. ППИ, цифрово удостоверение за пътуване, преработката на Евродак, регламент за скрининг, Прюм, eVisa), преглед на текущия процес; ■ преглед на дейностите на оперативния отдел в пътната карта на стратегията за периода 2021—2027 г.; ■ продължи проектът за сравнителен анализ с насоченост към дейностите на оперативния отдел в подкрепа на подготовката на външната оценка на eu-LISA.
Рамка на eu-LISA за услугите и процесите обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ управление на каталога на продуктите и услугите, който предоставя актуален списък на всички продукти и услуги, предлагани на заинтересованите страни; ■ КПЕ за процесите: редовно наблюдение, доклад за 2022 г., приет през юли, наблюдение на плана за действие; ■ укрепване на процеса на управление на знанията в eu-LISA; завършване на проекта за инструмент за навигация на знанията, който ще бъде пуснат в действие през октомври 2023 г.; ■ регистър на ОСИ: прилагане на подобрени функции, вкл. план за подобряване на CAF.
Непрекъснато подобряване на услугите и процесите на eu-LISA, като се вземат предвид новите изисквания за системите в областта на ПВР проект: дата на въвеждане: 2023 г.	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ преглед и актуализиране на моделите за обслужване и процеси на eu-LISA (двугодишен цикъл), завършени през август 2023 г. с 69 процеса (оперативни и корпоративни), вкл. преработени КПЕ за процесите; ■ каталогът на продуктите и услугите на eu-LISA актуализиран, добавени 20 продукта и 80 услуги; ■ актуализирана рамка за услуги и процеси на eu-LISA, приета от УС през октомври 2023 г.

Организационна структура	Изпълнено
обичайна дейност	<ul style="list-style-type: none"> ■ продължи да прилага архитектурата на предприятието, като се съсредоточи върху оптималното съгласуване на инициативите за архитектура, проектиране и разработване с общите цели на eu-LISA; ■ изготвена визия за архитектурата, включваща цели за оперативна съвместимост и непрекъсната достъпност, допълнена от актуализирана технологична стратегия на eu-LISA (предстои потвърждаване, февруари 2024 г.); ■ редовно актуализиране на технологичния каталог на eu-LISA; ■ текущо определяне на процеса и услугите на корпоративната архитектура (фаза на континуум на корпоративната архитектура).

6.1.2. Управление на взаимоотношенията и комуникацията със заинтересованите партньори

За да поддържа и засили видимостта и имиджа си като доверен и надежден партньор в своите области на компетентност, eu-LISA продължава да подобрява обмена на информация и да насърчава тесни работни отношения със заинтересованите страни в областта на ПВП на ЕС, по-специално с държавите членки, институциите на ЕС и агенциите на ЕС (както на двустранно равнище, така и чрез мрежи), най-вече в областта на правосъдието и вътрешните работи на ЕС. В тази рамка eu-LISA предоставя информация и експертен опит по необходимите законодателни инициативи, като същевременно предоставя експертни становища по технически въпроси. С цел по-добро подпомагане на управлението на отношенията със заинтересованите страни и насърчаване на тясното сътрудничество, eu-LISA актуализира **стратегията си за управление на заинтересованите страни за периода 2023—2027 г.** и я представи на Комисията за консултация.

Партньорски отношения с държавите членки и институциите на ЕС

Агенцията продължи да развива тесни и конструктивни партньорства с институциите на ЕС и държавите членки. Контактите, включително посещения от учтивост и опознавателни посещения, с ключовите заинтересовани страни на Агенцията се засилиха, след като в средата на март 2023 г. встъпи в длъжност **новият изпълнителен директор** на eu-LISA, г-жа Agnès Diallo.

Агенцията продължи тясното си сътрудничество с **Европейската комисия** в процеса на изготвяне на вторично законодателство и подготовка на законодателни инициативи, които ще окажат въздействие върху мандата и бъдещите дейности на Агенцията. Тясното сътрудничество на Агенцията с Комисията се прояви и в двустранните срещи с Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“ (ГД „Вътрешни работи“ и Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“ ГД „Правосъдие“).

Що се отнася до **Съвета на Европейския съюз**, Агенцията продължи да допринася за стратегическите обсъждания, провеждани от компетентните работни групи, както и на заседанията на Съвета по ПВП. Това включваше тесни работни отношения с държавите членки, които са ротационен председател на Съвета на ЕС. Също така Агенцията продължи да следи отблизо дейността на **различни комисии на Европейския парламент**. Най-важното е, че на 28 юни изпълнителният директор на eu-LISA участва в заседанието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE), на което се разгледа прилагането на новата архитектура за оперативна съвместимост в областта на ПВП в ЕС.

Партньорски отношения с други агенции на ЕС

През 2023 г. eu-LISA продължи сътрудничеството си с други **агенции на ЕС**, както на двустранно равнище, така и чрез мрежи, например **мрежата на агенциите по ПВП (JHAAN)** и **мрежата на агенциите на ЕС (EUAN)**.

В рамките на **JHAAN**, eu-LISA си сътрудничеса с CEPOL и EUAA като част от **председателското трио**, като определяше приоритетите и разработваше съвместни инициативи. Освен това eu-LISA оказва активна подкрепа на приоритетите на JHAAN през 2023 г. и допринесе с експертния си опит за междуведомствените учения по киберсигурност. Най-важното е, че общността на JHAAN продължи своя силен ангажимент за подпомагане на държавите — членки на ЕС, в контекста на военната агресия на Русия срещу Украйна, включително чрез съвместен документ относно солидарността на ЕС с Украйна⁽¹⁰¹⁾.

Що се отнася до приноса ѝ към **EUAN**, eu-LISA се включи във всички редовни срещи на високо равнище и взе участие в широк кръг работни групи, за да сподели своя експертен опит и да обсъди възможното

⁽¹⁰¹⁾ „Принос на агенциите в областта на ПВП за солидарността на ЕС с Украйна“, съвместен документ на JHAAN, март 2023 г.

сътрудничество за повишаване на ефективността и полезните взаимодействия между агенциите на ЕС. Освен това eu-LISA редовно е допринасяла за исканията за информация и най-добри практики от други агенции на ЕС, координирани от Службата за съвместна подкрепа на EUAN.

Що се отнася до **двустранното междуведомствено сътрудничество**, eu-LISA продължи да споделя своя експертен опит с **Агенцията на ЕС в областта на убежището (EUAA)** и да подкрепя работата на ръководената от EUAA Дъблинска мрежа, главно чрез процеса на подновяване на сертификатите за сигурност на DubliNet и чрез предоставяне на подкрепа по други технически въпроси.

Също така продължи тясното сътрудничество с **Frontex** и **Европол**, с насоченост върху въвеждането на новите системи в областта на ПБП: СВИ, ETIAS и архитектурата за оперативна съвместимост. Сътрудничеството с Европол продължи и в контекста на ШИС и Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (**EMPACT**).

Що се отнася до сътрудничеството с други агенции в областта на ПБП, eu-LISA продължи сътрудничеството си с **Евроюст**, главно в рамките на ECRIS-TCN, e-CODEX и в подготовката на платформата за сътрудничество на съвместните екипи за разследване. Съвместно с Агенцията на ЕС за обучение на правоприлагащите органи (**CEPOL**) eu-LISA допринесе за провеждането на нейните курсове за обучение по SIRENE и изкуствен интелект. С Агенцията на ЕС за киберсигурност (**ENISA**) сътрудничеството продължи чрез подкрепата, предоставено от ENISA за ученията по сигурността на eu-LISA (споразумение за ниво на обслужване, подновено през юни).

В съответствие с добрите практики Агенцията на ЕС за основните права (**FRA**) и eu-LISA продължиха консултациите си по важните доклади. Също така eu-LISA си сътрудничи с Европейския институт за равенство между половете (**EIGE**) по въпросите на киберсигурността, устойчивостта и непрекъснатостта на дейността.

Външна и вътрешна комуникация

Агенцията съсредоточи външната си комуникация върху предоставянето на прозрачна, обективна, надеждна и ясна информация, за да повиши цялостната си видимост и обществената осведоменост за дейностите си. Използвайки онлайн и офлайн медийни формати и информационни платформи, eu-LISA популяризира своята роля и постижения в управлението и **застъпничеството за ИТ като ключов фактор за изпълнение на политиките на ЕС в областта на ПБП**. Бяха положени допълнителни усилия за подобряване на имиджа на Агенцията като работодател с цел привличане на нови таланти, както и за повишаване на обществената осведоменост за това как Агенцията служи на интересите на гражданите на ЕС. През цялата 2023 г. eu-LISA допринасяше за съвместните комуникационни кампании в областта на ПБП, като открояваше общите позиции и разширяваше обхвата си.

През февруари усилията на eu-LISA за популяризиране бяха признати от град Талин и Естонското бюро за конгреси с наградата „**Conference Award Prize**“, с която се оценяват водещите събития на Агенцията, която през 2022 г. отбеляза своята 10^{-а} годишнина.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Резултатност на външните комуникации на eu-LISA	<p>уебсайт: поддържане на изходното равнище</p> <p>социални медии: + 200 последователи на вс платформа годишно</p> <p>Мероприятия за ангажиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> удовлетвореност > 90 % участие в мероприятия: > 95 % 	<p>Частично изпълнена цел: LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89. YouTube изостава, тъй като се публикува съдържание във формати, адаптирани към Twitter/LinkedIn/Facebook</p> <p><i>Източник: анализ на уебсайтовете</i></p> <p>Други: през 2023 г. не се преведе годишна конференция</p> <p>Други: през 2023 г. не се преведе годишна конференция</p>
Резултатност на вътрешните комуникации на eu-LISA:	<p>процент служители, участвали в проучването: > 51 %</p> <p>удовлетворение от каналите и действията за вътрешна комуникация > 70 %</p>	<p>Изпълнява се според целта: 58 %</p> <p><i>Източник: годишно проучване на удовлетвореността</i></p> <p>Изпълнява се според целта: 89 %</p> <p><i>Източник: годишно проучване на удовлетвореността</i></p>
Изпълнение на годишните планове за действие в областта на вътрешната и външната комуникация	според целите, етапите и крайните срокове.	<p>Изпълнява се според целта</p> <p><i>Източник: шестмесечен доклад за изпълнението, два пъти годишно</i></p>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект Основни постижения през отчетния период

Управление на отношенията със заинтересованите партньори

Взаимодействие със заинтересованите партньори и координация на политиката

обичайна дейност

Изпълнено

- следене на Официалния вестник, институционалните съобщения и проучвания (вкл. предстоящи законодателни актове/инициативи на ЕС, които могат да окажат въздействие върху мандата и дейностите на eu-LISA) и провеждане на вътрешен анализ (анализ на политиката, на законодателството, на въздействието) с цел информиране на ръководството на eu-LISA и заинтересованите страни (90 материала, свързани с политиката, бяха споделени вътрешно от службата за връзка);
- представяване на eu-LISA в комитети и експертни групи в рамките на Комисията, Парламента и Съвета, както и пред други заинтересовани страни, докладване за срещи и последващи действия;
- координиране с институциите, агенциите на ЕС, държавите членки, академичните среди, мозъчните тръстове, сектора и други заинтересовани страни по въпроси от взаимен интерес;
- работни отношения с държавите членки, които са ротационен председател на Съвета на ЕС: Швеция и Испания, включително срещи, посещения и тематични семинари, посветени на техните програми/приоритети, проучване на възможностите за сътрудничество;
- координиране и принос към анализа на въздействието на eu-LISA, позиции или становища по законодателни или политически промени;
- eu-LISA беше домакин на **посещения на ръководно и експертно ниво** в централата в Талин, в Страсбург и в бюрото за връзка в Брюксел, например на ГД „Вътрешни работи“ на Комисията, на директора на Центъра за върхови постижения на НАТО за съвместна киберотбрана, както и на съдебни и правоприлагащи органи на ОССЕ.

Административно съдействие за управителния съвет

обичайна дейност

Изпълнено

- предоставяне на административна помощ
- организиране на заседания: 1 управителен съвет, 2 заседания на Комитета по одит, съответствие и финанси (КОСИ) (вкл. 1 извънредно).

Управление на институционалните взаимоотношения и координиране на политиките

обичайна дейност

Изпълнено

- активен принос към JHAAN, вкл. като част от председателската тройка; подготовка за предстоящото председателство на JHAAN от страна на eu-LISA през 2024 г.;
- принос към дейността на EUAN: семинари на високо равнище относно управлението на бъдещето на EUAN; редовни срещи на високо равнище (през февруари и октомври 2023 г.) и работни групи на EUAN;
- преработеното работно споразумение с Frontex е представено на Комисията за консултация;
- завършен е планът за сътрудничество с EUAN за периода 2023—2025 г.; плановете за сътрудничество с FRA и Европол са в процес на подготовка;
- стратегията за управление на заинтересованите страни за периода 2023—2027 г. е представена на Комисията;
- поддържане на връзка с институциите и агенциите на ЕС, държавите членки, академичните среди, мозъчните тръстове, сектора и други заинтересовани страни;
- участие в съставянето на документи и анализи, изготвени от институциите и агенциите на ЕС, вкл. презентации на определени форуми (вкл. работни групи, комисии, експертни групи).

Комуникация

Вътрешна комуникация

обичайна дейност

Изпълнено

- насърчаване на вътрешната комуникация, включително кампании за повишаване на осведомеността в целия ЕС, 20 информационни сесии и 45 информационни бюлетина;
- организиране на събрания на персонала и специализирани вътрешни брифинги ⁽¹⁰²⁾;
- вътрешно популяризиране на социални кампании в целия ЕС (например деня на Европа, деня на дигиталното почистване, месеца на многообразието и приобщаването, месеца на киберсигурността и др.);
- плановете за комуникация и провеждане на председателството на JHAAN през 2024 г.;
- близо 250 външни искания за информация и запитвания.

Външна комуникация

Изпълнено

⁽¹⁰²⁾ Онлайн сесии, в които звената на eu-LISA представят екипа и задълженията си пред останалите членове на Агенцията.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
обичайна дейност	<ul style="list-style-type: none"> ■ задълбочаване на отношенията с приемащите страни и разширяване на онлайн присъствието (уеб и социални медии); ■ най-важните събития за видимост: кръгла маса на сектора през ноември (увеличаване на онлайн последователите); ■ принос към комуникационните кампании на Комисията за СВИ и ETIAS ⁽¹⁰³⁾; ■ послания за изграждане на имиджа на Агенцията, напр. новия видеоклип „Ние сме eu-LISA“; ■ изготвяне и разпространяване на материали за участието на eu-LISA в различни събития; ■ приоритети в областта на комуникацията и планове за председателството на JHAAN през 2024 г.; ■ в ход е разработването на нов уебсайт.
Организационна административна подкрепа обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ предоставяне на подкрепа за административното управление и координирането на различни срещи.

6.1.3. Спазване на изискванията (вкл. в областта на защитата на данните, вътрешния одит и счетоводната отчетност)

Агенцията се ангажира да осигури най-високо ниво на спазване на приложимите принципи на счетоводството, вътрешния одит и защитата на данните, за да наложи надеждно, прозрачно и отговорно управление, като същевременно увеличи усилията си за изпълнение на препоръките от одита.

Защита на данните

Агенцията продължи да гарантира най-високо равнище на защита на данните чрез редовно наблюдение на спазването на всички приложими изисквания за защита на данните и вътрешен контрол в съответствие със законодателството на ЕС за защита на данните ⁽¹⁰⁴⁾, включително специфичните разпоредби за всяка система в областта на ПБР, поверена на eu-LISA. За тази цел eu-LISA поддържа **два регистъра за обработване на данни**: единият е за операциите по обработване на данни, за които отговаря, а другият — за дейностите по обработване на данни, извършвани от името на администратор.

През март на управителния съвет на eu-LISA беше представен **годишният отчет за работата на ДЛЗД за 2022 г.**, в който се прави преглед на дейностите на Агенцията в областта на защитата на данните и спазването на изискванията ⁽¹⁰⁵⁾.

През цялата 2023 г. eu-LISA осигуряваше безупречна координация с **инспекцията на ЕНОЗД на ШИС**, проведена през декември, като същевременно следеше за неизпълнените препоръки и подпомагаше изпълнението им. До края на 2023 г. всички предишни препоръки на ЕНОЗД бяха изпълнени, а всички останали препоръки останаха или в процес на изпълнение, или се очакваше да бъдат изпълнени в рамките на срока, предвиден от ЕНОЗД.

Вниманието на Агенцията продължи да бъде насочено към основните предизвикателства, свързани със защитата на данните, т.е. използването на технологии за биометрично съпоставяне и мерките за намаляване на риска, като се работи за постигане на ефективни и законосъобразни решения, за да се гарантира зачитането на неприкосновеността на личния живот и личните данни. Освен това eu-LISA преразгледа методологията си за оценка на въздействието върху защитата на данните.

Структура за вътрешен одит

Чрез **структурата си за вътрешен одит (СВО)** eu-LISA укрепва своята рамка за управление, подобрява системата за вътрешен контрол и осигурява правилно разбиране на остатъчните рискове от страна на заинтересованите страни.

Въз основа на плана за вътрешен одит за 2023 г., СВО на eu-LISA извърши преглед на управлението на правата на достъп до ABAC, представи необходимите доклади за мониторинга и последващите

⁽¹⁰³⁾ Агенцията действаше като популяризатор на дейността на ГД „Вътрешни работи“ в социалните медии, като споделяше и публикуваше повторно съдържание, свързано с ETIAS, например видео поредица „[Митове за ETIAS](#)“, участваше в съставянето на тримесечния бюлетин на ETIAS, редовно популяризираще официалните уебсайтове на СВИ и ETIAS.

⁽¹⁰⁴⁾ [Регламент \(ЕС\) 2018/1725](#) относно защитата на физическите лица във връзка с **обработването на лични данни** от институциите, органите, службите и агенциите на **Съюза** и относно свободното движение на такива данни.

⁽¹⁰⁵⁾ [Годишен отчет за работата на ДЛЗД на eu-LISA за 2022 г.](#), март 2023 г.

действия по одитните препоръки и координира дейностите, свързани с одита от страна на Европейската сметна палата на годишните отчети за 2022 г.

Сравнено с плана за одит, СВО изостава с прегледа на проекта ETIAS: разработване на решение (напредък 50 %) и с годишната оценка на риска при одита, извършвана от структурата за вътрешен одит (напредък 10 %). Тези закъснения се дължат основно на значителните усилия, необходими за координиране на одита на годишните отчети от страна на Европейската сметна палата, както и на допълнителните мерки, въведени от ръководството, за да се гарантира бързото изпълнение на неизпълнените одитни препоръки. Ръководителят на СВО извършва преглед на плана за одит, за да определи как да се постигне напредък по забавените теми.

През февруари и май ръководителят на СВО докладва пред комисията по одит, съответствие и финанси (КОСИ) към управителния съвет по теми, свързани с одита. През март управителният съвет прие годишния отчет за дейността на СВО за 2022 г., а през юни се запозна с доклада на СВО относно актуалното състояние на изпълнението на просрочените одитни препоръки.

Счетоводна отчетност

Агенцията осигури правилното поддържане на надеждна система за счетоводен контрол и правилно представяне на финансовото си състояние. През юни управителният съвет прие годишните отчети на eu-LISA за 2022 г.

Сравнителен анализ.

Агенцията продължи с независимия сравнителен анализ, започнал през 2023 г., за да се подготви за предстоящата си оценка от Европейската комисия, както е предвидено в член 39 от учредителни регламент. Външен изпълнител извърши оценка на цялостната оперативна дейност на eu-LISA и на целесъобразността на разпределението и използването на човешките ресурси, както и на нейното участие в постигането на целите на политиките в областта на ПБР. За да се осигури цялостна представа за възможната насока на растеж и бъдещото развитие на eu-LISA, Агенцията възложи на изпълнителя да предостави по-стратегически препоръки за подобрения в средносрочна перспектива. Поради разширения обхват на дейността окончателният доклад беше завършен през януари 2024 г.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Счетоводство своевременно предаване на междинните, консолидираните и окончателните счетоводни отчети на бюджетния орган и Европейската сметна палата	междинни отчети: 1 март окончателни отчети: 1 юли	Изпълнява се според целта: междинните отчети са представени до 1 март, окончателните отчети са представени до 30 юни.
Вътрешен одит: брой и изминало време от формулирането на неизпълнените препоръки	по-малко от шест месеца: ≤ 4 между шест месеца и една година: ≤ 2 повече от една година: ≤ 1	<i>Източник: доклад на ръководителя на структурата за вътрешен одит за 2023 г.</i> Изпълнява се според целта: 0 Изпълнява се според целта: 2 Целевото ниво не е достигнато: 3 eu-LISA е постигнала значителен напредък по отношение на целта, като през 2023 г. е отчетено най-значителното подобрение през последните години
% на изпълнените одитни препоръки в рамките на определените крайни срокове	критично важни: 100 % много важни: ≥ 90 % важни: ≥ 80 %	Изпълнява се според целта: 100 % (3 от 3) Целевото ниво не е достигнато: 80 % (16 от 20) eu-LISA е постигнала значителен към целта, като през 2023 г. е отбелязано най-значителното подобрение през последните години
% на процесите с осигурено изпълнение на целите в рамките на допустимите отклонения	не по-малко от 80 % от оценените оперативни процеси отговарят на определените целеви стойности в рамките на допустимото отклонение	Изпълнява се според целта: 93 % (14 от 15) Други: СВО не може да измери този показател. през 2024 г. ще бъдат въведени нови показатели ⁽¹⁰⁶⁾ .
% на процесите, които са подложени на независим преглед	не по-малко от 30 % от оперативните процеси на Агенцията годишно са предмет на оценка	Други: Вж. по-горе.
Защита на данните:		Изпълнява се според целта:

⁽¹⁰⁶⁾ Критерии RACER: подходящи, приети, достоверни, лесни за наблюдение и надеждни.

Показатели за ефективност	Цел	Статус
брой изпълнени искания за съвети на ДЛЗД, получени от контролните органи на организацията.	80 % от заявките са подадени на ранен етап от проекта; 60 % от заявките са изпълнени; 60 % от заявките са изпълнени в рамките на договорения срок.	80 % от заявките са подадени на ранен етап от проекта; 60% от заявките са изпълнени; 60% от заявките са изпълнени в срок.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Защита на данните обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ мониторинг на неизпълнените препоръки и подкрепа за изпълнението им, вкл. докладване на степента на изпълнение и официално приемане на коментарите по проекта на доклада за одит на ЕНОЗД за 2022 г.; ■ подпомагане на одитите: координиране на одита на ЕНОЗД на ШИС през 2023 г. (5—6 декември 2023 г.), вкл. консултиране относно текущите предварителни консултации с ЕНОЗД относно СВИ, оУБС и измерванията на точността; ■ изпълнено и искането на ЕНОЗД за информацията относно централната система на ШИС и критичните корекции; ■ актуализиране на регистрите за защита на данните: нарушения на сигурността на данните, администратор/обработващ лични данни; ■ оценяване на нарушенията на сигурността на данните, вкл. необходимите доклади; ■ подкрепа за влизането в действие на ШИС през март 2023 г. (защита на данните по проект и по подразбиране); ■ предоставяне на консултации на администраторите/обработващите лични данни, вкл. вътрешни администратори, извършващи международни предавания; ■ преработена методология за извършване на ОВЗД, вкл. специално обучение и практически семинари; ■ изпълнени 568 искания за промени, свързани със системите в областта на ПВР и функционирането и управлението на eu-LISA; ■ срещи на мрежите (ДЛЗД на ЕНОЗД, ДЛЗД в областта на правосъдието и вътрешните работи) за обсъждане на области от интерес, напр. международни предавания, неотдавнашна съдебна практика в областта на неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, въвеждане в NextCloud; ■ координационна група за надзор (Евродак, ВИС, ШИС), координирания надзорен комитет (ШИС); ■ осведоменост относно защитата на данните, вкл. обучения на персонала, викторина в областта на защитата на данните за 2023 г., 23 статии за новини, актуализации в интранет.
Счетоводна отчетност обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ поддържане на система за контрол на качеството на счетоводството, ■ предоставяне на междинните годишни отчети на Агенцията за 2023 г. и окончателните годишни отчети за 2022 г., ■ предоставяне на вътрешни насоки за управление на активите, ■ сътрудничество с външните одитори и ЕСП.
Вътрешен одит обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ предоставяне на точна информация за заключенията и препоръките от одита, вкл. редовна, точна и навременна информация за състоянието на изпълнението на препоръките от одита; ■ наблюдение на плановете за действие за изпълнение на одитните препоръки; ■ оценка на процесите на вътрешен контрол и механизмите за контрол на работните процеси.
Оценка на Агенцията (член 39 от учредителния регламент) обичайна дейност	В процес на изпълнение — закъснява <ul style="list-style-type: none"> ■ сравнителен анализ: с одобрението на Комисията обхватът е разширен; ■ задълбочен анализ, който ще бъде завършен през втората половина на 2023 г.

6.1.4. Вътрешно звено за управление на проекти (ЕРМО)

Съгласно учредителния регламент, eu-LISA трябва да разполага с подходяща структура и инструменти за управление на проекти, за да управлява ефективно всички свои проекти, като същевременно продължава да подобрява възможностите си за управление на проекти. За да се гарантира постигане на целите и рентабилно управление на ресурсите, eu-LISA продължава да насърчава най-добрите практики, като се съсредоточава върху стандартизацията на процесите и методиките за управление на проекти/комплексни задачи.

През 2023 г. eu-LISA започна да оценява как да направи процесите си за управление на проекти по-гъвкави и проучи **Scaled Agile Framework (SAFe)**, за да подпомогне новия начин на работа съгласно стратегията за разрешаване на проблемите 3R. Преходът от управление на проекти и методи за изпълнение на каскаден принцип към нови гъвкави начини на работа насочи вниманието върху съвместните приоритети, като даде възможност за взаимна обвързаност и по-бързо вземане на решения.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Подновяване на оценката на интеграцията на модела за зрялост на капацитета (CMMI).	Подновена оценка на CMMI	Други: Оценката на CMMI беше заменена с оценка на готовността „Agile“ за проектите от етап 1.
Оценяване на изпълнението и напредъка на проектите спрямо (базовите) изходните стойности за определените параметри за качество/разходи/време и вземане предвид на допустимото по проектите	< 10 %	Изпълнява се според целта: 9,83 % 4 проекта (вкл. 3 вътрешни) завършени през 2023
Оценяване на съответствието на изпълнените проекти спрямо методологията на eu-LISA за управление на проекти по време на цикъла на изпълнение на проектите	малки проекти: > 75 % средни проекти: > 80 % големи проекти: > 85 %	Не се прилага: през 2023 г. не са приключени малки проекти Целевото ниво не е достигнато: 76 % Целевото ниво не е достигнато: 75 %

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Способности за управление на програми и проекти, стратегия за снабдяване с ресурси и управление на корпоративния риск обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> координиране на материалите за месечните доклади за СУП и шестмесечните доклади за напредъка, представяни на Европейския парламент и на Съвета, месечни заседания на корпоративния управителен комитет (CSC) и комисията за управление на договори на EXTRA, актуализиране на инструмента за управление на заявките за външно снабдяване, разработване и поддържане на методологията на УПП, вкл. годишна проверка спазване на изискванията за правилно прилагане на методологията на УПП, подобряване на използването на инструментите на УПП (Planview Portfolios и ProjectPlace) и качеството на данните, събирани чрез тези инструменти, създаване и поддържане на екипи за изпълнение и управление на проекти в съответствие с обновения начин на работа, управлението на корпоративния риск се наблюдава през цялата година, а състоянието се представя редовно на управителния комитет, последно през юли, предварителна оценка: годишна предварителна оценка на възможностите за проекти, планирани за 2025 г.
Официална оценка на практиката за управление на проекти въз основа на модела CMMI проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2023 г.	Други <ul style="list-style-type: none"> Оценката по CMMI се заменя с вътрешна оценка на готовността по Agile.

6.2. Организационна подкрепа

Агенцията продължава да се стреми да се развива като ефективна и гъвкава организация, за да гарантира отлични оперативни резултати, да изпълнява мисията и годишните си цели в пълно съответствие с регулаторната рамка на ЕС. Поддържащите функции, които дават възможност за постигане на високи резултати, включват управление на човешките и финансовите ресурси, правни услуги и ефективна вътрешна подкрепа за заинтересованите страни.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

- Постигнато е изключително високо ниво на изпълнение на бюджета за поети задължения и плащания, близо до 100 %.

- Агенцията постигна забележимо увеличение на дела на запълване на длъжностите.

6.2.1. Вътрешноорганизационна сигурност и непрекъснатост на дейността

Агенцията продължава да поддържа и подобрява високото равнище на физическа сигурност във и около своите сгради в отговор на променящите се работни нужди. Това включва наблюдение и усъвършенстване на нейната стратегия за **управление на непрекъснатостта на дейността (BCMS)**, която включва внимателно изпитани политики, процедури и правила за управление за реагиране, разследване и възстановяване от инциденти, свързани със сигурността, или други нарушения в оперативните разходи. През отчетния период всички служители, отговарящи за осигуряване на непрекъснатост на дейността, преминаха обучение, за да се гарантира, че притежават необходимите знания и експертен опит относно организационната устойчивост в случай на възпрепятстващи инциденти.

През 2023 г. основните цели са да се **гарантира сигурността и непрекъснатостта на дейността** на обектите, активите и персонала на eu-LISA, както и на всички свързани хоризонтални елементи (т.е. стратегиите и политиките са в съответствие с приложимите разпоредби), и да се продължи подобряването на непрекъснатостта на дейността и процесите на сигурност въз основа на препоръки от учения, инспекции и одити.

По отношение на **защитната и физическата сигурност**, eu-LISA засили позицията си по отношение на сигурността и безопасността във всички помещения и персонала, работещ денонощно със системите. За да се гарантира правилното управление на физическата сигурност, през май Агенцията прие актуализирана версия на политиката за физически достъп, която обхваща всяко лице или превозно средство, нуждаещо се от достъп до обектите на eu-LISA. Също така Агенцията проведе специализирано обучение за своя персонал и лицата, осигуряващи първа реакция, с цел повишаване на готовността за извънредни ситуации.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Брой на проведените годишно тренировки за реакция в извънредни ситуации/учения, свързани със сигурността и осигуряването на непрекъснатост на дейността	2 учения годишно	Постигната цел: едно учение за непрекъснатост на дейността и две противопожарни тренировки (една в Талин и една в Страсбург) <i>Източник: информационно табло за гарантиране на сигурността</i>
Мерките за контрол на непрекъснатостта на дейността обхващат всички области на дейност на eu-LISA	BCMS обхваща 100 % от областите на дейност на eu-LISA	изпълнява се според целта: въведени, приети и актуализирани са планове за всички сфери на дейност <i>Източник: информационно табло за гарантиране на сигурността</i>
Плановите за осигуряване на непрекъснатост на дейността са тествани и тяхната ефективност е потвърдена	проведане на поне едно учение за устойчивост на организацията	Изпълнява се според целта <i>Източник: информационно табло за гарантиране на сигурността</i>
% от препоръките, изпълнени съгласно плановите за действие	85 %	Изпълнява се според целта: > 85 % изпълнени препоръки от минали учения и тренировки <i>Източник: доклади за изпълнението</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Изпълнение на препоръките за сигурност и непрекъснатост на дейността <i>обичайна дейност</i>	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ адаптивни подобрения на инфраструктурата за наблюдение на сигурността; ■ съсредоточаване върху критично важни дейности за управление на киберсигурността в отговор на повишените заплахи. Приключени са всички препоръки от предишни одити и инспекции.
Политика за сигурност и управление на непрекъснатостта <i>обичайна дейност</i>	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ годишни обучения на служителите, вкл. по въпросите на сигурността, здравето и безопасността; ■ организиране на информационни прояви за заинтересованите страни.
Управление на непрекъснатостта на дейността <i>обичайна дейност</i>	Изпълнено

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
	<ul style="list-style-type: none"> ■ поддържане на системата на eu-LISA за управление на непрекъснатостта на дейността на организацията (BCMS), вкл. изпълнение на план за подобряване; ■ тестване на плановете за непрекъснатост на дейността по отношение на ефективността на установените контролни механизми, вкл. годишно упражнение за непрекъснатост на дейността.
Защитни предпазни мерки обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ управление на системите за сигурност (вкл. пропускателния режим) и осигуряване на денонощна физическа охрана във всички помещения на eu-LISA, вкл. проверки на сигурността във временните помещения; ■ обезпечаване на стандартите за сигурност при разширяване с модулни решения на работните места и помещенията на центрове за данни; ■ наблюдение на обстановката в областта на сигурността и приваждане на необходимите мерки за сигурност в съответствие с текущото развитие на геополитическата ситуация; ■ прилагане на мерките за сигурност при създаването на регистър на КИЕС и съвместната инспекция от Европейската комисия, Съвета на ЕС и ЕСВД; ■ мерки и изисквания за сигурност с цел осигуряване на допълнителните пространства за центрове за данни в Страсбург (MDC1, 2, ASPIRE); ■ приета актуализираната версия на политиката за физически достъп.

6.2.2. Управление на човешките ресурси

Агенцията продължи да осигурява постоянно подобряване на капацитета си за професионално развитие, като се съсредоточи върху това да привлече и назначи таланти кадри, да развие целенасоченото професионално израстване и да задържи разнороден персонал с необходимите умения и опит. Агенцията непрекъснато подобряваше административната си ефективност и премина към управление на човешките ресурси, основано на професионална компетентност, чрез цифровизация на процесите си.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
% на административните ресурси и % на оперативните ресурси спрямо всички човешки ресурси (персонал и КНЕ)	административни: 20 % оперативни: 70 %	Частично изпълнена цел: 16,5 % <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i> Частично изпълнена цел: 74,1 % <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i>
Степен на отсъствие от работа	среден брой дни за отпуск по болест на служител: < 15 дни на служител % служители в дългосрочен отпуск по болест: < 10 % % служители, които не са ползвали отпуск по болест: > 15 %	Изпълнява се според целта: 9,7 дни <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i> Изпълнява се според целта: 5,3 % <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i> Изпълнява се според целта: 42,7 % <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i>
Годишно текучество на персонала (%)	≤ 5%	Изпълнява се според целта: 4,09 % <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i>
Незадоволителни оценки на персонала (%)	между 1 % и 5 %	Изпълнява се според целта: 1,8 <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i>
Степен на ангажираност на персонала	≥ 6,3	Изпълнява се според целта: 7,4
Годишен дял на запълване на длъжностите (%)	> 94 %	Изпълнява се според целта: 94,2 % <i>Броят включва издадените предложения за работа; без публикуваните предложения за работа процентът на запълване на длъжностите е 85,7 %</i> <i>Източник: база данни за човешките ресурси, доклади SYSPER</i>

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Административно управление и планиране на човешките ресурси обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ управление на рутинните дейности и процедури, свързани с персонала, от подбора и назначаването до прекратяването на договорите (вкл. оценка, подновяване на договорите, права, годишен отпуск и др.),

	<ul style="list-style-type: none"> ■ усъвършенстване на процесите в областта на човешките ресурси (вкл. цифровизация, избираеми модули в SYSPER, iLearn), подобряване на процедурата за набиране на персонал, планиране, управление на работата и предлагане на обучение за персонала, ■ започна редовно проучване относно впечатленията на служителите и беше разработен план за действие в областите, в които има нужда от подобрение.
Преминаване към основано на компетентностите управление на човешките ресурси обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ прилагане на основан на компетентностите подход към управлението на човешките ресурси; преразглеждане на рамката на компетентностите с цел предоставяне на подробни насоки, инструменти и процедури, ■ организиране на вътрешни обучения, проекти за доброто самочувствие на служителите, ■ въвеждане на нова електронна програма за въвеждане в работата, ■ продължаване на програмата за вътрешна мобилност с цел възползване от компетенциите на настоящите служители и насърчаване на професионалното развитие.
Управление на талантите обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ набиране на нови служители, продължаване на усилията за привличане на широк кръг от кандидати, например CloudFest 2023 в Германия, дейности за одобряване на имиджа на Агенцията като работодател чрез специални кампании и използване на социалните медии като инструмент за привличане на таланти; ■ обновяване на стажантската програма; ■ повишаване на осведомеността относно предложението за ценностна система на служителите на eu-LISA и подобряване на видимостта на възможностите за професионално развитие, като се достигне до нови хора; ■ подобряване на развитието на ръководството, управлението на ефективността, привличането на таланти, връзките със служителите, обучението и развитието, анализа на човешките ресурси, вкл. прилагане на нови инициативи за поощрения и признание, например наградата Talent Spotlight; ■ изпълнение на дейности, свързани с укрепването на културата и ценностите на организацията, включително Хартата на мрежата на агенциите на ЕС (EUAN) относно многообразието и приобщаването, приета през май, заедно с план за действие ⁽¹⁰⁷⁾; ■ внедряване и използване на MS Power BI за онлайн достъп до КПЕ и други статистически данни за управлението на човешките ресурси.

6.2.3. Бюджет, финанси и възлагане на поръчки

Агенцията продължи да укрепва и прецизира вътрешните си финансови процеси и процедури за възлагане на обществени поръчки, вкл. да подобрява своите възможности за докладване и анализ, за да подпомага вземането на стратегически решения и да гарантира прозрачно, ефикасно и ефективно управление на финансовите ресурси в съответствие с приложимите регулаторни инструменти и задължения и общите изисквания за управление.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Управление на придобиванията	> 60 % от проектите за обществени поръчки се изпълняват по график	Изпълнява се според целта: 80 % <i>Източник: доклад за обществените поръчки</i>
Ефикасност на процедурите за възла на обществени поръчки	< 25 %	Изпълнява се според целта: 16,7 % <i>Източник: доклад за обществените поръчки</i>
Процент на анулираните бюджетни кредити за плащания	< 5 %	Частично изпълнена цел: 5,8 % въпреки че все още е малко над целта, намалението е значително <i>Източник: хранилище за данни за ABAC</i>
Равнище на изпълнение на поетите бюджетни задължения	от 95 % до 99 %	Изпълнява се според целта: 99,9 % <i>Източник: хранилище за данни за ABAC</i>
Равнище на изпълнение на плащанията	> 95 %	Изпълнява се според целта: 99,9 % <i>Източник: хранилище за данни за ABAC</i>
Съотношение на плащанията, извършени в задължителните срокове	от 90 % до 100 %	Изпълнява се според целта: 96,4 % <i>Източник: хранилище за данни за ABAC</i>

⁽¹⁰⁷⁾ Харта на EUAN за многообразието и приобщаването, работна група на EUAN за многообразието и приобщаването, март 2023 г.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Управление на бюджета, активите и финансите обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> надлежно управлявано изпълнение на бюджета, предоставяне на услуги в съответствие с установените стандарти; подпомагане на вземането на стратегически решения и предоставяне на необходимите финансови отчети; непрекъснато подобряване на аналитичните способности, напр. прогнозиране и планиране на бюджета, осигуряване на висококачествен мониторинг на изпълнението на бюджета на финансовите операции; подобряване на вътрешните финансови потоци и процедури, т.е. определяне на изисквания за усъвършенствано многогодишно и ежегодно бюджетиране за интегрирано планиране с цел подобряване на бюджетирането по дейности.
Управление на обществените поръчки и снабдяването обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> предоставяне на услуги по възлагане на обществени поръчки и придобиване, при спазване на нормативните задължения и в рамките на планираната бюджетна рамка.
Вътрешен финансов контрол и наблюдение на изпълнението на одитните препоръки обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> поддържане на контролни списъци и работни процеси за финансовите операции в съответствие с финансовите правила на eu-LISA. преразглеждане на механизмите за контрол и процедурите, като се вземат предвид констатациите на ЕСП.

6.2.4. Правни услуги

Правните служби на Агенцията обезпечават функционирането на че eu-LISA в съответствие с приложимата регулаторна рамка. Това се прави, като се предоставят навременни правни съвети, становища и препоръки за най-добри практики и ако е необходимо, чрез представяване на Агенцията в съдилищата на ЕС и националните съдилища. През 2023 г. eu-LISA отбеляза най-високи равнища на добро административно поведение, спазва всички правни изисквания и продължи да се придържа към ангажимента да гарантира прозрачност в своите дейности, процедури и вземане на решения, включително публичен достъп до своите документи.

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел	Статус
Правни съвети, становища и представителство	правните услуги се предоставят в необходимите срокове	Изпълнява се според целта

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Правни услуги обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> 351 искания за вътрешен правен съвет, които не са продължили в досъдебна или съдебна фаза; 8 досъдебни дела, разгледани в рамките на законовите срокове (1 дело продължило в съдебно производство), съдебни дела: 3 дела пред съда на ЕС (като ответник), приключени през 2023 г., 2 висящи дела, 1 като встъпила страна; 9 жалби по член 90, параграф 2 от Правилника за длъжностните лица, 2 административни разследвания, 1 разследване, приключено през 2023 г.; публичен достъп до документи: специализирана сесия за обучение и сесия за повишаване на осведомеността, отговор в рамките на установения законов срок (23 първоначални заявления и 13 консултации). Едно от първоначалните заявления е преминало към потвърдително заявление, а едно потвърдително заявление е приключено; отложено: специализирано обучение и сесия за повишаване на осведомеността относно публичния достъп до документи (недостатъчно персонал).

6.2.5. Помощни услуги за организацията (управление на инфраструктура и ИТ услуги за организацията)

Службите за помощни услуги за организацията на Агенцията са съсредоточени върху разработването на оптимизирана и гъвкава работна среда във всички обекти със сигурна, ефективна и функционална инфраструктура, която е изцяло съобразена с работните нужди и ангажимента на eu-LISA да се превърне в екологично устойчива организация.

Програма за повишаване на капацитета

След като ѝ беше разширен мандатът през 2018 г., eu-LISA трябваше да разшири капацитета на техническия си обект в Страсбург, за да посрещне оперативните нужди на новите системи, най-вече по отношение на увеличаването на капацитета на централите за данни и осигуряването на допълнително офис пространство за персонала. Проектът за **второто разширяване на обекта в Страсбург** започна през февруари 2020 г. и е планиран за завършване през 2028 г. През юни 2021 г. бяха добавени още два проекта: **модулен център за данни (MDC)**, а също така и **модернизация на електрозахранването и охлаждането**, за да се посрещнат на спешните работни нужди преди завършването на второто разширение.

За осигуряване на ефективното управление и изпълнение на проектите, тези три взаимно свързани инфраструктурни проекта се управляват в рамките на общата „**програма за повишаване на капацитета**“:

- **второ разширяване на оперативния обект в Страсбург** Проектът се състои в изграждането на нови офис пространства в сегашните помещения. Въпреки това поради бюджетни ограничения понастоящем проектът се отлага за следващия многогодишен период на финансова рамка.
- **модулен център за данни 2.** Проектът предвижда инсталиране на контейнерен модулен център за данни — гъвкаво и мащабируемо решение, което не изисква строителни дейности. През 2023 г. Агенцията проведе проучване на пазарните възможности и избра най-подходящия доставчик. Проектът е в етап на планиране, като вътрешните заинтересовани страни работят по определянето на окончателния проект, изискванията за сигурност и необходимите строителни и електрически работи, с оглед на въвеждането на първия комплект модули през втората половина на 2024 г.
- **модернизация на инфраструктурата за електрозахранване и охлаждане.** Целта е да се удовлетворят краткосрочните и дългосрочните потребности от електроенергия и охлаждане за оперативното звено в Страсбург. През юни бяха представени резултатите от предварителното проучване за осъществимост за оптимизиране на капацитета за охлаждане. Бяха избрани два сценария, като първият позволява по-ефикасно използване на настоящата инфраструктура за охлаждане в краткосрочен план, а вторият представлява средносрочно решение, основано на геотермален подход за намаляване на въглеродния отпечатък. Прилагането на тези два сценария ще увеличи общата ефективност на употребата на електроенергията с цел спазване на **инструментите на ЕС за подобряване на енергийната ефективност на централите за данни.**¹⁰⁸

Корпоративни услуги

Корпоративните услуги рационализират вътрешните ИТ услуги и управлението на информацията на Агенцията, за да се осигури организационна ефикасност и гъвкавост, като същевременно се улеснява постигането на работните цели посредством наличните ресурси, процеси и способности. eu-LISA поддържа всички свои обекти и помещения, за да осигури сигурна, ефикасна и функционална **инфраструктура на сградите**.

Агенцията предприема стъпки за **намаляване на въздействието си върху околната среда**. През 2023 г. eu-LISA започна да прилага политиката си в областта на околната среда, приета през 2022 г., и се подготвя да кандидатства за сертифициране по схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (**EMAS**), предвидено за 2024 г.

⁽¹⁰⁸⁾ За повече информация посетете специалната страница на Комисията относно [зелените облаци и зелените центрове за данни](#). За по-подробна информация направете справка с [изискванията за екопроектиране на сървъри и продукти за съхранение на данни](#), [Европейския кодекс за поведение за енергийна ефективност в центрове за данни](#) и [критериите за екологосъобразни обществени поръчки за центрове за данни, сървърни помещения и облачни услуги](#).

Ключови показатели за ефективност

Показатели за ефективност	Цел във връзка с ефективността	Състояние на показателя за ефективност
Достъпност на ведомствените ИТ услуги	> 90 % (достъпност на приложенията)	Изпълнява се според целта
Удовлетвореност на корпоративния краен потребител/служител от ИТ услугите	> 90 %	Изпълнява се според целта
Второ разширяване на оперативната инфраструктура на eu-LISA в Страсбург	разходи: общо отклонение ≤ 10 % график: общо отклонение ≤ 10 % обхват: без отклонение	Други: проектът е отложен поради бюджетни ограничения
Екологичен показател: въглероден отпечатък	3491 TEQ CO2 за 2022 г. 3506 TEQ CO2 за 2023 г.	Други: 2023 г. ще служи за изходно равнище, тъй като предишните резултати не са надеждни поради ограниченията, свързани с COVID-19. Емисиите на парникови газове са изчислени с помощта на нов инструмент, като са взети предвид трите области на емисиите съгласно препоръките на GIME и протокола за парниковите газове.

Напредък по задачи и проекти

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Програма за повишаване на капацитета	
Център за данни в Страсбург — проект за увеличаване на капацитета за електрозахранване и охлаждане проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2025 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> прилагане на краткосрочни действия за модернизиране на електрозахранването и охлаждането, проектът за модулна централ за данни 2 (MDC2) е във фаза на планиране; проектът за специализирани контейнерни енергийни помещения е одобрен; основно постижение: завършване на проучването относно доставката на MDC2 и проучването за оптимизиране на капацитета за охлаждане, както и предварителното проучване за осъществимост за строителни и електрически работи по MDC2.
Второ разширяване на оперативната инфраструктура на eu-LISA в Страсбург проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2028 г.	Отложено <ul style="list-style-type: none"> поради бюджетни ограничения проектът е отложен за следващия период на многогодишната финансова рамка; междуременно eu-LISA ще се съсредоточи върху монтажа на модулния център за данни, както и върху модернизирането на спомагателната инфраструктура за електрозахранване и охлаждане.
Обща подкрепа	
Хоризонтални помощни услуги за организацията (командировки, съоръжения, логистика и канцеларски материали) обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> предоставяне на услуги по обслужване на съоръжения в подкрепа на оперативните дейности, вкл. непрекъснато подобряване на услугите чрез наблюдение на билетите и на времето за отговор до приключването им, подобряване на инфраструктурата на сградите, основните работни дейности и доброто самочувствие на служителите.
Управление на безопасността и здравето при работа обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> пътна карта за внедряване на система за управление на здравето и безопасността при работа (БЗР), приета политика в областта на БЗР за насърчване и поддържане на безопасна и здравословна среда на работното място, оценка на рисковете, идентифициране на възможните опасности и обучение, според необходимостта.
Интелигентно управление на пространството проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2024 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> подобряване на производителността и ефикасното използване на офис пространството чрез прилагане на концепция за организиране на работата в зависимост от вида дейност (activity-based working) и принципа служителите да нямат точно определени бюра, а да могат да заемат всяко свободно бюро, с цел постигане на по-голяма ефикасност и икономии на разходи, вкл. въвеждане на ново софтуерно решение за осигуряване на по-ефективно управление на офис пространството, т.е. управление на работните бюра, заседателни зали, разпределение на пространството, анализ на работните места и т.н.; основно постижение: завършено е проучването на възможностите за подходящ модел на работа, основан на организиране на работата в зависимост от вида дейност; препоръките ще бъдат приложени от следващата година.

Задача по проект/извън проект	Основни постижения през отчетния период
Управление на услугите в областта на околната среда обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ прилагане на пътна карта за сертифициране по EMAS, ■ изпълнен е планът за умереност в потреблението на енергията, вкл. зелена електроенергия. ■ анализ на състоянието на околната среда (пряко/непряко въздействие на дейностите на eu-LISA върху околната среда), ■ започване на проекта със „Зеления“ екип, ■ изчисляване на емисиите на парниковите газове в съответствие с протокола за парниковите газове.
Вътрешна служба за управление на съдържание проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2025 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> ■ проект в процес на изпълнение: система за управление на документите (DMS) и нов модерен уебсайт, вкл. публичен регистър на документите, ■ подготовка на проект за интранет/екстранет (който ще бъде започнат през 2024 г.), ■ продължава изпълнението на проекта DMS (въвеждане до края на 2024 г.).
Административна подкрепа за кабинета на изпълнителния директор обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ осигуряване на административна и делова подкрепа, вкл. кореспонденция, управление на графика, организиране на пътувания, планиране на събития и изготвяне на доклади.
ИКТ за организацията	
Административно управление, поддръжка и подкрепа за ведомствената инфраструктура и приложения в областта на ИКТ обичайна дейност	Изпълнено <ul style="list-style-type: none"> ■ осигуряване на коригираща, превантивна, адаптивна поддръжка и поддръжка за усъвършенстване и подкрепа за корпоративната ИКТ инфраструктура и приложения, вкл. разработване на нови инструменти за персонала; ■ възлагане на обществени поръчки за ИКТ софтуер, хардуер, оборудване, услуги, лицензи (включително своевременно удължаване), подписани/изменени договори за свързване на компютърни мрежи/мобилна телефония; ■ предоставяне на поддръжка на крайни потребители, вкл. въвеждане на нов корпоративен портал за обслужване на билети, и прилагане на нов подход към предоставяне на корпоративни ИКТ услуги чрез фокусиране върху показателите за ефективност с цел наблюдение на качеството на услугите; ■ въведено е ново решение за услугата за отдалечен достъп до ИКТ, вкл. за мобилни устройства; ■ проект SERENA (сигурен достъп до мрежата, Secure Network Access): нов начин на свързване на корпоративната мрежова инфраструктура и системите в областта на ПБП за осигуряване на услуги, насочени към интернет, и достъп до SERENA; ■ проект за модернизация на мрежите и сигурността.
Прехвърляне в облак и виртуална настолна инфраструктура на основата на облачни услуги проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2026 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> ■ в процес на изпълнение е проект за преминаване към облачни технологии в подкрепа на цифровизацията на корпоративните услуги, ■ решение за идентификация на ИКТ в облака, решение за комуникация и сътрудничество за екипите решение за архивиране на ИКТ в облака и алтернативно решение за ИКТ в облака за екипите, ■ основно постижение: внедряване на облачни компоненти, вкл. Azure tenants, в рамките на системата за управление на документи.
Библиотека за инфраструктурата на информационните технологии (ITIL) проект: Дата на въвеждане на ЕПД: 2025 г.	В процес на изпълнение <ul style="list-style-type: none"> ■ прилагане на практиките на ITIL за управление на услуги и активи, ■ анализ на процеса в текущото му състояние и определяне на бъдещия процес с последващо документиране на процесите (повторям подход): определяне на интерфейси, механизми за контрол и подробен проект, ■ портал на eu-LISA за подаване на сигнали: анализ и определяне на процесите; ■ оценка на ново приложение ITSM.

УПРАВЛЕНИЕ

Управление

7.

7.1. Управителен съвет

Агенцията продължи тясното си, конструктивно и прозрачно сътрудничество с управителния съвет на eu-LISA. Наред със законоустановените си функции управителният съвет беше редовно информиран за всички установени значими рискове и проблеми, вкл. за приложените мерки за смекчаване, състоянието на действащите системи, напредъка в разработването на новите системи, актуална информация за състоянието на персонала и програмата за повишаване на капацитета.

През януари 2023 г. управителният съвет стигна до заключението, че вече не е осъществимо да се въведе в експлоатация системата за влизане/излизане през май 2023 г. Най-важното е, че управителният съвет многократно е потвърждавал твърдия си стремеж да се приложи архитектурата за оперативна съвместимост като най-висок приоритет и редовно получаваше актуална информация за постигнатия напредък, когато се преразглежда графикът за внедряването ѝ.

През 2023 г. Агенцията въведе нова стратегия **3Rs** (**R**emobilise, **R**esolve, **R**enew, мобилизиране отново, решаване и обновяване), за да преодолее ситуацията и да осигури преразглеждане и актуализиране на пътната карта за оперативна съвместимост чрез постепенното ѝ прилагане на четири етапа между 2024 и 2027 г. Новата пътна карта за оперативна съвместимост беше подкрепена от управителния съвет и одобрена от Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 19 октомври 2023 г. Към датата на приемане на настоящия доклад eu-LISA е на път да внедри архитектурата за оперативна съвместимост в съответствие с новата пътна карта.

През отчетния период управителният съвет прие редица важни решения, осигуряващи непрекъснатостта на дейността на Агенцията:

- назначаване на новия изпълнителен директор;
- назначаване на новия счетоводител;
- приемане на нормативно предвидените документи за планиране и докладване: Единен програмен документ за периода 2024—2026 г. и финансов отчет за приходите и разходите за финансовата 2024 г., консолидиран годишен отчет за дейността за 2022 г., годишен отчет на СВО и годишен отчет за 2022 г., изменение на плана за вътрешен одит за 2023 г. и план за вътрешен одит за 2024 г.;
- одобряване на актуализираната стратегия на Агенцията за прилагане на СВИ, основана на стратегията за разрешаване на проблеми „3R“: мобилизиране отново на доставчиците на услуги, решаване на техническите трудности и решаване и обновяване на начините на работа;
- одобряване на преразгледания график за пътната карта за оперативна съвместимост; и
- приемане на преразгледаните планове за сигурност и непрекъснатост на дейността за Евродак.

Други важни решения на управителния съвет бяха приети чрез писмени процедури, вкл. междинен доклад за 2023 г., доклади за напредъка, неавтоматичен пренос на бюджетни кредити за поети задължения от финансовата 2022 г. за 2023 г., списък на органите на Евродак, годишен отчет на Евродак за 2021 г., план на eu-LISA за комуникация и разпространение на информация за 2024 г., модел на решение относно работното време и хибридната работа, преразгледан процедурен правилник на СВИ, ETIAS и СУП за оперативната съвместимост, правила на eu-LISA относно конфликта на интереси, преразгледан мандат на КОСИ.

Комитетът за одит, съответствие и финанси (КОСИ) на управителния съвет проследяваше

управлението на риска и вътрешния контрол на Агенцията. На управителния съвет и КОСИ беше предоставяна редовно информация за актуалното състояние във връзка с бюджетните преговори и финансовото управление, както и за напредъка по изпълнението на одитните препоръки.

Като се имат предвид констатациите, произтичащи от вътрешните и външните одити, все още са налице остатъчни рискове и слабости в контрола върху осигуряването на човешки ресурси, контрола върху обществените поръчки и дейностите по управление на договорите в контекста на оперативните програми и проекти, които могат да повлияят на редовността на операциите, извършени през финансовата 2023 г.

Понастоящем тези въпроси се разглеждат от Агенцията, за да се намери решение възможно най-скоро. Управителният съвет редовно преглежда напредъка по изпълнението на отворените одитни препоръки.

През отчетния период eu-LISA организира седем заседания на управителния съвет, включително едно извънредно заседание, за да се обсъди въвеждането в експлоатация на обновената ШИС и внедряването на архитектурата за оперативна съвместимост. КОСИ проведе четири заседания, включително едно извънредно заседание, за да се обсъди равнището на текущото изпълнение, бюджетната прогноза за 2023 г. и състоянието на просрочените одитни препоръки. Техническата хоризонтална експертна работна група на Съвета проведе едно заседание, както беше поискано. За да подобри още повече прозрачността и да допринесе за повишаване на обществената осведоменост за своите дейности, Агенцията продължи да публикува резюмета на редовните заседания на управителния съвет на своя уебсайт.

7.2. Важни развития

7.2.1. Нови разпоредби, които засягат работата на eu-LISA

През ноември 2023 г. Съветът и Европейският парламент приеха два преразгледани регламента за изменение, които ще проправят пътя за **цифровизацията на визовата процедура** ⁽¹⁰⁹⁾, което ще доведе до нова задача за eu-LISA — разработването и последващото управление на **общата платформа за кандидатстване за визи** ⁽¹¹⁰⁾. През годината Комисията покани eu-LISA да се включи в подготовката на няколко законодателни инициативи, които ще засегнат мандата на Агенцията и бъдещите ѝ дейности.

Освен това eu-LISA ще продължи да увеличава приноса си за цифровизацията на областта на правосъдието в ЕС, както е предвидено **в пакета за цифрово правосъдие**, приет през декември 2023 г. ⁽¹¹¹⁾. По-специално eu-LISA започна подготовка за разработването на платформата за сътрудничество на **съвместните екипи за разследване** ⁽¹¹²⁾.

7.2.2. Преработени регламенти/регламенти за изменение

През 2022 г. Съветът и Парламентът определиха своите мандати за водене на преговори за преработения регламент за Евродак с цел завършване **на реформата на системата Евродак** ⁽¹¹³⁾. След като бъде приет, регламентът ще бъде завършващият основен градивен елемент, който ще бъде включен в рамката за оперативната съвместимост в областта на ПВР. Регламентът ще служи като правно основание за модернизиранието на Евродак, което ще бъде осъществено от Агенцията.

⁽¹⁰⁹⁾ [Регламент \(ЕС\) 2023/2667](#) от 22 ноември 2023 година по отношение на **платформата на ЕС за кандидатстване за визи** и [Регламент \(ЕС\) 2023/2685](#) от 22 ноември 2023 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета във връзка с цифровизирането на визовата процедура.

⁽¹¹⁰⁾ „Съобщение на Комисията относно разработването на прототип на онлайн платформа на ЕС за кандидатстване за визи“, 27 април 2022 г.

⁽¹¹¹⁾ [Регламент \(ЕС\) 2023/2844](#) относно **цифровизацията на съдебното сътрудничество** и на достъпа до правосъдие по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и [Директива \(ЕС\) 2023/2843](#) по отношение на цифровизацията на съдебното сътрудничество.

⁽¹¹²⁾ [Регламент \(ЕС\) 2023/969](#) на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 година за създаване на платформа за сътрудничество за подпомагане на функционирането на **съвместните екипи за разследване** и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 132).

⁽¹¹³⁾ „Евродак: Евродепутатите актуализираха позицията си с оглед на предстоящите преговори със Съвета“, Европейски парламент, Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE), съобщение за медиите, 13 декември 2022 г.

7.2.3. Нови инициативи на Комисията

Агенцията предостави технически материал за правната финансова обосновка на бъдещия **маршрутизатор Prüm II** за регламента за полицейско сътрудничество⁽¹¹⁴⁾ и **маршрутизатора за предварителна информация за пътниците (API)**, относно събирането и предаването на предварителна информация за пътниците⁽¹¹⁵⁾. Освен това, по искане на Комисията, Агенцията предостави своя експертен опит относно правилата за проверка⁽¹¹⁶⁾, както и относно цифровизацията на документите за пътуване и инициативата за улесняване на пътуванията (цифрови удостоверения за пътуване)⁽¹¹⁷⁾.

Агенцията изготви предварителна оценка, съсредоточена върху потенциалното въздействие на бъдещия Акт на ЕС за изкуствения интелект върху съществуващите и бъдещите информационни системи, поверени на eu-LISA.

7.2.4. Военната агресия на Русия срещу Украйна

От самото начало на руското нахлуване в Украйна на 24 февруари 2022 г. Агенцията активно подкрепя държавите членки и осигурява непрекъсната достъпност до системите на ЕС за управление на границите.

eu-LISA продължи да съдейства за провеждането на срещите на **мрежата на ЕС за готовност и управление на кризи в областта на миграцията**⁽¹¹⁸⁾. В подкрепа на прилагането на Директивата за временната закрила⁽¹¹⁹⁾ Агенцията предостави експертна подкрепа на Комисията при разработването на **платформата за временна закрила** за регистриране на лица, бягащи от руската военна агресия срещу Украйна. Също така eu-LISA участва в работната група за **интегрирана реакция на политическо равнище при кризи (IPCR)**⁽¹²⁰⁾, най-вече като подпомагаше Съвета по въпросите, свързани с широкомащабните ИТ системи в областта на ПВП, и предоставяше редовни доклади, за да информира Комисията относно използването на системи в областта на ПВП и относно нивата на киберзаплаха.

През целия период eu-LISA поддържа редовни контакти с други агенции на ЕС в приемащите държави, които имат общи граници с Украйна и Русия (т.е. службата на ОЕПЕС, EIGE, Frontex, CEPOL и ECHA), за да анализира нивата на заплахата по отношение на киберсигурността и непрекъснатостта на дейността. Освен това eu-LISA засили наблюдението на възможните рискове и заплахи за широкомащабните информационни системи и ведомствената инфраструктура в рамките на своята компетентност и предоставя необходимата информация на засегнатите страни. На равнище служители, в рамките на eu-LISA започна изпълнението на няколко действия в подкрепа на бежанците чрез благотворителни кампании.

⁽¹¹⁴⁾ **Регламент Прюм II** е приет на 13 март 2024 г., вж. [Регламент \(ЕС\) 2024/982](#), ОВ L, 2024/982, 5 април 2024 г.

⁽¹¹⁵⁾ [Предложение за регламент](#) относно **събирането и предаването на предварителна информация за пътниците (API)** с цел засилване и улесняване на контрола по външните граници и [предложение за регламент](#) за събиране и предаването на предварителна информация за пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на **терористични престъпления и тежки престъпления** и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/818.

⁽¹¹⁶⁾ [Предложение за регламент за изменение на Регламент \(ЕС\) 2019/816](#) за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN) с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост, и на [Регламент \(ЕС\) 2019/818](#) за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816, с цел **въвеждане на скрининг на граждани на трети държави по външните граници**, COM/2021/96 final.

⁽¹¹⁷⁾ За повече информация посетете специалната страница на Комисията: [Пътуване — цифровизиране на документите за пътуване с цел улесняване на пътуването](#).

⁽¹¹⁸⁾ [Подробен план за подготвеност и кризи в областта на миграцията](#) — механизъм на ЕС за **подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията**, създаден с [Препоръка \(ЕС\) 2020/1366](#) на Комисията от 23 септември 2020 година.

⁽¹¹⁹⁾ [Директива 2001/55/ЕО на Съвета](#) от 20 юли 2001 година относно **минималните стандарти за предоставяне на временна закрила** в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием и [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2022/382 на Съвета](#) от 4 март 2022 година за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила, ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1–6.

⁽¹²⁰⁾ За по-подробен обзор на **начина, по който Съветът координира реакцията на ЕС при кризи**, посетете специалната страница за [интегрирана реакция на политическо равнище при кризи \(IPCR\)](#).

7.2.5. Смяна на изпълнителния директор

През 2022 г. приключи мандатът на г-н Крум Гърков, който изпълняваше длъжността изпълнителен директор на eu-LISA от създаването на Агенцията. На 31 октомври 2022 г. управителният съвет назначи заместник изпълнителен директор на eu-LISA, г-н Luca Tagliaretti, за *временно изпълняващ длъжността* изпълнителен директор до деня, в който новият изпълнителен директор встъпи в длъжност. В това си качество г-н Tagliaretti пое и задачите на разпоредител с бюджетни кредити и отговаря за прилагането на вътрешния контрол в eu-LISA. За да се избегне конфликт на интереси с преди изпълняваната от него функция на ръководител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол (MRMIC), с оглед на прилагането на рамката за вътрешен контрол, функциите на MRMIC бяха прехвърлени на ръководителя на звено „Управление на организацията и способности“ до назначаването на следващия изпълнителен директор.

На 12 януари 2023 г., след стриктна процедура за подбор, организирана от Комисията, и след като Европейският парламент на трима изслуша предварително одобрени кандидати, управителният съвет назначи г-жа Agnès Diallo за изпълнителен директор на eu-LISA за срок от пет години. На 16 март 2023 г. г-жа Diallo встъпи в длъжност.

7.3. Бюджетно и финансово управление

7.3.1. Финансово управление

В съответствие с член 46, параграф 3 от учредителния регламент бюджетът на eu-LISA за финансовата 2023 година се финансира със средства от различни източници, като основните приходи постъпват от годишната субсидия, получена от общия бюджет на ЕС ⁽¹²¹⁾. Освен това eu-LISA получава вноски от асоциираните държави като частично възстановяване на разходите, направени от Агенцията.

Най-важното е, че eu-LISA е в процес на завършване на **стратегията си за вътрешен контрол**, чрез която ще се осигури информация за разходите и ползите от контрола, извършван от Агенцията, т.е. пълна информация доколко са ефективни, ефикасни и икономични. При изготвянето на примерни документи бяха използвани най-добрите практики и насоки от мрежата на EUAN за развитие на ефективността.

7.3.2. Изпълнение на бюджета

Окончателният отчет за приходите и разходите за 2023 г. беше приет от управителния съвет в съответствие с член 45, параграф 7 от учредителния регламент на eu-LISA. До края на 2023 г. Агенцията постигна висок процент на изпълнение на бюджета, което е доказателство за качеството на финансовото планиране и капацитета за изпълнение:

- 99,9 % за бюджетните кредити за поети задължения;
- 99,9 % за бюджетните кредити за плащания, включително Пренесените административни разходи за 2024 г.

Коригирац бюджет № 1

Управителният съвет одобри едно изменение на бюджета с цел връщане на 32,80 млн. евро в бюджетни кредити за плащания ⁽¹²²⁾.

Таблица 3. Разбивка на коригирация бюджет за 2023 г. (в млн. евро)

Бюджетен дял	Система/задача	Коригирац бюджет Бюджетни кредити за плащания
В03 Оперативни разходи		
<i>от които:</i>	Обща инфраструктура на системите	-20,00
	Оперативна съвместимост	-12,80
Общо		-32,80

⁽¹²¹⁾ Вж. раздел III, дял 11, глава 10 „Управление на границите – децентрализирани агенции“, както е приет от бюджетния орган, т.е. от Европейския парламент и Съвета на ЕС. Приносът на ЕС се отнася до бюджетните кредити за поети задължения и плащания С1 (гласувани кредити за текущата бюджетна година); за повече информация вж. член 45, параграф 5 и член 46, параграф 3 от учредителния регламент на eu-LISA.

⁽¹²²⁾ Решение 2023-333 на управителния съвет на eu-LISA от 16.11.2023 г.

Усвояване на бюджетните кредити за поети задължения

През 2023 г. Агенцията управлява бюджет от 262,23 млн. евро под формата на бюджетни кредити за поети задължения (С1 ⁽¹²³⁾), разпределен между различните дялове, както следва:

- 11 % (27,77 млн. евро) разходи за инфраструктура и оперативни разходи (дял 2),
- 16 % (41,67 млн. евро) за разходи за персонал (дял 1),
- 73 % (192,79 млн. евро) за оперативния бюджет (дял 3).

По отношение на дял 3, поради многогодишния характер на договорите за поддръжка на основните операции, 189,74 млн. евро от бюджетните кредити за поети задължения на разположение през 2023 г. бяха пренесени автоматично и ще бъдат усвоени през 2024 г. и през следващите години. За подробна разбивка вж. приложение II.

До края на финансовата година степента на изпълнение е 100 % за дял 1 и 98,8 % за дял 2.

Оперативният бюджет, възлизащ на 192,79 млн. евро, беше изпълнен на 100 %.

През 2023 г. Агенцията анулира бюджетни кредити за поети задължения в размер на 10,45 млн. евро, пренесени от предходни години, представляващи 2,8 % от общите пренесени бюджетни кредити по дял 3 — „Оперативни разходи“. Отменените бюджетни задължения са обобщени в таблицата по-долу по години на възникване на съответното правно задължение.

Таблица 4. Отменени бюджетни задължения през 2023 г. по година на възникване (в млн. евро)

Бюджетна глава	Бюджетна статия	2017 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	Общо
Инфраструктура	Обща инфраструктура на системите			-0,02	-0,28	-0,02	-0,33
	Мрежи			-0,00	-0,00		-0,00
Вътрешни работи	ШИС II		-0,39		-1,50	-0,03	-1,92
	ВИС/БСС			-1,86			-1,86
	СВИ	-2,92		-1,06	-0,00	-0,14	-4,12
	ETIAS			-0,01	-0,41		-0,41
	Евродак	-0,05	-0,12		-0,70		-0,87
	Оперативна съвместимост					-0,77	-0,77
Правосъдие	ECRIS				-0,05		-0,05
Дейности по предоставяне на оперативна подкрепа	Оперативна подкрепа					-0,12	-0,12
Общо		-2,97	-0,51	-2,95	-2,94	-1,08	-10,45

В рамките на оперативната подкрепа средствата в размер на 0,12 млн. евро се отнасят до анулирането на бюджетни кредити за поети задължения, за които датата на изтичане на срока за изпълнение на съответните договори е настъпила и не са били необходими уредени с договор разпоредби, напр. отменени бюджетни задължения, отнасящи се до договори за външна поддръжка, вкл. допълнителни разходи за извънреден труд, отменени бюджетни задължения за остатъци във връзка със заседания на консултативни групи и дейности по обучение за държавите членки.

Усвояване на бюджетните кредити за плащания

Общият одобрен окончателен бюджет за бюджетни кредити за плащания възлизаше на 294,18 млн. евро. В края на 2023 г. усвояването на бюджетните кредити за плащания С1 достигна 99,9 %, вкл. пренесени административни разходи за 2024 г. По дял 1 степента на усвояване на бюджетните кредити е 97,9 %, а 2,1 % са пренесени автоматично. По дял 2 степента на усвояване достигна 54,4 %, като 1,2 % бяха отменени, а останалите 44,4 % бяха пренесени автоматично за 2024 г. По дял 3 бяха изпълнени 100 % от бюджетните кредити. По линия на административните разходи eu-LISA изпълни 94,2 % от бюджетните кредити за плащания, пренесени от 2022 г. за 2023 г.

⁽¹²³⁾ Бюджетни кредити за годината (т.е. първоначален бюджет + коригиращ бюджет ± прехвърляния). Това са „скорошни“ бюджетни кредити, вписани в бюджета в началото на финансовата година, и могат да бъдат пренесени или допълнени с бюджетни кредити от коригиращ бюджет.

Бюджетните кредити за поети задължения в дял 1 (разходи за персонал)⁽¹²⁴⁾, възлизащи на 0,88 млн. евро, и в дял 2 (разходи за инфраструктура и оперативни разходи), възлизащи на 12,34 млн. евро, които не са изплатени през 2023 г. и за които са налице законосъобразно поети задължения, бяха пренесени за 2024 г. заедно със съответните бюджетни кредити за плащания в съответствие с член 12, параграф 6 от финансовите правила на eu-LISA. В дял 3 по-голямата част от бюджетните кредити за плащания бяха усвоени за обща инфраструктура за системите, ETIAS, СВИ и оперативната съвместимост. Разбивката на изпълнените бюджетни кредити за плащания за оперативния бюджет е представена на следващите страници.

Показател за ефективност: Време за плащане

През 2023 г. eu-LISA изпълни общо 3 447 платежни операции със срок за плащане, което представлява увеличение от 19,19 % в сравнение с 2022 г., включително:

- 3 329 плащания с максимален срок за плащане от 30 дни,
- 58 с максимален срок за плащане от 45 дни.
- 60 с максимален срок за плащане от 60 дни,

Средното време на плащане за всички видове плащания се запази значително по-кратко от предвидените срокове: 16,6 дни за плащанията със срок от 30 дни и 27,7 дни за плащанията със срок от 60 дни. Своевременното изплащане на задълженията към кредиторите свидетелства за ефективността на финансовите резултати на eu-LISA.

Общо 96,4 % от всички плащания бяха извършени в рамките на договорните срокове. Забавени са общо 125 плащания, като върху 10 от тях са начислени лихви за забава, възлизащи на 12 920,87 EUR, които трябва да бъдат изплатени на кредиторите.

⁽¹²⁴⁾ Бюджетни кредити за поети задължения и за плащания, свързани с възнагражденията, не се пренасят.

Изпълнение на бюджета през 2023 г.

Като част от своята рамка за годишно докладване Агенцията публикува степента на изпълнение на бюджета си и показателите за ефективност.

Фигура 3. Усвояване на бюджетните кредити за поети задължения С1 (в млн. евро)

Фигура 4. Тенденции по отношение на усвояването на средства, за които са поети задължения и са включени в бюджета през 2023 г. (в млн. евро)

Фигура 5. Усвояване на бюджетните кредити за поети задължения по дял 3 (в млн. евро)

Фигура 6. Усвояване на бюджетните кредити за плащания С1 (в млн. евро)

Фигура 7. Тенденции в усвояването на средства, които са изплатени и включени в бюджета през 2023 г. (в млн. евро)

Фигура 8. Изпълнени бюджетни кредити за плащания по дял 3 (в млн. евро)

Фигура 9. Месечно изменение на общото време за плащане

Фигура 10. Плащания, извършени в срок от 30 дни

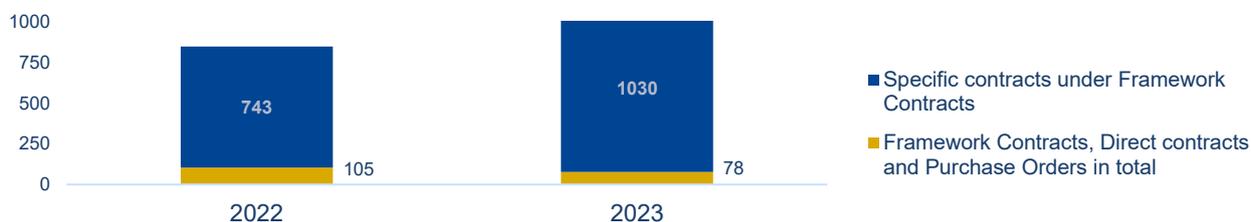
Фигура 11. Плащания, извършени в срок от 60 дни

7.3.3. Процедури по възлагане на обществени поръчки

През 2023 г. обемът на сделките (т.е. договорите) и общите **дейности по възлагане на обществени поръчки продължиха да нарастват**. Взети заедно, през годината **бяха подписани 1108 договора**, което представлява **31 % увеличение** в сравнение с 848 договора през 2022 г. Най-често използваната процедура за възлагане на обществени поръчки през 2023 г. е процедурата на договаряне за поръчки на много ниска стойност.

Фигура 12. Договори и изменения на договори, подписани през 2022 г. и 2023 г.

Specific contracts under Framework Contracts

Конкретни договори по рамкови договори

Framework Contracts, Direct contracts and Purchase Orders in total

Рамкови договори, директни договори и поръчки за закупуване общо

Таблица 5. Процент на използваните през 2023 г. процедури за възлагане на обществени поръчки по видове

Тип процедура/Правно основание	Процент	Брой на процедурите	Отпусната сума (в евро)
Договор със средна стойност съгласно процедурата на договаряне	2,94 %	1	140 000,00
Договор на договаряне с много ниска стойност	82,35 %	28	256 684,20
Процедура на договаряне без предварително публикуване	5,88 %	2	860 000,00
Открита процедура (финансов регламент член 164, параграф 1, буква а))	8,82 %	3	77 553 898,00
Общо		34	78 810 582,20

През 2023 г. Агенцията подписа следния договор съгласно точка 11.1, буква ж) от приложение I към финансовия регламент на ЕС:

Номер на процедурата	Заглавие	Външен изпълнител	Сума (в EUR)	Правно основание
LISA-2022-NP-08	Наемане на помещения за бюро за връзка на eu-LISA в Брюксел, Белгия	Conseil Central de l'Économie	110 000,00	Приложение 1 — 11.1 (ж) — Договори за строителство ⁽¹²⁵⁾

7.4. Делегиране и пределегиране на правомощия за изпълнение на бюджета на персонала

Съгласно финансовите правила на eu-LISA, по-специално членове 41 и 46, разпоредителят с бюджетни кредити делегира правомощия за изпълнение на бюджета на определени разпоредители с бюджетни кредити, най-вече на ниво ръководител на звено/отдел. Определеният разпоредител с бюджетни кредити упражнява пределегирането на правомощия съгласно Хартата на оправомощените разпоредители с бюджетни кредити по делегиране, в която са изброени техните задачи и отговорности. Това делегиране на правомощия се прилага въз основа на матрица за бюджетна автономност, установена в рамките на eu-LISA като разпределяне на правомощия и отговорност на определените служители според управленската им роля в рамките на организацията по отношение на различни дейности, например планиране, изпълнение и наблюдение на бюджетните ресурси по всички финансови вериги. Делегирането на правомощия е на равнището на бюджетен ред за всички източници на финансиране. То се извършва от официално назначени за тази длъжност служители с решение на изпълнителния директор в рамките на определена сума (т.е. финансов таван). Делегирането на

⁽¹²⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

правоомощия се преразглежда редовно от изпълнителния директор.

7.5. Управление на човешките ресурси

Разработване на политика в областта на човешките ресурси и приети правила за прилагане

За да приведе правната си рамка в съответствие с променящата се среда на агенциите на ЕС и за да осигури по-гъвкави работни договорености, eu-LISA въведе нови правила относно работното време и хибридната работа. През ноември 2023 г. eu-LISA прие решение относно работното време и хибридната работа ⁽¹²⁶⁾, което замени два предходни документа с насоки относно работното време и работата от разстояние.

С новите правила се въвежда комбинация от работа от разстояние и работа в офиса като равностойни начини на работа, като се указват възможните седмични съотношения за присъствие в офиса и работа от разстояние. Освен това бяха въведени нови определения, за да се осигури основа за общо разбиране на термините, насоките за работните договорености и за преодоляване на конкретни ситуации. За да се улесни прилагането на новите правила от 1 януари 2024 г., бяха организирани няколко сесии за повишаване на осведомеността на ръководителите и персонала.

Щатно разписание и численост на персонала

В щатното разписание на eu-LISA за 2023 г. броят на одобрените длъжности включва 222 срочно наети служители (СНС), 166 договорно наети служители (ДНС) и 11 командировани национални експерти (КНЕ), като общият на одобрените длъжности е 399. Сравнено с 2022 г., броят на длъжностите се е увеличил с общо 6, като всички те са длъжности за СНС, отпуснати в рамките на преговорите за бюджета на ЕС за 2023 г., за справяне с нарастващите заплахи за киберсигурността. През този период не се е променил броят на ДНС и КНЕ.

Процентът на запълване на длъжностите е 89,2 % от щатното разписание, а равнището на заемане, включително издадените предложения за работа, е 92,3 % — налице е леко увеличение в сравнение с 2022 г. (+ 0,2 %). Общата степен на запълване на всички видове длъжности беше 85,7 %, а равнището на заемане беше 94,2 %, включително издадените предложения за работа.

Към края на 2023 г. **общата численост на персонала** достигна 342 служители, като 246,9 еквивалента на пълно работно време (ЕПРВ) (74,1% от персонала) са заети в оперативни дейности, 31,1 ЕПРВ (9,3% от персонала) — в свързаните с тях финансови дейности и дейности по възлагане на обществени поръчки, а 55 ЕПРВ (16,5% от персонала) — в хоризонтални дейности (обща координация и административна подкрепа). Това представлява увеличение спрямо 324 служители в края на 2022 г.

През 2023 г. eu-LISA успя да наеме голям брой допълнителни служители. Бяха обявени общо 90 предложения за работа в сравнение с 85 през 2022 г. Тъй като съществуващите списъци с одобрени кандидати бяха напълно изчерпани, Агенцията започна нови процедури за подбор, а това се отрази на продължителността на процеса на набиране на персонал. Като си има предвид очакваното увеличение на персонала, Агенцията успешно проведе първия си мащабен пробен проект за набиране на таланти (на ниво ФГ IV), за да състави по-обширни вътрешни списъци с одобрени кандидати за основните ИТ функции и помощния персонал.

Няколко успешни кандидати бяха вътрешни, което доведе до нулево въздействие върху общия брой на персонала. Ситуацията се усложни допълнително от факта, че 26 от 90 кандидати (28 %) отказаха предложенията за работа, основно поради приемане на други предложения (27 %), незаинтересованост от преместване на местоположението на работното място (23 %), лични причини (23 %) или очаквания за по-високо възнаграждение (15 %).

През 2023 г. Агенцията даде начало на 9 нови процедури за подбор (с изключение на поканите за стажове), по които бяха подадени общо 2127 кандидатури. Общо 62 нови служители бяха наети на работа (приети предложения за работа до 31 декември 2023 г.), като на 13 от тях бяха предложени нови възможности за професионално израстване в рамките на eu-LISA. Средният брой на заявленията по всяка процедура е 152, което представлява увеличение спрямо 107 заявления през 2022 г. Най-големият брой кандидати в приключена процедура за подбор беше 535, а най-малкият — 68.

Освен това eu-LISA започна да изпълнява програма за вътрешна мобилност с цел оползотворяване на компетентностите на сегашните служители и насърчаване на непрекъснатото професионално развитие в рамките на Агенцията. Беше открита процедура за избор на нов ръководител на звено „Инструменти за оперативно обслужване“ в отдел „Системни операции“, която доведе до назначаването на един

⁽¹²⁶⁾ Решение № 2023-333 на управителния съвет на eu-LISA от 16 ноември 2023 г.

служител на тази длъжност. През 2023 г. успешно завършиха изпитателния си срок 32 служители, а двама души напуснаха по време на изпитателния срок. Нямаше оценки на изпитателния срок с отрицателен резултат. До края на 2023 г. оценките по време на изпитателния срок бяха изцяло цифровизирани, като се използваше системата за електронно обучение на eu-LISA.

В края на 2023 г. в eu-LISA работеха 342 служители на пълно работно време: 198 СНС, 135 ДНС и 9 КНЕ. Освен това 12 души бяха поканени да преминат стаж по професията в Агенцията. Няма значителни промени в сравнение с 2022 г. в разпределението на персонала между трите звена на eu-LISA — централата в Талин, Естония, оперативното звено в Страсбург, Франция, и бюрото за връзка в Брюксел, Белгия. Почти 1/3 от служителите (26 %) са били наети в централата на eu-LISA в Талин, а 73 % — в нейното оперативно звено в Страсбург, като в бюрото за връзка в Брюксел работи 1 % от персонала на eu-LISA. Агенцията не разполага с нает с постоянен договор персонал в резервното техническо звено в Санкт Йохан им Понгау, Австрия.

Персоналът на Агенцията е от 25 националности: 23 държави — членки на ЕС, Норвегия и Обединеното кралство. Сравнено с 2022 г., се наблюдава подобрение в равнопоставеността по отношение на половете (+2,7 %), като жените представляват 34,2 % от персонала (117 души), а мъжете са 65,8 % (225 души).

Показатели за ефективност в областта на човешките ресурси

Процентът на отсъствията беше измерен по три показателя:

- средният брой дни отпуск по болест на служител е 9,7 дни (цел: < 15 дни на служител);
- делът на служителите в дългосрочен отпуск по болест е 5,3 % (цел: < 10 %);
- делът на служителите, които не са ползвали отпуск по болест е 42,7 % (цел: >15 % от целия персонал).

Всички тези цифри са в съответствие с целта, въпреки че се наблюдава леко увеличение на отсъствията в сравнение с цифрите, отчетени през 2022 г.

Текуществото на персонала е 4,09 %, т.е. остава под целевата стойност от 5 %, с изключение на служителите, назначени в края на 2023 г., при които то е малко над целевата стойност — 5,6 %. В централата в Талин текуществото на персонала е 7,45 %, в сравнение с 2,82 % в оперативното звено в Страсбург.

Процентът на служителите, които подават навреме своите **декларации за интереси** е 91 % (цел: > 80 %) — това показва леко подобрение в сравнение с 2022 г., когато този показател беше 90 %.

След преминаването към качествен метод на оценяване, през 2023 г. индексът на задържане на талантите беше заменен с КПЕ „**процент на незадоволителни оценки на персонала**“. По този КПЕ Агенцията достигна 1,8 % през 2023 г. (цел: между 1 % и 5 %).

През 2023 г. eu-LISA **е въвела в работата 39 нови служители**, като подпомогна преместването им и осигури необходимата подкрепа.

През 2023 г. успешно завършиха **изпитателния си срок** 32 служители, а двама служители напуснаха eu-LISA по време на изпитателния срок. Нямаше оценки на изпитателния срок с отрицателен резултат.

Агенцията изпълни **годишния план за обучение** и осъществи многобройни дейности на екипно и индивидуално ниво:

- организира 67 обучения с обща продължителност 124 дни и 1149 участници,
- организира 22 външни обучения за общо 107 участници,
- достигна общо ниво на удовлетвореност от 82 % за вътрешните обучения;
- обработи 224 заявки за индивидуално обучение,
- 59 служители участваха в езикови курсове.

През 2023 г. eu-LISA продължи да подобрява условията на работа на служителите си и доброто им самочувствие чрез различни инициативи. Годината започна с началото на проучването за **ангажираност на персонала** през юни, което има за цел да оцени удовлетвореността на персонала и да набележи областите за подобрение. В отговор на установените в проучването фактори с най-ниска оценка бяха създадени работни групи, за да се приложат целенасочени действия, насочени към преодоляване на тези опасения и повишаване на ангажираността. През цялата година бяха организирани различни социални дейности, за да се насърчи сплотеността на екипа и да се създадат възможности за пълноценно социално общуване между служителите.

Като отчита колко важно е психичното здраве, eu-LISA организира 5 уебинара в областта на

психичното здраве и благосъстояние, в които взеха участие 312 участници. Освен това 19 души са се възползвали от 106 индивидуални консултации, а 142 души са се абонирали за предлаганото от Агенцията приложение за благосъстояние. Освен това на място беше привлечен специалист по физическите упражнения, който да предоставя насоки и помощ за подобряване на ежедневната физическа активност в офиса. В допълнение бяха организирани **инициативи, свързани със здравето**, например дните на велосипеда, за насърчаване на култура на благосъстояние и насърчаване на избора на здравословен начин на живот. Всички тези инициативи изтъкват постоянния ангажимент на eu-LISA да дава приоритет на цялостното благосъстояние на своите служители.

Бяха обучени и назначени нови **доверени съветници**. Бяха им докладвани общо 9 случая и бяха организирани редовни сесии за подкрепа. Звеното за човешки ресурси извърши 3 предварителни оценки и предприе 3 официални административни разследвания.

Сравнителен анализ на персонала

В съответствие с изискванията на рамковия Финансов регламент (РФР) и методологията, утвърдена от ръководителите на администрациите на агенциите на ЕС, eu-LISA извърши своя годишен сравнителен анализ с цел изчисляване на съотношението между административните и оперативните служители. Като цяло се счита, че оптималното разпределение на длъжностите и персонала следва да бъде около 70 % за оперативни дейности, 20 % за административни помощни задачи и координация и 10 % за неутрални (финансови) дейности. Резултатите от сравнителния анализ за 2022 г. показваха, че разпределението на персонала на eu-LISA е, както следва: **73,1 % с оперативни задължения, 17,5 % с административни и координационни задачи, и 9,4 % с неутрални функции**. За по-подробен преглед на резултатите от сравнителния анализ на eu-LISA за 2023 г. вж. приложение IV.

7.6. Стратегия за повишаване на ефективността

През 2023 г. eu-LISA продължи да полага усилия за **превръщането си в гъвкава и ефективна организация**, която постига отлични резултати за заинтересованите си страни. За да разшири участието си в изпълнението на политиките на ЕС в областта на ПБР, Агенцията обмисля **оптимизиране** на своето управление, планиране на ресурсите и управление на бюджета, за да подобри допълнително оперативната си ефективност и използването на ресурсите. Най-важното е, че след успешното прилагане на **гъвкавата методология за управление на проекти** за излизане от задънената улица при разработването на СВИ, гъвкавият подход постепенно ще бъде въведен и при разработването на всички други системи.

С цел оптимизиране, Агенцията редовно преразглеждаше своите вътрешни управленски и организационни структури. За да насърчи по-ефективното сътрудничество между екипите, eu-LISA **описа и систематизира всички свои процеси** — общо 69 оперативни и корпоративни процеса, които впоследствие бяха прегледани и актуализирани с цел по-нататъшно оптимизиране и създаване на повече полезни взаимодействия.

За да постигне отлични резултати и да постигне целите на своята политика, eu-LISA **анализира бюджетните ограничения и човешките ресурси**, с които разполага за изпълнение на възложените задачи. В този контекст Агенцията взе предвид и следните аспекти: възможните дългосрочни отрицателни финансови последици, предизвикани от ускорения темп на инфлация, обусловен от повишеното търсене в резултат на икономическото възстановяване, продължаващите смущения във веригите за създаване на стойност и натиска от нарастващите разходи за енергия.

eu-LISA обмисля възможностите за **осъвременяване на оперативния си модел**, за да намали зависимостта от външни изпълнители. За тази цел бяха положени значителни усилия за прилагане на **гъвкавия подход за управление на проекти**, който засилва взаимната обвързаност чрез обединяване на различни екипи във временни групи за изпълнение на изостаналите проекти за разработка. В перспектива eu-LISA оценява как да намали разходите за инфраструктура, като използва **решения в облак** и допълнително стандартизира управлението на поддръжката на системите.

Агенцията участва в редовни дискусии и въведе мерки за смекчаване на последиците от **недостига на персонал**. В новата стратегия за възлагане, приета през 2022 г., са изяснени възможностите, необходими за предоставяне на задължителните услуги, и са посочени най-добрите методи за възлагане на поръчки, т.е. какъв вид човешки ресурси могат да се използват за изпълнение на конкретни задачи, напр. използване на щатни служители за критични услуги, които не могат да бъдат възложени на външни изпълнители, и на външни изпълнители за други услуги или прилагане на смесен модел. Тъй като стратегията за възлагане е важно ръководство за планиране на човешките ресурси и за определянето на необходимостта от допълнителни ресурси, които не могат да бъдат възложени на външни изпълнители, Агенцията продължава да я адаптира към променящите се нужди.

Успоредно с това, Агенцията сключи нов рамков договор за набавяне на **външна подкрепа**, т.е. за възлагане на външни изпълнители на задачи, за които на eu-LISA не са предвидени достатъчен брой щатни бройки (за постигане на краткосрочни цели). Освен това eu-LISA участва в цялостно изграждане на капацитет, включително разработване на необходимите умения и знания сред персонала, извършено във връзка с изпълнението на стратегията на eu-LISA в областта на човешките ресурси.

При набирането на персонал eu-LISA значително подобри използването на вътрешни **списъци с одобрени кандидати** от предварителни процедури за подбор. Например, като обедини профили и по-дълги списъци с одобрени кандидати, за да обхване няколко длъжности в рамките на една процедура за набиране на персонал, Агенцията успя да попълни по-голям брой съществуващи длъжности с по-малко обяви за свободни работни места. В тази област беше постигната ефикасност и чрез обединяване на усилията с други агенции на ЕС за съвместно публикуване на обявите за свободни работни места и споделяне на изготвените списъци с одобрените кандидати. Въз основа на този опит Агенцията активно проучва други възможности за създаване на полезни взаимодействия с други агенции на ЕС, за да се постигне по-голяма ефикасност.

От 2020 г. насам, в резултат на пандемията COVID-19, eu-LISA пренасочва предоставянето на дейности по обучение от сесии лице в лице към **онлайн курсове**. През 2023 г. 80 % от новите дейности за обучение бяха проведени онлайн (в сравнение с 36 % през 2019 г.), като онлайн участието достигна най-високата си стойност от 94 %. В резултат на това общият брой на участниците се увеличи шест пъти — от 623 през 2019 г. до 4112 през 2023 г. Освен това по-голямата част от материалите за онлайн обучение се използват многократно, а това намалява работното натоварване и разходите не само за eu-LISA, но и за участниците.

По подобен начин използването на възможностите за **видеоконферентна връзка** за вътрешни и междуведомствени срещи (включително с Комисията) също доведе до значителни бюджетни икономии.

През 2023 г. eu-LISA въведе **нов цифров инструмент за планиране** (Anaplan), за да подобри ефикасността на корпоративното планиране и разпределението на ресурсите. Новият инструмент дава възможност да се рационализират усилията за планиране в цялата Агенция, като се използва общ набор от данни като единичен източник на достоверност. Той беше използван в помощ на подготовката на годишната работна програма през 2023 г. (вкл. бюджет и разпределение на човешките ресурси) и беше разширен, за да подпомогне мониторинга на изпълнението на работната програма, включително разработването на капацитета на Power BI.

Всички тези дейности ще бъдат улеснени от по-нататъшната цифровизация на вътрешните работни процеси и използването на различни ИТ инструменти, за да се улеснят и рационализират процесите. Също така Агенцията започна да проучва възможните случаи на **използване на изкуствен интелект**, по-специално генеративен ИИ, за създаване на нови възможности за повишаване на ефикасността, особено за оптимизиране на повтарящи се или нискостойностни задачи, за да може персоналът да се съсредоточи върху дейности с по-висока стойност.

7.7. Оценка на резултатите от одити и от последващата оценка

В настоящия раздел е представено обобщение на одитите, извършени от Службата за вътрешен одит на Европейската комисия (IAS) и структурата за вътрешен одит (CBO) на eu-LISA, вкл. и одитите, извършени от Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), и становищата на Европейската сметна палата (ЕСП) относно надеждността и редовността на операциите, описани в отчетите, включително направените конкретни констатации.

7.7.1. Службата за вътрешен одит на Комисията и структурата за вътрешен одит на eu-LISA

На заседанието си през ноември 2022 г. управителният съвет на eu-LISA прие ⁽¹²⁷⁾ плана за вътрешен одит за 2023 г. ⁽¹²⁸⁾, който беше изменен през ноември 2023 г. ⁽¹²⁹⁾. През 2023 г. СВО продължи да служи като точка за контакт за Службата за вътрешен одит на Европейската комисия (IAS), Европейската сметна палата (ЕСП) и Европейската служба за борба с измамите (OLAF). Тази роля е важна, за да се осигурят възможно най-малко смущения в обичайната дейност на Агенцията и да се избегне дублиране на усилията. Резултатите от плана за вътрешен одит за 2023 г. бяха оформени в подробен доклад за дейността, който беше анализиран и обсъден с изпълнителния директор и КОСИ (заседание на 21 февруари 2024 г.) и разгледан от управителния съвет на 21 март 2024 г. ⁽¹³⁰⁾.

Таблица 6. Обобщение на темите на вътрешния одит, обхванати през 2023 г.

Проверяващ	Тема на одита, предоставена през 2023 г. (по видове)	Тематика и резултати
СВО	Преглед на управлението на правата на достъп до ABAC ⁽¹³¹⁾ (осигуряване на увереност)	Предоставяне на увереност относно управлението на правата за достъп до ABAC. Одитът беше съсредоточен върху провеждането/актуализирането на оценката на риска за предоставените права на достъп; извършването на периодично валидиране на правата за достъп (т.е. работните процеси, счетоводството и отчетността) с оглед на отговорностите, възложени на потребителите съгласно стандартната процедура. Одитът завърши със заключение и две препоръки ⁽¹³²⁾ . В отговор на това беше въведен план за действие.
СВО	Одит на процеса за управление на конфигурацията (увереност)	Предоставяне на увереност за ефективността и ефикасността на въведените механизми за вътрешен контрол за процеса на управление на конфигурацията (операции). Одитът се съсредоточи върху целостта на хранилището за конфигурации. В резултат на одита беше изготвено одитно заключение и четири одитни препоръки ⁽¹³³⁾ . Като ответна мярка след одита ръководството на Агенцията изготви план за действие.
СВО	Наблюдение на изпълнението на стратегията на eu-LISA за борба с измамите (координация/осигуряване на увереност)	Подпомагане на борбата с измамите чрез свеждане до минимум на възможностите на извършителите да извършват измами. В стратегията на eu-LISA за борба с измамите за периода 2022—2024 г. са набелязани три цели: <ul style="list-style-type: none"> ■ постигане на пълно съответствие с принципите за борба с измамите; ■ постигане и поддържане на високо ниво на професионална етика във всички дейности в eu-LISA; ■ разработване и използване на дейности по събиране и анализ на данни. <p>СВО представи годишния мониторингов доклад, в който е оповестена степен на изпълнение 75 % от плана за действие относно стратегията за борба с измамите ⁽¹³⁴⁾.</p>
СВО	Наблюдение на изпълнението на одитните препоръки, дадени от IAS, СВО, ЕСП и OLAF (координация)	Съдействие на решаване на установените проблеми и въвеждане на подобрения. През 2023 г. СВО представи четири мониторингови доклада.
СВО IAS	Проследяване на изпълнението на препоръките от одити (осигуряване на увереност)	Независимо потвърждаване, че установените проблеми са решени и са въведени подобрения. СВО и IAS проследиха изпълнението на препоръките, отбелязани като „изпълнени“ (готови за преглед), и приключиха 19 препоръки.
IAS	Многостранен одит на координацията между ГД „Миграция и вътрешни работи“ и децентрализираните агенции на ЕС eu-LISA, EUAA, Европол, CEPOL, EMCDDA	Окончателният одитен доклад беше издаден през май 2023 г., като СВО счете плана за действие на eu-LISA за двете одитни препоръки за подходящ ⁽¹³⁵⁾ .

⁽¹²⁷⁾ Реф. документ на управителния съвет 2022-382, Решения на управителния съвет, точка В.15.d.

⁽¹²⁸⁾ Реф. документ на управителния съвет 2022-387, План за вътрешен одит за 2023 г., Ares(2022)8560364, 09 декември 2022 г.

⁽¹²⁹⁾ Реф. документ на управителния съвет 2023-333, Решения на управителния съвет, точка В18.с.

⁽¹³⁰⁾ Точка В15.а. от решенията на 48^{ото} заседание на управителния съвет на eu-LISA, реф. документ 2024-046, 21 март 2024 г.

⁽¹³¹⁾ ABAC (счетоводство, основано на текущо начисляване): корпоративната система за изпълнение и мониторинг на бюджетните и счетоводните операции; разработена от Комисията, включително функции за осигуряване на съответствие с финансовия регламент и правилата за прилагане.

⁽¹³²⁾ Доклад на СВО, док.спр. Ares(2023)5187136, 26 юли 2023 г.

⁽¹³³⁾ Доклад на СВО, док.спр. Ares(2024)1056607, 12 февруари 2024 г.

⁽¹³⁴⁾ Мониторингов доклад на СВО относно изпълнението на плана за действие относно стратегията за борба с измамите за 2023 г., док.спр. Ares(2024)1056755, 12 февруари 2024 г.

⁽¹³⁵⁾ Доклад на IAS, док.спр. Ares(2023)3266879, 10 май 2023 г.

7.7.2. Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД)

Осигуряването на високо ниво на защита на данните е една от основните цели на Агенцията. Външните одити по спазването на изискванията за защита на данните допринасят за постигането на тази цел и са част от плана на eu-LISA за непрекъснато подобряване на оперативното управление на информационните системи в областта на ПВР. През 2023 г. eu-LISA продължи да проследява напредъка по **изпълнението на препоръките**, съставени при одитите на ЕНОЗД относно ШИС, ВИС и Евродак:

- Одитът на ШИС и ВИС, извършен през ноември 2018 г., завърши с окончателен доклад, който Агенцията получи през април 2023 г., включващ 43 препоръки (Агенцията изпълни всичките);
- Одитът на Евродак беше извършен през декември 2019 г. и завърши с окончателен доклад, който eu-LISA получи през април 2023 г., съдържащ 29 препоръки (от които Агенцията изпълни 23).

През септември eu-LISA приключи всички препоръки от одитите на ЕНОЗД за периода 2017—2019 г. на ШИС и ВИС.

След одита на ЕНОЗД за 2022 г. относно ШИС, ВИС и Евродак, на 15 юни управителният съвет прие окончателните си бележки по проекта за доклад от проверката, а eu-LISA изпрати своите бележки на ЕНОЗД на 26 юни, спазвайки изцяло крайния срок. През септември 2023 г. Агенцията получи окончателния доклад от одита, включително 37 препоръки. Последният одит на ЕНОЗД на място се проведе през декември 2023 г. относно ШИС.

Във всички случаи Агенцията е изготвила необходимите планове за действие, включващи препоръките, отправени от ЕНОЗД, като същевременно предоставя тримесечни доклади на ЕНОЗД и доклади за състоянието по неизпълнените препоръки до управителния съвет и неговата комисия по одит, съответствие и финанси (КОСИ).

7.7.3. Европейска сметна палата (ЕСП)

През 2023 г. Европейската сметна палата (ЕСП) приключи одита на годишните счетоводни отчети на eu-LISA за финансовата 2022 г. ⁽¹³⁶⁾. Сметната палата извърши одит на:

- отчетите на Агенцията, включващи финансовите отчети ⁽¹³⁷⁾ и докладите за изпълнението на бюджета ⁽¹³⁸⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2022 г.;
- законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Според ЕСП отчетите на eu-LISA за 2022 година дават явна представа във всички съществени аспекти за финансовото ѝ състояние към 31 декември 2022 г. (резултати от дейността, парични потоци, промени в нетните активи), в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на eu-LISA и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор. Въпреки това, в рамките на параграф за обръщане на вниманието, Сметната палата насочва вниманието към бележка 2.1.5.3 към годишните отчети за 2022 г., в която се описват закъсненията при въвеждането на системата за влизане/излизане и въздействието от това върху дейностите на eu-LISA.

Според ЕСП приходите, свързани със счетоводните отчети за финансовата година, приключила на 31 декември 2022 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти. По отношение на плащанията ЕСП установи плащания на обща стойност 17,8 млн. евро, засегнати от неспазване, което представлява 4,8 % от бюджетните кредити за плащания, предоставени през 2022 г., като по този начин се надхвърля определеният за одита праг на същественост и това доведе до становище за заверка с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания. Също така ЕСП направи констатации относно системите за управление, контрол и бюджетно управление, които не поставят под съмнение горепосочените становища. Агенцията разработи план за действие, за да отговори на тези констатации ⁽¹³⁹⁾.

⁽¹³⁶⁾ Европейска сметна палата (2023 г.), „Годишен отчет относно агенциите на ЕС за финансовата 2022 година“, 26 октомври 2023 г., стр. 237–248.

⁽¹³⁷⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи и обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽¹³⁸⁾ Те включват отчетите, в които се обобщават всички бюджетни операции в обяснителните бележки.

⁽¹³⁹⁾ План за действие, док.спр. Ares(2024)2384688, 2 април 2024 г.

7.8. Последващи действия във връзка с препоръките от одити и свързани с тях планове за действие

Съгласно решението на изпълнителния директор на eu-LISA структурата за вътрешен одит на Агенцията (СВО) отговаря за наблюдението на напредъка по изпълнението на препоръките от одити ⁽¹⁴⁰⁾. За тази цел СВО събира актуална информация от отговорниците по изпълнението на тези препоръки и съставя мониторингови доклади, които се представят на изпълнителния директор и на управителния съвет.

През 2023 г. степента на изпълнение на одитните препоръки е 87 %, като са изпълнени 33 от общо 38 препоръки. ⁽¹⁴¹⁾ Състоянието на напредъка на eu-LISA по изпълнението на одитните препоръки към 31 декември 2023 г. е обобщено в таблицата по-долу.

Таблица 7. Одитни препоръки: напредък в изпълнението

Оценки на препоръките на IAS, СВО, ЕСП и OLAF	Общ брой неизпълнен и за 2023 г.	В процес на изпълнение	Изпълнени	Просрочени	Приключени	Общ брой неизпълнени препоръки в края на 2023 г.
критични	3	-	3	-	3	-
много важни	20	-	16	4	8	12
важни	15	-	14	1	8	7
Общо	38	-	33	5	19	19

Терминология:

- **в процес на изпълнение:** изпълнението протича в съответствие с плана или новия краен срок/план за действие, договорен с одитора;
- **изпълнени:** потвърдени от отговорника по препоръката и готови за последващи действия от страна на одитора;
- **просрочени:** препоръката е в процес на изпълнение, но не е изпълнена в уговорения срок.
- **приключени:** одиторът е приключил официално случая;
- **критично важни:** основна слабост в одитирания процес, която е в ущърб на цялата организация;
- **много важни:** основна слабост, която е в ущърб на целия процес (всички препоръки на ЕСП са с това определение);
- **важни:** съществена слабост на целия одитиран процес или основна слабост, засягаща съществена част от одитирания процес.

Таблица 8. Неизпълнени одитни препоръки, вкл. значителни закъснения (> 6 месеца, към 31.12.2023 г.)

#	Одитор/ Наименование на одита / година	Номер/Заглавие	Оценка	Първоначален краен срок	Забавяне > 6 месеца	Действия на Агенцията
1	Доклад на IAS относно мерките за контрол на процеса на възлагане на обществени поръчки 2017/ г.	3. Мерки за контрол преди сключване на отделни договори	важни	31.12.2018 г.	5 години и 1 месец	Агенцията е възприела процес на контрол с шаблон. Новата процедура ще бъде въведена до края на юни 2024 г.
2	Доклад на IAS относно набирането на персонал и ангажирането на доставчици на структурни услуги и относно организационната етика в eu-LISA / 2020 г.	1. Набирането на човешки ресурси трябва да се основава на документирана и актуална оценка	много важни	30.9.2020 г.	4 години и 4 месеца	През март 2024 г. започна значителна реорганизация в подкрепа на новите начини на работа, за да се гарантира успешното изпълнение на пътната карта за оперативна съвместимост. eu-LISA ще получи резултатите от външната оценка до юни 2024 г. Тези два елемента формират основата за актуализиране на стратегията за възлагане и метода за разпределение на ресурсите. Поради това Агенцията усъвършенства препоръчания план за изпълнение и премества целевата дата за март 2025 г.

⁽¹⁴⁰⁾ Решение на изпълнителния директор на eu-LISA за приемане на система за задължително докладване на изпълнителния директор и на ръководителя на СВО по въпроса за напредъка, постигнат по изпълнението на препоръките от одити и/или констатации, док.спр. № Ares(2018)6152498, 30 ноември 2018 г.

⁽¹⁴¹⁾ Доклад на СВО за състоянието на неизпълнените одитни препоръки към 31 декември 2023 г., Ares(2024)1713484, 5 март 2024 г.

3	Доклад на ЕСП относно годишните отчети на е-LISA за финансовата 2017/2018 година	еu-LISA управлява три отделни, неинтегрирани широкомащабни информационни системи (ШИС, ВИС Евродак), които обработват данни в областта на ПВП на ЕС. Този подход мо: да попречи на Агенцията да реализира икономии от мащаба и полезн взаимодействия между различните системи.	много важни	31.12.2019 г.	4 години	Съвместното възлагане на обществени поръчки за ШИС/ВИС/Евродак TOF LOT1 осигурява единен подход и икономии от мащаба за оперативното управление (поддръжка/подкрепа) и за трите системи. Агенцията завърши прехода на поддръжката на инфраструктурата и за трите системи към модела за трансверсално възлагане на обществени поръчки (TOF LOT2).
4	Доклад на ЕСП относно годишните отчети на е-LISA за финансовата 2020/2021 година	Трайно високото равнище на пренесени бюджетни кредити противоречи на бюджетния принцип на ежегодност и предполага наличието на структурни проблеми при изпълнението на бюджета.	много важни	31.12.2022 г.	1 година	Изпълнено. еu-LISA засили надзора и контрола върху поемането на задължения. Крайният срок за подаване на нови искания за бюджетни задължения е 30 септември, което гарантира по-добро съгласуване на договорните периоди с финансовата година. Висшето ръководство има задача да поддържа изключенията до строг минимум, тъй като въздействието върху пренасянето на бюджетни кредити е значително. Въздействието на новите мерки ще бъде потвърдено от равнището на пренасянания от 2024 до 2025 г.
5	Доклад на ЕСП относно годишните отчети на е-LISA за финансовата 2021/2022 година	еu-LISA можеше да използва договорите за TEF и TOF възможно най-скоро, вместо да изменя наследените договори с максималната сума, разрешена от финансовия регламент.	много важни	31.12.2023 г.	-	Съвместното възлагане на обществени поръчки за ШИС/ВИС/Евродак TOF LOT1 осигурява единен подход и икономии от мащаба за оперативното управление (поддръжка/подкрепа) и за трите системи. Агенцията завърши прехода на поддръжката на инфраструктурата и за трите системи към модела за трансверсално възлагане на обществени поръчки (TOF LOT2).

Агенцията се ангажира да предприеме бързи и решителни действия за преодоляване на забавянията в изпълнението на неизпълнените препоръки, включително преразглеждане на целевите дати. Занапред еu-LISA ще информира одиторите за напредъка в изпълнението.

За да се потвърди приключването на препоръките, определени като „изпълнени“ от еu-LISA (позициите в „приключени“), IAS и СВО извършиха годишни последващи действия по плановете за действие, отбелязани като „изпълнени“, и приключиха 19 одитни препоръки⁽¹⁴²⁾. ЕСП също така проследи изпълнението на своите одитни препоръки от предходни години⁽¹⁴³⁾.

7.9. Последващи действия, свързани с разследвания, провеждани от OLAF⁽¹⁴⁴⁾

През 2023 г. Агенцията изпълни препоръките, произтичащи от разследванията на OLAF, свързани с дела OC/2017/1121/A2 и COM(2022)28974 (административна препоръка AR-2022-0031).

⁽¹⁴²⁾ Последващи действия във връзка с неизпълнените препоръки относно управлението на ИТ сигурността в еu-LISA – бележка на IAS относно заключенията от одита, док.спр. Ares(2023)4482, 28 юни 2023 г., Ares(2023)7132265, 1 декември 2023 г.; резултати от последващи действия на СВО за 2023 г., док.спр. Ares(2024)1549093, 12 февруари 2024 г.

⁽¹⁴³⁾ Годишен отчет на ЕСП за агенциите на ЕС за финансовата 2022 година, стр. 234–240.

⁽¹⁴⁴⁾ Член 11 от Регламент (ЕС/Евратом) № 883/2013 относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

7.10. Последващи действия по бележки на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

През 2023 г. комисията по бюджетен контрол към Европейския парламент започна годишния процес по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за дейностите на агенциите на ЕС и съвместните предприятия, осъществени през финансовата 2022 г. Този процес гарантира спазването на приложимите на правни и регулаторни изисквания и прилагането на принципите на доброто финансово управление, а именно икономичност, ефикасност и ефективност.

През април 2024 г. Европейският парламент освободи изпълнителния директор на eu-LISA от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията през 2022 г., като одобри отчетите на eu-LISA за финансовата 2022 година и сподели констатациите си в резолюция ⁽¹⁴⁵⁾.

За очертаване на набелязаните области за подобрене и намиране на решения за областите от критичен интерес, Агенцията, по-специално:

- предприе необходимите стъпки за укрепване на вътрешния си контрол и актуализиране на вътрешните процеси за процедурите за управление на договори, за да ограничи слабостите, установени от одиторите, включително завършване на стратегията си за вътрешен контрол и подобряване на възможностите си за изготвяне на договори;
- продължи да се стреми към приключване на неизпълнените одитни препоръки без по-нататъшно забавяне и към своевременно изпълнение на всички нови одитни препоръки;
- внедри нови инструменти и методи за по-добро планиране и наблюдение на изпълнението на бюджета;
- продължи прехода от вертикално към трансверсално възлагане за разработването, развитието и поддръжката на основните работни системи;
- преформулира стратегията си за набиране на персонал в отговор на опасенията, свързани с набирането на служители и баланса между половете;
- укрепи няколко елемента на компонента си за оценка на риска и продължи да наблюдава изпълнението на стратегическата пътна карта с оглед на по-доброто съгласуване на стратегическите и оперативните цели, успоредно с подобряването на цялостното изпълнение на дългосрочната стратегия на Агенцията.

Агенцията е изготвила план за действие в отговор на бележките на ЕСП относно отчетите на eu-LISA за 2022 г.

В следващата таблица са изброени констатациите, направени в **доклада за освобождаване от отговорност за изпълнението на бюджета за 2022 г. на ЕСП** относно изпълнението на бюджета на eu-LISA, както и отговорът на Агенцията и мерките, предприети за решаване на тези въпроси ⁽¹⁴⁶⁾.

Таблица 9. Забележки на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

Забележки на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета	Отговорът на eu-LISA и предприетите мерки
Бюджетно и финансово управление	
<ul style="list-style-type: none"> ■ отбелязва, че усилията за бюджетен мониторинг през финансовата 2022 г. са довели до степен на изпълнение на бюджета от 91,13 % под формата на бюджетните кредити за поети задължения, което представлява намаление с 8,87 % в сравнение с 2021 г.; ■ освен това отбелязва със загриженост, че степента	Изпълнени Агенцията въведе нови инструменти и методи за планиране и мониторинг на изпълнението на бюджета. Степента на изпълнение на бюджета за 2023 г. е 99,9 % както за бюджетните кредити за поети задължения, така и за бюджетните кредити за плащания, като няма пренасяне на диференцирани бюджетни кредити.

⁽¹⁴⁵⁾ Решение на Европейския парламент от 11 април 2024 година относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на eu-LISA за финансовата 2022 година (2023/2165(DEC)): план за действие на eu-LISA док.спр. Ares(2024)2384688, 2 април 2024 г.

⁽¹⁴⁶⁾ Европейска сметна палата (ЕСП) Годишен отчет за агенциите на ЕС за финансовата 2022 година, C/2023/594, 27 октомври 2023 г.

на изпълнение на бюджетните кредити за плащания е 86,71 %, а това представлява намаление със 7,94 % в сравнение с 2021 г.

- отбелязва със загриженост, че според доклада на ЕСП Агенцията е пренесла 14,4 млн. евро (23 %) от наличните през 2022 г. бюджетни кредити за поети задължения към 2023 г. и че тази сума включва 13,7 млн. евро (или 95 %) от бюджетните кредити по дял II, свързани с административните разходи (97 % през 2021 г.);
- отбелязва, че пренасянията на бюджетни кредити се повтарят, което принуждава ЕСП да припомни, че повтарящите се високи нива на пренасяния противоречат на бюджетния принцип на ежегодност и са признак за структурни проблеми при изпълнението на бюджета или за слабо бюджетно планиране;
- в този контекст отбелязва, че подписването през четвъртото тримесечие на 2023 г. на новия рамков договор за предоставяне на услуги за външна подкрепа е от съществено значение за постигането на тези цели;
- очаква, че изпълнението на този план за действие ще доведе до значително подобрене, и призовава eu-LISA да докладва на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, за постигнатия напредък.

Ефективност

- очаква съществено участие на Агенцията в цифровизацията на правосъдието, за да се подобри сътрудничеството между съдебните органи на Съюза и да се предостави по-качествен достъп на гражданите и предприятията в Съюза до правосъдие.

- насърчава Агенцията да продължи сътрудничеството си с другите агенции на Съюза.

В процес на изпълнение

Агенцията взема под внимание констатацията.

Агенцията е изготвила план за действие, включващ редица мерки, приложени от 2023 г. нататък с цел спазване на принципа на ежегодност и намаляване на равнището на преносите. Освен това Агенцията разработи нови процеси за намаляване на преносите в съответствие с принципа на ежегодност.

В края на 2023 г. eu-LISA сключи нов рамков договор за услуги за външна подкрепа (LISA/2022/OP/04). Услугите по този договор се предоставят от края на 2023 г. и ще продължат до края на 2027 г.

В процес на изпълнение

eu-LISA допринесе значително за цифровизацията на правосъдието на равнището на ЕС, за да се подобри сътрудничеството между съдебните органи и да се осигури по-добър достъп до правосъдие за гражданите и предприятията. Дейностите на eu-LISA за постигане на оперативна съвместимост на системите в областта на ПВП също ще допринесат за цифровизацията на правосъдието. За тази цел eu-LISA си сътрудничи с Евроюст, Европол и Европейската прокуратура в областта на e-CODEX, ECRIS-TCN и в подготовката на платформата за сътрудничество на CEP.

eu-LISA продължи с внедряването на ECRIS-TCN съгласно новата пътна карта за оперативна съвместимост, което вече даде осезаеми резултати с първото издание на системата ECRIS-TCN през май 2024 г.

Що се отнася до e-CODEX, компонентите бяха изцяло прехвърлени към хостинг средата на eu-LISA до 30 ноември 2023 г., а на 27 март 2024 г. Агенцията пое временно управлението. Официалното поемане е завършено през юни 2024 г., съгласно декларацията на Комисията за успешното приключване на процеса на предаване/поемане.

Също така eu-LISA започна подготовката за разработване на платформата за сътрудничество на CEP. Проектът ще започне през 2024 г., но тъй като споразумението за принос за разработването беше подписано с Комисията през май, eu-LISA незабавно пристъпи към официално сформирание на екипа по проекта и започна сключването на договори.

В процес на изпълнение

Агенцията взема под внимание констатацията.

eu-LISA е сключила работни споразумения, меморандуми за разбирателство и планове за сътрудничество с повечето агенции в областта на ПВП: CEPOL, EUAA, Евроюст, Европол, FRA, Frontex и ENISA. С тези инструменти се създава хоризонтална рамка за двустранно сътрудничество с цел улесняване на по-ефективното и всеобхватно прилагане на регламентите на ЕС. Осъществява се двустранно сътрудничество и с ОЕПЕС и EIGE в качеството им на партньорски агенции, разположени в балтийските държави с общи предизвикателства.

С оглед на засилване на сътрудничеството с другите агенции на ЕС и като част от формат на тройката председателства, eu-LISA се подготвя да поеме през 2024 г. председателството на JHAAN. Освен това, eu-LISA участва активно в работата на различни групи в рамките на мрежата на агенциите на ЕС (EUAN).

Ефикасност и печалби

- призовава Агенцията да продължи сътрудничеството си с другите агенции на Съюза, така че да могат да се използват всички налични ресурси.

В процес на изпълнение

Агенцията взема под внимание констатацията.

eu-LISA сключи споразумения за ниво на обслужване с редица агенции на ЕС за предоставяне на подкрепа по въпросите на непрекъснатостта на дейността, както и за повишаване на ефективността и полезните взаимодействия в други области на сътрудничество. С Frontex и EUAA са сключени споразумения за хостинг на техните места за възстановяване на дейността при бедствие. eu-LISA предоставя услуги за хостинг на центрове за данни в оперативното си звено в Страсбург, Франция, за EUAA от 2016 г., а за Frontex — от 2019 г., включително услуги по поддръжка.

С ENISA беше сключено споразумение за провеждане на годишните учения по киберсигурност на eu-LISA; с Европол е сключено споразумение за организиране на съвместния комитет по сигурността.

- призовава Агенцията да увеличи усилията си за пълното прилагане на инструмента за управление на обществените поръчки (PPMT).

Изпълнени

На 9.10.2023 г., след като получи достъп до производствената среда на PPMT, eu-LISA завърши процеса на внедряване на PPMT. От 1.1.2024 г. PPMT се прилага за всички процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност над 15 000 EUR.

Политика по отношение на персонала

- отбелязва, че въпреки усилията на Агенцията, текучеството на персонала се е увеличило от 5,5 % през 2021 г. на 7,1 % през 2022 г., а делът на запълване на длъжностите е спаднал до 82 % — по-ниско от целта на Агенцията от 94 % — по-специално поради броя на длъжностите с кратък срок на назначение и с по-ниска степен, които Агенцията предлага.

В процес на изпълнение

Агенцията взема под внимание констатацията и продължава да се стреми да подобрява степента на запълване на длъжностите и да намалява текучеството.

- отбелязва със загриженост състава на висшето и средното ръководство на Агенцията по отношение на пола: 12 мъже (86 %) и 2 жени (14 %); на управителния съвет: 50 мъже (82 %) и 11 жени (18 %); и в рамките на целия персонал — 209 мъже (67 %) и 101 жени (33 %);

В процес на изпълнение

Агенцията взема под внимание констатацията и продължава да се стреми да подобри баланса между половете сред своите служители.

Агенцията положи значителни усилия, за да увеличи броя на жените кандидати, например като участва в изложения в сектора и разпространява обяви за свободните си работни места на специализирани форуми.

През 2022 г. по инициатива на жена ръководител беше създадена неформална група, в която се обсъждат възможностите за решаване на въпроса за баланса между половете както на ръководно, така и на неръководно ниво.

Освен това се работи по привличането на повече жени кандидати към eu-LISA, включително чрез следните дейности:

- припомня колко е важно да се осигури баланс между половете и призовава Агенцията да продължи да се стреми да постигне равновесие между половете на всички равнища посредством конкретни действия, с които да привличат кандидатури на жени за длъжности, предлагани от Агенцията;
- отправя искане към Комисията и държавите членки да вземат предвид колко е важно да се осигури баланс между половете, когато излъчват своите членове в управителния съвет на Агенцията.

- преразглеждане и преформулиране на текста на обявите за свободни работни места с цел те да станат по-приобщаващи и разпространяването им на специализирани форуми за жени — специалисти по ИКТ;

- вдъхновяване и мотивиране на служителите си, като се организират онлайн уебинари с други агенции на ЕС и Комисията с насоченост към инициативи за подобряване на баланса между половете в публичната служба на ЕС.

Освен това eu-LISA обединява усилията си и споделя опит с другите агенции на ЕС и Комисията относно инициативи, насочени към подобряване на равнопоставеността между половете в рамките на публичната служба на ЕС. През 2023 г. бяха организирани срещи с EIGE и ЕСП, за да се извлече опит от най-добрите им практики в областта на многообразието и приобщаването. Агенцията взе участие в онлайн световно професионално изложение за жени, насочено към профили в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката, за да привлече по-разнообразни кандидати.

Представителството на жени членове и/или заместници в управителния съвет на eu-LISA нараства устойчиво, тъй като държавите членки и Комисията изтъкват значението на баланс между половете. Понастоящем управителният съвет се състои от 10 жени членове и/или заместници от общо 33. През декември 2023 г. Комисията, представлявана от двама членове, излъчи жена член в управителния съвет.

- отбелязва, че през 2022 г. са извършени и приключени три административни разследвания, свързани с тормоз, а още един случай е отнесен до съда;
- призовава Агенцията да потърси своевременно отговорност от извършилите нарушенията.

В процес на изпълнение/Изпълнени

Агенцията взема под внимание констатацията и ще продължи усилията си да насърчава уважение и достойнство на работното място и да прилага нулева толерантност към тормоз.

Обществени поръчки

- обръща внимание на констатациите в доклада на ЕСП, довели до становище с резерви поради нередността на няколко плащания, извършени през 2022 г., на обща стойност 17,8 млн. евро във връзка със седем конкретни договора, което представлява 4,8 % от общия размер на бюджетните кредити за плащания за 2022 г.;
- отбелязва, че нередността на тези плащания се отнася главно до отклонения от съответните рамкови договори;
- отбелязва, че според отговорите на Агенцията на писмените въпроси на Парламента нередностите по отношение на плащанията, извършени през 2022 г., могат да се групират в три категории: изменение на срочни договори (6,5 млн. евро); удължаване на конкретни договори над максимално разрешен срок (3,7 млн. евро); и липса на подробности относно изискванията в конкретните договори (7,5 млн. евро);
- отбелязва, че някои от тези нередовни плащания, възлизащи общо на 10,5 млн. евро, са свързани с три конкретни договора, въз основа на които са извършени плащания и през 2021 г., и които ЕСП е определила като неправомерни в годишния си отчет за агенциите на Съюза за същата година;
- отбелязва, че според изявленията на изпълнителния директор на Агенцията по време на срещата ѝ с комисията по бюджетен контрол на Парламента на 29 ноември 2023 г. („изявленията на изпълнителния директор“) срокът на действие на шест от седемте конкретни договора, посочени в доклада на ЕСП, е изтекъл без неизвършени плащания;
- изтъква, че този проблем се е повтарял в дейността на Агенцията;
- призовава Агенцията да продължи да се занимава цялостно с този въпрос и да докладва на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, за постигнатия напредък.

Частично изпълнени

Агенцията взе под внимание тези констатации и се насочва към подобряване на изготвянето на договорите. С цел предотвратяване на подобни събития в бъдеще Агенцията въведе допълнителни и по-конкретни клаузи в новите тръжни процедури, за да се отразят по-добре оперативните изисквания и да се улесни управлението на промените.

eu-LISA се стреми да изпълнява мандата си по напълно законосъобразен начин. Ето защо в рамките на новото си ръководство и като взе предвид сериозните коментари, получени от ЕСП, Агенцията започна задълбочен преглед на своите процеси, за да установи и отстрани първопричините за тези констатации:

- укрепване на способността си за възлагане на обществени поръчки посредством консолидиране на организацията, ускоряване на набирането на нови служители и определяне на специални външни консултанти, които да осигуряват независим експертен опит по конкретни и изключително сложни случаи;
- беше осъществен анализ на първопричините на повече от 500 договора (от които 160 са все още в сила), за да се установят първостепенните проблеми и да се набележат мерки за отстраняването им. Сред набелязаните решения са: организиране на специализирани обучения, въвеждане на контролни списъци, по-прецизно определяне на задачите и подобряване на вътрешната комуникация относно управлението на договорите;
- задълбочаване на контрола с нови контролни списъци за дейностите по управление на договорите, за да се гарантира, че не се правят съществени промени в рамковите договори;
- изготвяне на стратегия за вътрешен контрол, която да се приеме официално в средата на 2024 г. Стратегията ще включва: оценка на риска; анализ на разходите и ползите; мерки за укрепване на организационните способности; численост на персонала и интензивност на контролните дейности;
- създаване на работна група, подкрепяна от изпълнителния директор, за „нулеви нива на дефекти при управлението на договорите“, която да проследява, контролира и гарантира, че се спазват правилата при сключването на договорите, като се започне от определянето на нуждите до подписването на договорите, включително и всички изменения.

В процес на изпълнение

Както е обяснено в предходните раздели, Агенцията постоянно подобрява процесите и проверките си, за да поддържа сложния си модел на възлагане.

- отбелязва със сериозна загриженост, че 2022 г. е третата поредна година, в която ЕСП издава становище с резерви относно сферата на обществените поръчки и управлението на договорите на Агенцията, като eu-LISA е претърпяла по-високи разходи поради нередности, забавени и неуместни тръжни процедури и липса на старание при спазване на правилата за възлагане на обществени поръчки;
- отбелязва плана за действие на Агенцията за задълбочен преглед на процесите ѝ с цел установяване и отстраняване на първопричините за повтарящите се констатации на ЕСП в тази област, както е посочено в отговорите на писмените въпроси на Парламента, в доклада за последващи действия на Агенцията и в изявленията на изпълнителния директор;
- поради това очаква в резултат на изпълнението на този план за действие да се постигне трайно подобряване, особено като се има предвид, че срокът на действие на шест от седемте конкретни договора, които ЕСП счита за нередовни, е изтекъл

без неизплатени плащания;

- призовава Агенцията периодично да докладва на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, за постигнатия напредък в изпълнението на плана за действие и за предприетите корективни действия.
- изтъква, че според доклада на ЕСП през 2022 г., както и през 2021 г., Агенцията е извършила плащания въз основа на конкретен договор (на стойност 40 млн. евро), който не е прилагал правилно свързания с него рамков договор, тъй като в него не са били посочени подробностите за придобитите услуги (количествата и датата на доставка);
- отбелязва, че по този договор Агенцията е платила 7,5 млн. евро през 2022 г.;
- признава, че съгласно коментарите на Агенцията, включени в бележката от 13 ноември 2023 г., озаглавена „Освобождаване от отговорност за 2022 г. — констатации на ЕСП относно eu-LISA. Кратка бележка за членовете на ЕП“, основната първопричина за неопределеността на този договор, подписан в края на 2018 г., е необходимостта да се запази финансирането за оперативната съвместимост на СВИ—ВИС, за която бюджетното планиране, извън контрола на Агенцията, се е изместило значително от действително приетото законодателство в тази насока;
- отбелязва, че свързаната сума, необходима за гарантиране на оперативната съвместимост, би била загубена без този договор;
- както е посочено в отговора на Агенцията на констатацията на ЕСП, отбелязва че има корективни мерки, които Агенцията е предприела чрез изменение на този договор, в което е добавено по-подробно описание на предоставяните услуги;
- отбелязва, че Агенцията не е удължила срока на действие на този договор, който е изтекъл през 2022 г.;
- припомня в този контекст, че забавянията при приемането и прилагането на приложимите правни актове са основни фактори, определящи степента на подробност и прецизност, която eu-LISA може да предложи при първоначалното сключване на рамковите договори;
- отбелязва становището, изразено в доклада за последващи действия на Агенцията, че съкращаването на периода за подготовка на актовете за изпълнение би имало непосредствено въздействие върху способността на Агенцията да планира по-добре обществените си поръчки и да ограничава промените в договорите.

Изпълнени

Агенцията потвърждава, че основната първопричина за проблема е необходимостта от осигуряване на финансиране за проектите за СВИ въпреки закъсненията в информацията, необходима за започване на дейностите по разработване.

Укрепването на вътрешния контрол, както е описано в предходните параграфи, значително намалява потенциалната възможност за повторение на ситуацията като с този договор от 2018 г., който вече е с изтекъл срок на действие.

- отбелязва със загриженост, че според доклада на ЕСП Агенцията е използвала процедура на договаряне за възлагане на обществена поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка;
- отбелязва, че Агенцията е обосновала това решение с изключителна неотложност, въпреки мнението на службите за обществени поръчки и правните служби на Агенцията;
- отбелязва причините на ЕСП защо използването на тази процедура не е оправдано;
- отбелязва отговора на eu-LISA, че би възникнал риск от прекъсване на поддръжката от няколко месеца, тъй като сроковете за изпълнение на програмата за СВИ са се променили официално на по-късен етап и общото време, необходимо за възлагането на поръчката и за преминаване към нов изпълнител, е било оценено на поне осем месеца;
- счита, че в този контекст подходът на Агенцията е

Изпълнени

Въпросният рамков договор е прекратен от Агенцията. Изискваните услуги, необходими за поддръжката и оперативната съвместимост на системите, са възложени по рамков договор, сключен след открита процедура.

бил разумен;

- отбелязва, че според отговора на Агенцията срокът на действие на възложения договор междувременно е изтекъл.

- отбелязва още две констатации по отношение на системите за управление и контрол на Агенцията, съдържащи се в доклада на ЕСП;

- отбелязва първата констатация по отношение на придобиването на хардуер (27,7 млн. евро), за които не са получени ценовите списъци на доставчиците на хардуера и не са извършени предварителни проверки;

- отбелязва втората констатация по отношение на възлагането на обществени поръчки за рамкови договори за трансверсални операции с прогнозна стойност от 490 млн. евро, че не са водени протоколи за шест заседания на комисията за оценка и е подписан само окончателният доклад;

- призовава Агенцията да подобри системите си за вътрешен контрол, за да се избегнат такива недостатъци в бъдеще.

- отбелязва, че Агенцията има осем констатации от докладите на ЕСП от предходни години (2017, 2018 и 2021 г.) със статус „неизпълнени“;

- настоятелно призовава Агенцията да приключи тези констатации незабавно и да информира органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, за постигнатия напредък в това отношение.

Вътрешен контрол

- отбелязва, че за трета поредна година се поддържа сериозен недостатък на принцип 10 „Избор и разработване на контролни дейности“ в рамките на компонента „Контролни дейности“;

- призовава Агенцията да продължи да се стреми да намали слабостите в областта на контролните дейности, за да се намалят рисковете, свързани с постигането на политиките и целите на оперативните дейности и вътрешния контрол.

- призовава Агенцията да изпълни неизпълнените препоръки и да докладва на органа, който взема решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, за постигнатия напредък.

В процес на изпълнение

Цените, платени по договора за придобиване на хардуер и поддръжката му, са съгласувани впоследствие с условията на рамковия договор.

Подобрено е воденето на протоколите на комисииите за оценка. Агенцията постоянно подобрява процесите и проверките си, за да поддържа сложния си модел на възлагане.

Изпълнени

За всички все още неизпълнени констатации са изготвени планове за действие, за да бъдат взети мерки и да се приключат всички констатации до края на 2023 г./средата на 2024 г.

Частично изпълнени

Според доклада за рамката за вътрешен контрол на eu-LISA за 2024 г., през 2023 г. не са установени сериозни недостатъци, по-специално поради високия процент на изпълнение на неизпълнените одитни препоръки и коригиращи действия за отстраняване на недостатъците на вътрешния контрол.

Освен това Агенцията изготвя стратегията си за вътрешен контрол с цел да я завърши до лятото на 2024 г. През октомври 2024 г. стратегията ще бъде представена на комисията за одит, съответствие и финанси (КОСИ) на управителния съвет.

Подобряването на съответствието е един от основните приоритети на Агенцията и тя ще продължи активно да намалява останалите пропуски.

Частично изпълнени

Към края на 2023 г. eu-LISA е изпълнила и приключила 14 от 16 неизпълнени одитни препоръки (87 %). Планира се останалите две препоръки, които са по-сложни и зависят от други подобрения, да се изпълнят съответно до декември 2024 г. и до март 2025 г. Агенцията се е ангажирала да изпълни всички неизпълнени препоръки без допълнително забавяне и да предприеме своевременни действия по всички нови препоръки.

7.11. Управление на аспектите на околната среда

След одобряването на **политиката в областта на околната среда** през 2022 г., eu-LISA се ангажира да въведе вътрешна система за управление по околна среда (СУОС) в съответствие със **Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS)** и работи за получаване на сертификат по EMAS до 2024 г. Това ще гарантира, че дейностите на eu-LISA са в съответствие с инициативата на **Европейския зелен пакт** за намаляване на емисиите на парниковите газове във всички области на дейност.

През 2023 г. Агенцията публикува **първия си официален доклад с декларация за въздействието върху околната среда за 2022 г.**, в който подробно се описват целите, наблюдението и напредъкът⁽¹⁴⁷⁾. В доклада е включена обобщена таблица, очертаваща източниците на въздействие върху околната среда, плановите за действие и показателите за ефективност за всички свързани с

⁽¹⁴⁷⁾ Декларация на eu-LISA за въздействието върху околната среда за 2022 г., публикувана на 10 октомври 2023 г.

околната среда аспекти. За да ангажира персонала в работата по EMAS, Агенцията създаде вътрешна работна група от доброволци, наричани вътрешно „Зелен екип“, които участват в специални работни групи.

7.12. Оценка от страна на ръководството

Ръководството на Агенцията има **достатъчна увереност**, че са въведени подходящи механизми за контрол, които функционират, както е предвидено, като рисковете се следят и ограничават по подходящ начин, предприемат се редица мерки за усъвършенстване и повишаване на ефективността. С поглед в бъдещето, Агенцията ще насочи вниманието си към подобряване на управлението, системите за контрол и управлението на бюджета, обществените поръчки и договорите.

През 2023 г. бяха установени и овладени значителни рискове, което допълнително се потвърждава от резултатите както от вътрешните, така и от външните одити, извършени през годината. Агенцията е разработила необходимите планове за действие, за да предприеме мерки по направените констатации и да приключи неизпълнените препоръки.

Също така ръководството на eu-LISA потвърждава необходимостта от запазване на ефективна рамка за вътрешен контрол и от осигуряване на наблюдение и оценка на прилагането ѝ, за да се постигнат целите на Агенцията, заложи в учредителния ѝ регламент и дългосрочната стратегия.

7.13. Външна оценка

Съгласно член 39 от учредителния регламент на eu-LISA Агенцията трябва да бъде подлагана на всеки пет години на оценка на изпълнението на резултатите, като се очаква следващата Европейската комисия за започне следващата оценка през 2023 г. При оценката ще се взема предвид работата на eu-LISA в огледа на нейния мандат, цели, местоположение и задачи. Също така ще се анализира доколко успешно Агенцията допринася и добавя стойност към оперативното управление на информационните системи на ЕС в областта на ПБР и доколко е успяла да изгради координирана, рентабилна и съгласувана ИТ среда за тяхното управление и функциониране.

По искане на Комисията Агенцията предприе **независим сравнителен анализ**, за да се подготви за външната оценка от Комисията. Външен изпълнител оцени цялостната оперативна дейност на eu-LISA, доколко подходящо се разпределят и използват човешките ресурси, както и приноса ѝ за постигане на целите на политиките на ЕС, приложими в областта на правосъдието и вътрешните работи. За да осигури по-всеобхватна картина за възможната посока на развитие и напредък на eu-LISA през следващите години, Агенцията възложи на изпълнителя да изготви допълнителни препоръки за стратегически подобрения в средносрочна перспектива. Поради разширения обхват на дейността окончателният доклад беше завършен през януари 2024 г.

ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РВК

Ефективността на рамката за вътрешен контрол (РВК) и
значителните рискове за организацията за отчетния период.

Оценка на ефективността на РВК

8.

8.1. Ефективност на рамката за вътрешен контрол

Системите за вътрешен контрол помагат на организациите да постигнат своите цели, като същевременно поддържат оперативните и финансовите резултати в съответствие със съответните правила и разпоредби. Една добре функционираща система за вътрешен контрол подкрепя разумното вземане на решения и спомага за намаляване на рисковете до приемливи равнища чрез ефективни по отношение на разходите проверки.

През 2019 г. управителният съвет на eu-LISA възложи на изпълнителния директор да въведе рамка за вътрешен контрол (РВК) съгласно приетите от него принципи и характеристики.

РВК на Агенцията се състои от следните пет компонента: (1) контролна среда, (2) оценка на риска, (3) дейности за контрол, (4) информация и комуникация и (5) дейности за наблюдение. Тези пет взаимосвързани компонента трябва да са налице и да функционират добре на всички нива на организацията, за да има ефективен вътрешен контрол на дейностите. В РВК са посочени също така принципите, залегнали в основата на всеки компонент и съответните характеристики на всеки принцип, които са определени така, че да отчитат утвърдената специфична система на управление в Агенцията. Тези принципи и характеристики на вътрешния контрол представляват минималните стандарти, определени в член 45, параграф 2 от финансовите правила на eu-LISA.

Изпълнителният директор е оправомощен да извършва **годишна оценка на ефективността на РВК**. Заместник изпълнителният директор изпълнява функциите на временен ръководен служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол (MRMIC), който съдейства за разработването, наблюдението, прилагането, оценката и докладването на РВК на eu-LISA.

През 2023 г. функциите на MRMIC се изпълняваха от заместник изпълнителния директор от 16 март 2023 г. до 31 декември 2023 г. От ноември 2022 г. до 16 март заместник изпълнителният директор беше назначен за *временно изпълняващ длъжността* изпълнителен директор. През този период функциите на MRMIC бяха делегирани на ръководителя на отдел „Управление на организацията и капацитет“. Заместник изпълнителният директор подаде оставка на 16 януари 2024 г. За да се осигури непрекъснатост на дейността и необходимото разделение на задълженията между изпълнителния директор и MRMIC, с решение на изпълнителния директор функциите на MRMIC отново бяха временно делегирани на ръководителя на отдел „Управление на организацията и капацитет“, г-н Philippe Harant. Делегирането е в сила до назначаването на нов заместник изпълнителен директор, а делегираните отговорности включват завършването на настоящата оценка на РВК.

8.1.1. Методология

Годишната оценка на РВК включва следните етапи: установяване на критерии за наблюдение за всеки принцип за вътрешен контрол, определяне на силните страни и областите на подобрение, извършване на оценка на ниво на отделни принципи и компоненти, както и извършване на цялостна оценка⁽¹⁴⁸⁾. За тази оценка MRMIC събира и анализира данни въз основа на предварително зададени критерии за мониторинг от различни източници в Агенцията, вкл. от проучването сред персонала, регистъра на изключенията и случаите на несъответствие, докладите за вътрешен и външен одит и друга документация за вътрешните работни процеси.

8.1.2. Резултати от оценката

Критерии за наблюдение на вътрешния контрол

В резултат на самооценката, извършена през 2024 г., през 2023 г. 88 % от критериите за наблюдение на вътрешния контрол са изпълнени или са частично изпълнени.

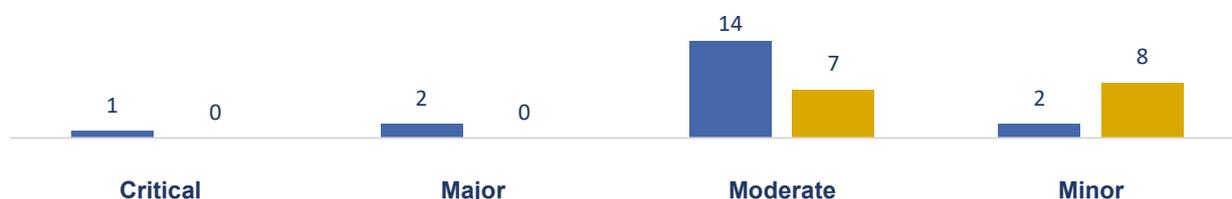
⁽¹⁴⁸⁾ Показателите за всеки принцип на РВК, както и изходните и целевите им равнища, са определени в приложение 2 към решението на изпълнителния директор за приемане на критерии за наблюдение на вътрешния контрол и за определяне на ръководен служител, отговарящ за MRMIC.

Критерии за наблюдение на вътрешния контрол	2023 г.	2024 г.
Общ брой на показателите	79	79
■ изпълнени	56 (71 %)	62(78 %)
■ частично изпълнени	8 (10 %)	8 (10 %)
■ не са изпълнени	15 (19 %)	9 (10 %)
■ не са налични	0 (0 %)	1 (1 %)

Силни страни и недостатъци на вътрешния контрол

По време на оценката за 2024 г. бяха отстранени 6 недостатъка, а степента на тежест на 12 беше намалена. Бяха регистрирани един нов умерен и един незначителен недостатък, в резултат на което се стигна до общо 15 недостатъка във вътрешния контрол, състоящи се от 7 умерени недостатъка и 8 незначителни недостатъка. В резултат на одита и самооценката бяха установени два нови недостатъка. За първи път от 2021 г. насам не остават нерешени критични или значителни недостатъци.

Фигура 13. Оценка на статуса на неизправностите на РВК през 2023 г. и 2024 г.

Critical

Критични

Major

Значителни

Moderate

Умерени

Minor

Незначителни

През цялата 2023 г. Агенцията осъществяваше различни дейности за изпълнението на планове за коригиране и отстраняване на недостатъците във вътрешния контрол.

Резултатите от оценката през 2024 г. разкриват, че в eu-LISA има изградена система за вътрешен контрол, която функционира и е ефективна, въпреки че са необходими някои подобрения (категория 2).

Оценка на компонентите на РВК

Компоненти на РВК	Силни страни	Недостатъци
I Контролна среда	<ul style="list-style-type: none"> ■ надзор от страна на ръководството, управителния съвет и комисията за одит, съответствие и финанси (КОСИ) към него върху вътрешния контрол ■ непрекъснатост на дейността и разделение на задълженията 	<ul style="list-style-type: none"> ■ осигуряване на участие/присъствие в сесии за обучение по етика и професионална почтеност ■ засилване на прилагането на отчетността и трансфера на знания.
II Оценка на риска	<ul style="list-style-type: none"> ■ приемане на преработена стратегия за управление на риска ■ степента на изпълнение на коригиращите действия по одитните препоръки достигна 87 %. ■ създаден е процес за подаване на сигнали за нередности и са изпълнени 75 % от плана за действие на стратегията за борба с измамите ■ назначаване на нов счетоводител на eu-LISA 	<ul style="list-style-type: none"> ■ завършване и последващи действия относно регистъра на рисковете и проблемите на отделите ■ засилване на вътрешния контрол, като се изпълняват препоръките от доклада за изпълнението на стратегията за борба с измамите

III Дейности за контрол	<ul style="list-style-type: none"> ■ успешно са осъществени планове за коригиране и са приключени критичните одитни препоръки ■ приемане на политиката за управление на активите ■ гарантиране на целите за сигурност, непрекъснатост на дейността и изследване на уязвимостта на работата 	<ul style="list-style-type: none"> ■ съответствие, особено в областта на управлението и мониторинга на договорите ■ засилено управление на рисковете ■ завършване на стратегията за вътрешен контрол
IV Информация и комуникация	<ul style="list-style-type: none"> ■ разработване на процеса за подаване на сигнали за нередности и преразглеждане на насоките относно подаването на сигнали за нередности ■ годишна актуализация на лицата за контакт за публичен достъп до документи ■ всички препоръки, произтичащи от одита на ЕНОЗД, са приключени („back-to-green“) ■ каналите за вътрешна и външна комуникация са добре установени и функционират 	<ul style="list-style-type: none"> ■ всички недостатъци са преодолени
V Дейности за наблюдение	<ul style="list-style-type: none"> ■ редовно наблюдение на недостатъците и проследяване на коригиращите действия 	<ul style="list-style-type: none"> ■ завършване на процеса за оценка на степента на същественост на потенциалните недостатъци и резерви

I Контролна среда

Компонентът на контролната среда се състои от набор от стандарти за поведение, процеси и структури, които представляват основата за извършване на вътрешен контрол в цялата организация. На управленско равнище общият тон по отношение на значението на вътрешния контрол, включително очакваните стандарти на поведение, се задава от управителния съвет, изпълнителния директор и останалата част от висшето ръководство.

Компонентът на контролната среда на РВК е налице и функционира добре (**категория 1**).

eu-LISA разполага с добре установена контролна среда, състояща се от набор от стандарти за поведение, процеси и структури, които представляват основата за извършване на вътрешен контрол. Агенцията извършва непрекъснато преглед и актуализиране на своята контролна среда с цел повишаване на своята ефективност и ефикасност. Агенцията е гарантирала, че структурата, йерархичната подчиненост, органите и отговорностите са добре установени и при необходимост се преразглеждат. Въпреки усилията на Агенцията, процентът на текучеството на персонала все още е над целевата стойност. Високото работно натоварване се отразява отрицателно на участието в обученията и възможностите за изграждане на капацитет в областта на етиката и професионалната почтеност. Индивидуалната отговорност за вътрешния контрол и предаването на знания са определени като приоритет за eu-LISA.

Принцип	Оценка
1. Показва се ангажираност с принципа за професионална почтеност и етичните ценности	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
2. Осъществява се надзор по отговорен начин	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
3. Осигуряват се структура, органи и отговорности	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
4. Показва се ангажираност по отношение на компетентностите	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
5. Прилага се отчетност	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)

II Оценка на риска

Оценката на риска е динамичен и многократно повтарящ се процес за идентифициране и оценка на рисковете, които могат да засегнат постигането на целите, и за определяне на начина на управление на тези рискове.

Компонентът на оценка на риска от РВК е налице и функционира, но са необходими някои подобрения (Категория 2).

eu-LISA продължава да разчита на своята стратегия за управление на риска и на процесите за оценка на риска, за да определи по ефективен начин целите си и да набележи и анализира рисковете. След приемането на пътната карта за изпълнение на стратегията през 2022 г., беше изготвен първият доклад за изпълнението на планираните резултати (допринасящи за постигането на стратегическите цели и стратегическите задачи) за 2021 и 2022 г. Агенцията преразгледа и прие **новата си стратегия за управление на риска**. В стратегията допълнително се уточнява стандартизираният подход за

остойностяване на риска и допустимата толерантност към него и се предоставят насоки за прилагането му в програмните съвети. Завършването и последващите действия относно регистъра на рисковете за звената и регистъра на проблемите на звената се запазва като продължаващ недостатък на Агенцията. Беше определен процесът на подаване на сигнали за нередности в областта на предотвратяването и разкриването на измами. Агенцията успя да изпълни 75 % от плана за действие на стратегията си за борба с измамите за периода 2022—2024 г. С прилагането на препоръките от доклада за стратегията за борба с измамите допълнително ще се засили вътрешният контрол през 2024 г. Значителни усилия бяха посветени, за да се приключат всички неизпълнени одитни препоръки. До края на 2023 г. степента на изпълнение на коригиращите действия за всички одитни препоръки беше 87 %. Въпреки това остава да бъдат приключени 8 много важни одитни препоръки, свързани с финансовото управление. През януари 2023 г. беше назначен счетоводителят на Агенцията, а считано от 16 март 2023 г., новият изпълнителен директор пое функциите на разпоредител с бюджетни кредити.

Принцип	Оценка
6. Определя подходящи цели	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
7. Идентифицира и анализира риска	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
8. Оценява риска от измами	Принципът е налице и функционира, но са необходими някои подобрения (категория 2)
9. Идентифицира и анализира значимите промени	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)

III Контролни дейности

Контролните дейности намаляват рисковете, свързани с постигането на целите (политика, оперативни дейности, вътрешен контрол), приложими във всички нива на организацията, на различните етапи от работните процеси и към цялата технологична среда. Те могат да служат за превенция или разкриване на нередности и обхващат редица автоматизирани и неавтоматизирани дейности, както и разделението на задълженията.

Компонентът на контролните дейности в РВК е налице и функционира, но са необходими някои подобрения (**категория 2**).

При оценката на компонента през 2024 г. се стигна до заключението, че той е частично налице, функционира и е ефективен, но има нужда от известно подобрение: повишен до категория 2 (в сравнение с категория 3 през 2023 г.). Това до голяма степен се дължи на успешното изпълнение на плановете за коригиране и приключването на „критичните“ (свързани със СВИ) и „значителните“ одитни препоръки, както и на прекатегоризирането на други оставащи „значителни“ препоръки в „умерени“. За първи път от 2021 г. насам не остават нерешени „критични“ или „значителни“ недостатъци.

Агенцията вложи значителни усилия в най-критичните области на съответствие, например управлението на договорите, обществените поръчки и възлагането, както и прехода към хоризонталния модел на работа. Като част от усилията за отстраняване на нередностите Агенцията възприе **политиката за управление на активите** като механизъм за превантивен контрол. eu-LISA допълнително укрепя процеса на докладване на изключенията, особено като осигури систематично проследяване на корективните действия. Завършването на стратегията за вътрешен контрол през 2024 г. допълнително ще уточни и засили вътрешния контрол, а чрез прилагането ѝ ще гарантира съответствие на проектите от край до край. Агенцията продължи да увеличава контрола си върху технологиите и сигурността на информационните технологии, като постигна добри резултати.

Принцип	Оценка
10. Определя и развива дейности за контрол	Принципът е налице и функционира, но са необходими някои подобрения (категория 2)
11. Определя и развива подход за общ контрол върху технологиите	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
12. Осъществява дейността посредством политики и процедури	Принципът е налице и функционира, но са необходими някои подобрения (категория 2)

IV Информация и комуникация

Информацията, предоставяна комуникация, е необходима, за да може всяка организация да осъществява дейностите по вътрешен контрол и да подпомага постигането на целите. Вътрешната комуникация предоставя на персонала информацията, от която се нуждае, за да постига целите си и да извършва ежедневен контрол, а външната комуникация предоставя на обществеността и заинтересованите партньори информацията относно целите на политиката и действията на Агенцията.

Информационният и комуникационният компонент е налице и функционира добре (**категория 1**).

Дейностите на Агенцията в областта на информацията и комуникацията се изпълняват в съответствие с утвърдени процедури и процеси, които способстват за постигането на по-широките цели на организацията. През 2023 г. беше осъществявана вътрешна и външна комуникация в съответствие с одобрения годишен план. eu-LISA продължи да укрепва контрола си върху управлението на информацията чрез годишна актуализация на лицата за контакт за публичен достъп до документи и чрез назначаването на лица за контакт за публичен достъп до документи в Агенция. За първи път всички препоръки относно управлението и защитата на данните, отправени в резултат на одита на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), бяха успешно приключени. Беше подготвена сесия за повишаване на осведомеността относно РВК (и проведена през февруари 2024 г.), а за всички служители в Агенцията бяха проведени шест обучения за изключенията и случаите на несъответствие.

Принцип	Оценка
13. Използва относима информация	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
14. Осъществява вътрешна комуникация	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
15. Осъществява външна комуникация	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)

V Дейности по мониторинг

Агенцията извършва постоянно и конкретно оценяване, за да изясни дали всеки от петте компонента на РВК е налице и функционира. Постоянните оценки, включени в процесите на различни нива на организацията, осигуряват своевременна информация за всички недостатъци. Агенцията редовно подлага на оценка всички констатации и своевременно оповестява и коригира установените недостатъци.

Компонентът на дейностите по мониторинг е налице и функционира добре (**категория 1**).

Агенцията продължи да укрепва мониторинга и оценката на вътрешния си контрол, които се основават на данни от дейностите по докладване, вътрешните и външните одити, анализа на изключенията и случаите на несъответствие, регистъра на корпоративния риск, изпълнението на стратегията за борба с измамите и самооценката от страна на персонала в рамките на съответстващите им области на отговорност.

Принцип	Оценка
16. Извършва текущи и/или отделни оценки	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)
17. Оценява и оповестява недостатъците	Принципът е налице и функционира добре (категория 1)

8.1.3. Значителни корпоративни рискове

Агенцията продължи да наблюдава корпоративните рискове и проблеми по последователен, проактивен и стандартизиран начин. През 2022 г. ръководителят, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол, прецизира и утвърди критериите за въздействие и степен на вероятност, за да може елементите да се стандартизират и определят автоматично на корпоративно равнище. За да се отговори на констатациите от оценката на РВК за 2021 г., регистрите за рисковете и проблемите се поддържат на ниво звено.

През октомври 2023 г. управителният комитет одобри **новия пакет за управление на риска**, включващ политиката за управление на риска, критериите за класификация на корпоративните рискове и проблеми, дефиниция на процеса на управление на риска, работни инструкции (прилагане в Planview portfolios) и споразумението за КПЕ.

През цялата 2023 г. се представяше на управителния комитет информация за състоянието на корпоративните рискове и проблеми на тримесечна база — през април, юли и ноември. Освен това на всички служители се изпраща ежемесечно последната актуализация на корпоративните рискове и проблеми, която се публикува и в интранет.

През годината Агенцията приключи пет риска, понижи два до ниво звено и добави четири нови елемента (два от които бяха прекласифицирани в проблеми през годината).

В таблицата по-долу е представен списъкът на корпоративните рискове към декември 2023 г. В допълнение към информацията, включена по-долу, в пълния регистър на корпоративните рискове е включено описание на ответните действия по отношение на риска, наред със сроковете за действие, които редовно се преразглеждат и актуализират.

Таблица 10. Корпоративни рискове към 31 декември 2023 г.

ID	Описание на корпоративния риск	Вероятност	Въздействие	Отговорник и други засегнати
2017-01	Целенасочена и успешна външна кибератака срещу инфраструктурата на eu-LISA.	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Сигурност“
2018-01	Предприетите мерки може да се окажат недостатъчни, за да се гарантира, че планираният капацитет на центъра за данни ще позволи на eu-LISA да хоства допълнителни системи в бъдеще	3 – висока	4 – много високо	Ръководител отдел „Управление на инфраструктурата“ и ръководител отдел „Корпоративни услуги“
2018-01	Нарушаване на поверителността: случайно публично оповестяване на чувствителни данни при отговаряне на искания за публичен достъп до информация	2 – средна	4 – много високо	Ръководител отдел „Услуги за организацията“
2019-01	Липса на физическо пространство, за да се посрещнат своевременно потребности от критично значение за Агенцията	3 – висока	3 – високо	Ръководител отдел „Услуги за организацията“ и ръководител звено „Услуги за организацията“, ръководител звено „Човешки ресурси“
2019-01	Модел и капацитет за техническа помощ: значително нарастване на броя на исканията за съдействие, отправяни към звената на eu-LISA за техническа помощ след въвеждането в експлоатация на новите системи може да доведе до рязко влошаване на качеството на техническата помощ, предоставяна както за новите, така и за съществуващите системи.	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Експлоатация на системите“ Ръководител звено „Сигурност“ Ръководител звено „Човешки ресурси“
2020-01	Недостатъчен правен контрол	3 – висока	4 – много високо	Ръководител отдел „Услуги за организацията“
2020-06	Затруднения с наемането на човешки ресурси съобразно с потребностите на Агенцията — риск да не се намерят „подходящите кадри“ за eu-LISA	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Човешки ресурси“
2020-08	Договорите за поддръжка в работен вид не са достатъчно ефективни за края на жизнения цикъл на хардуера и софтуера	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Планиране и стандарти“ и ръководител на звено „Управление на инфраструктурата“
2021-02	Не се съхранява точна, пълна и актуализирана документация на системите в централно хранилище под управлението на eu-LISA	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Планиране и стандарти“ Ръководител звено „Изпълнение на програми и проекти“
2022-04	Недостатъчно ресурси за управление на договорите на EXTRA	3 – висока	4 – много високо	Ръководител отдел „Услуги за организацията“
2022-07	Поради настоящия конфликт между Русия и Украйна е засегната геополитическата ситуация в Европа, с което се увеличават рисковете за институциите, органите и агенциите на ЕС. Това се отразява на eu-LISA, тъй като се увеличават дейностите в киберпространството и има необходимост от засилване на физическата защита на обектите/помещенията.	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Сигурност“ и изпълнителен директор
2023-03	Риск от недостатъчен бюджет за комуникационната инфраструктура поради предоговаряне на рамковия договор за TESTA-ng III	3 – висока	4 – много високо	Ръководител звено „Управление на инфраструктурата“
2023-04	Правен риск при евентуалното преквалифициране на някои договори на EXTRA (външна подкрепа) в щатни бройки	3 – висока	4 – много високо	Ръководител отдел „Услуги за организацията“ Ръководител звено „Човешки ресурси“

8.1.4. Изпълнение на плана за действие на стратегията за борба с измамите за 2023 г.

В стратегията за борба с измамите на Агенцията за периода 2022—2024 г. са заложили три стратегически цели:

- да се постигне пълно съответствие с принципите за борба с измамите;
- да се постигне и поддържа високо ниво на етика във всички дейности в eu-LISA;
- да се разработят и приложат дейности по събиране и анализ на данни.

Редовният мониторинг на състоянието на изпълнението на плана за действие към стратегията за борба с измамите за периода 2022—2024 г. показва, че през 2023 г. не се е реализирал нито един от рисковете

от измами ⁽¹⁴⁹⁾. В плана за действие са включени 13 мерки, като всичките са насочени към ограничаване на един или няколко от рисковете, свързани с измами. През декември 2023 г. резултатите от мониторинга показаха, че Агенцията е въвела седем от десетте предвидени действия (три действия са в процес на изпълнение в рамките на срока), поради което степента на изпълнение е 75 %.

Общото количествено изпълнение на плана за действие на стратегията за борба с измамите на eu-LISA за 2023 г. изглежда достатъчно. Въпреки че по време на тази дейност не бяха установени никакви случаи на съмнение за измама, се изтъкват следните възможности за засилване на вътрешния контрол:

- отговорниците за действията следва да засилят усилията си, за да постигнат пълно изпълнение на плана за действие през следващата година. Тъй като забавените действия са сложни, беше постигнато съгласие за преразглеждане на сроковете за изпълнение;
- следва да бъде подобро прилагането на правилата за прилагане на насоките за командировки, приети от Агенцията;
- следва да се определят финансови граници и правила за организиране на социални събития и да се оповестят на засегнатите заинтересовани страни

8.2. Заключение от оценката на ефективността на РВК

Като цяло резултатите от оценката показват, че **системата за вътрешен контрол на eu-LISA е налице, функционира и е ефективна, но са необходими някои подобрения (категория 2)**.

8.3. Изявление на ръководния служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол

Изявление на ръководния служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол
Долуподписаният,

ръководен служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол в Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA),

декларирам в качеството си на ръководен служител, отговарящ за управлението на риска и вътрешния контрол, че в изпълнение на изискванията в рамката на eu-LISA за вътрешен контрол докладвах своите съвети и препоръки във връзка с цялостното състояние на вътрешния контрол в Агенцията на изпълнителния директор.

С настоящото удостоверявам, че включената в настоящия консолидиран годишен отчет за дейността и приложенията към него информация е, доколкото ми е известно, точна, надеждна и пълна.

Philippe Harant

временно изпълняващ длъжността служител, отговарящ за управлението на риска и координацията на вътрешния контрол

[Квалифициран електронен подпис]

⁽¹⁴⁹⁾ Мониторингов доклад на СВО относно изпълнението на плана за действие относно стратегията за борба с измамите за 2023 г., док.спр. Ares(2024)1056755, 12 февруари 2024 г.

A decorative graphic consisting of several vertical lines of varying heights, each ending in a circular head. The line on the far left is highlighted in yellow, while the others are dark blue. The yellow line is the tallest and has a white Roman numeral 'IV' inside its circular head.

IV

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ ОТ РЪКОВОДСТВОТО

Декларация за достоверност от ръководството

9. Преглед на елементите в подкрепа на увереността

В настоящия раздел се прави преглед на градивните елементи, на които се основава разумната увереност, която разпоредителят с бюджетни кредити дава чрез декларацията си за достоверност в годишния отчет за дейността.

▾ Градивен елемент 1: Оценка от страна на ръководството

Ръководството на Агенцията има достатъчна увереност, че са въведени подходящи механизми за контрол, които функционират, както е предвидено, като рисковете се наблюдават и ограничават по подходящ начин и се предприемат необходимите мерки за усъвършенстване и повишаване на ефективността. Също така ръководството на eu-LISA потвърждава необходимостта от запазване на ефективна рамка за вътрешен контрол и от осигуряване на наблюдение и оценка на прилагането ѝ, за да се постигнат целите на Агенцията, заложен в учредителния ѝ регламент и дългосрочната стратегия.

През 2013 г. Агенцията въведе официална процедура за **регистриране на изключения и случаи на несъответствие**, като през 2021 г. бяха разработени необходимите насоки. Процедурата определя подходящи мерки за гарантиране, че всички извънредни случаи на отмяна на контрола или на отклонения от установената регулаторна рамка са обстойно обяснени, регистрират се и се докладват в съответствие с принципа на прозрачност. Преди да се предприемат каквито и да било действия, всички изключения и случаи на несъответствие трябва да бъдат документирани, регистрирани и одобрени по подходящ начин. Съгласно насоките на eu-LISA ръководството има за задача да проследява изпълнението на мерки по всички докладвани случаи два пъти годишно чрез специален аналитичен доклад.

През 2023 г. eu-LISA регистрира 21 изключения и 12 случая на несъответствие. Всички регистрирани случаи, както и корективните и смекчаващите действия, бяха анализирани и разгледани от ръководството на Агенцията през третото тримесечие на 2023 г. и първото тримесечие на 2024 г., в резултат на което беше приет план за действие с цел свеждане до минимум на тяхното възникване и въздействие. Тези анализи бяха използвани и за установяване на недостатъци при оценяването на ефективността на РВК.

▾ Градивен елемент 2: Резултати от външни одити

Европейската сметна палата (ЕСП) представи на Европейския парламент и на Съвета следната декларация за достоверност:

Становище относно надеждността на отчетите: по мнението на ЕСП отчетите на eu-LISA за 2022 г. представят достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото си състояние към 31 декември 2022 г. (резултати от операции, парични потоци, промени в нетните активи) в съответствие с финансовия ѝ регламент и счетоводните правила, приети от счетоводителя на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор. Въпреки това, в рамките на параграф за обръщане на вниманието, Сметната палата насочва вниманието към бележка 2.1.5.3 към годишните отчети за 2022 г., в която се описват закъсненията при въвеждането на системата за влизане/излизане и въздействието от това върху дейностите на eu-LISA.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите: по мнението на ЕСП приходите, свързани с отчетите за годината, приключила на 31 декември 2022 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите: ЕСП констатира несъответствие при плащания на обща стойност 17,8 млн. евро, което представлява 4,8 % от бюджетните кредити за плащания, предоставени през 2022 г., като по този начин се надхвърля определеният за одита праг на същественост и това доведе до становище за заверка с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания.

Също така ЕСП направи констатации относно системите за управление, контрол и бюджетно управление, които не поставят под съмнение горепосочените становища. Агенцията разработи план за действие, за да отговори на тези констатации.

▸ **Градивен елемент 3: Последващи действия по резервите от предходните отчетни периоди**

Декларацията за достоверност на разпоредителя с бюджетни кредити в консолидирания годишен отчет за дейността за 2022 г. съдържаше следните резерви:

- въвеждането в експлоатация на обновената ШИС беше отложено от ноември 2022 г. за 7 март 2023 г.;
- предвид констатациите, произтичащи от вътрешни и външни одити, съществуват слабости в контрола в контекста на програми и проекти в оперативните дейности, които засягат редовността на дейностите по възлагане на обществени поръчки и управлението на договори, извършени през финансовата 2022 година. За да отговори на неизпълнените одитни препоръки, свързани с възлагането на обществени поръчки и управлението на договори, Агенцията започна да преразглежда своите насоки/процедури за възлагане на обществени поръчки, приети през 2021 г. Успоредно с това eu-LISA подготвя нови насоки/процедури за управление на договорите с намерението да бъдат приети до септември 2024 г.;
- съдебният процес с изпълнителя на строителните работи (във връзка с първото разширяване на техническото звено на eu-LISA в Страсбург, Франция), който продължи пред второинстанционния съд в Страсбург, приключи в началото на 2023 г. (извънсъдебна медиация и предстои подписването на двустранно споразумение).

9.1. **Заклучения**

Въз основа на предоставената информация в част 3 от настоящия отчет може да се направи заключение, че няма констатирани съществени недостатъци на дейността по вътрешен контрол, които биха могли да повлияят на декларацията за достоверност. ЕСП обаче обърна внимание на бележка 2.1.5.3 към годишните отчети за 2022 г., в която се описват закъсненията при въвеждането на системата за влизане/излизане и нейното въздействие върху операциите на eu-LISA.

Също так ЕСП направи и констатации относно системите за управление, контрол и бюджетно управление, които не поставят под въпрос техните становища. Агенцията разработи план за действие, за да отговори на тези констатации.

Освен това, за да отговори на неизпълнените одитни препоръки, свързани с възлагането на обществени поръчки и управлението на договори, Агенцията предприе преразглеждане на своите насоки/процедури за възлагане на обществени поръчки, приети през 2021 г., и успоредно с това състави нови насоки/процедури за управление на договорите.

9.2. **Резерви**

Въз основа на предоставената по-горе информация разпоредителят с бюджетни кредити изразява следните резерви във връзка с декларацията за достоверност на ръководството за 2023 г.:

- През януари 2023 г. управителният съвет на eu-LISA заключи, че въвеждането в експлоатация на системата за влизане/излизане през май 2023 г. вече не е осъществимо. За да преодолее ситуацията, Агенцията въведе нова стратегия за разрешаване на проблеми 3R (мобилизиране отново, решаване и обновяване). Това даде възможност да се състави надеждна пътна карта за оперативна съвместимост, като се изпълнява постепенно на четири етапа между 2024 г. и 2026 г. Пътната карта беше одобрена от съвета и приета от Съвета по ПВР на 19 октомври 2023 г. Към 1 май 2024 г. Агенцията е на път да постигне конкретни резултати в съответствие с пътната карта. Доколкото е известно на Агенцията, всички страни участват в тестови кампании.

- Като се имат предвид констатациите, произтичащи от вътрешните и външните одити, все още съществуват остатъчни рискове и слабости в контрола върху осигуряването на човешки ресурси, контрола върху обществените поръчки и дейностите по управление на договорите в контекста на оперативните програми и проекти, които могат да повлияят на редовността на операциите, извършени през финансовата 2023 година. Понастоящем тези въпроси се разглеждат от Агенцията, за да се разрешат във възможно най-кратък срок. Управителният съвет редовно преразглежда напредъка по изпълнението на неизпълнената одитна препоръка.

Освен това във връзка със становището с резерви на Европейската сметна палата относно законосъобразността и редовността на плащанията за 2022 г., свързани с отчетите, Агенцията разработи план за действие за отговори на констатациите относно управлението, системите за контрол и бюджетното управление.

A graphic design on a blue background featuring several vertical stems of varying heights, each topped with a circular head. The stem on the far left is highlighted in yellow, while the others are dark blue. The yellow stem has a white letter 'V' inside its top circle.

V

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

Декларация за достоверност

Долуподписаният,

изпълнителен директор на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA),

в качеството си на разпоредител с бюджетни кредити,

декларирам, че сведенията, съдържащи се в настоящия доклад са верни и изложени добросъвестно,

Декларирам също така с разумна степен на увереност, че ресурсите, разпределени за описаните в настоящия доклад дейности, са изразходвани за предвидените цели и в съответствие с принципите на доброто финансово управление, и че приложените процедури за контрол осигуряват необходимите гаранции за законосъобразността и редовността на операциите, за които се отнасят.

Тази разумна увереност е въз основа на собствената ми преценка, на консултациите с оправомощените разпоредители с бюджетни кредити и на информацията, с която разполагам, например резултатите от годишната оценка на ефективността на рамката за вътрешен контрол, годишния преглед на изключенията и случаите на несъответствие, годишния преглед на изпълнението на одитните препоръки и предварителното становище на Сметната палата относно законосъобразността и редовността на операциите, извършени през финансовата 2023 година.

Потвърждавам, че не ми е известен нито един неотчетен в настоящия документ факт, който може да навреди на интересите на Агенцията или нейните заинтересовани партньори.

Въпреки това следва да се отбележат следните резерви:

През януари 2023 г. управителният съвет на eu-LISA предостави заключение, че въвеждането в експлоатация на системата за влизане/излизане през май 2023 г. вече не е осъществимо. За да преодолее ситуацията, през 2023 г. Агенцията въведе нова стратегия (3Rs — Remobilise, Resolve, Renew, мобилизиране отново, решаване и обновяване). Това даде възможност да се състави надеждна пътна карта за оперативна съвместимост, като се изпълнява постепенно на четири етапа между 2024 г. и 2026 г. Пътната карта беше одобрена от управителния съвет на eu-LISA и приета от Съвета по правосъдие и вътрешни работи (ПВР) на 19 октомври 2023 г. Към 1 май 2024 г. Агенцията е на път да постигне конкретни резултати в съответствие с пътната карта. Доколкото е известно на Агенцията, всички страни участват в тестови кампании.

Като се имат предвид констатациите, произтичащи от вътрешните и външните одити, все още съществуват остатъчни рискове и слабости в контрола на снабдяването с човешки ресурси, контрола върху обществените поръчки и дейностите по управление на договорите в контекста на оперативните програми и проекти, които могат да повлияят на редовността на операциите, извършени през финансовата 2023 година. Понастоящем тези въпроси се разглеждат от Агенцията, за да се разрешат във възможно най-кратък срок. Управителният съвет редовно преразглежда напредъка по изпълнението на неизпълнената одитна препоръка.

Следва също така да изтъкна, че поех функциите на разпоредител с бюджетни кредити на eu-LISA на 16 март 2023 г.

Agnès Diallo

Изпълнителен директор

[Квалифициран електронен подпис]

A decorative graphic on the left side of the page consists of several vertical lines of varying heights, each ending in a circular head. The line on the far left is highlighted in yellow, while the others are dark blue. The yellow line is the tallest and has a circular head at the top containing the Roman numeral 'VI'.

VI

ПРИЛОЖЕНИЯ

В приложенията се предоставя по-подробен преглед как се използват ресурсите, като същевременно се осигурява допълнителна прозрачност по отношение на работата и дейностите на Агенцията

Приложение I. Основни статистически данни за дейността

Целта на корпоративните ключови показатели за ефективност (КПЕ) ⁽¹⁵⁰⁾ е да се предостави на заинтересованите страни на Агенцията преглед на резултатите на eu-LISA в основните области на дейност. Корпоративният доклад за ключовите показатели за ефективност на Агенцията за 2023 г. беше приет от управителния съвет на eu-LISA на 21 март 2023 г.

Оперативно управление на информационните системи в областта на ПВП

Достъпност на системите

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
3	Достъпност до централната система на Евродак					
	зелено ≥ 99,99 %	99,87 %	99,80 %	99,88 %	99,47 %	Целевото ниво не е достигнато: малко по-ниско поради инциденти, вкл. планирана липса на достъп поради изпълнението на проекта <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	99,99 % > жълто ≥ 99,50 %					
	червено < 99,50 %					
6	Достъп до централната система на ШИС					
	зелено ≥ 99,99 %	99,94 %	99,98 %	99,94 %	99,67 %	Частично изпълнена цел: поради инциденти, засягащи достъпността <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	99,99 % > жълто ≥ 99,50 %					
	червено < 99,50 %					
8	Достъп до централната система на ВИС					
	зелено ≥ 99,99 %	99,93 %	99,98 %	99,69 %	99,97 %	Частично изпълнена цел: поради преминаване към резервно централно звено <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	99,99 % > жълто ≥ 99,50 %					
	червено < 99,50 %					

Време за реагиране

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
4	Време за реагиране на централната система на Евродак ⁽¹⁵¹⁾					
	зелено ≥ 99,45 %	99,95 %	100,00 %	99,99 %	99,98 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	99,45 % > жълто ≥ 90 %					
	червено < 90 %					
7	Време на реагиране на централната система на ШИС ⁽¹⁵²⁾					
	зелено ≥ 99,5 %	99,86 %	99,85 %	98,98 %	99,99 %	Изпълнява се според целта <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	99,5 % > жълто ≥ 99 %					
	червено < 99 %					
9	Време на реагиране на централната система на ВИС ⁽¹⁵³⁾					
	зелено = 100 %	99,98 %	99,90 %	99,70 %	99,98 %	Частично изпълнена цел <i>Източник: СНО и месечни доклади за обслужване</i>
	100 % > жълто ≥ 90 %					
	червено < 90 %					

Достъпност до комуникационната инфраструктура

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
5	Достъпност до мрежата за отдалечена връзка WAN (за ШИС и ВИС)					
	зелено ≥ 99,99 %	99,9931 %	99,9988 %	99,9984 %	99,9994 %	Изпълнява се според целта
	99,99 % > жълто ≥ 99,50 %					

⁽¹⁵⁰⁾ Последната версия на корпоративните КПЕ на eu-LISA беше приета от управителния съвет на 9 април 2020 г. След прегледа през февруари 2021 г., Агенцията въведе няколко промени, които управителният съвет прие през март 2021 г.

⁽¹⁵¹⁾ Критичните оперативни функции на Евродак са групирани в две категории: а) задачи с висок приоритет (стандартно време за реагиране 1 час) и б) обикновени задачи (24 часа). Показателят за времето за реагиране (КПЕ 4) е средната стойност на тези две категории: „зелено“, ако 99,45 % от задачите са в рамките на стандартното време за реагиране, „жълто“, ако задачите са между 90–99,45 %, и „червено“, ако задачите са по-малко от 90 %.

⁽¹⁵²⁾ Процентът на заявките от категория 1 (точни), на които е отговорено в рамките на една секунда.

⁽¹⁵³⁾ Процентът на общия брой отговори в рамките на договорните граници (показатели за пиков час, нарушения и записи) за всяка работна група (убежище, граници, консулство, правопрिलाгане и територия).

червено < 99,50 %

Оперативна подкрепа и обучение

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
16	Обучение за държавите членки относно основните системи в областта на ПБР					
	степен на удовлетвореност (по скала от 1 до 6) средно > 4	4,5	5,4	5,4	5,26	Изпълнява се според целта
19	Удовлетвореност на потребителите: % на крайните потребители, които са удовлетворени или много удовлетворени от цялостното функциониране на системите в областта на ПБР					
	≥ 80 %	95 %	95 %	97 %	97,33 %	Изпълнява се според целта
20	Ефективност на центъра за обслужване на eu-LISA					
	≥ 75 %	99,90 %	95,00 %	82,37 %	100 %	Изпълнява се според целта

Сигурност

КПЕ	КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
1		Процент на целите по отношение на сигурността (както е предвидено в законодателството)					
		100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Изпълнява се според целта
2		Брой на проведените през годината учения за реакция в извънредни ситуации; учения, свързани със сигурността и осигуряването на непрекъснатост на дейност					
		2	2	2	3	3	Изпълнява се според целта: 1 учение за непрекъснатост на дейността и две противопожарни тренировки (TLL и SXB)

Управление и съответствие

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
21	Оценка на проекти: завършеността се оценява спрямо базовата линия на определените параметри за качество/разходи/срокове, като се вземат предвид допустимите отклонения по проекта					
	< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	9,83 %	Изпълнява се според целта: 4 проекта, завършени през 2023 г. (вкл. 3 вътрешни)
22	Управление на проекти: оценка на съответствието на изпълнените проекти спрямо методологията на eu-LISA за управление на проекти по време на жизнения цикъл на проекта					
	малки проекти > 75 %	неприложимо	20 %	неприложимо	неприложимо	Не се прилага: няма малки проекти през 2023 г.
	средни проекти > 80 %	71 %	76,2 %	66 %	76 %	Целевото ниво не е достигнато
	големи проекти > 85 %	73,5 %	неприложимо	74 %	75 %	Целевото ниво не е достигнато
23	Одит: А) Процент на изпълнените одитни препоръки в рамките на определените крайни срокове					
	критични 100 %	неприложимо	неприложимо	неприложимо	100 %	Изпълнява се според целта: (3 от 3)
	много важни ≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	80 %	Целевото ниво не е достигнато: (1 от 20) значителен напредък в постигането на целта, 2023 г. бележи най-доброто подобрение през последните години
	важни ≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	93 %	Изпълнява се според целта: 14 от 15
23	Одит: Б) Брой и изминало време от формулирането на неизпълнените одитни препоръки					
	Неизпълнени препоръки отпреди по-малко от 6 месеца ≤ 4	2	3	4	0	Изпълнява се според целта
	Просрочени препоръки, между 6 месеца и 1 година ≤ 2	1	0	0	2	Изпълнява се според целта
	Просрочени препоръки отпреди повече от 1 година ≤ 1	10	6	8	3	Целевото ниво не е достигнато: значителен напредък в постигането на целта, 2023 г. бележи най-доброто подобрение през последните години

Административни и общи услуги за подкрепа

КПЕ	Цел	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	Статус
15	Екологичен показател: емисии на въглероден диоксид					

	изходно равнище ⁽¹⁵⁴⁾	341,04 тона	401 тона	570 тона ⁽¹⁵⁵⁾	3506 тeq CO ₂ за 2023 г.	Други Емисии на парникови газове, изчислени съгласно препоръките на GIME и протокола за парникови газове.	
10	Процент на анулираните бюджетни кредити за плащания						
	< 5 %	13,60 %	7 %	10,6 %	5,8 %	Частично изпълнена цел ставката е значително намалена	
11	Равнище на изпълнение на поетите бюджетни задължения (%)						
	95—99 %	99,1 %	100 %	99 % (вкл. автоматичен пренос)	99,9 %	Изпълнява се според целта	
12	Равнище на изпълнение на плащанията (%)						
	> 95 %	99 %	99 %	91,6 %	99,9 %	Изпълнява се според целта	
13	Процент на административните ресурси спрямо оперативните ресурси, от всички човешки ресурси (персонала и КНЕ) (%)						
	Административни:	20 %	16,5 %	16,9 %	16,3 %	17,2 %	Частично изпълнена цел
	Оперативни:	70 %	72,5 %	73,2 %	74,7 %	74 %	Частично изпълнена цел
14	Дял на плащанията, извършени в задължителните срокове (%)						
	> 87,5 %	95,9 %	99 %	90,1 %	96,4 %	Изпълнява се според целта	
17	Ефикасност на процедурите за възлагане на обществени поръчки						
	< 25 %	11 %	21,4 %	9,5 %	16,7 %	Изпълнява се според целта	
18	Управление на придобиванията: проекти за обществени поръчки, които се изпълняват по график						
	> 60 %	163,6 %	80,1 %	140 %	80 %	Изпълнява се според целта	
24	Годишен размер на отсъствията от работа:						
a)	среден брой дни в отпуск по болест	< 15 дни на служител	5,6 дни	4,1 дни	7,5 дни	9,7 дни	Изпълнява се според целта
b)	% в дългосрочен отпуск по болест	< 10 %	4,4 %	3,2 %	4,6 %	5,3 %	Изпълнява се според целта
c)	% от служителите, които не ползват отпуск по болест	> 15 %	52,9 %	51,6 %	42 %	42,7 %	Изпълнява се според целта
25	Годишно текучество на персонала (%)						
	≤ 5%	3,70 %	5,48 %	7,1 %	4,09 %	Изпълнява се според целта	
26	Годишен дял на запълване на длъжностите (%)						
	> 94 %	91 %	94,2 %	82 %	94,2 %	Частично изпълнена цел ⁽¹⁵⁶⁾ : малко под целта поради 2 длъжности, които не могат да бъдат заети (Евродак)	
27	Индекс на задържане на работа на висококвалифицираните служители						
	> 0	0,9	0,2	0,3	1,8	Изпълнява се според целта	
28	Степен на ангажираност на персонала						
	≥ 6,3	7,4	7,3	7,3	7,4	Изпълнява се според целта	
29	Резултатност на външните комуникации на eu-LISA						
a)	социални медии	+ 200 последователни на всяка платформа годишно	LinkedIn: +1888 Twitter: +477 Facebook: +332	LinkedIn: +5490 Twitter: +602 Facebook: +315 YouTube: +389	LinkedIn: +3127 Twitter: +405 Facebook: +285 YouTube: +99	LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89	Частично изпълнена цел: YouTube изостава поради промяна на приоритетите, т.е. първи приоритет е да се публикува в Twitter/LinkedIn/Facebook
b)	удовлетвореност от събитията за ангажираност	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	неприложимо	Други: през 2023 г. не се проведе годишна конференция
c)	процент на участие	> 95 %	105 % ⁽¹⁵⁷⁾	95 %	95,3 %	неприложимо	Други: през 2023 г. не се проведе годишна конференция

⁽¹⁵⁴⁾ 2023 г. ще бъде използвана като изходно равнище, тъй като по-ранните резултати не са надеждни поради ограниченията, свързани с COVID-19.

⁽¹⁵⁵⁾ Включва емисиите на CO₂ от временната офис сграда в Илkirx, Страсбург, Франция.

⁽¹⁵⁶⁾ Броят включва издадените предложения за работа; без публикуваните предложения за работа степента на запълване на длъжностите е 85,7 %

⁽¹⁵⁷⁾ Поради променения формат на участие, изходната стойност беше определена за лично участие, но поради ограниченията на COVID-19 събитието трябваше да се проведе само онлайн, а това значително увеличи броя на участниците.

30 Резултатност на вътрешната комуникация на eu-LISA (проучване на удовлетвореността)

а) процент на участие	> 51 %	52 %	55 %	59 %	58 %	Изпълнява се според целта
б) удовлетвореност	> 70 %	93 %	93 %	91 %	89 %	Изпълнява се според целта

Приложение II. Статистически данни относно финансовото управление

Първоначален бюджет, пренасяния и коригиращи бюджети

В таблицата по-долу са обобщени по глави вътрешните бюджетни пренасяния, управлявани за финансовите средства С1 през 2023 г.

Бюджетна глава	Бюджетни кредити за поети задължения (в млн. евро)				Бюджетни кредити за плащания (в млн. евро)				
	Първоначален бюджет	Пренасяния	Коригиращ бюджет	Окончателен бюджет	Първоначален бюджет	Пренасяния	Коригиращ бюджет	Окончателен бюджет	
A-11	Заплати и надбавки	43,51	-5,29		38,22	43,51	-5,29	38,22	
A-12	Разходи, свързани с набиране на персонал	0,49	-0,19		0,30	0,49	-0,19	0,30	
A-13	Разходи за командировки	0,66	-0,07		0,59	0,66	-0,07	0,59	
A-14	Социално-медицинска инфраструктура	2,52	-0,98		1,54	2,52	-0,98	1,54	
A-15	Обучение за персонала	1,48	-0,45		1,03	1,48	-0,45	1,03	
ДЯЛ 1 — РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ		48,66	-6,99		41,67	48,66	-6,99	41,67	
A-20	Разходи за помещения	5,33	-0,67		4,65	5,33	-0,67	4,65	
A-21	Ведомствени информационни технологии и телекомуникации	8,15	0,15		8,30	8,15	0,15	8,30	
A-22	Движимо имущество и съпътстващи разходи	0,58	-0,44		0,14	0,58	-0,44	0,14	
A-23	Текущи административни разходи	2,29	-0,79		1,51	2,29	-0,79	1,51	
A-25	Управителен съвет	0,62	-0,06		0,57	0,62	-0,06	0,57	
A-26	Информация и публикации	0,45	0,57		1,02	0,45	0,57	1,02	
A-27	Услуги за външна помощ	7,33	-1,15		6,19	7,32	-1,15	6,19	
A-28	Сигурност	5,46	-0,05		5,40	5,46	-0,05	5,40	
ДЯЛ 2 — РАЗХОДИ ЗА ИНФРАСТРУКТУРА И ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ		30,21	-2,44		27,77	30,21	-2,44	27,77	
V3-0	Инфраструктура	43,27	6,87		50,13	74,28	2,15	-20,00	56,42
V3-1	Вътрешни работи	117,26	5,70		122,94	150,74	15,89	-12,80	153,83
V3-2	Правосъдие	2,52	3,76		6,29	9,55	-6,24	3,31	
V3-8	Дейности по предоставяне на оперативна подкрепа	20,32	-6,90		13,42	13,55	-2,37	11,18	
ДЯЛ 3 — ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ		183,36	9,43		192,79	248,11	9,43	-32,80	224,74
ОБЩО		262,23	0,00		262,23	326,98	0,00	-32,8	294,18

Изпълнение на бюджета на eu-LISA за 2023 г. (източник на финансиране С1)

Що се отнася до бюджетните кредити за 2023 г. (източник на финансиране С1 — субсидия от ЕС за 2023 г.).

Бюджетен дял	Поети задължения (С1, в млн. евро)			Плащания (С1, в млн. евро)		
	Включени в бюджета	Уسوени	%	Включени в бюджета	Уسوени	%
Дял 1 — Разходи за персонал	41,67	41,67	100,0 %	41,67	41,67	100,0 %
<i>от които усвоени</i>		41,67	100,0 %		40,79	97,9 %
<i>от които автоматично пренесени за бъдещи периоди</i>					0,88	2,1 %

Дял 2 – Разходи за инфраструктура и оперативни разходи	27,77	27,45	98,8 %	27,77	27,45	98,8 %
от които усвоени		27,45	100,0 %		15,11	54,4 %
от които автоматично пренесени за бъдещи периоди					12,34	44,4 %
Дял 3 – Оперативни разходи	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
от които усвоени		192,79	100,0 %		224,74	100,0 %
ОБЩО	262,23	261,91	99,9 %	294,18	293,85	99,9 %
от които усвоени		261,91	99,9 %		280,64	95,4 %
от които автоматично пренесени за бъдещи периоди					13,22	4,5 %

Изпълнение на бюджета за други източници на средства

В допълнение към бюджета за годината (източник на финансиране С1) Агенцията усвои бюджетни кредити:

- от бюджетни кредити, пренесени за 2023 г. по решение на управителния съвет (източник на финансиране С3) ⁽¹⁵⁸⁾;
- от вътрешни целеви приходи (източник на финансиране С4) ⁽¹⁵⁹⁾;
- пренесени бюджетни кредити за поети задължения (диференцирани в дял 3 и недиференцирани в дялове 1 и 2, и съответните (само недиференцирани) бюджетни кредити за плащания от предходни години (източник на финансиране С8) ⁽¹⁶⁰⁾,
- от външни целеви приходи, напр. вноски от асоциираните държави в съответствие с член 46, параграф 3, буква б) от учредителния регламент на eu-LISA (само от източник на финансиране R0 ⁽¹⁶¹⁾, само дял 3):

Бюджетен дял	Източник на финансиране	Поети задължения			Плащания			
		Включени в бюджета (в млн. евро)	Усвоени (в млн. евро)	%	Включени в бюджета (в млн. евро)	Усвоени* (в млн. евро)	%	
А-1	Разходи за персонал	C1	41,67	41,67	100,0 %	41,67	40,79	97,9 %
		C8	0,67	0,56	83,5 %	0,67	0,56	83,5 %
		междинна сума	42,34	42,23	99,7 %	42,34	41,35	97,7 %
А-2	Разходи за инфраструктура и оперативни разходи	C1	27,77	27,45	98,8 %	27,77	15,11	54,4 %
		C4	0,02	0,02	100 %	0,02		0,0 %
		C8	13,73	13,00	94,7 %	13,73	13,00	94,7 %
		междинна сума	41,51	40,46	97,5 %	41,51	28,11	67,7 %
В0-3	Оперативни разходи	C1	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
		C3	25,15	25,15	100,0 %			
		C4	0,04	0,04	100,0 %	0,04	0,04	100,0 %
		C8	368,07	357,62	97,2 %			
		R0	79,82	7,42	9,3 %	79,82		0,0 %

⁽¹⁵⁸⁾ Решение на управителния съвет на eu-LISA 2023-040 от 9 февруари 2023 г.; член 12 от [финансовите правила на eu-LISA](#).

⁽¹⁵⁹⁾ Бюджетни кредити от вътрешни целеви приходи през годината.

⁽¹⁶⁰⁾ Когато задълженията са поети спрямо недиференцирани бюджетни кредити, но съответните суми не са изплатени изцяло, съответните бюджетни кредити за плащания се пренасят автоматично само за следващата финансова година. В този случай източникът на финансиране се променя от С1 на С8. Бюджетните кредити се пренасят за следващата година, а съответните поети задължения се пренасят за бъдещи периоди. В случай на диференцирани бюджетни кредити, спрямо които сумите, за които са поети задължения, не са изплатени, поетите задължения се пренасят автоматично, както и съответните бюджетни кредити за поети задължения (т.е. източник на финансиране С8). От друга страна бюджетните кредити за плащания не се пренасят и за следващата година ще е необходимо да бъдат намерени други източници на финансиране (т.е. източник на финансиране С1).

⁽¹⁶¹⁾ Бюджетни кредити от външни целеви приходи (през годината и пренесени за бъдещи периоди).

	междинна сума	665,87	583,03	87,6 %	304,60	224,78	73,8 %
ОБЩО		749,73	665,72	88,8 %	388,45	294,24	75,7 %

Бюджетни пренасяния, извършени през 2023 г.

През 2023 г. бяха извършени следните операции по вътрешни пренасяния съгласно член 26 от финансовите правила на Агенцията, за да се осигури оптимално разпределение на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания. Общо 11 пренасяния са извършени в съответствие с член 26, параграф 1, а нито едно не е извършено в съответствие с член 26, параграф 2.

Бюджетно пренасяне ⁽¹⁶²⁾	Бюджетен дял	Дял 1: Разходи за персонал		Дял 2 Разходи за инфраструктура и оперативни разходи		Дял 3: Оперативни разходи		
		Отправен документ	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания
1	LIS.5075						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
2	LIS.5086		-650 000	-650 000	650 000	650 000	Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
3	LIS.5095						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
4	LIS.5117		-3 042 660	-3 042 660	Пренасяне в рамките на бюджетния дял	3 042 660	3 042 660	
5	LIS.5127		Пренасяне в рамките на бюджетния дял		Пренасяне в рамките на бюджетния дял		Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
6	LIS.5141		-1 172 500	-1 172 500	-772 500	-772 500	1 945 000	1 945 000
7	LIS.5161		-1 081 017	-1 081 017	-1 416 762	-1 416 762	2 497 779	2 497 779
8	LIS.5167		-1 001 074	-1 001 074	-896 309	-896 309	1 897 382	1 897 382
	LIS.5168						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
9	LIS.5204		-34 460	-34 460			34 460	34 460
	LIS.5207						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
	LIS.5208						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
10	LIS.5244						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
	LIS.5247		-10 657	-10 657			10 657	10 657
11	LIS.5253						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
	LIS.5254						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
	LIS.5261						Пренасяне в рамките на бюджетния дял	
ОБЩО		-6 992 369	-6 992 369	-2 435 571	-2 435 571	9 427 940	9 427 940	

⁽¹⁶²⁾ Бюджетните пренасяния между различни бюджетни дялове са обозначени с положителни стойности в евро.

Подробен списък на бюджетните пренасания (всички източници на финансиране)

№	Отправен документ	Дата	Бюджетен ред	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания
1	LIS.5075	23.5.2023 г.	V03110 ВИС	0,00	-6 000 000,00
			V03111 СВИ	0,00	6 000 000,00
2	LIS.5086	24.7.2023 г.	A01100 Заплати и надбавки, СНС	-820 000,00	-820 000,00
			A01120 Надбавки за КНЕ и стажанти	120 000,00	120 000,00
			A01401 Надбавка за отглеждане на малко дете	50 000,00	50 000,00
			A02000 Разходи за помещения	425 676,68	425 676,68
			A02200 офис оборудване и логистични услуги	-425 676,68	-425 676,68
			A02600 Информация и публикации	650 000,00	650 000,00
			V03000 Обща инфраструктура на системите	0,00	-3 000 000,00
			V03110 ВИС	0,00	12 000 000,00
			V03111 СВИ	0,00	15 000 000,00
			V03120 Евродак	0,00	3 000 000,00
3	LIS.5095	22.9.2023 г.	V03130 Оперативна съвместимост	0,00	-3 000 000,00
			V03000 Обща инфраструктура на системите	9 058 000,00	9 058 000,00
			V03100 ШИС II	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			V03110 ВИС	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			V03111 СВИ	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			V03120 Евродак	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			A01100 Заплати и надбавки, СНС	-580 000,00	-580 000,00
			A01100 Заплати и надбавки, ДНС	-825 000,00	-825 000,00
			A01200 Разходи за назначаване и преназначаване на служители	-100 000,00	-100 000,00
			A01402 Европейски училища	-1 212 660,30	-1 212 660,30
4	LIS.5117	28.9.2023 г.	A01500 Обучение на персонала	-325 000,00	-325 000,00
			A02100 Ведомствени информационни технологии и телекомуникации	220 000,00	220 000,00
			A02320 Съдебни разноски	-220 000,00	-220 000,00
			A02500 Заседания на УС	55 000,00	55 000,00
			A02510 Други заседания	-55 000,00	-55 000,00
			V03000 Обща инфраструктура на системите	0,00	-3 000 000,00
			V03010 Мрежи за отдалечена връзка	0,00	-3 500 000,00
			V03100 ШИС II	0,00	-2 069 751,00
			V03110 ВИС	0,00	-9 000 000,00
			V03111 СВИ	4 142 660,30	17 512 411,30
5	LIS.5127	30.10.2023 г.	V03112 ЕТИАС	0,00	11 300 000,00
			V03130 Оперативна съвместимост	0,00	-4 200 000,00
			V03200 ECRIS	906 964,39	-4 000 000,00
			B03801 Тестване и преход	0,00	-500 000,00
			V03802 Обучение за държавите членки	-600 000,00	-600 000,00
			V03810 Външна подкрепа	0,00	2 500 000,00
			V03811 Консултантски услуги и проучвания	-656 964,39	-400 000,00
			V03820 Консултативни групи	-700 000,00	-1 000 000,00
			V03821 Други заседания и командировки	-50 000,00	0,00
			A01100 Заплати и надбавки, ДНС	-269 000,00	-269 000,00
5	LIS.5127	30.10.2023 г.	A01403 Социални дейности	269 000,00	269 000,00
			A02000 Разходи за помещения	-125 107,41	-125 107,41
			A02100 Ведомствени информационни технологии и телекомуникации	125 107,41	125 107,41
			A02330 Други текущи разходи	-7 804,61	-7 804,61
			A02331 Такси и начисления за ЧР	7 804,61	7 804,61
			V03010 Мрежи за отдалечена връзка	0,00	3 560 873,00
V03110 ВИС	-1 724 581,40	-3 090 000,00			

№	Отправен документ	Дата	Бюджетен ред	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания
6	LIS.5141	13.11.2023 г.	B03201 e-CODEX	1 724 581,40	-470 873,00
			A01100 Заплати и надбавки, ДНС	-1 150 000,00	-1 150 000,00
			A01500 Обучение на персонала	-22 500,00	-22 500,00
			A02000 Разходи за помещения	-250 000,00	-250 000,00
			A02320 Съдебни разноси	-150 000,00	-150 000,00
			A02330 Други текущи разходи	-150 000,00	-150 000,00
			A02600 Информация и публикации	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Услуги за външна помощ	-172 500,00	-172 500,00
			A02800 Вътрешна сигурност	-25 000,00	-25 000,00
			B03100 ШИС II	-800 000,00	0,00
			B03110 ВИС	18 000 000,00	0,00
			B03111 СВИ	10 000 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	-6 000 000,00	0,00
			B03120 Евродак	-2 000 000,00	0,00
			B03130 Оперативна съвместимост	22 022 500,00	1 945 000,00
			B03800 Сигурност на системите и осигуряване на непрекъснатост на дейността	-200 000,00	0,00
			B03802 Обучение за държавите членки	-576 000,00	0,00
			B03810 Външна подкрепа	-1 290 000,00	0,00
			B03811 Консултантски услуги и проучвания	-640 000,00	0,00
			B03820 Консултативни групи	-408 000,00	0,00
B03821 Други заседания и командировки	-160 000,00	0,00			
B03822 Оценки по Шенген	-3 500,00	0,00			
7	LIS.5161	1.12.2023 г.	A01100 Заплати и надбавки, СНС	-931 000,00	-931 000,00
			A01200 Разходи за назначаване и преназначаване на служители	-71 541,30	-71 541,30
			A01400 Годишен медицински преглед	-20 000,00	-20 000,00
			A01403 Социални дейности	-6 000,00	-6 000,00
			A01500 Обучение на персонала	-52 475,80	-52 475,80
			A02000 Разходи за помещения	-529 599,80	-529 599,80
			A02100 Ведомствени информационни технологии и телекомуникации	-50 000,00	-50 000,00
			A02200 офис оборудване и логистични услуги	-6 022,46	-6 022,46
			A02220 Разходи за документация и библиотека	-1 396,57	-1 396,57
			A02320 Съдебни разноси	-192 806,00	-192 806,00
			A02330 Други текущи разходи	-50 000,00	-50 000,00
			A02500 Заседания на УС	-3 126,15	-3 126,15
			A02510 Други заседания	-26 963,59	-26 963,59
			A02600 Информация и публикации	-27 674,46	-27 674,46
			A02700 Услуги за външна помощ	-500 000,00	-500 000,00
			A02800 Вътрешна сигурност	-29 173,24	-29 173,24
			B03000 Обща инфраструктура на системите	0,00	393 838,96
			B03010 Мрежи за отдалечена връзка	2 497 779,37	3 075 137,21
			B03100 ШИС II	2 329 739,70	-4 130 765,19
			B03110 ВИС	-1 467 186,57	331 966,03
B03112 ETIAS	0,00	744 445,72			
B03130 Оперативна съвместимост	0,00	3 141 666,67			
B03200 ECRIS	0,00	-577 702,57			
B03201 e-CODEX	0,00	-0,60			
B03800 Сигурност на системите и осигуряване на непрекъснатост на дейността	0,00	-146 360,37			
B03801 Тестване и преход	274 062,05	283 062,48			
B03802 Обучение за държавите членки	-122 864,09	-217 600,77			

№	Отправен документ	Дата	Бюджетен ред	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания
8	LIS.5167	13.12.2023 г.	V03810 Външна подкрепа	-941 413,82	-150 000,00
			V03811 Консултантски услуги и проучвания	-13 555,85	160 091,80
			V03820 Консултативни групи	-50 000,00	-200 000,00
			V03821 Други заседания и командировки	-8 781,42	-210 000,00
			A01100 Заплати и надбавки, СНС	-464 581,92	-464 581,92
			A01100 Заплати и надбавки, ДНС	-284 725,09	-284 725,09
			A01120 Надбавки за КНЕ и стажанти	-89 047,74	-89 047,74
			A01200 Разходи за назначаване и преназначаване на служители	-23 300,00	-23 300,00
			A01301 Командировъчни разходи	-74 154,35	-74 154,35
			A01400 Годишен медицински преглед	-5 295,61	-5 295,61
			A01403 Социални дейности	-39 325,19	-39 325,19
			A01500 Обучение на персонала	-20 643,90	-20 643,90
			A02000 Разходи за помещения	-195 926,89	-195 926,89
			A02100 Ведомствени информационни технологии и телекомуникации	-144 931,97	-144 931,97
			A02200 офис оборудване и логистични услуги	-6 421,78	-6 421,78
			A02330 Други текущи разходи	-24 792,92	-24 792,92
			A02510 Други заседания	-25 114,82	-25 114,82
			A02600 Информация и публикации	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Услуги за външна помощ	-473 348,43	-473 348,43
			A02800 Вътрешна сигурност	-771,70	-771,70
			V03000 Обща инфраструктура на системите	7 354 247,50	4 168 534,56
			V03002 Резервно звено – текущи разходи	-214 752,00	-92 000,00
			V03010 Мрежи за отдалечена връзка	-854 316,53	0,00
			V03100 ШИС II	1 428 431,83	-2 148 497,39
			V03110 ВИС	17 084 985,35	-2 271 152,25
			V03111 СВИ	5 214 279,83	-1 670 867,65
			V03112 ЕТИАС	2 178 583,58	-718 907,01
			V03120 Евродак	-1 328 190,43	0,00
	V03130 Оперативна съвместимост	4 232 767,04	7 521 933,61		
	V03200 ECRIS	1 629 398,86	-1 431 661,56		
	V03201 e-CODEX	-495 042,14	4 425,65		
	V03800 Сигурност на системите и осигуряване на непрекъснатост на дейността	-6 073,68	-352 523,96		
	B03801 Тестване и преход	-5 616,90	0,00		
	V03802 Обучение за държавите членки	-43 875,26	-113 035,95		
	V03810 Външна подкрепа	-48 213,71	-1 016 747,69		
	V03811 Консултантски услуги и проучвания	0,00	30 475,00		
	V03820 Консултативни групи	-58 923,36	0,00		
	V03821 Други заседания и командировки	-243,92	-9 000,00		
	V03822 Оценки по Шенген	-93,05	-3 593,05		
	V03000 Обща инфраструктура на системите	40 000,00	40 000,00		
	V03810 Външна подкрепа	-40 000,00	-40 000,00		
	A01400 Годишен медицински преглед	-1 966,87	-1 966,87		
	A01403 Социални дейности	-9 793,42	-9 793,42		
	A01500 Обучение на персонала	-22 700,00	-22 700,00		
V03000 Обща инфраструктура на системите	-1 917 691,86	1 655 594,53			
V03002 Резервно звено – текущи разходи	0,00	-42 195,67			
V03010 Мрежи за отдалечена връзка	0,00	-159 513,02			
V03100 ШИС II	-766 621,98	-279 900,00			
V03110 ВИС	0,00	50 223,00			
V03111 СВИ	-1 215 977,33	-3 190 558,51			
9	LIS.5204	19.12.2023 г.			

№	Отправен документ	Дата	Бюджетен ред	Бюджетни кредити за поети задължения	Бюджетни кредити за плащания
			V03112 ETIAS	-1 660 862,19	282 000,00
			V03130 Оперативна съвместимост	5 858 139,92	1 383 460,29
			V03200 ECRIS	-1 578,52	727 000,00
			V03201 e-CODEX	0,00	-4 425,65
			V03800 Сигурност на системите и осигуряване на непрекъснатост на дейността	-1 537,85	-101 681,09
			B03801 Тестване и преход	0,00	97 249,23
			V03802 Обучение за държавите членки	-56 560,73	-123 212,40
			V03810 Външна подкрепа	-135 778,92	-158 110,04
			V03820 Консултативни групи	-36 933,02	-59 522,87
			V03821 Други заседания и командировки	-30 137,23	-30 146,89
			V03822 Оценки по Шенген	0,00	-11 800,62
	LIS.5207		V03000 Обща инфраструктура на системите	-40 000,00	-40 000,00
			V03130 Оперативна съвместимост	40 000,00	40 000,00
			V03100 ШИС II	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			V03110 ВИС	-1 000 000,00	-1 000 000,00
	LIS.5208		V03111 СВИ	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			V03112 ETIAS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			V03120 Евродак	-536 358,78	-536 358,78
			V03130 Оперативна съвместимост	4 536 358,78	4 536 358,78
			V03000 Обща инфраструктура на системите	0,00	-911 129,68
			V03010 Мрежи за отдалечена връзка	0,00	-2 771,60
			V03100 ШИС II	0,00	-31 479,62
			V03110 ВИС	0,00	-812 420,95
			V03111 СВИ	0,00	-6 706 620,96
	LIS.5244		V03112 ETIAS	0,00	14 272 352,24
			V03120 Евродак	0,00	-4 680 346,28
10		21.12.2023 г.	V03130 Оперативна съвместимост	0,00	-602 495,31
			V03200 ECRIS	0,00	-491 140,17
			V03810 Външна подкрепа	0,00	-21 854,00
			V03820 Консултативни групи	0,00	-12 093,67
			A01401 Надбавка за отглеждане на малко дете	-6 500,00	-6 500,00
	LIS.5247		A01403 Социални дейности	-1 961,47	-1 961,47
			A01500 Обучение на персонала	-2 196,00	-2 196,00
			V03112 ETIAS	10 657,47	10 657,47
	LIS.5253		V03120 Евродак	0,00	40 000,00
			V03130 Оперативна съвместимост	0,00	-40 000,00
			V03111 СВИ	0,00	242 538,16
			V03112 ETIAS	-10 657,47	-581 792,94
			V03120 Евродак	0,00	339 254,78
11	LIS.5254	22.12.2023 г.	V03130 Оперативна съвместимост	336 685,96	0,00
			V03810 Външна подкрепа	-34 247,80	0,00
			V03811 Консултантски услуги и проучвания	-291 780,69	0,00
			V03100 ШИС II	-13 324,52	0,00
	LIS.5261		V03130 Оперативна съвместимост	13 324,52	0,00

Приложение IV. Щатно разписание и допълнителна информация относно управлението на човешките ресурси

Щатно разписание на eu-LISA за 2023 г.

В щатното разписание за 2023 г. са включени **222 длъжности за ЧНС**, от които 169 AD и 53 AST.

AD Категории и степени	Срочно наети служители	AST Категории и степени	Срочно наети служители
AD 16	0	неприложимо	неприложимо
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AD 8	4
AD 11	11	AST 7	6
AD 10	12	AST 6	12
AD 9	22	AST 5	11
AD 8	38	AST 4	13
AD 7	11	AST 3	6
AD 6	46	AST 2	0
AD 5	20	AST 1	0
Общо AD	169	Общо AST	53

Информация относно степените за заемане на всеки вид длъжност (индикативна таблица)

В таблица по-долу са показани степените за заемане в eu-LISA на основните длъжности, посочени от Комисията. Ако има различия между терминологията на Комисията и на eu-LISA, са посочени вътрешните наименования на длъжностите. Степените за заемане, които са по-високи от посочените в член 53 от Условието за работа на другите служители (УРДС) на Европейския съюз, се дължат на това, че наемането на персонал беше в началното на дейността на Агенцията, когато в щатното разписание на eu-LISA бяха определени по-високи степени. В случай че някоя от тези длъжности се освободи, ще бъде започнато набиране на персонал в съответствие с Решение № 2019-32 на управителния съвет на eu-LISA от 26 юни 2019 г. относно видовете длъжности и длъжностни наименования в eu-LISA ⁽¹⁶³⁾.

Основни длъжности	Вид на договора (длъжностно лице, ЧНС или ДНС)	Функционална група, степен за назначаване	Административна подкрепа или дейности
Ръководител отдел (степен 2)	ЧНС	AD 12	администрация / оперативни дейности
Ръководител звено (степен 3)	ЧНС	AD 9	администрация / оперативни дейности
Ръководител сектор (степен 4) (без функции на ръководител на структура)	ЧНС, ДНС	AD 5, AD 7	администрация / оперативни дейности
Старши служител	ЧНС	AD 7	администрация / оперативни дейности
Служител	ЧНС, ДНС	AD 5, AD 6, ФГ IV	администрация / оперативни дейности
Ръководител отдел „Услуги за организацията“	ЧНС	AD 12	администрация
Ръководител звено „Човешки ресурси“	ЧНС	AD 9	администрация
Ръководител звено „Финанси и възлагане на поръчки“ ⁽¹⁶⁴⁾	ЧНС	AD 10	неутрални

⁽¹⁶³⁾ Както е в документа на управителния съвет, референтен номер 2019–149.

⁽¹⁶⁴⁾ Степента, посочена в таблицата, е по-висока от нивото, включено в Решение № 2019-32 на управителния съвет от 26 юни 2019 г. относно видовете длъжности и длъжностни наименования в eu-LISA, което означава, че лицето е било наето по време на началната фаза на eu-LISA, когато е била предложена по-висока входяща степен.

Ръководител на структурата за вътрешен одит	CHC	AD 9	администрация / неутрални функции
Счетоводител	CHC	AD 9	неутрални
Длъжностно лице по защита на данните	CHC	AD 8	администрация
Личен асистент на изпълнителния директор ⁽¹⁶⁵⁾	CHC	AST 5	администрация
Секретари ⁽¹⁶⁶⁾ /Асистенти на ръководители на отдели/звена ⁽¹⁶⁷⁾	CHC, ДНС	AST 3, ФГ III	администрация / оперативни дейности

Сравнителен анализ на eu-LISA за 2023 г.

В края на 2023 г. eu-LISA извърши сравнителен анализ съгласно методологията, утвърдена от ръководителите на администрациите на агенциите на ЕС през 2014 г. Тази методология е разработена посредством адаптиране, уточняване и допълване на методологията на Комисията за аналитичен преглед. В рамките на аналитичния преглед човешките ресурси се групират в категории според функциите в организацията, изпълнявани от всяка длъжност. Основната цел на тази дейност е да се получат данни за броя на „административните и координационните“, „оперативните“ и „неутралните“ длъжности във всички звена на организацията с цел сравнение на резултатите с данните за предходните години. Аналитичният преглед на персонала обхваща всички длъжности в eu-LISA. В таблиците по-долу са представени резултатите от него.

Резултатите от сравнителния анализ за 2023 г. показват леко намаление (0,7 %) на дела на оперативните длъжности (от 74,7 % на 74,0 %), като общите оперативни дейности са намалели с 0,8 %, управлението на програми е намаляло с 0,4 %, а координацията на най-високо равнище се е увеличила с 0,6 %. Делът на административните и координационните длъжности се е увеличил с 0,8 % от 16,3 % на 17,1 %. Броят на неутралните длъжности е намалял с 0,1 % от 9,0 % на 8,9 %.

Таблица 11. Сравнителен анализ на eu-LISA за 2023 г.: служители

Вид длъжност, (под)категория	2020 г. (%)	2021 г. (%)	2022 г. (%)	2023 г. (%)
Административна помощ и координация	16,5 %	16 %	16,3 %	17,1 %
административна помощ	12 %	11,1 %	11,3 %	12,1 %
координация	4,5 %	4,9 %	5,0 %	5,0 %
Оперативни	72,5 %	74,2 %	74,7 %	74,0 %
оперативна координация на високо равнище	7 %	5,3 %	5,1 %	5,7 %
управление и изпълнение на програми	4 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %
анализ и оценка на въздействието	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %
общи оперативни	61,5 %	65,4 %	65,6 %	64,8 %
Неутрални	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
финанси / контрол	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
лингвистични	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %

Агенцията извърши аналитичен преглед и на длъжностите, заети от външни доставчици на услуги (персонал на външни изпълнители, работещ на място в звената), като резултатите са следните:

Сравнено с последните две години, на външни изпълнители са възложени по-малко услуги за административна подкрепа и координация — от 60,5 % на 53,5 %, а оперативните дейности са се увеличили от 36,1 % на 43,3 %. Неутралните длъжности, възложени на външни изпълнители, също са намалели от 3,4 % на 3,2 %.

⁽¹⁶⁵⁾ Лицето е било наето по време на началната фаза на eu-LISA, когато е била предложена по-висока входяща степен.

⁽¹⁶⁶⁾ Щатното разписание не включва длъжности за секретари или длъжности, свързани с изпълнение на канцеларски функции. В съответствие с Правилника за длъжностните лица, в сила от 1 януари 2014 г., eu-LISA реши да запази степените, одобрени в щатното разписание, и да увеличи задачите на наетите служители от степени AST 2 и 3 за длъжностите на асистенти. Ако е необходимо, секретарските задачи се изпълняват и от външни доставчици на услуги (*Intramuros*).

⁽¹⁶⁷⁾ Лицето е било наето по време на началната фаза на eu-LISA, когато е била предложена по-висока входяща степен.

Таблица 12. Сравнителен анализ на eu-LISA за 2023 г.: външни доставчици на услуги (външни доставчици, работещи на място в звената).

Вид длъжност, (под)категория	2020 г. (%)	2021 г. (%)	2022 г. (%)	2023 г. (%)
Административна помощ и координация	52,2 %	55,8 %	60,5 %	53,5 %
административна помощ	40,2 %	37,5 %	33 %	36 %
координация	12 %	18,3 %	28 %	17 %
Оперативни	42,4 %	40,4 %	36,1 %	43,3 %
оперативна координация на високо равнище	2,2 %	1,9 %	0,0 %	0,6 %
управление и изпълнение на програми	2,2 %	1,5 %	12,3 %	10,2 %
анализ и оценка на въздействието	2,2 %	1,4 %	0,0 %	2,6 %
обща оперативни	35,8 %	35,6 %	23,8 %	29,9 %
Неутрални	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
финанси / контрол	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
лингвистични	0 %	0 %	0 %	0 %

Приети през 2023 г. правила за прилагане в областта на човешките ресурси

eu-LISA поиска дерогация от правилата на Комисията относно работното време и хибридната работа, за да разполага с достатъчно време да ги адаптира към характерните особености на eu-LISA, по-специално по отношение на вътрешната структура и дейностите, изискващи различно работно време. През ноември 2023 г. управителният съвет прие решение относно работното време и хибридната работа в eu-LISA ⁽¹⁶⁸⁾, което е планирано да влезе в сила на 1 януари 2024 г.

Схеми за компенсаторен отпуск

Съгласно доклада на Европейския парламент относно освобождаването от отговорност ⁽¹⁶⁹⁾ във връзка с изпълнението на бюджета за 2011 г. всички агенции на ЕС са длъжни да докладват за броя на дните отпуск, разрешени за всяка степен в рамките на схемите за гъвкаво работно време и компенсаторни отпуски.

Гъвкавото работно време е схема на работа, прилагана в eu-LISA по аналогия с новоприетите правила за прилагане относно работното време и хибридната работа. Мандатът на Агенцията за предоставяне на услуги на държавите членки в непрекъснат режим (денонощно) означава, че част от персонала трябва да работи на смени или да дава дежурства. Понякога промените в управляваните от eu-LISA информационни системи налагат да се работи извън редовното работно време, включително през нощта или на официални празници. Поради това компенсацията за извънредния труд, положен по схемата за гъвкаво работно време или по време на дежурство, е неделима част от ежедневната оперативна дейност в Агенцията.

В таблицата по-долу е представен броят на дните отпуск, предоставени като компенсация за извънреден труд, в разбивка по функционални групи, и средният брой на дните на компенсация. В сравнение с 2022 г. се наблюдава леко увеличение на броя на дните за компенсиране в рамките на гъвкавото работно време и за извънреден труд с 0,7 дни (от 5,8 на 6,5) в общия среден брой дни компенсаторен отпуск. В прегледа не са включени дежурствата, тъй като тези служители получават финансова компенсация. Въпреки това командированите национални експерти (КНЕ) се компенсират с отпуск, гъвкаво работно време или извънреден труд в зависимост от броя на часовете или дните, които трябва да бъдат компенсирани за дежурството.

Таблица 13. Компенсация за извънреден труд (по функционална група)

Функционална група	Вид на компенсацията	Общо използвани дни	Брой на лицата	Средно дни на човек	Общо средно дни на човек
CHC AD	извънреден труд	19	5	3,8	6,5
	гъвкаво работно време	1020	125	8,2	

⁽¹⁶⁸⁾ Решение № 2023-333 на управителния съвет на eu-LISA от 16 ноември 2023 г.

⁽¹⁶⁹⁾ Резолюция на Европейския парламент от 17 април 2013 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на агенциите на Европейския съюз за финансовата 2011 година: резултати от дейността, финансово управление и контрол (2012/2214(DEC)).

СНС АСТ	извънреден труд	0	0	0,0
	гъвкаво работно време	186,5	36	5,2
ДНС ФГ II	извънреден труд	0	0	0,0
	гъвкаво работно време	5,5	2	2,8
ДНС ФГ III	извънреден труд	4	1	4,0
	гъвкаво работно време	123	26	4,7
ДНС ФГ IV	извънреден труд	0	0	0,0
	гъвкаво работно време	386,5	72	5,4
КНЕ	извънреден труд	3	1	3,0
	гъвкаво работно време	71,5	10	7,2

Приложение V. Човешки и финансови ресурси по дейности

Човешки ресурси по дейности

През 2023 г. от общо 342 щатни бройки, са използвани 249,9 еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ) (73,1 % от персонала) за оперативни дейности, а 32,1 ЕПРВ (9,4 % от персонала) — за свързани дейности по възлагане на обществени поръчки и финансови дейности. 60 ЕПРВ (17,5 % от персонала) са използвани за хоризонтални дейности (обща координация и административна подкрепа).

В таблицата по-долу е представен преглед на персонала на eu-LISA за всяко законодателно предложение в съответствие с одобрения бюджет и щатното разписание за 2023 г.

Таблица 14. Човешки ресурси (по област на дейност)

Област на дейност	Одобрени за 2023 г.			Действителна ситуация през 2023 г. ⁽¹⁷⁰⁾		
	СНС	ДНС	КНЕ	СНС	ДНС	КНЕ
Регламент за eu-LISA						
Базов персонал (длъжности, одобрени в рамките на бюджета за 2020 г.)	113	30	9	109	34	8
Преработен регламент за eu-LISA (допълнителен персонал)	23	27	2	22	23	1
Специфични за системата регламенти (приети)						
СВИ	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
Подкрепа за превозвачи в СВИ/ETIAS ⁽¹⁷¹⁾		21			13	
ECRIS-TCN		5			5	
e-CODEX	2	3			1	
Оперативна съвместимост	31	34		26	22	
Преработване на ШИС („Връщане“ и „Граници“)		4			4	
Преработената версия на ВИС	6	7		6	6	
Длъжности за сигурност, отпуснати през 2023 г.	6					
Законодателни предложения, които предстои да бъдат приети ⁽¹⁷²⁾						
Преработен регламент за Евродак	2			0		
Общо ЕПРВ	222	166	11	198	135	9

Структура на разходите съгласно методологията за определяне и отчитане на разходите по дейности

През 2018 г. Агенцията разработи методология за определяне и отчитане на разходите по дейности, която ѝ позволява да установи общите разходи за всяка една от управляваните от нея системи. Структурата на общите разходи за системите е следната:

- преки разходи, покриващи поддръжка и разходи по проекти;
- разходи за мрежата,
- хоризонтални разходи, включително оперативни разходи за споделена инфраструктура и сигурност на системите, както и вътрешноведомствени и хоризонтални разходи, основно разходи за персонал и текущи разходи.

Преразпределението на вътрешноведомствените разходи и хоризонталните оперативни разходи се

⁽¹⁷⁰⁾ Наличен персонал, без да са включени издадените предложения за работа.

⁽¹⁷¹⁾ Тези длъжности бяха временно разпределени от Frontex към eu-LISA за първоначален период от три години — от 2022 г. до 2024 г. В края на 2023 г. споразумението беше удължено до 2027 г.

⁽¹⁷²⁾ Посочените данни за персонала са предварителни и са въз основа на законодателната финансова обосновка, която беше приета в миналото.

основава на следните разходни пера:

- преки разходи за системите,
- време (разходи за труд), разпределено за системите.

През отчетната година Агенцията изпълни бюджет в размер на 287,1 млн. евро, от който:

- 74 % са изразходвани за оперативни дейности,
- 26 % представляват корпоративни хоризонтални разходи, включително разходи за мрежи/инфраструктура и оперативна съвместимост, разпределени по съответните системи.

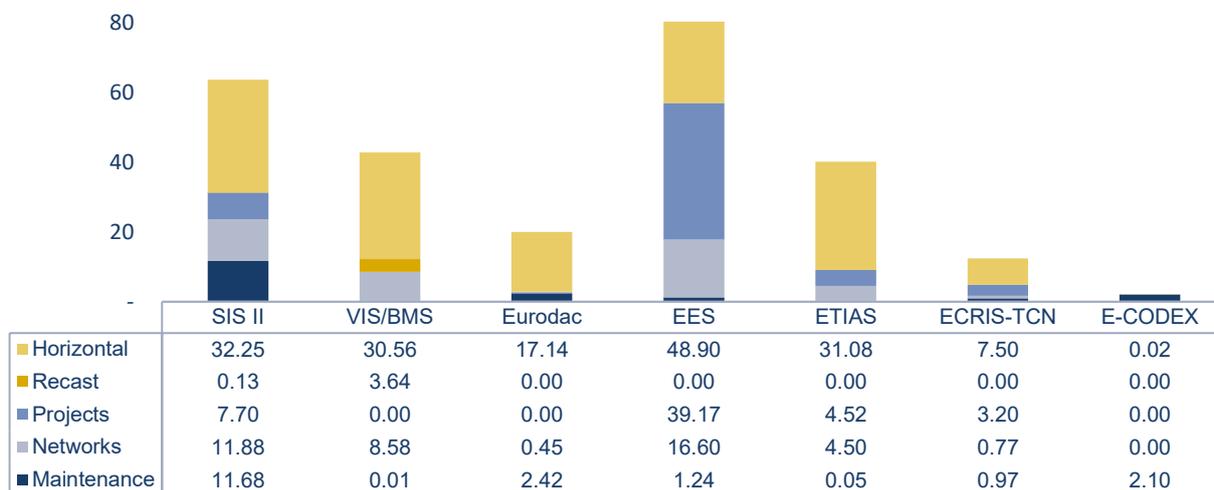
Таблица 15. 2023 г. разходи, основани на дейности, по системи (общи разходи по системи)

Системи	Общо разходи (млн. евро)	Дял от общите разходи (%)
ШИС	63,63	22 %
ВИС/БСС	42,79	15 %
Евродак	20,02	7 %
СВИ	105,91	37 %
ETIAS	40,15	14 %
ECRIS-TCN	12,44	4 %
e-CODEX	2,12	1 %
ОБЩО	287,06	100 %

По-голямата част от основните дейности на Агенцията не са повтаряеми, а се осъществяват по проекти. Поради това разходите за тях не подлежат на стандартна оценка, както например при стандартния работен модел, основан на процеси.

На следващите диаграми е представена разбивка на разходите за всяка система (в млн. евро) и като процентен дял от общите разходи за системите.

Фигура 14. Разбивка на разходите по системи (в млн. евро)

Разходи, свързани с организацията на няколко обекта

Преките разходи, свързани с организацията на Агенцията на няколко обекта, са обобщени в таблицата по-долу.

Фигура 15. Дял на преките разходи за 2023 г., свързани с организацията на eu-LISA на няколко обекта (в млн. евро).

Бюджетен дял		Общо извършени плащания	Плащания, свързани с организацията на eu-LISA на няколко обекта	Дял (%)
A-1	Разходи за персонал	40,79	0,19	0,5 %
A-2	Разходи за инфраструктура и оперативни разходи	15,11	неприложимо	неприложимо
B0-3	Оперативни разходи	224,74	0,05	0,0 %
ОБЩО		280,64	0,24	0,1 %

Преките разходи, свързани с организацията на eu-LISA на няколко обекта са разходите за командироване на щатните служители на Агенцията, пътуващи между централата в Талин, Естония, и оперативното звено в Страсбург, Франция. През 2023 г. тези разходи се равняваха на 0,1 % от общите извършени плащания.

Приложение VI. **Финансови вноски, безвъзмездни средства и споразумения за нивото на обслужване**

Не е приложимо за eu-LISA през 2023 г.

Приложение VII. Управление на аспектите на околната среда

Въздействието на въпросите, свързани с околната среда, върху организационната ефективност се увеличава и ще продължи да се увеличава. Агенцията е поела ангажимент да подобри екологичните си резултати и работи в посока към регистрацията по Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS) до 2024 г. След като беше приета политиката на eu-LISA в областта на околната среда през 2022 г., Агенцията въведе вътрешна система за управление на околната среда (СУОС), основана на принципите на EMAS и Европейския зелен пакт.

СУОС допринася за стратегическата цел на Агенцията за „по-нататъшно развитие на eu-LISA към ефикасна, гъвкава и устойчива организация в рамките на регулаторната рамка на ЕС“ посредством:

Ефективно използване на ресурсите и устойчивост:

- СУОС допринася за постигането на целите на eu-LISA за ефикасно използване на ресурсите в съответствие с по-широката цел да бъдем ефикасна организация,
- стратегиите за намаляване на отпадъците, потреблението на енергия или други въздействия върху околната среда следва да бъдат част от усилията за адаптиране на ресурсите.

Спазване на разпоредбите в областта на околната среда:

- съгласно политиката на eu-LISA в областта на околната среда Агенцията се ангажира да спазва приложимите разпоредби и изисквания на заинтересованите страни,
- практиките за управление на околната среда са гаранция, че организацията спазва разпоредбите и стандартите в областта на околната среда.

Мисия и ценности:

- насърчаването на мисията и ценностите на Агенцията следва да включва ангажимент за екологична устойчивост,
- проявата на отговорно управление на околната среда е в съответствие с ценностите, свързани с корпоративната социална отговорност.

Ефект върху репутацията:

- проявата на екологична отговорност може да допринесе за израстването на Агенцията като важна агенция на ЕС, като се има предвид нарастващото значение на устойчивостта за репутацията на организацията.

През последните години eu-LISA въведе нови показатели за измерване на резултатите си в областта на околната среда. Беше взето решение, че при всички последващи оценки **ще се използват като базова референтна точка данните от 2023 г.**, тъй като политиката за работа от разстояние, продиктувана от COVID-19, е била в сила до третото тримесечие на 2022 г. Освен това използването на цифрите от 2019 г. като базова стойност не би било от значение поради увеличения брой на персонала в обектите.

Съгласно регламента относно EMAS eu-LISA трябва да предостави данни за следните показатели за изпълнение:

- енергийна ефективност в сградите (потребление на електроенергия),
- енергийна ефективност в центъра за данни (ефективност на използването на електроенергията, PUE),
- производство на отпадъци,
- потребление на вода,
- потребление на хартия,
- служебни пътувания (брой командировки),
- емисии на парникови газове,

- биоразнообразие ⁽¹⁷³⁾.

През 2020 г. eu-LISA започна да регистрира своите емисии на CO₂, но само въз основа на потреблението на електроенергия и командировките. Считано от 2023 г., Агенцията използва специална платформа за **изчисляване на емисиите на парникови газове** с подкрепата на консултанти. Изчисляването на емисиите на парникови газове е с инструмента Aktio, който използва протокола за парникови газове. Емисиите от обхват 1 и 2 се докладват изцяло, а обхват 3 се основава на препоръките на GIME ⁽¹⁷⁴⁾, когато има налични данни, и се състои от:

- дълготрайни активи
- покупки на продукти и услуги,
- отпадъци,
- служебни пътувания,
- пътуване от и до работното място,
- други непреки емисии.

Таблица 16. Развитие на изчисляването на емисиите на парникови газове

Видове емисии	2020 г. в tCO ₂	2021 г. в tCO ₂	2022 г. в tCO ₂	2022 г. в tCO ₂ eq	2023 г. в tCO ₂ eq
Електроенергия	296	355	425	831,2	883,2
газ, нефт и други горива				7,1	7,1
климатизация и охлаждащи агенти				86,8	86,8
горива				17,3	17,3
служебни пътувания	45	56	143	143,7	294,0
пътуване на служителите от и до работното място				417,6	582,0
закупени стоки и услуги				2,7	35,9
Опис на ИТ				1632,0	378,2
други дълготрайни активи				323,8	1190,1
отпадъци				28,2	31,5
отпадъчни води				0,6	0,7
ОБЩО	341	411	568	3491	3507

През 2023 г. Агенцията публикува своята **първа официална декларация за въздействието върху околната среда за 2022 г.**, в която подробно са описани целите, наблюдението и напредъкът ⁽¹⁷⁵⁾. В доклада е включена обобщена таблица, очертаваща източниците на въздействие върху околната среда, плановете за действие и показателите за ефективност за всички свързани с околната среда аспекти.

Декларацията за въздействието върху околната среда за 2023 г. е в процес на изготвяне и към информацията, представена в доклада за 2022 г., ще включва списък на дейностите за постигане на новите цели в областта на околната среда за следващите години:

- установяване на екологичните потребности и очаквания на заинтересованите страни на eu-LISA,
- определяне на рисковете и възможностите въз основа на анализ „PESTEL“ ⁽¹⁷⁶⁾,
- задаване на екологичните аспекти и въздействия на eu-LISA чрез екологичен анализ,

⁽¹⁷³⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в **Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS)** и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията, ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1–45.

⁽¹⁷⁴⁾ **Междунституционалната група на ЕС за управление на околната среда (GIME)**, създадена от Комисията за обмен на най-добри практики в областта на околната среда в съответствие с **Европейския зелен пакт**; препоръки на GIME: док.спр. ARES (2017) 6028470, 8 декември 2017 г.

⁽¹⁷⁵⁾ **Декларация на eu-LISA за въздействието върху околната среда за 2022 г.**, публикувана на 10 октомври 2023 г.

⁽¹⁷⁶⁾ **PESTEL** е метод за анализ на организациите, насочен към макроикономическата среда, и обхваща следните области: политическа, икономическа, социална (или социално-културна), технологична, екологична и правна.

- нови инструменти за изчисляване на емисиите на парникови газове.

За да ангажира персонала в работата по EMAS, Агенцията създаде вътрешна работна група от доброволци, наричани вътрешно „**Зелен екип**“, които участват в специални работни групи.

Приложение VIII. Годишни счетоводни отчети

ГОДИШЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС — 2023 г. (в евро)

Активи

НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	Изменение	Промяна в %
Компютърен софтуер	47 211 505	43 427 266	3 784 239	9 %
Нематериални активи в незавършен вид	63 861 190	66 969 819	(3 108 629)	(5 %)
Нематериални активи	111 072 695	110 397 085	675 610	1 %
Земя и сгради	34 341 167	32 017 632	2 323 535	7 %
Машини и съоръжения	71 312	87 067	(15 755)	(18 %)
Обзавеждане и превозни средства	148 499	159 628	(11 129)	(7 %)
Компютърен хардуер	54 926 400	79 616 674	(24 690 274)	(31 %)
Други принадлежности и движими вещи	1 301 144	1 020 658	280 486	27 %
Имущество, машини и съоръжения	90 788 522	112 901 659	(22 113 137)	(20 %)
Нетекущо предварително финансиране	-	2 546 822	(2 546 822)	(100 %)
Нетекущи вземания по операции с размяна	154 575	137 797	16 778	12 %
ОБЩО НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	202 015 792	225 983 363	(23 967 571)	(11 %)
ТЕКУЩИ АКТИВИ				
Дължими суми от потребители	476 995	-	476 995	
Разходи за бъдещи периоди	25 906 041	13 307 960	12 598 081	95 %
Други вземания по операции с размяна	91 877 664	97 332 433	(5 454 769)	(6 %)
Текущи вземания по операции с размяна	118 260 700	110 640 393	7 620 307	7 %
Вземания по ДДС	1 709 593	1 325 357	384 236	29 %
Вноски от асоциираните държави	9 962 171	6 343 406	3 618 765	57 %
Вземания, различни от размяна	11 671 764	7 668 763	4 003 001	52 %
ОБЩО ТЕКУЩИ АКТИВИ	129 932 464	118 309 155	11 623 308	10 %
ОБЩО АКТИВИ	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

ПАСИВИ

НЕТНИ АКТИВИ	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	Изменение	Промяна в %
Натрупан излишък	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
Финансов резултат за годината (+ печалба)	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)
НЕТНИ АКТИВИ	250 672 571	244 066 659	6 605 913	3 %
ТЕКУЩИ ПАСИВИ				
Текущи провизии	49 000	-	49 000	
Текущи провизии	49 000	-	49 000	
Текущи задължения	27 075 383	32 419 850	(5 344 467)	(16 %)
Задължения към консолидирани субекти	1 107 604	26 281 667	(25 174 063)	(96 %)
Задължения	28 182 987	58 701 517	(30 518 530)	(52 %)
Начислени разходи	53 043 698	41 524 343	11 519 355	28 %
ОБЩО ТЕКУЩИ ПАСИВИ	81 275 685	100 225 859	(18 950 175)	(19 %)
ОБЩО ПАСИВИ	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

Отчет за финансовите резултати за 2023 г. (в евро)

ПРИХОДИ	2023 г.	2022 г.	Изменение	Промяна в %
Вноски на ЕС	293 073 132	270 226 598	22 846 534	8 %
Вноски от държавите от ЕАСТ	24 982 568	16 474 672	8 507 896	52 %
Приходи по операции без размяна	318 055 700	286 701 270	31 354 430	11 %
Разни приходи	532 370	8 613	523 757	6 081 %
Общо приходи	318 588 070	286 709 883	31 878 187	11 %
РАЗХОДИ				
Оперативни разходи	(184 569 703)	(127 063 564)	(57 506 139)	45 %
Разходи за персонал	(39 194 301)	(36 101 247)	(3 093 054)	9 %
Финансови приходи за просрочени плащания	(12 921)	(9 048)	(3 873)	43 %
Административни разходи и разходи в областта на ИТ	(10 670 587)	(8 988 906)	(1 681 681)	19 %
Други разходи, свързани с външни доставчици на услуги	(7 463 280)	(6 360 820)	(1 102 460)	17 %
Разходи, свързани с консолидирани субекти	(2 320 682)	(2 807 104)	486 422	(7 %)
Разходи, свързани с дълготрайни активи	(66 960 630)	(61 780 865)	(5 179 765)	8 %
Разходи по оперативен лизинг	(741 050)	(713 280)	(27 770)	4 %
Правни разпоредби	(49 000)	-	(49 000)	
Загуби от разлики в обменния курс	(5)	(5 803)	5 798	(100 %)
Административни разходи	(127 412 455)	(116 767 072)	(10 645 383)	9 %
Общо разходи	(311 982 158)	(243 830 636)	(68 151 522)	28 %
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ за ГОДИНАТА	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)

Отчет за паричните потоци за 2023 г. (косвен метод, в евро)

Парични потоци от оперативни дейности	2023 г.	2022 г.
Финансов резултат за годината — Печалба/(загуба)	6 605 912	42 879 247
Амортизация на дълготрайни нематериални активи	21 276 299	21 480 761
Амортизация и отписване на дълготрайни материални активи	39 220 794	35 073 305
Увеличение/(намаление) на провизиите	49 000	-
(Увеличение)/намаление на предварителното финансиране	2 546 822	-
(Увеличение) намаление на дългосрочното предварително финансиране/депозити	(16 778)	-
(Увеличение)/намаление на краткосрочните вземания	(11 623 308)	(39 452 668)
Увеличение/(намаление) на очаквани плащания и начислени разходи	6 174 888	(4 423 209)
Увеличение/(намаление) на пасивите, свързани с консолидирани субекти от ЕС	(25 174 063)	23 205 937
Нетни парични потоци от оперативни дейности	39 059 566	78 763 373
Парични потоци от инвестиционни дейности		
(Увеличение) на материални и нематериални дълготрайни активи	(39 059 566)	(78 763 373)
Нетен паричен поток от инвестиционни дейности	(39 059 566)	(78 763 373)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните потоци и техните еквиваленти		
	-	-
Парични потоци и техните еквиваленти в началото на периода	-	-

Приложение IX. Доклад относно публичния достъп до документи

За да осигури прозрачност на дейностите си, Агенцията трябва да оповестява публично информация за всички свои дейности, при условие че това няма да застраши постигането на оперативните ѝ цели. През цялата 2023 г. eu-LISA продължи да полага усилия да осигурява прозрачност на всичките си дейности, процеси и взети решения. Агенцията спазваше най-високите стандарти за добро поведение на администрацията и съблюдаваше всички законови изисквания.

Доклад за исканията за достъп до документи

Агенцията полага усилия да осигурява прозрачност на всичките си дейности, процеси и взети решения, включително на процедурата за публичен достъп до документи ⁽¹⁷⁷⁾. През 2023 г. Агенцията спазваше най-високите стандарти за добро поведение на администрацията и спазва всички срокове, предвидени в Регламент (ЕО) № 1049/2001.

През 2023 г. Агенцията получи двадесет и три (23) искания за достъп до документи, което е увеличение спрямо предходните години. В три (3) от двадесет и трите (23) искания Агенцията е приканила заявителите да изяснят обхвата на исканията си в съответствие с член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1049/2001.

Освен това относно седем (7) от исканията за публичен достъп до документи Агенцията не разполагаше с всички или с някои от поисканите документи и поради това не беше възможно да предостави (или да откаже) достъп. Заявителите са били надлежно информирани за това и са били насочени към други компетентни институции, когато това е било възможно. През 2023 г. eu-LISA анализира седемдесет и седем (77) документа, двадесет и пет (25) от които бяха изцяло предоставени на разположение на заявителите, четиридесет и девет (49) бяха частично предоставени на разположение, като части от документите бяха заличени, а само три (3) от исканията за достъп получиха отказ. Тези документи се състояха от общо хиляда шестстотин шестдесет и шест (1660) страници, от които четиристотин деветдесет и седем (497) бяха изцяло оповестени, хиляда сто четиридесет и една (1141) бяха частично оповестени, а до останалите двадесет и две (22) страници беше отказан достъп.

Фигура 16. Брой на документите, анализирани през 2023 г.

Фигура 17. Брой на страниците, анализирани през 2023 г.

Извършеното от eu-LISA частично заличаване на съдържание в някои документи и отказът до достъп за други са осъществени на основание на изключенията, предвидени в член 4 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, и по-специално на основанията за защита на частния живот и личната неприкосновеност (съгласно приложимото законодателство на ЕС относно защитата на личните данни) ⁽¹⁷⁸⁾, обществен интерес по отношение на обществената сигурност, текущите процеси на вземане на решения и търговски интереси.

Следва да се отбележи, че в трите (3) документа, за които Агенцията е отказала достъп на заявителите

⁽¹⁷⁷⁾ В съответствие с член 17 от решението на управителния съвет на eu-LISA от 28 юни 2012 г., в който се възпроизвежда формулировката на член 17 от [Регламент \(ЕО\) № 1049/2001](#) относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията, и съгласно член 34 от учредителния ѝ регламент ([Регламент \(ЕС\) 2018/1726](#)) годишният отчет на eu-LISA включва доклад относно достъпа до документи, в който се посочва броят на случаите, в които достъпът е отказан, и се посочват причините за тези откази.

⁽¹⁷⁸⁾ [Регламент \(ЕС\) 2018/1725](#) относно защитата на физическите лица във връзка с **обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза** и относно свободното движение на такива данни, ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39–98.

през 2023 г., се съдържа информация, свързана с техническите аспекти на широкомащабните информационни системи, разработени и управлявани от Агенцията. Оповестяването на тези документи на обществеността би разкрило техническа и чувствителна информация за системите. Следователно оповестяването на исканите документи е трябвало да бъде отказано въз основа на защитата на обществения интерес по отношение на обществената сигурност.

Срещу първоначалните решения на Агенцията е подадено едно (1) потвърдително заявление. Въпреки това решенията на Агенцията по исканията за публичен достъп до документи не бяха оспорени пред съдилища на ЕС. Освен това до Европейския омбудсман не са подавани жалби, свързани с разглеждането и обработването от страна на Агенцията на заявления за достъп до документи.

През 2023 г. Агенцията получи и тринадесет (13) консултации за достъп до документи от други субекти от ЕС в съответствие с член 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1049/2001. В сравнение с предходната година това представлява експоненциално увеличение.

Други дейности, свързани с достъпа до документи

Агенцията непрекъснато се стреми да гарантира пълно съответствие със законодателните изисквания и да подобрява практиката на разглеждане на искания за публичен достъп до документи. В този контекст Агенцията продължи да работи по преразглеждането на практическите условия за публичен достъп до документи, за да повиши ефикасността и оперативната ефективност на процеса. Освен това през 2023 г. Агенцията постигна няколко важни етапа, благодарение на които ще се осигури безпрепятствено обработване на бъдещите искания за публичен достъп до документи.

След като управителният съвет на eu-LISA прие решението относно практическите правила за публичен достъп до документите, съхранявани от Агенцията, с основна цел да се определят практическите правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001, да се осигурят добри административни практики и високи стандарти за публичен достъп до документи, като се отчита специфичният характер на Агенцията и нейния мандат, правният екип (определен за екип на eu-LISA по въпросите на публичния достъп до документи) продължи да работи по укрепването на правната рамка за публичен достъп до документи ⁽¹⁷⁹⁾.

На 27 октомври 2023 г. изпълнителният директор на eu-LISA прие изменение на решението за назначаване на лица за контакт за публичен достъп до документи и на приложението към него, които да бъдат част от мрежата между отделите в рамките на дейността на Агенцията, координирана от правния екип, който изпълнява функцията на координатор на публичния достъп до документи, като основната цел е разглеждане на исканията за публичен достъп до документи в своите области на дейност.

⁽¹⁷⁹⁾ Решение № 2022-090 на управителния съвет на eu-LISA от 24 март 2022 г.

Приложение X. Доклад за устойчиво развитие

В днешно време решаването на въпросите на устойчивостта има първостепенно значение за всички организации, особено в контекста на постигането на целите, очертани в Европейския зелен пакт ⁽¹⁸⁰⁾. За тази цел организациите се ангажират с отчитане във връзка с устойчивостта, доброволно оповестяване на показателите, отразяващи екологичните, социалните и икономическите им резултати, за да предоставят систематичен преглед на действителното им въздействие. В качеството си на проактивен инструмент, тези доклади включват информация за приложимите планове за действие, смекчаващи мерки и практики за намаляване на отрицателните въздействия и модернизиране на системите, които са били сметени за неустойчиви. В дългосрочен план с това отчитане се улеснява систематичният мониторинг на изпълнението и проследяването на напредъка, за да се определят областите, в които е необходимо допълнително подобрение.

Агенциите на ЕС бяха приканени да **дадат пример, като проявят активност и прозрачност** при оповестяването на своите резултати и въздействие не само върху околната среда, но и върху обществото като цяло ⁽¹⁸¹⁾. Тъй като отчита своята роля и задължения като публична организация, eu-LISA се ангажира да насърчава усилията за устойчивост като неразделна част от отговорността ни към обществото и бъдещите поколения.

Рамка за отчитане на устойчивостта

За първи път eu-LISA оповестява информация за устойчивостта като част от своя годишен отчет за дейността. След като разгледа най-често използваните рамки за отчитане на устойчивостта, Агенцията се спря на използването на стандарта, разработен от Глобалната инициатива за отчитане (ГИО) ⁽¹⁸²⁾. Стандартите за устойчивост на ГИО бяха избрани не само защото представляват най-добра практика в световен мащаб, но и защото това е предпочитаната методология за публичните институции, която се препоръчва от Мрежата за развитие на ефективността на **мрежата на агенциите на ЕС (EUAN)**.

Стандартите на ГИО предоставят на организациите рамка за публично отчитане на въздействията от дейностите им по структуриран и систематичен начин, който е прозрачен за заинтересованите страни, като се предоставя цялостен преглед на основните дейности на организацията, въздействията от тях и начинът, по който те се управляват ⁽¹⁸³⁾.

Стандартите на ГИО се прилагат по два начина:

- отчитане в съответствие със стандартите на ГИО, т.е. спазване на всички изисквания на ГИО и отчитане на всички стандарти на ГИО; и
- отчитане с позоваване на стандартите на ГИО, т.е. отчитане само по избрани стандарти на ГИО или части от тях.

Доклад на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г.

Докладът за устойчиво развитие на Агенцията за 2023 г. обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2023 г. Тъй като eu-LISA все още е в началото на пътя си в областта на отчитането на устойчивостта, нейният първи по рода си доклад за устойчиво развитие е представен **с позоваване на стандартите на ГИО**, като се фокусира върху дейностите, за които разполагаме с надеждни данни.

Данните са представени в индекса на съдържанието на ГИО, като предоставят кратък преглед на дейностите на eu-LISA в тази конкретна област и препратки към други документи, където може да се намери допълнителна информация. Основните усилия на Агенцията за устойчивост са обобщени на

⁽¹⁸⁰⁾ За повече информация относно **Европейския зелен пакт** посетете специалните уебсайтове на [Европейската комисия](#) и [Съвета на ЕС](#).

⁽¹⁸¹⁾ Европейска сметна палата (2019 г.) [Докладване относно устойчивостта: преглед на институциите и агенциите на ЕС](#).

⁽¹⁸²⁾ За по-подробен преглед на **стандартите на Глобалната инициатива за отчитане (ГИО)** посетете www.globalreporting.org.

⁽¹⁸³⁾ Съгласно рамката на ГИО **основните дейности** се отнасят до най-значимите икономически, екологични и социални въздействия на организацията.

следващата страница, а пълната версия на [доклада на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г.](#) може да се изтегли от уебсайта на eu-LISA ⁽¹⁸⁴⁾.

През последните години eu-LISA предприе решителни действия, като внедри различни мерки за оптимизиране на използването на ресурсите и намаляване на отрицателните въздействия, като същевременно подобри финансовите си резултати, ангажираността на заинтересованите страни и насърчи разнообразието. В първия си доклад за устойчиво развитие Агенцията обърна внимание на следните дейности:

- eu-LISA реагира на възможните финансови и оперативни рискове, породени от изменението на климата, като инвестира в **енергийно ефективни и устойчиви на изменението на климата решения** в съответствие с екологичните инициативи на ЕС. Пример за това е екологосъобразното седалище на Агенцията в Талин и текущите подобрения на инфраструктурата, включително новите помещения в Страсбург, Франция, и Брюксел, Белгия. *За повече подробности направете справка с доклада на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г., раздел 201-2 за финансовите последици и другите рискове и възможности, дължащи се на изменението на климата;*
- през 2023 г. Агенцията продължи да работи за регистрация в **Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS)** ⁽¹⁸⁵⁾, като въведе система за управление на околната среда, съобразена със стандартите на ЕС, изчисли изчерпателно емисиите на парникови газове и публикува **първата си официална декларация за въздействието върху околната среда** ⁽¹⁸⁶⁾, като същевременно ангажира и служителите, създавайки **специална работна група „Зелен екип“**. *За повече подробности вж. доклада за устойчиво развитие на eu-LISA за 2023 г., глава „Екологични теми (ГИО 300)“;*
- Агенцията допринася за **вътрешната сигурност на ЕС** и улеснява **свободното движение** в рамките на Шенгенското пространство, като контролира най-важните ИТ системи за **управление на външните граници** и улеснява сътрудничеството между правоприлагащите органи (т.е. ШИС, ВИС и Евродак), като същевременно разработва нови системи и цялостната архитектура за оперативна съвместимост за областта на ПБР. *За повече подробности направете справка с доклада за устойчиво развитие на eu-LISA за 2023 г., раздел 203-2 „Значителни непреки икономически въздействия върху устойчивостта“;*
- eu-LISA прие **Хартата на EUAN относно многообразието и приобщаването** ⁽¹⁸⁷⁾, заедно с план за действие за насърчаване на тези ценности сред персонала ⁽¹⁸⁸⁾. През цялата 2023 г. eu-LISA беше домакин на семинари по въпросите на многообразието и активно се включи в месеца на гордостта, като накрая беше отличена на наградите на EUAN „Многообразие и приобщаване“ за работата по изпълнението на инициативите, заложен в нейния **план за действие относно многообразието, равнопоставеността и приобщаването** за 2023—2024 г. *За повече информация вж. доклада на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г., глава „Социални теми (ГИО 400)“;*
- през 2023 г. eu-LISA приложи **структуриран подход за участие на заинтересованите страни**, като използва нов модел за управление на работните взаимоотношения с цел подобряване на отчетността, контрола и взаимното разбирателство, като същевременно започна с **преработването на корпоративния си уебсайт**, за да подобри комуникацията и интеграцията на социалните медии. *За повече информация вж. раздел 2-29 „Подход за ангажиране на заинтересованите страни“;*
- eu-LISA прие **цялостна система за управление на здравето и безопасността при работа (БЗР)**, провеждаше редовно дейности за превенция на риска и подобри ергономията на работното място, като същевременно организира сесии за повишаване на осведомеността за БЗР, уебинари за психичното здраве и въведе нови инициативи за доброто самочувствие на персонала, включително индивидуални консултации и насърчаване на физическата активност, например ходене на работа с

⁽¹⁸⁴⁾ [Доклад на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г.](#)

⁽¹⁸⁵⁾ За повече информация посетете специалната уебстраница на Комисията относно [Схемата за управление по околна среда и одит \(EMAS\)](#).

⁽¹⁸⁶⁾ [Декларация на eu-LISA за въздействието върху околната среда за 2022 г.](#), публикувана на 10 октомври 2023 г.

⁽¹⁸⁷⁾ [Харта на мрежата на агенциите на ЕС \(EUAN\) относно многообразието и приобщаването](#), май 2021 г.

⁽¹⁸⁸⁾ [План за действие на eu-LISA за многообразието, равнопоставеността и приобщаването за 2023—2024 г.](#)

велосипед. *За повече подробности вж. доклада за устойчиво развитие на eu-LISA за 2023 г., глава „Социални теми (ГИО 400)“;*

- в края на 2023 г. **степената на запълване на длъжностите** в Агенцията възлиза на 94 % благодарение на систематичния подход за решаване на проблемите с персонала и ефективната организация на процедурите за подбор. Освен това eu-LISA проведе рекорден брой обучения на екипите, увеличи възможностите за стажове, разшири програмите за вътрешна мобилност и обучение. *За повече информация вж. доклада на eu-LISA за устойчиво развитие за 2023 г. глава „Социални теми (ГИО 400)“.*

Следващи стъпки

В перспектива Агенцията има за цел постепенно да разшири обхвата на оповестяваната информация и е започнала подготовка за събиране на допълнителни данни, за да представя по-изчерпателен преглед в бъдеще. Както вече беше отбелязано, настоящият доклад за устойчиво развитие взема под внимание стандартите на ГИО. Въпреки това, с оглед на новите европейски стандарти за отчитане във връзка с устойчивостта (ESRS), въведени в началото на 2024 г., eu-LISA ще извърши цялостен анализ, за да установи дали да продължи да прилага стандартите на ГИО или да премине към ESRS, които са приложими от 1 януари 2024 г. ⁽¹⁸⁹⁾.

⁽¹⁸⁹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията от 31 юли 2023 година по отношение на **стандартите за отчитането във връзка с устойчивостта**.

Първо издание, завършено през юни 2024 г.

Нито eu-LISA, нито което и да е лице, действащо от името на eu-LISA, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация.

© eu-LISA, 2024 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочва източникът.

За всяко използване или възпроизвеждане на елементи, които не са собственост на eu-LISA, може да е необходимо да се иска разрешение директно от съответните носители на авторски права.

